

Н. К. ДЖЕМИСИН

ЛУНАТА, КОЯТО УБИВА

Част 1 от „Сънната кръв“

Превод от английски: Павел Главусанов, 2014

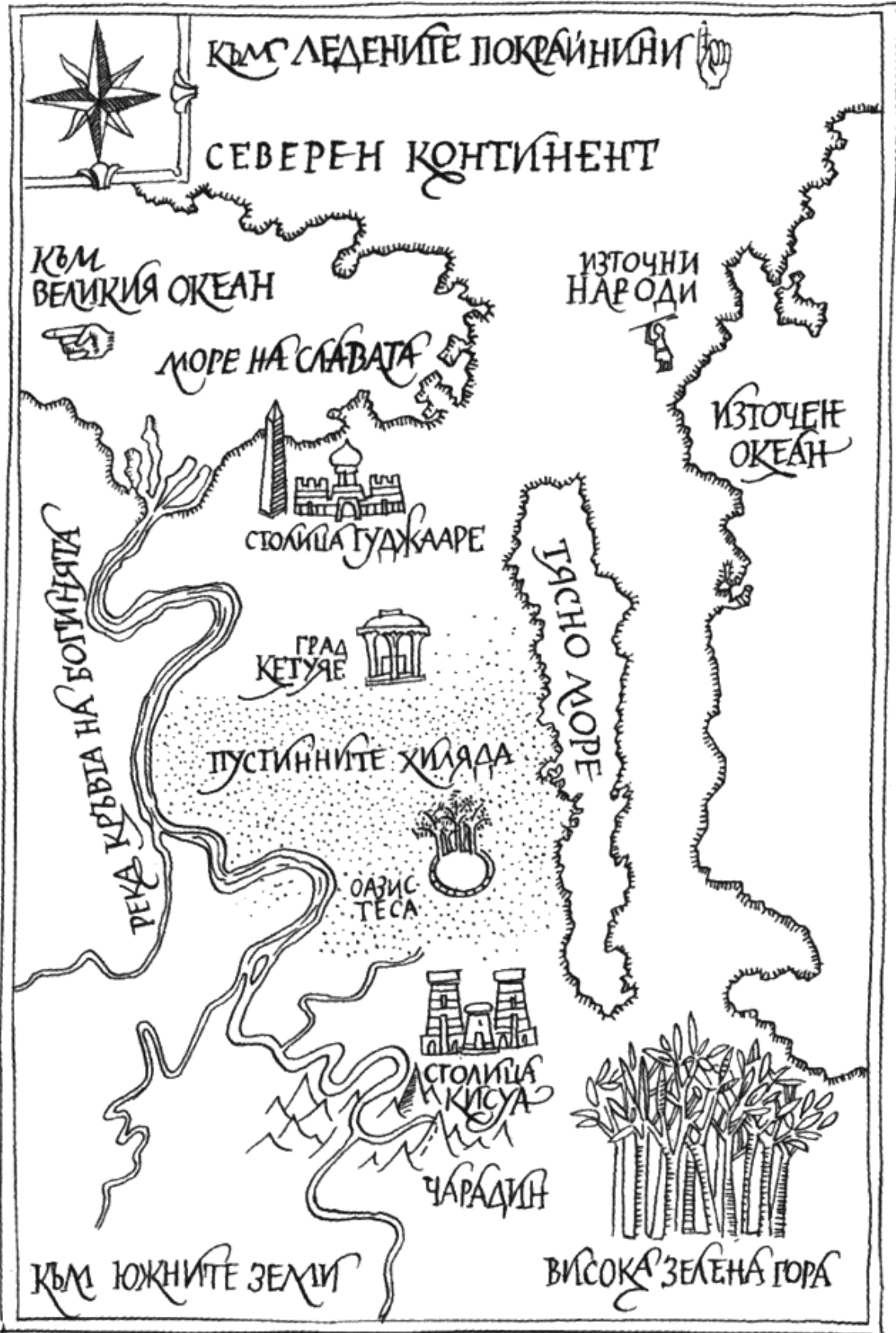
chitanka.info

ОТ АВТОРА

Подобно на повечето автори фантасти, за мен е интересно да създавам произведения, вдъхновени от действителни (макар и отмрели) култури. Предполагам, че в известен смисъл би било по-лесно да пиша чисто исторически творби, защото тогава бих могла да се възползвам от цялата художествена и фактологическа информация, която познанието и науката предоставят. Но тъй като става дума за фентъзи, а не за исторически достоверен текст, се видях принудена да деисторизирам повествованието колкото е възможно повече. В резултат съдържанието бе лишено от реализъм, макар и подправено с едва доловима щипка автентичност. Задачата ми е да зачета действителността, а не да я имитирам. Кабинетни египтолози, предупреждавам ви своевременно.

Особени ядове ми създадоха имената на героите, доколкото множество от тях представляват изпълнени със значение словосъчетания от езика на съответната култура. Само че не се намираме на Земята, поради което не мога да използвам познатите ни езици. Затова се помъчих да „уловя“ подходящо звучащи конструкции, като избягвам съчетания с определен смисъл в което и да е от тях. Но понеже в никакъв случай не съм специалист, напълно е възможно някой от моите герои да носи гордото име Любимец на сиренето или нещо подобно. Съжалявам най-искрено за това.

ГЛОСАР

Банбара: Враждебно на Гуджааре пустинно племе.

Бедрена каишка: Лента или каишка, използвана за прикрепване на препаската. Често се украсява с катарама, а към самата нея се прикрепват кесии или инструменти.

Безкрай: Великият океан западно от Морето на славата.

Бирници: Следовници на един от четирите Пътя в Служението на Хананджа. Отговарят за прилагането на Нейния Закон.

Богинята: Алтернативно наименование на Хананджа в Гуджааре. В Кисуа може да означава което и да е божество от женски пол.

Бромарте: Група северни племена, чиито територии заемат противоположния на Гуджааре бряг край Морето на славата.

Будната Луна: По-малка сестра на Сънната Луна. Видима само за кратко преди зазоряване.

Висши касти: Гуджаарейските династични семейства шуна и жина. В Кисуа висшите касти включват сона и ловците.

Водната градина: Място за медитация във вътрешността на храма Хетава.

Военни: И те като Слугите на Хананджа са обществени служители, но също така и каста, в която човек може да се роди или да встъпи по-късно.

Възраст на избора: В Гуджааре и Кисуа три пъти по четири или дванайсет наводнения. На тази възраст младите поданици се приемат като достатъчно зрели, за да изберат професия, да ухажват бъдеща съпруга, както и да вземат ред други съществени решения.

Възраст на пълнолетие: В Гуджааре и Кисуа четири пъти по четири или шестнайсет наводнения. На тази възраст поданиците придобиват в пълна мяра юридически и всички останали права и могат да получат потвърждение на избраната професия.

Възраст на старшинство: В Гуджааре четири пъти по четири пъти по четири или шейсет и четири наводнения. На тази възраст

поданиците се приемат като достатъчно зрели за назначаване на ръководни или престижни постове. В Кисуа гражданите се приемат за такива на петдесет и две годишна възраст.

Глас на Кисуа: Посланик на Кисуа, който говори от името на Протекторите. Точното наименование е Говорител.

Град на Сънищата: Популярно наименование за столицата на Гуджааре, наричана още Град на Хананджа. Официалното име е просто Гуджааре.

Град на Хананджа: Друго име за столицата на Гуджааре.

Градина на ветровете: Място за медитация във вътрешността на храма Хетава.

Градина на дървесата: Място за медитация във вътрешността на храма Хетава.

Гуалох: Бромартска дума за демон.

Гуджааре: Град държава, чиято столица (също наричана Гуджааре или Град на Сънищата, или Град на Хананджа) е разположена при устието на река Кръвта на Богинята край Морето на славата.

Дан: Задължително приношение на гуджаарейските поданици към Хананджа. Данък.

Дане-инге: Едно от божествените деца на Сънната Луна и Слънцето. Богиня на танца.

Двуличник: Бирник или Лечител, който не е издържал пранаж и е отказал Последна Дан. Покварен.

Джелеви: Малка островна държава, разположена в Източния океан, близо до Кисуа.

Джунгиса: Рядък камък, който реагира на психическо въздействие и сам го упражнява.

Духовно име: Дава се на децата в Гуджааре за защита в Ина-Карек.

Ехиру: Бирник на Хананджа. Символ — черната пустинна роза. В миналото е син от Династията на Залеза.

Жина: Един от двата аристократични клона в Гуджааре, чиито представители претендират, че произхождат от връзки между смъртни и деца на Сънната Луна. Радетели за приспособимост и промяна.

Жътвар: Мит. Мерзост.

Закон на Хананджа: Сбор от закони, на които се подчинява Гуджааре. Основната му догма е покоят.

Източни народи: Колективен термин за обозначаване на населението от земите, разположени далеч на изток от Морето на славата.

Ина-Карек: Царство на сънищата. Живите могат да пребивават в него за кратки периоди по време на сън. Мъртвите го обитават вечно.

Индете: Термин на суа за обозначаване на внимание, почит, любов.

Иним-тех: Растение, отглеждано в долината на река Кръвта на Богинята. Семената се смилат и от тях се получава пикантна подправка, използвана при мариноване.

Инуру: Велика и тачена личност в историята на вярата в Хананджа.

Каменната градина: Място за медитация във вътрешността на храма Хетава.

Каст: Обществени и съсловни прослойки в Гуджааре и Кисуа, принадлежността към които се определя по рождение. Излизане от кастовите граници е възможно само посредством встъпване в обществена длъжност (като например в Хетава или армията).

Кетуяе: Селце в южните територии на Гуджааре.

Кисуа: Град държава в Средния изток на континента. От него произлиза Гуджааре.

Ките-ян: Втори дворец на Принца, дом на неговите съпруги и деца.

Крал: В Гуджааре последният починал Принц (да остане в Нейния покой завинаги).

Кръв на Богинята: Река с извори в Кисуа и устие в Морето на славата в Северна Гуджааре.

Лечители: Следовници на един от четирите Пътя в Служението на Хананджа. Отговарят за здравеопазването. Използват наркомансия, а понякога и билколечение и хирургия.

Лунно цвете: Намира се в поречието на Кръвта на Богинята и цъфти само под светлината на Сънната Луна. Свещено за вярата в Хананджа.

Магия: Методики за лечение и използване на сънища.

Манофлексия: Жест на дълбоко уважение, засвидетелствано единствено на тези, които носят благословията на боговете. Изпълняващият манофлексия се отпуска на едно коляно, като кръстосва пред лице двете си ръце с длани навън. По-малко официален вариант на същото (ръцете успоредно на земята пред гърдите, дланите надолу и поклон, чиято дълбочина зависи от степента на уважение, която се изразява) се използва като рутинен поздрав или жест на извинение в Гуджааре.

Мерик: Едно от божествените деца на Сънната Луна и Слънцето. Събаря планини и запълва с тях долините.

Мнеза: Едно от божествените деца на Сънната Луна и Слънцето. Носи удоволствие на жените.

Мнимо ясновидство: Сън, който изглежда като прозрение в бъдещето или миналото, но е твърде изкривен, за да бъде тълкуван, или е просто неточен.

Мъдречи основатели: Основоположниците на Гуджааре, включително Инунру.

Мъдрост на Хананджа: Сбор от поговорки, пророчества и други знания, които трябва да се изучават от благочестивите вярващи в Хананджа.

Наводнение: Годишно събитие, при което водите на река Кръвта на Богинята заливат бреговете и запълват цялата ѝ долина, за да възстановят плодородието на почвата. Още: мярка, с която обитателите на долината измерват възрастта.

Наркомансия: Гуджаарейски умения да се оформят и направляват сънищата, както и да се използват отделни техни съставки за практически или магически цели. Разговорно: *сънна магия*.

Нефтит: Дърво с твърда дървесина и дебел дънер, което расте около планините по поречието на Кръвта на Богинята.

Ниджири: Чирак от Пътя на Бирниците. Символ — синият лотос. Негов наставник е Ехиру.

Низша каста: Всички прослойки от долната част на обществената стълбица в Гуджааре, включително селяни и слуги.

Нумерали: Графично-символни изображения, използвани в математиката, за които се смята, че притежават собствена магическа сила.

Огърлица: Декоративна принадлежност, носена в Гуджааре и понякога в Кисуа. Представлява лента около шията, от която по гърдите и раменете висят различни орнаменти.

Ореол на Залязващото Слънце: Символ на властта и божествения произход на Родословието на Залеза. Емблема, която представлява пластини от червен и златист кехлибар, подредени като слънчеви лъчи около златен полукръг в средата. Поставена е върху жезъл, изваян от бял нефтит.

Отсрочка: Официално даден срок за отлагане на всяко разпореждане от Хетава, през който се извършва допълнително разследване. Може да се постанови от всеки Слуга на Хетава, заклет в съответен Път на Служение, но трябва впоследствие да се аргументира пред Съвета на Пътищата или Супериора.

Пазители: Следовници на един от четирите Пътя за Служение на Хананджа. Те пазят Хетава и всички творения на Богинята.

Пикторали: Образно-символна писменост на гуджаарейския език, създадена въз основа на писмен суа. Използва се в официална кореспонденция, поезия, исторически коментари и религиозни книги.

Поръчка: Официално искане за услуга на Бирник. Обикновено се прави от роднина на подлежащия на Вземане.

Последна Дан: Приношение към Богинята на всичката оставаща сънна кръв у Слуга на Хананджа в края на неговата служба.

Послушник: Момче на възраст между дванайсет и шестнайсет наводнения, което е вече следовник на Хананджа, но още не е заклето в някой от четирите Пътя на Служение.

Пранаж: Ритуално изпитание за наркомансери, посредством което се проверява степента на техния самоконтрол.

Препаска: Дреха, носена главно от мъже в Гуджааре, съставена от две дълги парчета хеке (до коленете или глезените), прикрепени с връзки около бедрата.

Приносител: Набелязан от Хетава за получаване на благослов от Хананджа в замяна на дан от сънни елементи. Длъжник.

Приношение: Ежемесечна дан под формата на сънища, изисквана задължително от всеки поданик на Гуджааре. Данък.

Принц/Господар на Залеза/Аватар на Хананджа: Управник на Гуджааре в будния свят. След смъртта си се въздига на трона в Ина-

Карек, където управлява редом с Хананджа, докато се появи следващ Крал (да почива в Нейния покой вечно).

Проба за истинност: Процедура за установяване къде и кога е необходима намесата на Бирник. Обикновено се извършва от Съвета на Пътищата, но и всеки Бирник има право да взема решение на място.

Протектори: Членове на Съвета на старейшините, който управлява Кисуа.

Пустинните хиляда: Пустинята, която се простира от най-южната точка на гуджаарейските територии до най-северната точка на Протектората Кисуа.

Рабанех: Бирник на Хананджа. Символ — червеният мак.

Роб: В Кисуа това е пленен неприятел, неизправен длъжник, последен бедняк, нежелан чужденец или осъден за определен срок престъпник. В Гуджааре робството е незаконно.

Родословие на Залеа: Династията в Гуджааре, за която се смята, че произхожда от Слънцето.

Северняци: Колективен термин за обозначаване на различни племена северно от Морето на славата. Евфемизъм за варвари.

Сенчести селения: Място в Ина-Карек, което е създадено от кошмарните сънища на всички спящи. Загиналите в поквара се изпращат там за вечни времена.

Сестри на Хананджа: Независим от Хетава орден, съставен основно от жени, които служат на Хананджа, като събират сънно семе из града.

Скайрер: Нощна хищна птица, която ловува из Пустинните хиляда. Лоша поличба е да се види денем или извън пустинята през дъждовен сезон.

Слуга: В Гуджааре това е представител на най-низшата каста. Няма право да притежава имущество, но може сам да избира господаря си.

Слуги на Хананджа: Жреци, заклети в Служение на Богинята.

Сона: Кисуатски аристократи, които претендират, че произхождат от връзки между смъртни и деца на Сънната Луна.

Сонта-и: Бирник на Хананджа. Символ — цветът от куче грозде.

Спътници: Следовници на един и същ Път в Служението на Хананджа.

Средни касти: Прослойки от средата на гуджаарейската социална стълбица, включително търговци и занаятчии.

Сунанди Дже Калаве: Момиче от кисуатските сона, акредитирана в Гуджааре като Глас на Протектората.

Супериор: Административен глава на Хетава, който взема решения съвместно със Съвета на Пътищата и Бирниците.

Съвет на Пътищата: Ръководен от Супериора управителен орган на Хетава. Включва висши представители на Пазителите, Учителите и Лечителите, както и (без право на глас) пълномощница на Сестрите. В името на добрия тон Бирниците действат под управлението на това тяло, макар да са официално самостоятелни.

Сънна жлъч: Една от четирите съставки на съня, които са в основата на гуджаарейската магия. Извлича се от кошмарни сънища и се използва за преустановяване растежа на нежелани образувания в човешкия организъм, както и за цялостното им премахване.

Сънна кръв: Една от четирите съставки на съня, които са в основата на гуджаарейската магия. Извлича се от последния сън, който съпътства момента на смъртта и се използва за установяване на покой.

Сънна слуз: Една от четирите съставки на съня, които са в основата на гуджаарейската магия. Извлича се от обичайни наглед безсмислени сънища и се използва за възстановяване на увредени части от човешкото тяло.

Сънна Луна: Майка на всички богове и богини, освен на Слънцето и Будната Луна, владетелка на небето. Наричана още Сънната.

Сънно семе: Една от четирите съставки на съня, които са в основата на гуджаарейската магия. Извлича се от еротични сънища и се използва за стимулиране растежа на органи, който обикновено протича в утробата (например на нови крайници).

Тафур: Малко, подобно на куче животно, което се среща в Кървавата долина и Пустинните хиляда, отглеждано понякога като домашно в Кисуа и Гуджааре.

Телесни течности: Кръв, жлъч, слуз и семе.

Териториите: Събирателно обозначение на градове и племена, вrekli се във вяроност на Гуджааре. Често се назовават просто Гуджааре.

Теса: Оазис в Пустинните хиляда, около който е разположен процъфтяващ търговски център.

Тимбалин: Популярен наркотик в Гуджааре. Позволява безконтролни сънища.

Туника: Дреха, носена около ханша от мъже и жени в Кисуа. Женската е обикновено дълга до глезените, а мъжката — до коленете или по-къса. Може да се допълни с презраменна лента.

Умблике: Нишката, която свързва душа и тяло, като прави възможни пътувания извън тялото в други измерения. Когато се прекъсне, следва мигновена смърт.

Уна-уне: Бирник на Хананджа, починал неотдавна. Наставник на Ехиру.

Учители: Следовници на един от четирите Пътя за Служение на Хананджа. Отговарят за образованието и развитието на познанието.

Хамиан: Най-късата нощ в годината, когато сънищата се толкова оскъдни, че Богинята Хананджа изнемогва от глад. В Гуджааре се отбелязва като празник на лятното слънцестоене.

Хананджа: Едно от децата на Сънната Луна и Слънцето. Богиня на сънищата, свързвана още със смъртта и отвъдния живот.

Хеке: Влакнесто растение от долината на река Кръвта на Богинята, култивирано из Гуджааре и други крайречни държави. От него се произвеждат тъкани, въжета и много други продукти.

Хетава: Главен храм на вярата в Хананджа и физически център на духовния живот в Гуджааре. Хетава контролира образованието, законността и здравеопазването.

Хиератик: Ръкописна форма на писмения език в Гуджааре.

Хона-Карек: Царство на будния живот.

Четири: Брой на ивиците върху лицето на Сънната Луна. Свещено число, каквито са и неговите кратни.

Четири-от-четири: 4 по 4 по 4 по 4 или 256 — свещено число.

Чирак: Юноша, който е навършил възрастта на пълнолетие и е започнал по-висока степен на обучение в своето поприще.

Чарадин: Малка държава, разположена югоизточно от Кисуа, в покрайнините на Високата Зелена Гора.

Шадуни: Пустинно племе, някогашен противник на Гуджааре, а понастоящем неин васал. Съюзник на Кисуа.

Шуна: Един от двата аристократически клона в Гуджааре, чиито представители претендират, че произхождат от връзки между смъртни и деца на Сънната Луна. Шуна съхраняват обичаите и традициите на страната майка — Кисуа.

Южни земи: Колективен термин за обозначаване на различни племена отвъд изворите на Кръвта на Богинята. Множество сред тях са васали на Кисуа.

Яна-ян: Главен дворец на Принца в столицата и седалище на правителството.

Ясновидство: Съновидение на минало или бъдеще.

Всички хора сънуват, но не еднакво. Сънуващите в мъглата на своето изолирано съзнание нощем се будят денем, за да разберат, че е било суета. Но сънуващите през деня са опасни люде, защото могат да сбъднат своя сън с отворени очи, да го направят действителност.

Т. Е. Лорънс

„Седемте стълба на мъдростта: Един триумф“

1.

*Душата може да погине в тъмата на сънищата.
Страховете, които ни терзаят в сенките, са като
отражения в огледало.*

*Естествено е да удариш отражение, което дразни, но
тогава счупеното огледало те порязва, душата кърви.*

Задача на Бирника е да спаси душата.

На всяка цена.

(Мъдрост)

Една душа е починала в мрака на пробуждането. Плътта обаче е все така неутолимо, първично жива.

Задача на Жътваря не е да спаси.

Варварите от Севера учеха децата си да се страхуват от Сънната Луна, понеже докарвала лудост. Простимо богохулство. През някои нощи нейната необичайна светлина окъпваше цяла Гуджааре в маслен въртоп от аметисти и аквамарин. Тя правеше схлупените коптори на низшите касти да изглеждат изискани и солидни, а настланите с кирпич пътеки да блестят като посребрени. Някой човек би могъл да се свие връз забулени от необикновени лунни сенки корниз на някоя сграда, за да се превърне в едва забележим офорт^[1] на мраморно сив фон.

В тази земя подобен човек би се оказал жрец, отдаден изцяло на своя духовен дълг.

Не само сенките помагаха на този жрец да остане невидим. Продължителните тренировки приглушаваха допира на стъпалата му до камъка, беше и бос. Облеклото му бе поначало оскъдно — бе се доверил на тъмната си кожа за камуфлаж и се прокрадваше, воден от звуците на града. Детски плач откъм жилището насреща — едно движение нагоре. Смях няколко етажа под неговия корниз — жрецът

се пресегна и улови перваза на прозореца, към който се стремеше. Сподавен вик и шумотевица от боричкане откъм близката пресечка — той застина и сбърчи вежди заслушан. Но ето че суматохата приключи, шляпането на сандали се отдалечи по калдъръма и той се отпусна. Докато любовните стонове на млада двойка от съседно жилище отлитаха с крилете на лекия бриз, мъжът мина между завесите в помещението до тях.

Спалня и същевременно кабинет, издържан в овехтяла елегантност. Погледът на жреца различи красиви кресла, тапицирани с протрита дамаска и дървени ламперии, загубили лъскавина заради неподдържане. Стигна до леглото, като внимаваше да не хвърли сянка върху лицето на спящия в него — но старецът все пак отвори очи и примигна сълзливо в мъждивата светлина.

— Така си и мислех — каза възрастният мъж, чието име бе Йейезу. Дрезгавият му глас стържеше в тишината. — Кой от всичките си ти?

— Ехиру — отвърна жрецът. Неговият глас бе мек и дълбок като сенките в спалнята. — Наричан в сънищата Неша.

Старческите очи се разшириха от приятна изненада.

— Значи така се казва душата на розата. Кому дължа тази чест?

Ехиру въздъхна едва чуто. Всеки път, когато събудеше и уплашеше някой длъжник, ставаше трудно да възстанови покоя. Затова законът задължаваше Бирниците да се промъкват в жилищата незабелязани. Но сега Ехиру мигом разбра, че Йейезу не се страхува, и реши да отговори на въпроса му, макар че бе свикнал да върши работата си мълчаливо.

— Големият ти син се обърна към комисията от твое име — отвърна той, като откопча от бедрената каишка на препаската си една джунгиса — подобен на тъмно стъкло полиран камък с размери на палец, изваян във форма на житен бръмбар. Погледът на Йейезу проследи джунгисата, докато Ехиру я вдигаше във въздуха. Тези камъни бяха истинска легенда. Заради тяхната рядкост, както и заради силата им, малцина от вярващите в Хананджа изобщо бяха виждали нещо подобно през целия си живот. — Заявлението бе обсъдено и

прието от Съвета на Пътищата, а после възложиха на мен изпълнението.

Старецът кимна и протегна треперлива ръка към джунгисата. Ехиру спусна надолу камъка, за да може, докато той продължава да го държи, Йейезу да погали с пръсти гладките изящно изваяни криле. Джунгисите бяха твърде свещени, за да стават жертва на невнимание. Възхитата подмлади значително Йейезу — Ехиру не успя да сдържи усмивката си, като гледаше очарованата му физиономия.

— Тя е видяла много от сънищата ти, Старейшина Йейезу — промълви той и измъкна предпазливо джунгисата от пръстите на стареца, за да привлече вниманието му върху словата си. Йейезу въздъхна, но отпусна ръце. — Попила е дълбоко твоите надежди и страхове. И сега ти предлага да Я придружиш в Ина-Карек. Ще ѝ поднесеш ли това последно приношение?

— С радост — отвърна Йейезу и склопи клепачи.

Ехиру се приведе, за да целуне старческото чело. Трескавата кожа, тънка като папирус, се изглади под топлината на устните му. Когато се отдръпна и замести целувката с допира на джунгисата, камъкът трепна, докоснат от неговия нокът, а сетне започна да вибрира едва забележимо. Йейезу потъна в сън, а Ехиру отпусна пръсти върху старческите клепачи, за да започне.

В относително тихата градска вечер се долавяше единствено дишане — отначало на Ехиру и Йейезу, а сетне само на Ехиру. Жрецът остана известно време, застинал в новата тишина — вибрациите на джунгисата секнаха ведно с края на съня, — за да остави отмалата от събраната току-що сънна кръв да залее собственото му тяло. След като прецени, че подходящият момент е настъпил, Ехиру откачи от бедрото си още един ритуален инструмент — този път мъничка полусфера от обсидиан, върху чиято плоска страна бе гравирани пустинна роза със запълнени от мастило на прах вдлъбнатини. Внимателно притисна изображението към кожата на тази костелива застинала гръд, за да остави личен печат върху своето последно творение от човешка плът. Останалата на изстиващите устни на старейшината усмивка стана още по-красива.

— Радост в съня завинаги, приятелю — прошепна жрецът, преди да отгърне одеялото и да нагласи крайниците на Йейезу в

благопристоен покой. Най-накрая си тръгна също така тихо, както бе дошъл.

А сега бягство по покривите на града, бързо и мълчаливо. Жрецът спря на няколко пресечки разстояние от дома на Йейезу, за да се спусне на земята в завета на една стара и порутена стена. Приклекна разтреперан сред буренака. Някога, като по-млад, след подобен нощен труд той би хукнал мигом към Хетава, преливащ от радостно задоволство заради завършека на един богат и пълноценен живот. Единствено продължителна молитва наред Хетава би могла да възстанови способността му да действа. Но вече не бе млад. Днес бе по-силен, научен на дисциплина. В повечето нощи бе в състояние да изпълни второ Вземане, а понякога дори и трето, ако обстоятелствата го наложеха — макар третото да го оставяше зашеметен и потънал в полусън, без да осъзнава в кой свят се намира. Сънната кръв дори само от една душа бе способна да замъгли съзнанието му, защото как можеше да не ликува сега, преизпълнен от сладостно осезаемата радост на Йейезу? И все пак, за доброто на други страдалци в Гуджааре, трябваше да опита. Помъчи се два пъти да брои през четири единици — упражнение за съсредоточаване, — но успя да стигне едва до четири хиляди деветдесет и шест. Жалка работа. Най-накрая мислите му се подредиха, а треперенето престана.

Забеляза с известно безпокойство, че Сънната Луна е достигнала своя зенит. Яркият ѝ лик се бе вторачил от средата на небосклона като огромно раирано око — нощта бе преполовила. Той щеше да прекоси тази част от града по-лесно по земята, вместо по покривите. След кратка почивка, колкото да обърне наопаки препаската си и да си сложи няколко обеци — защото и последният бедняк в столицата на Гуджааре не би тръгнал по улиците, без да се поиздокара, — Ехиру се отдели от старата стена и тръгна напред като човек с неопределено обществено положение, с безлично поведение и незабравил да се прегърби, за да изглежда по-нисък. В този късен час срещна само керванджии, заети с последни приготовления за ранно потегляне на сутринта, както и един прозяващ се стражник, без съмнение поел към някоя от градските порти за нощната си смяна. Никой от тях не му обърна внимание.

Когато навлезе в богатия район, къщите се разрешиха.

Ехиру се шмугна в слабо осветена от догарящите фенери пресечка, за да попадне на шумна тълпа младежи шуна, вонящи на тимбалин и спарен женски парфюм. Те се смееха и залитаха със замъглено от дрога съзнание. Жрецьт ги следва цяла пресечка, преди изобщо да го забележат, а после се стрелна по друга странична уличка. Тя го отведе до избата на странноприемницата, която му трябваше. Портите на помещението зееха отворени, бъчви с вино и стегнати с въже денкове се кипреха покрай стените непокътнати. Малцината крадци в Гуджааре си знаеха защо.

Ехиру се плъзна в мрачината на склада, свали си маскировъчните бижута и още един път си преобърна препаската, като я нави и привърза, за да не се вее около бедрата му. Едната ѝ страна бе с непретенциозен десен, но другата — тази, откъм която бе обърната сега — бе изцяло черна.

Предния ден Ехиру бе проучил странноприемницата. Хитър като всеки свой събрат от търговската каста, нейният собственик държеше кулата отворена целогодишно за богати пришълци, мнозина от които не обичаха да се местят по време на пролетните наводнения. Поредният длъжник — търговец от Севера — държеше в кулата самостоятелна стая, която бе отделена със стръмно стълбище от останалата част на постройката. Удобно. Хананджа улесняваше работата, когато искаше да бъде свършена.

В къщата кухнята тънеше в полумрак, както и трапезарията от другата страна. Ехиру мина покрай масата с ниски възглавници и прекоси вътрешна градина, като забави крачка, за да отстрани от пътя си палмовите клони и папратта. Спалните помещения бяха в другия край на градината. Тук се прокрадваше по-внимателно от всякога, защото дори и в този късен час можеше да се намери някой буден гостенин. Но всички фенери се оказаха засенчени и той долавяше единствено бавното и равномерно дишане откъм завесите по пътя си. Добре.

Докато изкачваше стръмните стъпала, Ехиру чу измъченото хъркане на търговеца дори и през дебелията дървена врата на стаята му. Нейното отваряне, без пантите да изскърцат, изискваше известни усилия, но той се справи, като проклинаше наум прахосническата мода да слагат врати на вътрешни помещения. Вътре хъркането на търговеца бе така силно, че прозирните завеси около леглото тръпнеха

от вибрациите. Нищо чудно, че собственикът го бе настанил в кулата, при това вероятно с отстъпка. Обаче Ехиру бе предпазлив — изчака, докато едно особено остро изхъркване раздели завесите, за да разкрие гледката към следващата му задача.

Мъжът миришеше на вкисната пот, гранясала мас и още кой знае какво, а острата смесица обърна за един миг стомаха на Ехиру. Той бе позабравил навика на хората от Севера да се къпят от дъжд на вятър. Нощта бе хладна и ветровита, но този северняк — търговец от Бромарте, както изрично бе упоменато в поръчката, макар че Ехиру никога не бе могъл да различи едно северно племе от друго — се потеше изобилно, а бледата му кожа бе зачервена и обрината, сякаш спеше в пладнешки зной. Ехиру изучи набързо това лице и се запита що за покой би могъл да извлече от сънищата на подобен мъж.

„Все трябва да има нещо“ — каза си той най подир, понеже иначе Хананджа не би го избрала. Късметлия човек. Тя рядко даряваше Своя благослов на чужденци.

Очите на бромартеца вече трепкаха под клепачите — нямаше нужда от джунгисата, за да го приведе в необходимото състояние на сън. Ехиру допря пръсти до очите му и повели на собствената си душа да напусне плътта, като запази здрава връзката — *умблике* — с нея, та да може да се съедини отново, когато часът удари. След като жрецът отвори очите на душата си, спалнята се превърна в селение на сенки без цвят и материя, в лишено от смисъл отражение на будния свят. Едно-единствено нещо имаше значение в това половинчато състояние между будуването и съня — тъничката блещукаща в червено нишка, излязла отнякъде около ключиците на бромартеца, за да се проточи нататък, към нищото. Това бе пътеката, поета от душата на човека към Ина-Карек — царството на сънищата. За Ехиру беше съвсем лесно да извърви този път *натам* и после *обратно*.

Когато пак отвори очите на своята душа, Ехиру се видя заобиколен от цветове и чудновата необятност — вече се намираше в Ина-Карек. И сега сънят на бромартеца му се разкри. Името Чарлерон от клана Венкин изплува в съзнанието на Ехиру, което попи неговото чуждестранно звучене, както и възможно най-много от чертите на носещата го личност. Не бе име на душа, но това трябваше да се очаква. Бромартците даваха на своите деца имена, свързани с надеждите и нуждите на будния свят, а не за закрила в съня. Съгласно

представите на Чарлероновите сънародници, неговото име бе свързано с амбиция. Име на *глад*. И точно глад изпълваше душата на бромартеца — глад за богатство, за уважение, за неща, които сам не можеше да изброи. Отразени в сънната панорама на Ина-Карек, тези стремления на глада се бяха превърнали в бездънна яма, зейнала в земята и окичила стените си с безброй протегнати алчно ръце, лишени от тела. Приел обичайната си за съня форма, Ехиру се спусна плавно надолу през тези ръце, съсредоточен в своето търсене, без да обръща внимание на тяхната смълчана, сляпа и дращеца нужда.

И там, в дъното на кладенеца от ръце, хлипащо от страх и безпомощност бе коленичило проявлението на този бромартец с неудачно избрано име. Чарлерон се гърчеше в ридания и безуспешно се опитваше да избегне допира на собствените си творения, докато ръцете го преследваха отново и отново. Те не му причиняваха зло и надали биха уплашили някой добре подготвен сънуващ, но това, мислеше си Ехиру, бе сънната жлъч — черна и горчива, здравословна, но неприятна за сетивата. Той попи колкото е възможно повече от нея. По-късно щеше да я остави на Лечителите, понеже сънната жлъч бе много полезна въпреки вероятното несъгласие на Чарлерон по въпроса. Но жрецът остави място и за най-същественния елемент, за който бе дошъл поначало.

И както ставаше винаги, както повеляваше вмененият им от Богинята дълг, приносителят на Божествената дан погледна нагоре и видя Ехиру в неговия истински неподправен вид.

— Кой си ти? — попита бромартецът, забравил за миг своя ужас. Една ръка го хвана за рамото. Той ахна и се дръпна от нея.

— Ехиру — отвърна жрецът. Понечи да му съобщи името на душата си, но се отказа. Според схващанията на езичниците тези имена нямаха никакъв смисъл. Но ето че за негова изненада очите на бромартеца се разшириха сякаш в израз на просветление.

— *Гуалох* — промълви той и в съзнанието на Ехиру изплува едва доловим образ, проникнал през филтъра на техния споделен сън. Стръскащо същество от приказки край лагерни огньове? Отпъди тази мисъл — варварски суеверия.

— Слуга на Богинята на сънищата — поправи го той и приклепна до него. Изнервени ръце, реагиращи на страха на бромартеца, докоснаха кожата и препаската му, а също и двете плитки,

висящи по врата му. Ехиру не им обърна внимание. — Избран си за Нея. Ела с мен и ще те отведа в място, по-добро от това, където ще можеш да живееш вечно в мир и покой. — Жрецът протегна ръка.

Бромартецът се хвърли насреща му.

Това движение свари Ехиру така неподготвен, че той едва не пропусна да реагира навреме — само че никой простосмъртен не можеше да се мери с един Бирник в сънуването. С незначително усилие на волята Ехиру премахна кладенеца на ръцете и го замести с пустотата на обветрени дюни. Това му предостави достатъчно пространство, за да се отдръпне от стремителната атака на бромартеца. Мъжът се нахвърли отново с отвратителни сквернословия. Ехиру отвори и отново затвори пясъка под краката му и длъжникът се оказа затънал до кръста в него.

Но даже така прикован, бромартецът продължи да псува и да се мята, да ридае, да загребва пясък с шепи и да го запраща към жреца. Сбърчил вежди в недоумение, Ехиру приклепна и се вторачи в лицето му.

— Безполезно е да се съпротивляваш — каза той и мъжът застина смълчан при звука на гласа му, макар жрецът да говореше съвсем тихо. — Успокой се и пътуването ще протече без усложнения. — Не знаеше ли това бромартецът? Неговите сънародници внасяха векове наред зърно и други стоки в Гуджааре. — Няма да те боли — добави жрецът, допуснал, че точно от това би могъл да се опасява чужденецът.

— Разкарай се от мене, *гуалох!* Аз не съм от твоите любители на кална глина, не искам да смучеш от сънищата ми!

— Вярно е, че не си от Гуджааре — съгласи се Ехиру. Без да отклонява внимание от мъжа, той започна да пренастройва мизансцена на съня, за да внуши покой. Облаците станаха прозирни и красиви, а пясъкът около сънния образ на бромартеца — мек и приятен при допир с кожата му. — Чужденци са Вземани и преди. Всеки, който реши да живее и търгува между стените на нашата столица, е предупреден за това — градът на Хананджа следва Закона на Хананджа.

Най-накрая нещо в думите на Ехиру изглежда успя да преодолее паниката на бромартеца. Долната му устна потрепна.

— Аз... аз не искам да умра! — Той захлипа, раменете му увиснаха така печално, че Ехиру нямаше как да остане безчувствен.

Това пълно отсъствие на наркомансия в живота на хората от Севера бе ужасно. Те бяха абсолютно безпомощни в сънищата си, изцяло подчинени на своите кошмари — ни един от тях не бе научен да пречиства страха. Колцина ли бяха пропаднали в сенчестите селения поради тази причина? Нямаха си и Бирници да им помагат.

— Малко са хората, които желаят смъртта — съгласи се Ехиру и протегна ръка, за да успокои мъжа, като го погали по челото и отстрани кичур коса от него. — Дори сънародниците ми, които разправят, че обичат Хананджа, понякога стават непокорни пред съдбата. Но природата на този свят е такава, че едни трябва да умират, за да живеят други. Ти ще умреш — скоро и болезнено, ако изкараш курвенската болест, която си донесъл в Гуджааре. А през това време не само ще страдаш, но можеш да докараш беля и на други. Защо да не си отидеш в мир, като оставиш след себе си живот?

— Лъжец. — Лицето на бромартеца заприлича на свинска зурла. В очичките му заблещука омраза. Промяната настъпи така внезапно, че Ехиру млъкна смаян. — Ти наричаш това благослов от твоята Богиня, но аз знам за какво става дума всъщност. — Приведе се напред, а от устата му лъхна на гнило. — *Това ти носи наслада.*

Ехиру се дръпна, отблъснат от този дъх и от мерзките думи. Облаците над главите им застинаха.

— Никой Бирник не убива за удоволствие.

— *Никой Бирник не убива за удоволствие* — провлачи подигравателно думите му бромартецът. — Ами ако все пак някои го правят, а, Бирник? — Мъжът се ухили. Острите му зъби лъснаха за миг. — Престават ли да бъдат Бирници? Наричат ли се другояче, а? Винаги ли лъжеш така?

Хладна вълна лъхна Ехиру. По петите я следваше жегата на гнева.

— Няма да слушам повече гнусотии! — извика той.

— Бирниците утешават умиращите, нали така?

— Бирниците утешават ония, които вярват в реда и приветстват благослова на Хананджа — отвърна рязко Ехиру. — Не могат да сторят нищо за неверниците, които се подиграват с нейната утеха. — Жрецът се изправи, свъсил вежди защото бе допуснал гняв у себе си. Глупостите на този мъж го разсейваха — пясъкът се гърчеше и бълбукаше около тях, надигаше се като от дъха на живо същество. Но

ето че преди да възстанови контрола над съня и да укроти съзнанието на бромартеца, една ръка го хвана за глезена. Сепнат, той погледна надолу.

— Използват те — обади се мъжът.

Тревога скова разума на Ехиру.

— Какво?

Бромартецът кимна. Погледът му вече бе по-мек, а изражението — почти дружелюбно. Състрадателен, какъвто бе преди малко самият Ехиру.

— Ще разбереш. Много скоро. Ще те използват докрай, а след това няма да има кой да *те* утеши, Бирник. — Мъжът се изсмя, а околността се разлюля, смееше се заедно с него. — Какъв срам, Неша-Ехиру, какъв срам!

Кожата на жреца настръхна, макар да не бе истинска. В подобни моменти съзнанието правеше каквото трябва, за да предпази душата, а тъкмо сега Ехиру изпитваше остра нужда от закрила — бромартецът знаеше *името на неговата душа*, макар да не му го бе казвал.

Той се дръпна от хватката на мъжа и тласкан от същия несъзнателен порив, излезе рязко от съня. За негов ужас този непохватен изход прекъсна нишката, която свързваше бромартеца с неговата плът. Прекалено рано! Не бе успял да го отведе в по-безопасно място в света на сънищата. И ето че събудената душа започна да се лута като мръсна пяна насам-натам, да се гърчи и разкъсва, независимо от усилията на Ехиру да я изтласка назад към Ина-Карек. В отчаянието си той събра изхвърлената сънна кръв, но потръпна цял, докато тя проникваше у него, съсирена от страх и озлобление. Последните отгласи от смеха на бромартеца заглъхнаха в мрака между световите.

Ехиру дойде на себе си задъхан и се огледа. Толкова му се гадеше, че се заотдалечава с препъване от леглото. Вкопчи се в рамката на прозореца и си пое няколко накъсани глътки въздух, за да не повърне.

— *Пресвета повелителко на утехата и покоя...* — По навик шепнеше молитвата на суа. Склопил клепачи, продължаваше да вижда мъртвото лице на бромартеца — широко отворените и готови да изскочат очи, зяпналата уста, оголените зъби в противната паст. Какво

бе сторил на бромартеца? — *О, Хананджа, прости ми, задемо оскверних Твоя обред.*

Този път нямаше отпечатък от роза. Прощалният сън в никакъв случай не трябваше да приключва така сбъркано — особено под ръководството на Бирник с неговия опит. Потръпна при спомена за вонята от дъха на бромартеца — като от разложение. Колко ли по-гадно бе сега на онзи нещастник, останал за вечни времена в кошмарните дебри на Ина-Карек поради невниманието на Ехиру? И то само при условие, че душата се бе запазила достатъчно, за да се завърне.

И все пак, дори докато горестта изместваше отвращението, дори докато Ехиру превиваше гръб под тежестта на двете, интуицията подръпна в съзнанието му предупредително звънче.

Ехиру погледна нагоре. Пред него се издигаха градските покриви, а над тях грейналата дъга на Сънната Луна потъваше постепенно към хоризонта. Будната Луна надничаше от своята повисока траектория. Градът бе застинал в последните лунни отблясъци — заспали бяха дори крадците и любовниците. Всички, освен него...

... И един силует, сгушен край водната цистерна на съседен покрив.

Ехиру сбърчи вежди и се изправи в цял ръст.

Фигурата направи същото, сякаш бе огледален образ на неговите движения. Жрецът не можеше да различи нищо повече от контури — мъж, гол или полугол, висок и някак странно прегърбен. Неясни черти на лицето, неизвестна кастова принадлежност, неизвестни намерения.

Но едно поне му стана ясно. Мълчанието на тази фигура не му говореше нищо, но в пространството помежду им осезаемо вибрираше нечия *зла воля*.

Тази жива картина трая само кратък миг. Сетне фигурата се обърна, изкатери се по въжето на резервоара до неговия покрив и се шумугна в съседната сграда, далеч от погледа на Ехиру. Нощта отново застина. Но нямаше покой.

Гуалох — кънтеше гласът на бромартеца в спомените на Ехиру. Вторачен в мястото, където бе стояла фигурата, осъзна, че това не беше обида. Беше предупреждение.

Демон.

[1] Вид графична техника върху метална плоча. Обикновено черно-бяла. — Б.ред. ↑

ПЪРВО СКАЗАНИЕ

Знаеш ли, че записването на едно сказание го убива?

Да, убива го. Думите не трябва да са вдървени и неизменими. Някога моите близки бяха пазители на сказанията — нищо че днес произвеждат погребални урни и грънци. Преди много, много поколения, преди пикторалите и нумералите, преди йератиката, думите се съхранявали там, където им е мястото — в устата. Хората, които имали грижата тези думи да се предават, са мои предци. Писменото слово не сложи край на мисията на моя род, макар да не е останал помен от множеството хора и от неизброимите богатства, с които сме разполагали някога. Ние не спираме да преразказваме своите истории, защото добре знаем — камъкът не е вечен. А думите могат да бъдат.

И така. В началото на времената...

Да, да, трябва да започна с това величаво сказание. Ще го направя по маниера на суа — най-напред значимите истории, а след това по-маловажните. Защото така трябва да се постъпва. Разбрахме се, нали? Ще разprávям, за да научиш моите предания, понеже нямам синове или дъщери, които да ги съхранят вместо мене. Когато свърша с приказките, ще призовеш моите събратья и аз ще се отправя с радост към Хананджа. Та, значи...

В началото на времената Слънцето било надут тъпанар. Перчело се в небесата, за да изткъва своето величие ден и нощ, без да го е грижа за мъките, които причинява на света отдолу — реките пресъхвали, раждали се пустини, планинските върхове щръквали грозни и голи. А то си пламтяло все така ярко, та да му се дивят двете Луни сестрици, да му даряват своето благоволение.

Будната Луна била мъничка и неугледна — рядко се откъсвала от полата на своята сестра, понеже я било страх да остава самичка. Тя отдавала на Слънцето прелестите си, а то все така се пъчело насам-натам, повече от всякога убедено в своето величие.

Но Сънната Луна била красива и съвършена. Обичала мрачните места и студените нощи, а понякога се оглеждала в океана, за да обагри лика си с четири цветни ивици. Червена — знак на кръвта, синкавобяла — на семето, жълта — на слюзта, и черна — на жлъчта. Не изпитвала належаща необходимост от любовник, така че поведението на Слънцето ѝ се виждало нахално и тя отблъсквала с присмех опитите му да я ухажва.

Слънцето полудяло от копнеж по нея и даже Будната Луна нямала сили да утоли неговата похот. И то потърсило утеха при няколко по-малки и по-млади Звезди, които понякога му откликвали, но най-накрая и това престанало да го задоволява. То се спуснало на повърхността и започнало да мастурбира, а когато дошъл върховният миг, земята се разцепила, небесата разтворили и гигантското бяло копие на семето му полетяло, за да уцели Сънната Луна. През земната цепнатина нахлули растения и зверове, за да плъзнат из цялата планета. А на мястото, където била уцелена Сънната Луна, започнали да се събират богове и те населили небесата.

Бясна от нанесеното оскърбление, Сънната Луна заявила, че след като Слънцето не умее да се владее, тя ще го постави под свой контрол. И поискала от него да изкупува вината си с дарове, а също да носи припаси за изхранване на децата, така безотговорно наплодени от него. Отредила му само деня, през който може да се дуе колкото си ще, но без да я притеснява с глупостите си. Забранила му да се спуска занаяд на повърхността, за да не предизвиква още хаос със своите похотливи наклонности. Слънцето приело покорно тези ограничения, защото тя била изкусна в магиите и не искало да я дразни — щом само при тези условия била готова да го търпи, нека бъде така.

И те заживели като съпруг и съпруга, тя през нощта, а Слънцето — през деня. Копнежът му по нея не секва, а дните се скъсяват и удължават, защото Слънцето се опитва да изгрява по-рано и залязва по-късно, само и само да я зърне. С времето, в резултат от неговото скромно и добро държане от сватбата нататък, Сънната Луна започнала да го харесва. От време на време се издига в небосклона рано, та да може той да я съзре. А през много дълги периоди му позволява да я застигне. Слънцето смрачава своя лик, за да ѝ се хареса, и те се сливат предпазливо в любовна ласка. В някои нощи, когато не може да я вижда, тя закопнява по неразумните му лудории, линее по него и сама смрачава лик. Но винаги отново грейва, когато Слънцето се завърне.

2.

Остави Хананджа в покой и Тя ще сънува покой, за да дари покой на сънуващия.

Дай ѝ страхове и страдания и тя ще ги сънува, за да отвърне със същото. Така покоят става закон.

Всичко, което нарушава покоя, е поквара.

Войната е най-страшното зло.

(Закон)

В Гуджааре имаше магия.

Протекторите разгласиха този факт из цяла Кисуа. Господарят на Сунанди — Кинджа Сех Калабша поиска от нея да изучава гуджаарейската магия като част от чиракуването ѝ, макар това да накара старейшините да клатят глава, а благородните сона да въздишат. Но Кинджа беше непреклонен. Магията бе като майчино мляко за хората в Гуджааре. Те до един се нуждаеха от нея, гордееха се с ползата ѝ и не ги бе грижа за последиците. Нямахше начин човек да разбере Гуджааре, без да вникне в източника на нейната мощ.

И Сунанди я изучаваше. Магията на Гуджааре се съсредоточаваше около лечителските сили, контролирани от Хетава — ръководният храм на вярата в Хананджа. Но макар жреците на Хананджа да служеха като пазители на магията, те не бяха неин източник. Хората от Гуджааре сътворяваха магия в необузданите въртопи от чувства и въображение, които се наричаха сънища — хананджистите само събираха урожая на тази необузданост, за да го филтрират до чиста и годна за употреба форма. И така, гуджаарейци занасяха своите кошмари и лишени от смисъл сънища в храмовете, където жреци, наречени Лечители, ги използваша за ликвидиране на тумори или за ускоряване зарастването на рани. В някои случаи се налагаше лечение от по-друг тип, например да израсне наново откъснат крайник или да се ликвидира отключено наследствено заболяване. Тук на преден план излизаха Курвите на Хананджа...

„Недей!“ — сгълча се сама Сунанди. Страшно бе да проявяваш дори наум обичайното за Кисуа презрение, когато се намираш в Гуджааре. Наричаха ги Сестри на Хананджа, макар неколцина от тях да бяха мъже в женски одеяния — още една чудатост на Гуджааре. С тържествени ритуали Сестрите внушаваха възможно най-разюзданите и похотливи сънища у Нейните последователи — и тези сънища също се предаваха на Лечителите за общото благо.

А за ония жители на Гуджааре, които бяха твърде остарели, тежко болни или прекалено себични, за да направят своето приношение в Хетава... съществуваха жреците, наречени Бирници.

О, да, в Гуджааре наистина имаше магия. Огромни вонящи купища магия.

— Май те е страх — отбеляза Принцът.

Сунанди излезе стресната от своя унес, за да съзре напълно лишената му от угризения усмивка. В Гуджааре бе прието да се говори открито за подобни неща — за щения, които би трябвало да си останат съкровени, за скрити тревоги. Но той знаеше, че порядките в Кисуа не са такива.

— Добре го прикриваш — продължи Принцът, — но си личи. Най-вече в мълчанието ти. Толкова жизнена бе допреди малко, че промяната е поразителна. Или ме намираш за твърде безинтересен събеседник?

„Ех, ако Кинджа беше жив“ — каза си Сунанди зад маската на приветлива усмивка. Кинджа разбираше особеностите и противоречията в характера на гуджаарейците по-добре от когото и да е друг в Кисуа. В тази земя цветята избуяваха нощем, а реките напояваха тучни ливади наскре дустинята. Тук политиката бе наполовина религия и наполовина загадка, а съгласно Закона на Гуджааре дори намекът за поквара се наказваше със смърт. И точно тук Сунанди установи, че даже Кинджа може да сбърка, защото, макар да я бе научил на езика, магията и обичаите, той не беше жена. Никога не бе ставало нужда да се изправи пред най-елегантния и най-опасен чар на гуджаарейския Принц на Залеза.

— Жизнена съм, когато е нужно — отвърна Сунанди. Махна с ръка — жест на безгрижие, намек за кокетство. — Деловите преговори

с жена определено го изискват. Но аз имах впечатлението, че тази наша среща е... — Престори се, че търси точната гуджаарейска дума, макар да подозираше, че той за разлика от повечето свои сънародници не ще бъде така лесно заблуден от акцента или пък от престореното ѝ невежество. — Как казвате тук? Не толкова официална. По-... интимна.

— О, да, така е. — Погледът му проследи всяко нейно движение, усмивката не слезе от лицето му.

Тя склони глава.

— В такъв случай мога да се държа по-естествено. Ако долавяш страх в мълчанието ми, той няма нищо общо с теб, уверявам те. — Сунанди се усмихна, за да смекчи иронията. В погледа му проблесна развеселен интерес, както всеки път, когато парираше словесните му закачки. Нищо чудно, че я намираше толкова съблазнителна. В нейните очи жените на Гуджааре бяха болезнено сдържани.

Принцът се надигна рязко от своята кушетка и тръгна с лениви стъпки към парапета на терасата. Сунанди изостави за миг благоприличието, за да се наслади пълноценно на гледката, без да бъде наблюдавана — макар че надали бе нужно да скрива своя интерес. Движенията на Принца бяха отработени, образец на грациозност — той прекрасно съзнаваше, че тя го следи с поглед. Черните му плитки бяха прокарани през златни цилиндърчета и украсени с нанизани ситни перли, а цялата му грива окръжаваше абсолютно съразмерно лице без какъвто и да било недостатък, ако пренебрегнем злощастния цвят на кожата му. Без възраст, също като жилестото му тяло на воин. Тук, в личните си покои, той бе заместил изисканите огърлици и другите отличителни знаци на своя сан с обикновена препаска и пухеста наметка. Дългите ѝ пера метяха с тих шепот плочите на пода подире му.

Той спря край ниския постамент, върху който бе сложен дървен поднос, погледа го известно време, сякаш за да се убеди в уместността на съдържанието му, а сетне ѝ го поднесе. Коленичи с безгрижна непринуденост пред избраната от нея скамейка и го протегна с приведена глава, покорен като някой слуга от низша каста.

Подносът предлагаше изобилен избор деликатеси — хрупкави зеленчуци, поръсени със семена от хеке и морска сол, топки от зърно с мед и ароматни масла, медальони от прясна риба, скупчени около

напоени с вино стафиди. И много други лакомства, всичките подредени в прецизни редици по четири бройки — общо четирийсет. Щастливо число според разбиранията на гуджаарейци.

Сунанди се усмихна при вида на деликатно поднесения намек на надежда. След кратък размисъл избра вафла от захарна тръстика, около която бяха запечени някакъв вид ракообразни. Принцът изчака търпеливо, докато тя дъвчеше, без да бърза. Наслаждаваше се на солено-сладкия вкус — това бе начинът да дадеш израз на висока оценка според обичаите както в Гуджааре, така и в Кисуа. След това склони глава, за да покаже, че приема даровете. Принцът нагласи подноса върху коляно и започна да я храни с пръсти, без да показва признаци на нетърпение или желание.

— В моята страна често обсъждаме правилата на гостоприемство в Гуджааре — отбеляза Сунанди, докато той избираше поредна хапка. — Сънародниците ми намират за много забавна практиката мъже да съблязват жени с помощта на храна. При нас е точно обратното.

— Храната е само символ — отвърна Принцът. Гласът му бе нисък и кадифен. Говореше тихо, сякаш опитомява диво животно. — Самият акт на приношение е онова, което — да се надяваме — изкушава жената. Някои предлагат скъпоценни камъни — шуна и жина разглеждат подобни неща като белег на високо обществено положение. Низшите касти прибягват до поезия или песен. — Той сви рамене. — Опасявах се, че едно бижу би могло да се прецени погрешно като подкуп, ако вземем предвид съответното положение на двама ни. А поезията е толкова субективна. Едно приношение в крайна сметка може и да обиди. — Поднесе ѝ нещо ухаещо на индийско орехче, направо приказно. — Деликатесите от своя страна възбуждат желания.

Тя облиза устни развеселена.

— Питам се чии.

— На жената, разбира се. На мъжете не им трябва много, за да изпитат удоволствие. — Той се усмихна самокритично. Сунанди устоя на порива да завърти очи при тази му глупост. — А ние, гуджаарейците, тачим своите жени.

— Колкото своята богиня? — Подобна забележка стигаше опасно близо до чертата, от която се смяташе, че започва богохулството, но Принцът само се засмя.

— Жените са богини — отвърна той. Сунанди отвори уста и той постави следваща хапка върху езика ѝ, където храната започна да се разтапя в неопишуема смесица от аромати. Тя затвори очи и затаи дъх, неволно допуснала да я смаят, и когато ги отвори отново, видя неговата още по-широка усмивка. — Те раждат и оформят сънуващите в този свят. Какво по-голямо уважение от преклонение може да им засвидетелства един мъж?

— Докато получи удоволствието си. След това вашите богини се връщат към правенето на бебета и въртенето на домакинства.

— Точно така. Достойните мъже продължават да им правят приношения, макар и под формата на нощни удоволствия и полезни предмети, а не на прояви на лекомислие. — В очите му блеснаха закачливи пламъчета, сякаш си даваше сметка колко много я дразнеха думите му. — Така че трябва да простиш на моите придворни и съветници, ако им е трудно да те третират като Глас на Кисуа. Според тях мястото ти е в кухнята на някой мъж, за да получаваш онова внимание, което ти се полага.

Смехът ѝ не бе така благозвучен като неговия.

— Неприятно ли ще им стане, ако ме видят в този момент тук с тебе?

— Съмнявам се. Мъж и жена, събрани за удоволствие — за тях това е много по-естествена гледка, отколкото мъж и жена на делова среща.

Когато Сунанди отклони любезно поредната хапка, той остави подноса встрани и хвана ръцете ѝ, за да я изправи на крака. Тя стана заедно с него, любопитна да разбере докъде възнамерява да стигне.

— Всъщност — продължи Принцът — те ще останат много доволни от това, че съм успял да съблазня Гласа на Кисуа. Без съмнение ще очакват да станеш по-сговорчива след едно денонощие, прекарано в приношение на изпълнени с екстаз сънища пред олтара на Хананджа. — Повдигна едното си рамо. — Те не разбират чужденките.

Цяло денонощие. Преславна Мнеза, сериозно самочувствие имаше този мъж.

— Разбирам — отвърна тя, без да мигне. Принцът не направи опит да я привлече към себе си, само държеше ръцете ѝ и се взираше в очите ѝ. Тя срещна неговите без капка колебание. Запита се как би постъпила една гуджаарейка в подобно положение. Очите на Принца

бяха особени — бистри, бледокафеникави, също като полиран кехлибар от високите гори отвъд морето. Кожата му бе с почти същия оттенък — не можеше да се каже, че е непривлекателна, но със сигурност бе неподходяща за един благородник. Удивително бе, че гуджаарейците бяха допуснали северняшка намеса даже в своето династично родословие.

Реши да го подкачи:

— А ти разбираш ли чужденките?

— Имам двеста петдесет и шест съпруги — отвърна Принцът с вибриращ от задоволство глас. — В състояние съм да разбера всяка жена.

Тя се засмя отново, а после, след кратък миг на размисъл, пристъпи напред. Ръцете му мигновено се напрегнаха, привлякоха я още щом гърдите ѝ допряха неговите през плата на робите. Той се приведе съвсем и лицето му опря нейното — буза до буза. Тя долови аромата на сандалово дърво и лунно цвете.

— Намиращ ли ме забавен, Сунанди Дже Калаве? — В гласа му имаше неприкрита груба нотка — страстта го бе обзела, но той я контролираше напълно.

— Аз съм жена, господарю — отвърна тя с неговия тон. — Всеки мъж е забавен за мен.

Принцът се засмя и затопли ухото ѝ с дъха си, а сетне я поведе към кушетката все така в прегръдка.

— Ще видиш, че не приличам на когото и да било от мъжете, които познаваш, Сунанди.

— Заради огромния опит ли? — Постави въпроса предпазливо. Знаеше, че той ще долови истинския смисъл, и му остави път за отстъпление. Принцът имаше двеста петдесет и шест съпруги и бе длъжен да задоволи всяка една от тях. Освен това бе доста по-стар, отколкото изглеждаше. Никой не знаеше със сигурност точната му възраст — той управляваше Гуджааре вече над трийсет наводнения, а изглеждаше на не повече от толкова. Родословието му бе прочуто с дълголетието си — смятаха го за дара на потомците на Слънцето.

Принцът само приседна върху кушетката и я настани край себе си. Едва след като и жената седна, той пусна ръцете ѝ, за да премести своите на бедрата ѝ.

— Понеже съм Аватар на Хананджа — промълви той, а златните му очи бяха гладни като на лъв, — ще те даря с красиви сънища.

След като приключиха и Принцът заспа, Сунанди отиде в банята, за да се погрижи за себе си. Внимаваше да ограничи изследването на покоите му само до видимата им част, понеже не се знаеше кога би могъл да се събуди и да я потърси, а вече сигурно хранеше някакви подозрения относно нейните намерения. Макар да не очакваше нищо особено, вниманието ѝ бе привлечено от кабинета, където здраво прикрепена към бюрото желязна каса блестеше с четирите си сложни заключалки източна направа.

„Там“ — каза си тя, пронизана от ледена тръпка. Тайната, заради която бе пристигнала в Гуджааре, бе *там*.

Но не приближи касата. Още не. Най-вероятно бе снабдена с опасни капани — гуджаарейци умираха за подобни неща. Върна се на терасата, където с известно неудобство завари събудения принц. Очакваше я свеж, сякаш въобще не бе мигвал.

— Намери ли нещо интересно? — Усмивката му бе като на сфинкс.

— Само теб — върна му го тя и отново легна до него.

Тази нощ се прибра късно, тъкмо когато Сънната преминаваше зенита. Принцът не осъществи хвалбата си за цяло денонощие на удоволствия, но все пак се представи внушително. Приятните болки, които Сунанди изпитваше впоследствие, я накараха да реши, че така май бе по-добре. Загубила бе тренинг — сто на сто щеше да ѝ е зле утре заран.

Само че в мига, в който прекрачи прага на жилището си, много по-важни въпроси привлякоха нейното внимание. Там я очакваше Лин.

Малцина гуджаарейци бяха обърнали внимание на кльощавото дете с пшеничени коси в антуража на Сунанди. Хлапаците със северна кръв бяха нещо обичайно за Гуджааре, а и бе модно сред благородниците и в двете страни да държат при себе си редки екземпляри за развлечение. Мисълта, че биха приели нея именно като такава, достави особено удоволствие на Сунанди.

— Доста дълго заседание, господарке — проговори момичето на суа, тъй като бяха сами. Изтегна се върху едно кресло в ъгъла с дяволито изражение и едва прикрита усмивка.

— Принцът бе достатъчно любезен да ме научи на някои местни обичаи, оставени без внимание от господаря Кинджа.

— Аха, значи ценен урок. Много ли научи?

Сунанди се тръшна с въздишка върху тапицирана с черна кожа пейка, която смътно напомняше кушетката на Принца. Не толкова удобна, за жалост — boleжките ѝ пак се обадиха.

— Не колкото се надявах. Но едни допълнителни лекции могат да се окажат от полза.

— Сериозно? Чак толкова ли е начетен? Един съвет, господарке — задавай въпросите *преди* началото на урока.

Сунанди насочи поглед към Лин.

— Безочливо хлапе! Трябва да си открила нещо, след като си така непоносимо самодоволна.

Лин протегна ръка в отговор. Върху дланта ѝ лежеше мъничък свитък — дълъг едва колкото показалеца ѝ. Когато заинтригуваната Сунанди изправи снага на пейката, момичето прекоси стаята, за да ѝ го даде. Господарката ѝ забеляза, че се движи в сянката и далеч от отворения прозорец. Отложи размисъла върху тази странност за друг път и грабна свитъка от ръката на Лин.

— Намерила си го!

— Да, Нанди. Написано от ръката на господаря Кинджа и мога да се закълна... — Поколеба се, като хвърли още един поглед към прозореца. — Става дума за неща, които никой гуджаарец не би доверил на хартия.

Сунанди ѝ хвърли остър поглед. Изражението на лицето ѝ бе необичайно сурово.

— Щом е толкова сериозно, ще го изпратя в Кисуа. Само че не знам доколко надеждни са все още някои от старите връзки на Кинджа... Особено в Гуджааре. — Въздъхна с досада. — Май ще трябва да тръгваш, Лин.

Момичето сви рамене.

— Това място бездруго започва да ми писва. Прекалено сухо е, а от слънцето почервенявам, постоянно ме сърби.

— Хленчиш като някоя матрона от висша каста — отвърна Сунанди. Разгъна свитъка, вгледа се в първите надраскани нумерали и започна да ги дешифрира наум. — Остава и да си поискаш слугиня — да ти бърше разглезения задник. Слънце долнопробно!

Лин подскочи цяла.

— Тихо! Забрави ли, че няма врати?

— Къде намери това?

— В кабинета на генерал Нийес, тук, в двореца. Да, да, знам. Но мисля, че всичко мина благополучно. Генералът си е поискал някои вещи на господаря Кинджа, защото били приятели. В една от декоративните маски беше. Не вярвам да е забелязал втория пласт.

Когато зачете по-нататък, ръцете на Сунанди се разтрепериха. Свитъкът не бе дълъг — Кинджа бе лаконичен, но красноречив в ограниченото пространство. Когато го прочете до края, тя облегна гръб на стената. Мозъкът ѝ пламна, сърцето ѝ се сви от закъсняла мъка.

Кинджа бе убит. Подозирала бе това, но потвърждението беше твърде горчив хап. Гуджаареецът го определи като сърдечен удар, нещо прекалено жестоко и бързо, за да бъде по силите дори на тяхната лечебна магия. Само че Сунанди знаеше за съществуването на отрови, които предизвикват сърдечен удар, както и за други техники, способни да предизвикат смърт, приличаща на естествена. Тук в Гуджааре, където единствено завесите и обичаят гарантираха неприкосновеността на една спалня, не би било никак трудно. И защо не, като се имаше предвид откритото от Кинджа? Чудовища в тъмното. Магия до такава степен отвратителна, че дори собствените им жреци убийци биха закрепцели от погнуса, стига да научат. Явно някой се бе зарекъл да им попречи.

Но сега Сунанди знаеше тези тайни. Далеч не всички, но достатъчно, за да се почувства застрашена от съдбата на Кинджа.

Лин я доближи със загрижено лице. Сунанди ѝ отправи печална усмивка. Протегна ръка, за да приглади тънките ѝ прави коси. Сестрица по душа, ако не по родословие. Кинджа не я осинови официално, както бе сторил със Сунанди — чужденците нямаха юридически статут в Кисуа, — но Лин бе доказвала много пъти през годините, че си струва всички усилия. Май сега Сунанди щеше да я накара да го направи за пореден път. А бе само на тринайсет...

Тя едничка сред цялата делегация можеше да се измъкне от палата и града, без гуджаарейците да ѝ обърнат внимание. Точно заради това я бе довела със себе си — знаеше, че никой не очаква от кисуатец да повери съдбовни тайни на човек от Севера. А Лин съвсем не бе някоя неопитна наивница — оцелявала бе сам-самичка по улиците на столицата на Кисуа години наред. С помощта на връзките, с които разполагаше, щеше да се справи с пътуването.

Освен ако враговете на Сунанди не разберяха, че е изпратена да търси това — ако свитъчето не бе оставено като примамка. Ако не им бе известна склонността на Кинджа да открива и подготвя талантиливи хлапаци.

Ако не изпратеха своя Жътвар.

Тя потръпна. Лин прочете изписаното върху лицето ѝ и кимна. Пое свитъка от омекналите пръсти на Сунанди, нави го отново и скри тайната в гънките на лепената си пола.

— Още довечера ли да тръгна, или да изчакам Нощта на Хамиан? — попита момичето. — Това означава двудневно забавяне, но пък тогава ще се измъкна по-лесно от града.

На Сунанди ѝ идеше да се разреве. Но тя привлече Лин, силно я притисна към себе си и отпрати гореща молитва с надежда да не бъде чута от бясната кучка Хананджа.

3.

*Дете на жена може да има четворка сестри и братя,
или осморка.*

Дете на Хетава има хиляда.

(Мъдрост)

Много неща можеше да изпита човек, заобиколен от четирима опитни Пазители на Хетава, мислеше си Ниджири. На първо и най-важно място — страх. И страхът наистина го обливаше щедро, горчеше му в устата, лепнеше по дланите му. Но заедно с неприличния ужас от пердаха, който тези мъже почти сигурно щяха да му дръпнат, преди всичко да свърши, той изпита нещо ново и изненадващо — трепетно очакване.

„Отсъствието на емоции не е идеал“ — Ниджири облиза устни, чул като наяве в съзнанието си тихия като нощ глас на Бирник Ехиру. Винаги, когато Ниджири го нападаше с момчешки закачки, той намираще верните думи. „Контролът над тях е. Дори ние, Бирниците, изпитваме емоции — и когато ни обземат, им се наслаждаваме като на рядък благослов, какъвто са в действителност.“

Възможно ли бе поривът да размажеш лицето на противник върху пясъка наистина да се окаже благослов? Ниджири се усмихна. Щеше да размишлява по този въпрос по-късно.

Пазител Мехи погледна към Пазител Андат и присви от удоволствие боядисаните си в черно очи.

— Мисля, че послушник Ниджири има нужда от покой, Спътнико.

— Хм — отвърна Андат. Той също се усмихна, докато с небрежна вещина въртеше между пръстите си бойна тояга. — Аз бих казал, че послушник Ниджири има нужда от болка. Допускам, че в нея се крие някакъв вид покой.

— Споделете го с мене, Братя — изстреля на един дъх Ниджири, като се сниши в готовност. Четиримата се нахвърлиха едновременно.

Той не дочака тоягите им. Никой не можеше да отклони или изтърпи ударите на четирима въоръжени Пазители на Храма. Просна се долу, за да стане по-малка цел, и излезе от зоната на най-опасните им действия. Но те бяха достатъчно опасни и с крака, така че успя да избегне ритника на Пазител Харака само като се претърколи над стъпалото му. За щастие, това движение го изхвърли от кръга на четиримата, което ги накара да се извърнат. Така спечели половин дихание време, за да обмисли своята стратегия.

Харака. Като най-млад сред четиримата нему тепърва предстоеше да постигне необходимата степен на самоконтрол. Бе опасен — всеки Пазител, изкарал чиракуването си, бе опасен. Само че Ниджири бе наблюдавал няколко учебни схватки на Харака и знаеше, че когато ударът му пропусне целта, той застива за миг, преди да се осъзнае, сякаш поразен от своя неуспех.

И Ниджири се хвърли към глезените на Харака — най-напред с единия си крак и сетне с другия, — извъртя се на лакти, за да нападне отново, като принуди младия мъж да отстъпи с танцова стъпка. Останалите Пазители бързо промениха местата си, за да избегнат мятащите се крака на Ниджири и да не се блъскат един в друг — точно както той се бе надявал. После, когато Харака побесня напълно оправдано и насочи саблен удар към главата му, Ниджири събра крака и се претърколи — към Харака. Така мина под тоягата на Пазителя, а тя удари зад него и остана за миг забита в пясъка. Сега Ниджири насочи ритник към китката на противника си. Не улучи, тъй като в последния миг Харака разгада неговия замисъл, дръпна се и си върна със страховит ритник. Ниджири го пое със стон и се търкулна встрани. Нищожна, макар болезнена цена за постигнатата цел — Харака залитна още една стъпка назад, за да компенсира с излишък грешния замах с тоягата. Това принуди другите трима Пазители да направят нови непохватни движения, за да не се спънат в тялото на своя тронав по-млад събрат.

Объркването бе любим приятел на всеки Бирник. Устремен на ръце и крака към Мехи, Ниджири плесна длан върху прасеца му. Трудно се стигаше до душата през крайник, а още по-трудно бе за Ниджири да успокои мисълта си в достатъчна степен за наркомансия, но кой знае...

Мехи подгъна колене и падна на земята със стон. Той бе само зашеметен, но от буден и в пълно съзнание мъж, чиято кръв е кипнала за битка, момчето не можеше да очаква повече. След като Мехи падна, Харака просъска и почти се препъна в неговата тояга. Ниджири се надигна зад гърба му като сянка, а Харака осъзна опасността с голямо закъснение. В този момент Ниджири бе допрял вече два пръста до врата му, за да пусне сънна жлъч по целия му гръбнак — тя като ледена струя сковаваше всичко, до което стигне. Харака загуби съзнание, макар тялото му все още да се мятеше. Това трая, докато се тръшна долу достатъчно болезнено, за да се свести и да напсува с пълно основание своя противник.

Доволен, Ниджири се зае с Мехи, който опита да се оттегли с пиянска стъпка, докато проясни размътеното си от сън съзнание. Разперил пръсти, Ниджири затананика под нос песента на своята джунгиса и погна Пазителя...

... за да застине подобно на статуя, когато краят на една тояга се мярна пред лицето му. Втора, нежна като ласка на любовник, усети върху кръста си.

„Това е само показна схватка“ — каза си той с усилие да запази спокойствие. Не успя да го направи. Просто изпитание... но бе виждал Пазители да пронизват мъже, като използват само сила и подходящ ъгъл на удара, за да направят заобления край на тоягата остър като връх на копие. А Андат обичаше да нанася телесни рани, щом усетеше, че противникът не се бие с все сила, за да го принуди към по-голямо прилежание.

— Добре — промълви Андат сега, насочил тоягата към лицето на Ниджири. Значи зад гърба му се намираще Пазител Инефер. Бе обезвредил двама от четирима, но бе хванат натясно от по-опитните. Дали бе достатъчно за вземане на изпита? „Не трябваше да губя време с Мехи — той не е опасен. Трябваше да се заема най-напред с един от тези. Трябваше...“

— Много добре — добави Андат и Ниджири установи с облекчение, че той е наистина доволен. — Натръшка двама от нас с голи ръце, при това всички бяхме нащрек. Щях да остана удовлетворен дори при един.

— Сигурно щеше да е Харака — обади се отзад Инефер с отвращение в гласа. — Нескопосано тъпо дрънкало.

— Ами гони го, докато се научи — посъветва го безгрижно Андат и противно на волята си, Ниджири намигна с разбиране.

Усети как тоягата на Инефер се отделя от кръста му.

— За момента има по-важни неща — отбеляза Андат и вдигна глава към балкона над главите им. Ниджири проследи погледа му и страхът го обзе отново. Там с обърната към тях кисела физиономия стоеше Супериорът на Хетава. До него се бяха изправили други двама мъже в широки качулати роби без ръкави, ушити от белезникав лен. От лицата им не се виждаше нищо, а перспективата не позволяваше да различи раменните им татуировки. Той обаче познаваше осанките им достатъчно добре, за да определи кой кой е, както и кой липсва, тъй като там следваше да присъства още един мъж.

Потиснал порива да се намръщи, Ниджири стана прав, за да вдигне ръце към братята в изисквания за подобен случай поздрав.

— Мисля, че това стига — проговори Супериорът. — Пазител Андат, доволен ли си?

— Доволен съм — отвърна Андат. — В дадения случай го казвам и от името на моите Спътници. Всеки, който е в състояние да победи двама от четирима Пазители, разполага с повече от достатъчни умения, за да изпълнява волята на Богинята извън стените на Хетава. — Хвърли бегъл поглед към Ниджири и се усмихна. — Дори когато не е избрал най-подходящия Път за това. Уви.

— Ясно. Благодаря, Андат. — Сега черните очи на Супериора спряха върху Ниджири, а той бе обзет от желание да се покрие с нещо или да се извини за непристойния си вид. Все още не можеше да си поеме дъх, потънал в пот, едничката му дреха бе бедрената препаска, а сърцето му сякаш се опитваше да счупи гръдната му кост. Но пък се бе справил добре — нямаше от какво да го е срам.

— Хайде, послушник Ниджири — каза Супериорът... и млъкна, присвил развеселени очи. — Послушник поне засега.

Ниджири направи опит да съдържи усмивката си. Не успя.

— Иди се измий — продължи Супериорът, като натърти последната дума достатъчно отчетливо, за да превърне част от радостта на Ниджири в смущение. — Ела в Залата на Благослова по залез. — Не добави „за да се закълнеш като Бирник“, но Ниджири го чу и се преизпълни отново с радостно чувство. Супериорът се обърна

и прекоси балкона, връщайки се към своите задължения. Качулатите мъже го последваха мълком от двете му страни.

— Ама си бърз — промърмори Мехи, който се беше присъединил към останалите и разтриваше с длан врата си. Все още се движеше сковано, а свободната му ръка висеше като изтръпнала. Ниджири вдигна своята пред гърди с обърната надолу длан и направи лек поклон в израз на разкаяние. Мехи го спря.

— Резултатът според мен е равен — каза Андат и бързо направи примирителен жест, когато братята го погледнаха, за да не си помисли някой от тях, че е недоволен. — Хайде, заминавай, момче. Поздравления.

Тези думи направиха случилото се реално. С доволна усмивка Ниджири кимна отсечено в знак на любезност към тримата, после се извърна и тръгна — почти се затича — към мрачната тишина на Хетава.

Банята върна бодрия му дух, а прохладната вода бе като балсам след показната схватка в палеция следобеден зной. В къпалнята нямаше никого освен Ниджири, но когато се върна в тясната килийка, споделяна с други трима послушници, той установи, че новината се е разчула — върху сламеника му бе положена четворка попътни дарове. Първият представляваше красиво емайлирано огледалце, оставено вероятно от другарите по стая — да, тези цветя бяха изработени от Талипа, щеше да ги познае и на края на света. Талипа бе взет от семейство на грънчари. На второ място идваше комплект напръстници, гравирани с официални молитвени пикторали. Красива изработка, вероятно на Морамал, послушника майстор. Ниджири ги сложи настрана. Като Бирник щеше да има нужда от някакви бижута, защото призиванието изискваше да се движи дегизиран сред вярващите, но това пак не бе подарък, който щеше да се използва често. За съжаление.

Третият дар бе бурканче с ароматно масло, което помириша и за малко не изпусна от изненада. Смола от мирта — възможно ли беше? Но нямаше как да сбърка този аромат. Толкова скъп дар можеха да му поднесат само бъдещите му Спътници. Нямаше съмнение, че именно така останалите послушници бяха надушили цялата работа — някой от

тях бе изпратен да донесе бурканчето в килията на Ниджири и този някой бе раздрънкал навред. Ниджири се усмихна вътрешно.

Четвъртият дар представляваше миниатюрна статуетка на Слънцето в неговия човешки образ, изваяна от тъмно дърво и полирана до блясък ведно със забележителния възбуден penis — неизменен атрибут на всяка подобна статуетка. Широко разпространен дар между любовници.

Разгневен, Ниджири го запокити с такава сила, че похотливият бог се разби на четири.

Цялото задоволство от взетия последен изпит отиде по дяволите само заради един безвкусен, зле обмислен подарък. „Какво ще си кажат другите послушници за това?“ — запита се Ниджири огорчен. Само че залезът приближаваше и той трябваше или веднага да тръгне за полагането на клетва, или въобще да не отива. Затова, отхвърлил на втори план още неукротената ярост, той навлече бързешком обикновена препаска и сандали, макар да отдели известно време, за да се намаже леко с мирта и да почерни клепачи с въглен. Не бе редно да се появи неспретнат или пък без да уважи дара от новите си братя.

Залата на Благослова — масивна внушителна кула от пясъчник и прошарен със сребърни жилки гранит, която служеше като портал към комплекса от сгради на Хетава — обикновено бе отворена за посетители. Като главен храм на Хананджа в Гуджааре и единствен отсам стените на столицата Хетава бе известен с това, че приютява единствено жреци, послушници и деца, посветени на Богинята. Миряните, които служеха по някакъв начин на Хананджа, имаха право да влизат, но не и да живеят тук. Второстепенните дейности на Хетава се осъществяваха другаде из града — в школи, в които децата се обучаваха да сънуват и изучаваха закон и мъдрост, писане и рисуване, в складове, където се отчиташе десетъкът в пари или стоки, и много други. През определено време денем, както и в малките часове на нощта, Залата се пълнеше от дошлите да свършат най-важното задължение на вярващите в Хананджа. Те ѝ принасяха своите молитви и сънища, правеха заявки за лечение или Вземания на близки, или пък сами биваха лекувани от болести и физически недъзи. Така всички гуджаарейци намираха покой. Но по залез Залата затваряше за всякакви обществени дела освен за най-спешните, така че всеки Път от

слуги на Хананджа да получи на свой ред възможност за общение с Богинята на Сънищата.

Когато Ниджири пристигна, Супериорът вече чакаше върху обграден с пейки подиум в самото сърце на Залата. От двете му страни бяха изправени същите двамина Бирници, а отзад и над тях се извисяваше, цяла изваяна от черен полиран камък, величествена статуя на самата Хананджа. Докато приближаваше, Ниджири не отдели поглед от нея, опитваше се да изпълни цялото си сърце с образа — с разтворените ѝ ръце, изпъстрената ѝ с бели точки чернота, вечно склопените ѝ очи, докато сънуваше безкрайните селения на Ина-Карек.

Които скоро щяха да станат *негови*.

Най подир тези мисли умиротвориха духа на Ниджири и когато стигна до подиума, склонил глава над обърнатите ѝ надолу длани, той се почувства уверен и спокоен.

Къде се губеше обаче Бирник Ехиру? По дела на Хетава най-вероятно. Той преглътна разочарованието си.

Настана тишина, пълна и спокойна. Когато определеното време най-накрая изтече, Супериорът проговори:

— Вдигни глава, послушнико. Трябва да обсъдим нещо.

Ниджири се подчини изненадан. Дали това бе част от ритуала? Когато отправи поглед нагоре, двамата мъже край Супериора също изправиха глави и едновременно с това смъкнаха качулките си.

— Връзката ти с Учителя Омин — проговори по-високият. Сонта-и, онзи с мъртвите очи и пепелявотъмна кожа, най-старият от Пътя на Бирниците. — Разказвай.

Всичко у Ниджири замръзна. Вторачен в Сонта-и, не успя да каже и гък от уплаха.

— Обясни ми я, *моля* — обади се вторият мъж, усмихнат, сякаш това би могло да смекчи удара. Той бе по-млад, по-набит и по-червендалест от Сонта-и. От сплетената на темето му коса се спускаха бакърени на цвят масури, очите му бяха кафеникави, но хвърляха червени отблясъци в светлика на вечерта. Даже татуировката върху горната част на ръката му — многолистен мак, символ на смъртта — бе с цвят на кръв. А цветът от куче грозде върху рамото на Сонта-и бе издържан в тъмновиолетово. Бирник Рабанех, когото Ниджири винаги бе смятал за по-благ от Сонта-и. Поне до този момент.

„Омин, за нищо негоден ненаситен глупак.“ Ниджири затвори очи, обзет от крайно неспокойни мисли. Гневът бе винаги неговата слаба страна, чувството, което най-много се бе мъчил да овладее. А сега не успя да се справи, защото ако глупостта на Омин му костваше целта, към чието постигане се бе стремил десет години...

— Нямаме връзка — изстреля отговора той, като погледна всеки от мъжете право в очите. Лицето на Сонта-и остана безизразно, а Рабанех повдигна вежди при тази интонация. Супериорът гледаше скръбно, по което Ниджири разбра, че го подозира в лъжа. Това удвои гнева му. — Не че Учителят не се е стремил към обратното.

— Така ли? — обади се тихичко Супериорът.

Ниджири си наложи да вдигне рамене, макар изобщо да не му бе леко на душата.

— Учителят ми предложи услуга за услуга. Отказах.

Супериорът настоя:

— Разкажи подробно, послушник. Кога започна това? Каква услуга ти предложи и какво очакваше в замяна?

— След като реших да напусна Детската къща. В деня, когато му се представих като послушник и трябваше да ме изпита по нумерали. Намери познанията ми за приемливи, но имаше куп забележки относно лицето, очите и походката ми. Бил съм много красив, независимо от вида ми на човек от низша каста. — Ниджири потисна желанието да смръщи лице при спомена за онзи ден и за начина, по който се бе почувствал — обезверен и слаб, обзет от страх и погнуса. Колкото повече го притискаше Омин, толкова повече отслабваше страхът. Сега започна да се ядосва, а това винаги му даваше сили. Пое си дъх, за да каже: — Супериор, трябва да говоря за неща, които не се обсъждат.

Супериорът трепна. Усмивката на Рабанех не угасна, но стана по-сурова и някак квадратна. Сонта-и не реагира, но когато проговори, в гласа му се долавяше съвсем ясно допълнителна студенина:

— Намекваш, че Омин ти е обещал нещо във връзка с ритуала пранаж.

— Нищо не *намеквам*, Бирник. — Видя как казаното попи в съзнанието на тримата и как смъртта на Омин започна да добива цвят и форма връз свъсени вежди и присвити устни. За един кратък миг

Ниджири изпита чувство за вина. Омин сам си го бе навлякъл на главата. А Ниджири трябваше да мисли за собственото си бъдеще.

— Продължавай — заповяда Сонта-и.

— Учителят предложи да ме извади от списъка при годишния подбор на помощници в ритуала пранаж. Даде ми ясно да разбера, че в замяна очаква да го посетя в малките часове на нощта в някакъв изоставен коридор на Учителския дом. Не знам къде е това, тъй като му отказах, но той сподели, че го използва за срещи с други послушници. Там сме щели да останем насаме.

Супериорът промърмори нещо неразбираемо на суа. Ниджири, чиито познания по този език бяха съвсем бегли, не разбра казаното. Рабанех въздъхна дълбоко. При него това бе равносилно на яростен рев, нададен от пустинен хищник.

— И защо не прие предложението?

— Не ме е страх от пр... от това, за което не се говори. — Ниджири се прокле наум. Искаше да изглежда хладнокръвен и спокоен като истински Слуга на Хананджа, а не като уплашено дете. — За какво ми е закрила от нещо, което не ме плаши?

Бирниците се спогледаха. Не размениха нито дума — поне Ниджири не долови звук. Носеха се слухове, че те умеят по някакъв начин да общуват чрез сънища. По силата на негласно споразумение Сонта-и внезапно се отдели от своя Спътник и Супериора и слезе от подиума. Приблужи се с бавна и твърда стъпка, целият излъчващ заплаха, и започна да обикаля около Ниджири.

Момчето напрегна всички сили, за да поддържа своя гняв и да не покаже безпокойство.

— Не те е страх, значи? — попита Сонта-и.

„Не ме беше страх досега.“

— Не, Бирник.

— Миналата година един послушник загина. Помагаше на Бирник по време на пранаж и умря. Това известно ли ти е? — Сонта-и не го гледаше, докато говореше, и това беше най-лошото. Погледът му обхождаше обточените с ластари лунно цвете колони, килимите, сияйните колене на Хананджа. Ниджири не заслужаваше подобно внимание.

Той не се извърна, за да следи движението на Сонта-и. Косъмчетата по врата му настръхнаха, когато Бирникът излезе от

полезрението му.

— Чувал съм разни слухове. Не твърдя, че съм безстрашен, Бирник. Страхувам се от много неща. Само че *смъртта* не е сред тях.

— Нараняване. Насилие. Проклятие. Отчаяние. Всичко това може да стане в резултат от участие на послушник в пранаж на някой Бирник. — Сонта-и млъкна внезапно, като се наведе да разгледа внимателно едно лунно цвете. Ниджири не разбра какво събужда такъв интерес у Бирника. Вероятно нищо.

— Известно ми е, Бирник. Участвал съм в пранаж два пъти... — Само че то бе нищо работа, часове на отегчение, седнал редом с Лечители, не по-малко отегчени от него самия. Като предпазна мярка те се подлагаха на това изпитание само по един път на всеки четири наводнения и никой не бе в състояние да си спомни кога за последен път някой от тях се е провалял. Но той не се бе подготвял да служи на *Лечителите*.

Внезапно Ниджири замръзна. Сонта-и се бе обърнал, за да вторачи в него същия поглед на изострено внимание, с който бе удостоил цветето.

— Ти не си отказал на Учителя, воден от благоприличие. Отказал си му от *гордост*.

Това не бе въпрос, но пък Ниджири не желаше да отрича. Те знаеха, че никога не се бе славил със смирение.

— Да. Искан да стана Бирник.

— Послушник — обади се Супериорът отнякъде над Сонта-и. Гласът му бе пълен с досада. Ниджири не смееше да отклони поглед от сивите очи на Сонта-и в посока към гласа. Не го бе страх от *смъртта*, но в момента този тук изглеждаше някак си по-страшен от нея. — Ти току-що каза, че не благоприличието те е спряло.

— Точно така, Супериор. — Облиза устни само колкото да може да изговаря ясно думите, нищо повече. — Реших, че един послушник, който желае да стане Бирник, трябва да се стреми към нещо по-добро — доколкото става дума за непозволена любов — от някакъв си похотлив недисциплиниран Учител.

С дълбоко облекчение чу изненадания смях на Рабанех и стенанието на Супериора. Сонта-и обаче приближи съвсем плътно до него, така че Ниджири усети дъха му. Тъничките жилки в ирисите му,

също като спици в колело на бойна колесница, лениво се свиваха и отпускаха, докато Бирникът изучаваше лицето му.

— Скриваш нещо — проговори той.

— Нищо, от което да ме е срам, Бирник.

Грешка — разбра това в мига, когато проговори. Лъжа. Очите на Сонта-и се присвиха. Той *знаеше*.

— Да оставим настрана прекалено високото ти самочувствие, послушник — провлачи думите Рабанех отново някъде зад гърба на Сонта-и. — Защо не ни докладва за Учителя? Който злоупотребява с властта си над другиго, следва най-малко да бъде подложен на изпитание за поквара. Един Бирник — това бе произнесено с меко натъртване, а гласът стана сериозен — би следвало да разсъждава именно по този начин.

Сонта-и щеше да го убие. Ниджири вече разбираше това. Усети у него спокойствие, каквото не бе долавял никога по-рано, макар, колкото и да бе странно, да не виждаше нищо изненадващо в това. Сонта-и бе особняк дори според мерилото на самите Бирници — дразнеха го необичайни неща, никакви чувства не го интересуваха. И все пак той си оставаше Бирник и това обстоятелство изостряше всичките му странности до краен предел, решише ли да се заеме с делата на Богинята.

Затова Ниджири насочи отговора си към него. Не за да се извинява, понеже никой Бирник не би приел каквото и да било извинение, ако вече е оформил собствено мнение по даден въпрос. Говореше само от гордост. Ако е писано да умре, нека загине като Слуга на Хананджа.

— Защото Омин не е сторил нищо лошо — заяви той. — Не и след това. Опита се да ми навреди, но не успя. И този провал го укроти — след като му казах, че само една моя дума пред Бирниците е достатъчна, той не опита повече да прикотква други послушници. — Наистина след този случай Омин стана Учител за пример, ако се забравеха постоянните подаръци и пълни с копнеж погледи всеки път, когато Ниджири застанеше с гръб към него. И ако се пренебрегнеше загубената надежда да спечели своя шанс при Ниджири, в името на която бе положил толкова много усилия.

Сонта-и поклати леко глава. По това Ниджири разбра, че аргументите му не са накарали Бирника да промени своето мнение за

него. Сонта-и каза с висок глас:

— И сега, след като вече не си послушник, този покварен Учител е отново с развързани ръце да натрапва вниманието си на други момчета.

— Аз съм се посветил на Хетава, Бирник. Имам приятели сред другите послушници, които биха ми казали... — Тук се запъна за миг, обхванат от внезапно съмнение. Какво щеше да стане с него, ако Бирниците не го приемеха в своята среда и ако Сонта-и не го убиеше? Можеше да отиде при Пазителите, ако все още го искаха, но той не желаше да се посвещава в техния Път. Може би Учител или обикновен мирянин, или какъвто и да е, само че онова, което бе искал от деня, в който срещна Ехиру, което *винаги* бе жадувал да стане...

— Тази година ти видя шестнайсетото си наводнение — обади се Супериорът. — Сега си пълноправен мъж по закон, а в скоро време ще поемеш и съответните задължения. Няма как да защитиш приятелите си, ако престанеш да живееш сред тях, ако не ставаш свидетел на всекидневните им борби. Нито пък можеш да очакваш момчета да идват при тебе със своите страхове, тъй като няма причина те да се доверят на един възрастен мъж, след като друг като него ги тормози. — Супериорът въздъхна. С крайчеца на окото Ниджири го видя да поклаща глава. — Низшата каста пак си казва думата.

Ниджири изтръпна при тези думи. Шокът бе достатъчно силен, за да отклони поглед от Сонта-и.

— Аз съм дете на Хетава, Супериор!

Този път реакцията на Рабанех смая младежа. Той кимна и каза:

— Ни един от нас не е роден в Пътя на Богинята, послушнико. Всички идваме отнякъде, а миналото оставя върху нас своя отпечатък. Помисли за твоя.

— Ами, аз... — Ниджири сбърчи вежди. — Аз не разбирам.

— Казват, че добрият слуга никога не се оплаква. Едно дете от кастата на слугите очаква да се види под нечия власт, както очаква и някои господари да се окажат покварени. То гледа само да избегне най-лошите последици от тази поквара, за да оцелее. Докато, щом се наложи, един Бирник *ликвидира* покварата — а и властта, която я е създала, ако по този начин ще установи покой. Това имам предвид, послушник Ниджири. Ти се приспособяваш, вместо да въстанеш.

Обзет от закъсняло чувство за вина, Ниджири осъзна правотата на Рабанех и Супериора. „Един Бирник не търси помощ“ — каза си навремето. И затова и самият той не потърси, убеден, че ще се покаже по-силен, като се справи с проблема сам. Мислеше за себе си, когато трябваше да помисли най-напред за покоя на своите другари послушници. Разбира се, че Омин щеше да стори зло отново — той бе покварен. За такива нямаше оправия.

По-добре щеше да бъде да прати гордостта си по дяволите и да докладва случая пред Супериора и Бирниците. По-добре щеше да бъде даже да убие Омин — със собствените си ръце, ако не успееше с наркомансия — и да се остави на милостта на Бирниците. Всяко действие бе за предпочитане пред самодоволното бездействие, докато покварата растеше и разлагаше.

Младежът коленичи, допрял длани и чело о пода, за да покаже дълбочината на своето разкаяние.

— Моля за прошка, Бирник — промълви той срещу камъка, благодарен за отсъствието на Ехиру. Сонта-и продължаваше да стои надвесен над него, но това бе в реда на нещата. Как изобщо му бе минало през ума, че е готов да стане Бирник? — Сгреших. В никакъв случай не трябваше... Трябваше да направя много повече. Нека Нейният покой осени душата ми — трябваше да *мисля*.

Настъпи подходяща за случая тишина.

— Е — обади се с въздишка Рабанех, — мисля, че това е достатъчно. Ти какво ще кажеш, Сонта-и?

Сонта-и хвана Ниджири за лакътя и го изправи на крака. Докато младежът още примигваше от изненада, Бирникът пак присви очи:

— Той крие още нещо.

— Нормално е момчетата на неговата възраст да имат своите тайни, Спътнико. Дори нам е позволено да пазим по някоя.

Сонта-и го освободи с лека въздишка, която, както осъзна Ниджири, не изразяваше разочарование.

— Добре, съгласен съм.

— Становището на Ехиру по въпроса ни е известно. — Рабанех хвана ръце зад гърба си и погледна Супериора с въпросително вдигнати вежди.

— Бил е добронамерен, както изглежда — проговори Супериорът и кимна, макар Ниджири да долови известна

резервираност в тона му. — Покоят сред послушниците е бил осигурен, макар с необичайни средства и само временно.

— Още е млад. — Рабанех вдигна рамене, а усмивката му най-после се върна на мястото си. — Ако няма какво да учи, каква нужда ще има от нас?

— Какво става, Бирник? — попита Ниджири, започнал да се чувства крайно глупаво.

Даже Супериорът се забавляваше в този момент.

— Неизбежна последна проверка, Ниджири. Покорството ражда покой, но понякога по-голям покой — *траен* покой — крие съпротивата. За нас е важно да сме сигурни, че разбираш това. — Той сви рамене. — Много са пътищата към покоя.

— Ще трябва просто да те научим да виждаш далеч напред по нашия Път, чирако — добави Рабанех отново усмихнат.

Чирак. Чирак. Ниджири се разтрепери — едва забеляза как Сонта-и вдига рамене, сякаш загубил всякакъв интерес, и се прокрадва обратно до Супериора. *Чирак!*

Искаше му се, и то много, да подскочи във въздуха и да извика, което би било не просто грешка, а обида спрямо Хананджа тук, в Нейната приемна. Вместо това той започна да заеква, за известно време разтреперан от усилието да овладее радостта си.

— Оказвате ми голяма чест, Бирници, да ме... оцените... — Мисълта му нямаше необходимата сила, за да се излее в слова.

— Добре, добре. — Супериорът погледна към тесните многоъгълни прозорци на Залата, отвъд които слънцето все още оставяше своя отпечатък върху западния небосклон. Сънната Луна засега не се бе показала. Когато го стореше, Залата щеше да се изпълни с нейната сребърна светлина, пречупена от стъклата на прозорците в променливи цветове. Това помагаше на лунното цвете, което иначе не цъфтеше в затворени помещения. — Стани, ако обичаш, трябва да довършим церемонията, а след това ти предстои посвещаване в сан на Бирник. Има и друго, което следва да обсъдим.

Ниджири преглътна и кимна — имаше чувството, че вече може да се справи с *абсолютно всичко*. Положи усилие да не се ухили като някой глупак.

— Д-да. Какво друго, Супериор?

— Ехиру. Може би си забелязал неговото отсъствие?

Мрачният тон на Супериора и неговото внезапно сурово отражение върху лицето на Рабанех накараха Ниджири да проумее с мигновена яснота, че Ехиру не липсва просто защото е тръгнал по своите задачи на Бирник.

— Той не е добре — обади се Сонта-и, — защото преди две нощи е направил грешка по време на едно Вземане. Прекъснал умблике, преди да изведе душата на приносителя от селенията на сенките. Тя се изгубила в пространствата между будуването и съня. Колкото сънна кръв успял да събере, се оказала твърде замърсена от страхове и болка, за да бъде дадена на Лечителите за разпределение.

Поразен, Ниджири пое дълбоко въздух. Никой Бирник не бе загубвал душа през времето на целия му живот. Можеше да се случи — всеки знаеше това. Бирниците бяха способни да сбъркат — бяха смъртни, а не богове. Но да се случи на Ехиру, който винаги съумяваше да отведе съответната душа до място на покой... Ниджири облиза устни.

— А Бирникът? — „Надали е прекратил своето Служение, още е рано. Целият град би потънал в скръб, ако е така. Нямаше да ми говорят за него, ако го е сторил.“

Сонта-и поклати глава и стомахът на Ниджири се сви на топка. Но той каза:

— Ехиру е решил да се уедини и да потърси покой в молитви. Смятаме, че засега ще остане сред нас, но... — Той въздъхна с внезапно уморено лице. — Е, какво мислиш ти по въпроса?

Ниджири се облеци.

— Какво мисля аз?

— Той трябваше да стане твой наставник — отвърна Рабанех. — В края на краищата е най-опитният сред нас, след като Уна-уне се отдаде на сънищата. Един чирак трябва да се учи от най-добрия. Но с оглед на този пропуск на Ехиру... — Рабанех направи деликатна гримаса, сякаш за да извини неделикатните си думи. — Та кого избираш на мястото на Ехиру? Сонта-и или мен?

Топла вълна от облекчение заля цялото тяло на младежа, а заедно с нея — един особен плам, не много различен от онзи, който усети в демонстративната схватка с четиримата Пазители. В това поне бе напълно сигурен.

— Щом е трябвало да стана Бирник при Ехиру, значи оставам негов чирак.

Рабанех вдигна вежди.

— Един Бирник може да се нуждае от месеци или дори години, за да преодолее подобна грешка, чирако. Ако я преодолее. Специално при Ехиру... тази злополука е огромен удар за него. Той е убеден, че не заслужава повече да бъде Бирник. — Рабанех въздъхна тихо. — Всички сме жертви на гордостта. А ти трябва пак да си помислиш.

Ниджири осъзна, че Рабанех и Сонта-и се опитват да постъпят справедливо с него — че му мислят доброто. Те не знаеха, че младежът е направил своя избор преди десет години, през един изпълнен със зловоние на страдания влажен следобед. В онзи ден Ехиру му бе разкрил пътя към истинския покой. Бе му разкрил красотата на болката, бе го научил, че любов означава да вършиш онова, което е най-добро за другите. Без значение дали го искат, или не.

Как да не се отплати на Ехиру за онова откровение сега, когато най-сетне се появяваше възможност?

— Ще бъда чирак на Ехиру — повтори той, този път с по-мек тон. — Ще бъда онова, от което той има нужда, до деня, в който вече не се нуждае от мене.

И щеше да се опълчи срещу самата Хананджа, ако се наложеше, за да отдалечи този ден.

4.

*Дълг на шуна е да следват традицията.
Дълг на жина е да ѝ се противопоставят.
(Закон)*

Домът на генерал Нийес се намираше в квартала на подправките, където вечерният бриз ухаеше на канела и семена от иним-тех. Къщата бе построена в кисуатски стил със заслонено място за сядане в страничния двор и подредени в сложни фигури цветни плочи в предния. Вездесъщата гуджаарейска наносна речна глина, изпечена почти до бяло от слънцето, покриваше външните стени. Чиста необходимост в тази земя на ежегодни разливи — глината не позволяваше на водата да проникне в носещите греди на постройката. Все пак стилът на постройката бе достатъчно познат на Сунанди, за да се почувства у дома още когато слезе от каретата.

А допълващата го гледка на семейството на генерала, строено в пълен състав на стълбите, подсилваше създалата се илюзия. Самият генерал грееше в красноречив израз на гостоприемство — нищо общо с обичайната гуджаарейска сдържаност. Двете му деца бяха облечени в ярко обагрени кисуатски одеяния, макар момчето да бе привързало своите към бедрата, вместо отпред, както бе прието. Сложната прическа и изобилната украса по косите на едрата жена до генерала даваха основание на Сунанди да приеме, че тя е негова съпруга. Вероятно единствена, предвид че аристократите от шуна в Гуджааре смятаха за въпрос на чест да следват традициите на своята родна Кисуа.

— Говорителко, бъди добре дошла в нашия дом. — Жената използваше безупречен официален суа. Сунанди бе доволна да чуе правилното обръщение към особата си. — Аз съм Луманте. Ще бъдеш моя дъщеря за тази вечер и семейството ми ще е и твое.

— Благодаря за топлото посрещане, Луманте-майко. С тази красива къща и съвършено гостоприемство може и да ме изкушиш да

остана по-дълго! — Сунанди се усмихна, прекалено доволна, за да се придържа към традицията. Домакинята вдигна вежди изненадано, а сетне се засмя, забравила със същата лекота собствената си официалност.

— Сигурно хич не ти е лесно, Нанди-дъще, да живееш тук, сред полуварварския народ на тази страна. — Луманте застава отстрани на гостенката и я хвана дружелюбно под ръка. — Достатъчно трудно е дори за мен, която следвам старите обичаи, но аз поне разполагам с този наш дом.

— Не е чак толкова трудно. След чиракуването при господаря Сех Калабша прекарах три години като Глас на Протекторите в Чарадин. — Усмихна се. — В Гуджааре поне има бани като хората. А там се къпех в близкия водопад. Много красиво, но ужасно студено!

Луманте се засмя от сърце.

— Аз пък изкарах като млада девойка една година в Кисуа. Помня, че бях удивена от наистина огромните различия между двете страни. Стори ми се цяло чудо, че вашият народ и моят са били някога едно.

— И ще си останат свързани, докато съществуват шуна. — Нийес приближи, за да улови свободната ръка на Сунанди за кратък поздрав. И той говореше суа свободно и без акцент, макар и малко по-превзето от съпругата си. Шуна или не, Нийес си оставаше гуджаареец, а никой тукашен мъж не се чувстваше напълно свободен в общуването с жени. — Благодаря, задето прие поканата ми, Говорителко.

В гласа му пролича облекчение, сякаш бе очаквал да му откаже. Сунанди отдели това малко късче информация настрани за по-късно обмисляне и стисна ръката на генерала.

— Признавам, че имах намерение да посветя тази вечер на себе си, но след като чух легенди за вашето гостоприемство, нямаше как да я отклоня. — Пусна в ход най-неподправената си усмивка и забеляза, че мъжът се отпуска мъничко.

— Ще се постареем, колкото можем, за да не те разочароваме. Децата ми, Тисанти и Охороме.

Децата пристъпиха напред, за да се ръкуват, като мърмореха приветствени слова.

Охороме бе по-малкият, но вече се виждаха наченките на внушителна мускулатура — роден воин. Тисанти бе на около петнайсет и също така мускулеста — сигурно бе добра в танците. Имаше безупречната кожа на своята майка — наистина безупречна, както забеляза Сунанди, но леко поръсена с някаква пудра, а устните ѝ бяха подчертани с багрило в ягодов цвят. Сунанди сдържа гримасата си. Момичето бе красиво — не му трябваша ни пудра, ни багрило. Това бяха номера на варварите, както и на гуджаарейците, възприели прекалено много от тях.

Все пак Сунанди се усмихна, а момичето ѝ отговори срамежливо. Момчето не си даде труд, но тя не се разсърди.

— Чудесно семейство — обърна се тя към Нийес. — За мен е чест да бъда ваша гостенка, макар и само за една вечер.

Генералът се усмихна, но Сунанди и този път долови намек за безпокойство в държането му. Това не бяха просто обичайните гуджаарейски чудатости — този мъж бе разтревожен от нещо.

— Да влезем вътре — предложи той и гостенката се видя принудена да преустанови наблюденията си.

В къщата Сунанди се натъкна на още познати неща. Скулптури, изобразяващи децата на Луната — Хананджа, естествено, но също и неколцина от почитаните в Кисуа богове, — бяха поставени върху первази по ъглите. Окачени бронзови фенери пълнеха въздуха с уханье на пчелен восък, макар по-пикантните миризми на подправки и пресни плодове да надделяваха. Сунанди вдиша и въздъхна с наслада.

Луманте се засмя.

— Толкова много ли ти липсва домът, Говорителко? Та ти си в Гуджааре едва от два месеца.

— Първите няколко са най-тежки, Манте-майко.

Нийес даде знак на двама слуги, които отвориха крилата на красива дървена врата. Зад тях бе трапезарията, чиято едничка мебелировка — огромна маса, обрамчена с възглавници за сядане — бе отрупана с повече блюда, отколкото Сунанди можеше да преброи.

Край една от възглавниците бе приклепнала прислужница. Схванала намека, Сунанди седна именно там, като склони глава към момичето. За нейна изненада то трепна и започна да се оглежда с широко отворени очи, сякаш не можеше да повярва, че гостенката е сторила подобно нещо.

Сунанди обърна лице към масата, за да прикрие разочарованието си. Нийес създаваше впечатление на твърд последовател на кисуатската традиция и тя не бе очаквала това.

Момичето бе почти със сигурност свободна поданица от тяхната каста на слугите — престъпниците в Гуджааре ги затваряха или екзекутираха, но не ги заробваха. Следователно бе напълно нормално да се отнасят към нея с елементарна любезност. Но това момиче явно не бе свикнало на подобни неща.

„Кисуатци отвън, гуджаарейци отвътре.“ Много съществено разграничение, което следваше да има предвид, ако някога се окажеше толкова глупава, че да реши да се довери на Нийес.

Междувременно вниманието ѝ бе привлечено от пиршеството — колкото и да бяха повлияни във всяко друго отношение, за кухнята в това семейство не правеха компромиси с традицията. Върху масата нямаше ни една риба или водно растение — само за това Сунанди трябваше да благодари на петдесетте божества закрилници на домашното огнище. Прислужницата ѝ подаде пикантни резенчета птиче месо, изпечени с кимион и ядки от джайф, бухнали ечемичени кифлички, пълнени с пюре от ям, стафиди и сладки семена, агнешко с джинджифил и пирожки в ароматен гъст сос и много други неща. Имаше още десетина блюда — кое от кое по-изискани. Тя опитваше колкото можеше да поеме, с ясното съзнание, че Луманте очаква с нетърпение одобрението ѝ. При създалите се обстоятелства то не представляваше съществена трудност. Децата се ухилиха, когато Сунанди изпъна гръб назад, за да се оригне.

След като всички се нахраниха до насита, слугите отнесоха чиниите и ги заместиха с гарафи цитрусово вино. Нови двама слуги се изправиха в края на помещението и засвириха тихо на флейта и многогласен тимпан. Нийес вдигна чаша и отля малко вино върху масата като приношение към боговете. Сунанди и всички останали направиха същото, за да отбележат официалния завършек на вечерята.

Сунанди вече бе усетила напрежението у своя домакин и предположи, че преди да каже каквото има да казва, той ще изчака да се изпълнят всички обичаи на гостоприемството. И наистина, генералът даде знак на Луманте малко след като бе налято виното. Тя се изправи и привика децата с отривисто движение. Сунанди симулира изненада.

— Нещо спешно ли има? Надявах се да прекараме вечерта в сладки приказки, Манте-майко.

— Нищо съществено, Нанди-дъще, но ще оставим клюките за друг път. Нийес иска да говорите по работа — мъжки клюки. — Тя завъртя очи нагоре и се усмихна. — Ти сигурно си обучена да търпиш подобни неща, но аз нямам склонност към тях. Ще ги оставим на вас. — Сетне поведе децата навън, като спря за миг на прага за прощален поклон. — Не прекалявай с деловите въпроси, Нийес. Тя се нахрани добре тази вечер — не я карай да повърне.

Нийес дари Луманте с тънка усмивка, но Сунанди не пропусна да забележи, че не каза нищо в отговор, докато семейството му се оттегляше. Тя наблюдаваше генерала над ръба на винената чаша и видя как напрежението му нарасна повече след затварянето на вратите. Напълни си още една чаша, като без да иска разля няколко капки.

— Ще ме придружиш ли, Говорителко? — попита я той най-накрая. — Искам да те разходя из моя дом.

Тя забеляза как се стрелнаха очите му към прислугата. Усмихна се и стана.

— Една разходка ще помогне на храната да слегне. Благодаря.

Двамата излязоха от трапезарията и тръгнаха бавно из помещенията на просторната къща, разменяйки незначителни фрази. Остави го да води разговора, разбрала, че това го успокоява, пък и той по-добре знаеше къде бе най-безопасно да се заемат с важните неща. За нейна изненада генералът взе фенер и я поведе към вътрешния двор. Подобни на джунгла растения — по нейна преценка повечето внесени от Кисуа — помагаха за охлаждането на нощния полъх, който проветряваше къщата. Тук Нийес замълча, макар наоколо със сигурност да нямаше жива душа. Хрущящите под краката им опадали листа биха предупредели за присъствието на евентуални подслушвачи. Сунанди бе започнала да губи търпение, когато Нийес рязко свърна от пътеката и навлезе в храсталака. Тя го последва и двамата застанаха пред малка врата, скрита зад най-гъстата растителност.

Сега Сунанди се поколеба. Генералът не бе глупак. Половината жители на Гуджааре бяха известени за това, че бе поканил чужденката на вечеря. Ако изчезнеше, Протекторатът Кисуа мигом би поискал екзекуцията му. В най-добрия случай.

— Моля те, Говорителко. — Гласът му бе все така тих, а напрежението в него стана почти очевидно. — Никога не бих престъпил закона на гостоприемството, а трябва да ти покажа нещо, което е важно за двете ни страни.

Сунанди го погледна втренчено и забеляза лъснала на челото му пот. Фенерът потреперваше в ръката му. Каквото и да бе намислил този мъж, бе изпаднал в ужас, и то не от възможността да обиди своята високопоставена гостенка. Това наклони везните — тя кимна в знак на съгласие.

Нийес въздъхна с облекчение и отвори вратата. Зад нея започваше тясно и тъмно стълбище, което се спускаше под къщата. Докато Нийес отваряше изцяло капачите на фенера, тя надникна навътре и сбърчи нос заради слабия дъх на плесен, който се носеше отдолу. Плесен... и още нещо. Нещо отвратително.

Тя все пак влезе, а Нийес затвори вратата зад тях и малкият му фенер остана единственият източник на светлина. Най-вероятно се бяха запътили към фамилната гробница. Независимо от традицията, малко семейства шуна изграждаха подобни съоръжения в един град, който се наводнява по веднъж всяка година, тъй като само най-заможните можеха да си позволят скъпите инсталации за по-бързо изсушаване на помещенията след края на приливния сезон. Доловената от нея миризма на плесен бе явно спомен от последното наводнение преди няколко месеца. Другата миризма бе от по-отскоро и ставаше все по-силна, докато двамата приближаваха нейния източник.

— Аз командвам легионите само по време на война — проговори генералът, докато крачеха в разредения от светлика на свещта мрак. — В мирно време отговарям за тренировъчните лагери на нашите войници. Както и за затвора.

Последното бе изненада за Сунанди. В Гуджааре почти липсваше престъпност. В целия район имаше само един затвор. Той бе малък и бе приютил дребни престъпници — крадци на храна и други подобни. Останалите се избиваха от Бирниците. В очите на Сунанди управлението на подобна институция не бе най-целесъобразният начин за използване на уменията на генерала.

— В Протектората смятат, че редовната войска носи повече неприятности, отколкото полза.

Нийес поклати глава.

— Тукашните престъпници могат да спечелят свободата си, като докажат, че са се освободили от покварата. Изпитват се от Бирник или пък в битка. Повечето предпочитат втората възможност, макар че може да отнеме години. За целта им осигуряваме военно обучение. — Гласът на мъжа стана по-суров. — Така или иначе, преди няколко четиридневия затворниците започнаха да измират.

Миризмата се бе засилила. Изпълваше въздуха и сега Сунанди я разпозна — ранен стадий на разложение плюс маслата и благовонията, използвани в Кисуа за балсамиране. Пред двамата имаше гроб и неговият обитател бе там отскоро.

Да не би някой от близките на Нийес да е бил в затвора? Нямахше начин — всеки шуна, оказал се достатъчно глупав да попадне в затвор, биваше тутакси низвергнат, а трупа му щяха да хвърлят в торна яма.

Стълбите водеха към къс тунел, а самият той свършваше пред каменна врата, чиято дебелина с нищо не допринасяше за ограничаване на вонята. Сунанди прикри с длан нос и уста, опитвайки се да вдишва едва доловимото ухание на лимонената вода, с която бе изплакнала пръсти след вечеря.

Нийес ѝ хвърли угрижен поглед.

— Жена с твоето положение надали се сблъсква често със смъртта.

— Не ми е непозната — отвърна рязко тя. — Едно осиротяло момиченце от улиците на Кисуа среща грозотата във всички нейни форми и бързо се научава да благодари на боговете, задето не е станало жертва на някоя от тях.

Нийес остави тези думи без коментар и дръпна дебелия въже, което висеше край него. Тя чу скърцане на макари и колела, а вратата започна бавно да се издига, като отваряше проход с височина човешки бой. Отвътре ги посрещна мощна вълна смрад. Сунанди се задави, но успя да задържи вечерята си.

След като застопори механизма, генералът пусна въжето и отново вдигна фенера.

— Съжалявам, че ти причинявам подобно нещо, Говорителко, но сама ще разбереш, след като видиш за какво става дума.

Тя кимна мълком, не посмя да отвори уста заради вонята и влезе след него.

Камерата бе красива въпреки противната миризма. Явно родът на Нийес бе достатъчно богат, за да я поддържа дълги години независимо от наводненията. Елегантни колони със строги орнаменти оформяха кръг в централната ѝ част. Инкрустирани с лак и злато урни бяха подредени върху лавици покрай стените. По средата лежеше масивен каменен саркофаг — страните му бяха обрамчени от молитвени надписи на суа. Според традицията в него трябваше да лежи предпоследният покойник. А последният починал в семейството имаше честта да заеме каменната плоча над саркофага, където оставаше, докато си отиде някой друг от фамилията. Телата се задържаха възможно най-дълго, преди да бъдат кремирани, в случай че душата срещнеше някакви затруднения по своя път към Ина-Карек. Освен ако — тук, в Гуджааре — трупът не бе белязан с печат на Бирник.

Нийес пристъпи до саркофага и вдигна високо фенера пред Сунанди. Сдържайки нервите си, тя пристъпи напред, за да разгледа трупа.

Не бе никой от близките на генерала. Макар кожата да бе потъмняла от тлен, Сунанди все още можеше да установи, че като жив този мъж е бил много по-светъл от всеки шуна с достоен за уважение произход. Възможно бе дори да се окажеше северняк... макар косите да бяха ситно къдрави и черни, а изкривените черти на лицето да показваха ясно южни корени. Значи обикновен гуджаареец.

Онова, което порази Сунанди, бе изражението на лицето. Очите бяха хлътнали, но около тях и по челото все още личаха бръчки. Починал бе със здраво стиснати клепачи. Устата бе отворена, а устните — изтеглени назад, което би могло да се получи в резултат от изсъхване и свиване на кожата... Само че надали. Не ѝ трябваше специална подготовка по балсамиране, за да разпознае гримасата на предсмъртен писък.

— Двайсет мъже са намерени в същото състояние — обади се Нийес. В тишината гласът му прозвуча като шепот. — До един млади и здрави. Всички умират нощем без предупреждение, белег или рана. Този тук има съкилийник, който събщи, че е изглеждал така и преди да умре — мятал се в съня си, опитвал да извика, но не издавал ни звук.

— *В съня си?*

Нийес кимна утвърдително.

— Заспал и сънувал нещо толкова ужасно, че то го убило. — Той вдигна поглед към нея. Лицето му изглеждаше измъчено под светлината от фенера. — Донесох този за доказателство. Останалите са изгорени. Разбираш ли какво означава това?

Тя преглътна. Отново ѝ се гадеше.

— Мерзостта. Но ако вашият Хетава е проспал това, следва да покажеш този труп на Принца в Гуджааре, не на мен. Аз съм кисуатка. Мога да кажа само — ние ви предупредихме.

— Има и друго, Говорителко. Напоследък се случват странни неща. Особено през последните няколко години. Принцът... — Нийес сбърчи вежди. — Принцът тихомълком е налял пари в корабостроителниците край Морето на славата. Сега са спокойни, но допреди две години произвеждаха кораби денонощно. Търговски съдове, както пише в документацията, само че с твърде особена конструкция — направени са от по-здрав дървен материал.

— Морето на славата няма излаз към Източния океан — промълви объркана Сунанди. — Построените там кораби не представляват заплаха за Кисуа.

— Тези кораби отплаваха преди месеци и за тях не се чу нищо повече. Къде мислиш, че са отишли, Говорителко?

— На север? На юг? Пак не представляват заплаха, освен ако не се отправят на запад, през Безкрая, за да обиколят целия свят и да цъфнат пред главния вход на Кисуа... подвиг, който никой кораб не е осъществявал когато и да е освен в приказките. — Сунанди поклати глава. — Без да отчитаме възможността *наистина* да се окажат търговски съдове.

Нийес с въздишка прокара длан по оплешивяващото си теме.

— Напоследък Принцът търси съюз с няколко северни племена. Не с обичайните ни търговски партньори обаче, а с варвари от ледените полета, в сравнение с които нашите бромартци изглеждат благовъзпитани и учтиви.

— Може да е намерил нови търговски партньори. При което, разбира се, изниква необходимост от нови търговски кораби.

— Добре, но с оглед всичко останало — включително смъртта на Кинджа — трябва да признаеш, че се оформя доста притеснителна картина.

Наистина беше така, само че картината си оставаше прекалено неясна, за да доведе до полезни изводи. Сунанди въздъхна.

— Не мога да осведомя Протекторите за това, генерале. Дори да ми повярват, което въобще не може да се гарантира, те ще зададат същите въпроси, които измъчват и мен, а ти нямаш отговори. Подозирам, че го знаеш. И питам — на какво точно се надяваше, когато ме покани на тази среща?

— Ти да повярваш, ако не Протекторите. Съобщението на Кинджа... успя ли да го дешифрираш?

Сунанди застина.

— Нямам представа за какво говориш.

Генералът се намръщи.

— Няма време за игрички, Говорителко. Не можем да останем тук още дълго, защото слугите — част от тях със сигурност са шпиони — може да се затъжат за нас. Достатъчно е да кажа, че Кинджа ми го даде малко преди да умре, макар да не обели и дума относно съдържанието. Каза, че и така знам прекалено много. Заръча непременно да го предам на неговия заместник, ако му се случи нещо. Слава на боговете, уменията на твоето момиченце ме улесниха много. — Нийес протегна ръка и здраво стисна нейната. — Повярвай на съобщението, Говорителко. Накарай Протекторите да разберат. Жътваря е само началото.

— Не мога да накарам Протекторите да направят каквото и да било, генерале.

— Можеш. *Трябва*. Иди и ги убеди. Впрочем, ако ти е мил животът, така или иначе трябва да се махнеш — знаеш това, нали? Направи го час по-скоро. Принцът узна, че Кинджа е открил нещо и Кинджа умря. Вече подозира и теб. Приемствеността при вас двамата е прекалено очебийна.

— Ами ти?

Нийес се усмихна тъжно.

— Аз най-вероятно ще заема това място в близко бъдеще. — Мъжът кимна към каменната плоча. — Но преди да го сторя, ще направя опит да предотвратя едно голямо зло. Хората ми са верни и повече от готови да загинат за Гуджааре... но не ще позволя да го направят заради *това*.

Лицето му бе сурово, погледът — твърд и примирен. Или бе най-големият лъжец, когото бе виждала някога, или бе искрен във всяка своя дума.

След като го изучи продължително и внимателно, Сунанди въздъхна.

— Изведи ме тогава от това място, генерале, преди да съм се лишила от вечерята си. Ако е писано да спра война, ще имам нужда от всичките си сили.

5.

Кралят на Гуджааре се увенчава с корона, когато се възкачи на трона на сънищата, за да седне отдясно на Хананджа. В будните селения Принцът е задължен да действа в Нейно име.

(Закон)

Сънната Луна се бе извисила върху небосклона, а пресеченият ѝ с четири ивици лик бе оброчен от рехави облаци. По улиците долу същите цветове — червен за кръв, синкавобял за семе, жълт за слуз и черен за жлъч — грееха от знамената, окачени по всички осветителни стълбове и первази, по покриви и простори за пране. Светлината се отразяваше в запотени лица и ветрила, в ярко обогрени дрехи и широки усмивки. Слънцето бе залязло преди малко и последният му намусен лъч гаснеше неохотно отвъд реката. Градът на Хананджа вече бе във вихъра на поклонението и ликуваше в нощта, в която Богинята му умираше от глад.

В парка на двореца Яна-ян се бяха събрали най-благородните сред Нейните последователи, за да ѝ се поклонят встрани от дивашката празнична глъч на простолюдните касти. Тук празникът Хамиан протичаше по-благопристойно — уважаваните старейшини от шуна и жина се смесваха със свои равни, дошли от стопанските задруги, от средите на военните, от династичните кръгове и от чужбина. От време на време във въздуха се вдигаше ръка, за да обяви гостът някоя дреболия като приношение и да призове Хананджа да го приеме като допълнение към оскъдните сънища, които ще я споделят през най-кратката нощ от годината. Обикновено този ритуал предизвикваше смеха на останалите гости, макар присъстващите Слуги на Хананджа да пазеха демонстративно мълчание.

Ако Ниджири бе малко по-добре осведомен относно живота извън стените на Хетава, той може би щеше да се притесни в компанията на толкова много изтъкнати поданици. Но сега стоеше

напълно спокоен, докато те се шляеха наоколо, насочил изцяло своето благоговение към самия Яна-ян. Главната сграда на огромния палат обграждаше двора като подкова. Той и останалите гости се намираха в лъкатушна долина сред множество мраморни постаменти, до един украсени с декоративни гравюри и купища цветя, които сякаш стигаха до самото небе. Високите два човешки боя решетки откъм отворения край на подковата позволяваха на простосмъртните да надничат навътре. Стига да не заподозряха някаква опасност, стражите допускаха това. Тъкмо в този момент две застанали пред портите жени започнаха да сочат навътре към нещо, което явно се намиреше зад гърба му. Ниджири се обърна, за да проследи погледите им, и застина удивен.

В противоположния на портите край се извисяваше павилион във форма на пирамида. Под стъкления навес на съоръжението, навръх планина от стъпала, се мъдреше измамно просто наглед подковообразно кресло, изваяно от цял къс светло полирано дърво.

А в него седеше Принцът на Гуджааре, Господар на Залеза, Аватар на Хананджа. Той бе изправил гръб и така неподвижен, че за миг Ниджири се обърка — от плът и кръв ли бе тази фигура, или от боядисан камък? Отговорът даде едно дете слуга, което приклегна откъм лявата страна на Принца, за да му предложи поднос със златна чаша отгоре. Принцът протегна ръка — нищо повече — и пое чашата, без да я погледне. Друго дете, клекнало почти скрито зад гърба на Принца, държеше здраво зад главата му жезъл с Ореола на Залязващото Слънце отгоре — широк полукръг от полирани плочки червен и златист кехлибар, изваяни като слънчеви лъчи. В краката на Принца бяха подредени дваисетина от по-малките му деца, също като жива украса, отразила величието на своя отец.

— Рядко зрелище — обади се някакъв глас до Ниджири, за да го стресне не на шега. Той се обърна рязко и съзря жена в рокля от съвсем светлозелен прозирен хеке. Тя се усмихна на объркването му, като раздвижи едва забележима паяжина белези върху иначе гладки кафяви скули.

„Жените са богини“ — звъннаха в главата му словата на древна поговорка, преди да преглътне с усилие и да сведе глава над двете си ръце в опит да отгатне:

— Сестро?

— Бирник. — Тя склони глава и разтвори обятия, грациозна във всяко свое движение. Ниджири гледаше втренчено, очарован от начина, по който черните ѝ плитки улавяха светлината. — По-скоро Чирак-Бирник, след като не те познавам и след като си се вторачил в мене като мъж, невиждал дълги години по-възрастна от дванайсет наводнения жена. Кое то значи че, ти трябва да си Ниджири.

Той мигом сведе поглед.

— Да, Сестро.

— Казвам се Мелиатуа. — Тя кимна към павилиона на Принца. — Имах предвид децата му впрочем. Той рядко изкарва на показ някое от тях, ако изключим най-големите.

— А, да. — Ниджири търсеше по-любезен начин да се обърне към жената. Само „Сестро“ му звучеше грубо — все едно да извика към някого от събратята си: „Ей, Слуга!“. Нейният орден действаше независимо от Хетава и той нямаше представа за йерархията и сановите в него. Мина му през ума, че помежду им се води разговор и от него се очакваше да участва, а не само да се блещи насреща ѝ като дръвник.

— Аз... аз тъкмо си мислех, че на децата сигурно им е ужасно скучно — започна той, тръпнейки вътрешно заради заекването, — като ги карат да стоят неподвижно толкова дълго време.

— Принцът ще ги отпрати всеки момент. Засега са изложени на показ, от една страна, за да демонстрират неговата преданост към Хананджа, а от друга — за да порицае останалите глупаци тук. — Тя се огледа с въздишка. Или не забелязваше, или пренебрегваше факта, че Ниджири се вцепени от този израз на неприкрито презрение. — Предлагат ѝ боклуци, а Принцът — собствената си плът и кръв. Рече ли Хетава да поиска някое в точно този момент, не му остава нищо друго, освен да се съгласи.

Ниджири примигна изненадан. Че Хетава можеше да приеме някое обещаващо дете — осиротяло или не, — това му бе известно. За времето на собствения си престой в Детската къща той се бе запознал с няколко осиновени от Хетава с живи родители. Но те до едно като самия Ниджири бяха деца от низшите и средните касти. Не можеше да си представи издънка на шуна или жина — да не говорим за дете на Залеа — в качеството му на обикновен Слуга на Хананджа, след като

неговата кастова принадлежност и семейни връзки предоставяха толкова по-привлекателни възможности.

Разгадала мислите му, тя повдигна вежда.

— Собственият ти наставник е брат на Принца, Чирак-Бирник. Подробностите не са известни никому, тъй като Ехиру е много дискретен по такива въпроси, но той е последното дете на Залеца, поискано от Хетава. Не знаеше ли това?

В съзнанието на Ниджири проблеснаха откъслечни спомени за чуто-недочуто, но все пак истината го сащиса. Досещал се бе, че Ехиру произхожда от висша каста — кой би помислил друго, след като видеше неговата фина черна кожа, ъгловати черти, изискани маниери и чуеше елегантната му реч? Но чак пък от самия връх? Осмели се да хвърли поглед към седналия Принц и се помъчи да види на неговото място Ехиру, красив и царствен, свършен като бог. Видението пасваше така точно, че през гърба на Ниджири премина тайна и срамна тръпка. Той я прогони.

С ъгълчето на окото си забеляза, че Мелиатуа го наблюдава. Разбрал, че половината му разсъждения вероятно са очевидни за нея, той се изчерви и придърпа качулката по-ниско над лицето си.

— Всички ние принадлежим на Хананджа, Сестро.

— Така си е. — Съвсем изненадващо, тя го хвана за ръка и Ниджири не можа да стори нищо друго, освен да я последва.

— Къде е сега твоят наставник, Чирак-Бирник? Би следвало да е тук, за да те пази от такива като мен. — Зъбите ѝ лъснаха на светлината на факлите.

— Желая да оставам понякога сам, Сестро. — Ниджири усети мекотата на нейната гръд, докосваща лакътя му, и пребори желанието да я опипа с него, за да види какво ще стане. Някакво смътно усещане му каза, че това ще я обиди. — Бирниците трябва да се сливат с най-различни хора, затова съм тук — да наблюдавам и да се уча. — Погледна я и събра сили да се пошегува. — Може би разтухата е *моето* приношение тази вечер.

За негово облекчение тя се засмя, от което паяжинките по бузите ѝ заиграха в светлината. Любуваше се на свършенството, с което те допълваха красотата ѝ, макар да осъзнаваше с известна доза изненада, че изобщо не я желае. Тя бе като скулптура — да бъде гледана и може би дори докосвана, но не и нещо, което да отнесеш у дома.

— Трябвало е да станеш Сестра, щом такава дреболия ще ти липсва — каза тя. — В крайна сметка разтухата е нашият занаят. Макар че, откровено казано, даже ние не можем да сторим кой знае какво тази вечер.

Изненадан, Ниджири проследи нейния поглед към другите участници във веселбата. Трябваше му известно време, за да проумее смисъла на нейните думи, но след като сама ги посочи, признаците станаха очевидни. Крадлив поглед на мъж в пищни одеяния на учен към Ниджири — към новата току-що заздравяла татуировка на Бирник на рамото му. Смях на някакво момиче от жина, предизвикан от шега на нейния приятел, който секна за миг, докато Ниджири и Мелиатуа минаваха покрай тях. После момичето се разсмя отново, но сякаш насила. Висок войник с пясъчно лице кимна сурово на Ниджири, а в погледа му се таеше дълбока скръб.

Мелиатуа поклати глава.

— Още поклони пред престола на Хананджа. Правят подходящи приношения, без да го съзнават.

— Никой не ме е поглеждал със страх досега — обади се притеснен Ниджири. — Но нали съм вече Бирник.

— Само невежите се страхуват от Бирник при всяка среща — каза Сестрата. — Останалите знаят кога трябва да ги е страх. През нощта на Хамиан не се събират Вземания.

Вярно бе. Именно поради тази причина Ехиру поиска — след дълги дни на бездействие — да излезе тази вечер. Имаше желание да обучава Ниджири, да се моли и упражнява заедно с него, да прави всичко, от което има нужда един Чирак... освен да събира Вземания. Но това бе друг проблем.

— Защо тогава ги е страх от мен?

— Наблюдавай, Чирак, както ти е заповядал твоят наставник. Учи се. *Слушай.*

Така и стори, когато смълчани поеха през препълнения двор. Отначало долавяше само откъслеци от думи сред всеобщата глъч. Постепенно слухът започна да отсява цели фрази, а най-накрая — части от разговори.

— ... Корабният манифест дори не споменава допълнителното карго...

— ... убит в килията си. Никакви белези, обаче *очите*...

— ... Бромарте. Те обикновено наемат фини да се бият вместо тях, но този път...

— ... Естествена, ама друг път, казвам ти... Когато го измъкнали, вече само ломотел...

— ... тия от военната каста. Намусени копелдаци...

— Слухове — обади се най-накрая Ниджири. Червената лента на Сънната надничаше в овалното небе над Яна-ян — двамата обикаляха двора вече близо час. — И сплетни. Но не празни приказки, както очаквах. Говорят за поквара, лудост и война.

Тя кимна.

— Именно. Няма място за разтуха.

— Това не обяснява техния страх от мен, Сестро.

— Нима? Поквара, лудост и война. Бирниците прибират покварените, както и ония луди, които не могат да бъдат излекувани. Войната е проклятие за Хананджа, а заедно с това и за Нейните слуги. — Тя се обърна към него, като спря рязко и снижи глас: — Може и да не намериш обяснение тази вечер. Засега е достатъчно, че забелязахме. Ако Тя желае да разберем повече, сама ще ни насочи към средствата за това.

Ниджири сбърчи вежди, като си спомни други слухове, прошепвани сред послушниците в Хетава.

— Не можеш ли да разбереш сега, Сестро? Не знам много за твоя Път, но съм чувал за вашите... тътъ... възможности... — Заекна при вида на усмивката ѝ.

— Внимавай, Чирак-Бирник. Основоположникът Инунру няма пръст в основаването на Сестринския орден. Хетава ни понася — с неохота, — защото снабдяваме града със сънно семе, но никога не ни назовавай „Път“ в присъствие на своя Супериор, освен ако не желаеш да го ядосаш. — Тя посочи с глава наляво и Ниджири хвърли поглед през тълпата, за да съзре Супериора, който поемаше чаша от подноса на един слуга. Бързо отклони очи, за да не срещне неговите.

— Освен това аз съм способна единствено на Външна преценка. — Тя докосна с пръсти белезите по лицето си — две успоредни линии от изпъкнали точки по протежение на скулите, които прекосяваха хребета на носа. — Моята специалност е дешифриране на будния домен, а не поличбите на сънищата. Мога да съзра страха у тези хора, както и да разгадая причините за него. Мога да анализирам, да

разнищвам объркване и грешни ходове, така типични за будния свят. Но да знам със сигурност? Това ще си остане свръх моите сили до края на плодоносните ми дни.

Той търсеше подходящ отговор за това излияние, но жената го изненада отново, като измъкна ръка от неговата.

— Какво има, Сестро?

— Наставникът ти е наредил да наблюдаваш и да се учиш — напомни тя, — а не да си бърбиш цяла нощ с жена, чиято правоверност е твърде съмнителна. А си имам и други задължения.

Ниджири пламна целият, като си представи от какъв характер могат да бъдат те. Тя бе млада Сестра, може би едва с десет години по-възрастна от него, все още в своя разцвет. Сестрите на Хананджа й служеха по различни начини, но никога не пропускаха своята най-важна мисия. В нощ като тази щеше да има много сънно семе за събиране.

Той склони глава към нея, както би сторил с равен на себе си — мълчаливо признание на нейния сан в *собствените* му очи.

— Дано Тя сънува късмета ти, Сестро.

— И твоя също, Чирак-Бирник.

Поклони му се дълбоко, изравнила и двете си длани успоредно на земята, а сетне се извърна и потъна в гъмжащата тълпа. Той гледаше подире ѝ с възхита.

— Да не бе дал обет, можеше да прекара нощта с тебе — обади се глас зад гърба на Ниджири и той се обърна, за да застане отново лице в лице с непознат. Този път бе мъж на ръст колкото самия него, с очи в обезпокояващи златистокафяви отънъци. Невъзможно бе да се отгатне неговата възраст. Кожата му бе младежки гладка, сплетените в дълги плитки гъсти коси не бяха перука и Ниджири установи с известна изненада, че в чернотата им нямаше сребърни нишки. Излъчването му бе на по-възрастен, отколкото изглеждаше на пръв поглед. Наблюдаваше го с цялото търпение и самоувереност на дебнещ лъв. Имаше нещо неуловимо познато у този човек...

— Чувал съм, че младите мъже като тебе са изключително богати на сънно семе — продължи непознатият. — Тя би могла да извлече само от теб цялата си норма за нощта.

Ниджири се поклони с предпазлива почтителност, докато опитваше да разгадае обществения статус на този мъж, както и

убягващите му познати черти.

— Все ще си намери други, които изпитват необходимост от нейните умения.

— А ти нямаш ли такава? На колко години си?

— Видял съм шестнайсет наводнения.

Мъжът възкликна с усмивка:

— Значи имаш нужда, млади Бирнико! Не те ли дразни мисълта, че би могъл да я задоволиш още сега, да не беше твоят обет? Или може би се надяваш пак да го сториш, като я пресрещнеш на някое дискретно местенце на път за вкъщи?

Думите на този мъж бяха обидни и той много добре го знаеше. Разбра го по усмивката му. Обърка се за момент. Би следвало, както се полагаше на посветен в култа на Хананджа, да припомни на мъжа своя обет, само че един представител на висша каста можеше и да го приеме като белег на невежество или глупост. Но пък ако си замълчеше, щеше да се покаже неверен към Нея... Подвоуми се нерешително, а стомахът му се сви на топка.

— Всички изпитваме подобни желания, уважаеми господине, само че насочването им към служба на Хананджа представлява онази жертва, която ние от Хетава принасяме всеки ден — при това с велика радост.

От блъсканицата излезе Бирник Рабанех с обичайната усмивка, изписана на лицето му, и чаша в ръка. Ниджири нямаше време да въздъхне с облекчение — Рабанех му връчи своята чаша и мигом падна на едно коляно, за да кръстоса ръце пред лицето си с обърнати навън длани. Все едно се предпазваше от ослепително сияние. *Манофлексия* — Ниджири бе чувал за този обичай от Учителите, но никога не бе виждал да се изпълнява извън учебната програма. Този най-висш израз на уважение се засвидетелстваше само на специално белязаните от боговете лица...

Сънят на Инунру!

Непознатият — *Принцът на Гуджааре* — се засмя добродушно, забелязал ужаса в очите на Ниджири, и махна с ръка към Рабанех.

— Остави това. Заряхах Ореола, за да се поразходя сред моя народ без всякакви преструвки.

Рабанех стана и направи традиционния поклон. През цялото време усмивката му си бе на място.

— Ще трябва да ми простиш, господарю. Искях само да демонстрирам правилното поведение пред Ниджири. Неговите действия се отразяват върху цял Хетава и най-вече върху моя Път.

— О, той бе изключително учтив, Рабанех. Чест прави на Учителите му.

— Благодаря, господарю — отвърна Ниджири. За огромно собствено облекчение не заекна, макар че не можеше да гарантира за височината на тембъра си точно в този момент. Поклони се припряно над свободната ръка, понеже не бе сигурен дали ще съумее да манюфлексира, без да се търкулне върху плочите. Ръцете му трепереха така силно, че питието от чашата на Рабанех се плисна и изля. Жрецът посегна и ловко я грабна от ръцете на Ниджири, преди да е покапал робата си.

— Ниджири. — Принцът изглеждаше озадачен от това име. — Твърде блед си за шуна и прекалено свит за жина. От простолюдието ли си?

— Господарю. — Рабанех се усмихна с лек укор, макар Ниджири да бе отворил уста за утвърдителен отговор. За негова изненада Принцът се засмя.

— Е, добре, добре. Жреци такива. — Пристъпи по-близо и Ниджири едва не потрепна, когато Принцът посегна да хване брадичката му с два пръста. — Хубаво момче си ти. Добре че рождената ти каста не е вече от значение, която и да е била тя. Можели са да те продадат като съпруг на някоя влиятелна и богата вдовица или пък, ако си роден в низша каста, да те превърнат в играчка за наслади. — Прокара палец по устните му и този път Ниджири наистина потръпна неволно, макар да потисна съвременно инстинктивния порив да се дръпне назад. Принцът се усмихна, а погледът на присвитите му очи бе развеселен. И сега — за огромно облекчение на младия жрец — го пусна.

— Сонта-и ли е твоят наставник?

— Ехиру, господарю.

— Ехиру? — Веждите на Принца се извиха във внушителни дъги. Но у Ниджири остана впечатлението, че въобще не е изненадан. — Той не е най-старши.

Рабанех закашля в шепа.

— Господарю, вътрешните дела на Хетава...

— Да, да. Пак лоши маниери. Не ме приемай като образец за добро държание, Ниджири. Старците си позволяват повече волности, отколкото биха могли да се разминат безнаказано на младите. — Поклони се в израз на самоирония. — До следващия път, Чирак-Бирник.

С тези думи Принцът се обърна и тръгна през тълпата, която се отвори пред него, а после се затвори като водна повърхност. Ниджири издиша продължително и склопи очи за кратка благодарствена молитва. Рабанех го изчака учтиво да приключи.

— Рабанех-братко, аз опозорих Хетава. Не можах да позная...

— Знам, че не можа. — По-старият Бирник по изключение не се усмихна. От това топката в стомаха на Ниджири стана още по-твърда. Само че Рабанех гледаше подир Принца. — Познава те отнякъде.

Ниджири замълча сконфузено. След миг Рабанех въздъхна и отправи към младежа малко крива усмивка.

— Не си посрамил Хетава, момче. Сонта-и, Ехиру и аз те следим на смени цяла вечер. Държа се както трябва с Принца, а и с Мелиатуа преди това. — Той хвърли дълъг изпитателен поглед към момчето. — Виждаш ми се уморен.

— Аз... — Ниджири се поколеба, разкъсван между истината и гордостта. Един Чирак би следвало поне да опита тежестта на пълната отговорност, която носи Бирникът, а Нощта на Хамиан едва бе преполовила. Само че натрупаното напрежение — шествието по улиците на Гуджааре, тълпата, Сестрата и Принцът — го бе изцедило докрай. Не искаше нищо друго, освен да се прибере в тихата си килия в Хетава и да заспи, унесен от повеея на нощния бриз.

Рабанех отпусна окуражително ръка върху рамото му.

— Няма нищо срамно в това, Ниджири. В крайна сметка само преди едно осмодневие ти бе все още обикновен послушник от приюта. Прибирай се в Хетава. Изискванията са изпълнени.

Ниджири усети облекчение, но чувството за вина си остана.

— Ехиру-брат ще очаква...

— Ще го намеря, за да му разкажа колко добре си се представил. — Усмивката на възрастния Бирник заля младежа с топла вълна от гордост и той на свой ред се усмихна стеснително.

— Благодаря ти, Рабанех-братко. Хубави сънища ще ме сподобят тази нощ. — Понечи да тръгне, като се задържа за миг, за да открие

най-краткия път през тълпата до портите на палата. Само заради този миг на нерешителност успя да долови отговора на Рабанех.

— Сънувай ги, докато можеш, малък братко.

Когато погледна назад, от Рабанех нямаше и следа.

6.

В сънищата дари Хананджа знание на Инунру, мъж от сона.

— В сънищата се крие сила — каза ту тя. — Овладей я, защото в нея има вълшебство. Но само добродетелни мъже са в състояние да я подчинят.

Така Инунру въведе наркомансията и хората се радваха известно време.

(Мъдрост)

Ехиру наблюдаваше децата на Принца вече почти час, когато Рабанех го откри. Повечето от тях не го забелязваха, понеже беше застанал отвъд очертанятията на припокриващите се светли кръгове от факли около тронния павилион. Едно от тях обаче — красиво момче на около седем — отправяше от време на време поглед в сянката, която скриваше жреца, примигваше и бърчеше лице, сякаш усетило нещо, което не може да съзре.

— Изпратих Ниджири да си върви — съобщи Рабанех. Говореше тихо. Такъв бе навикът и на двама им, когато са на тъмно. — Заприличал бе на тафур, преследван твърде дълго от ловците.

— Хм. Издържа повече, отколкото аз при първата си обществена проява.

— *Ти* така и не се научи на такт. Този твой чирак е поне благоразумен. Малко прекалено всъщност — силно му влияе кастата на слугите, независимо от гордостта. — Рабанех въздъхна. — Скоро ще преодолее това, надявам се.

— Ние сме слуги, Рабанех. Може би е редно да се поучим от Ниджири.

Рабанех го погледна малко особено — Ехиру забеляза това с крайчеца на окото си.

— Още ли те притеснява мисълта за бромартеца, Братко? Изтече цяло осмодневие.

— Унищожих човешка душа.

— Знам. Но дори боговете не са съвършени...

Ехиру въздъхна.

— Това момче има дар за сънища.

— Кое?

Ехиру кимна към детето на стълбите на павилиона. То май засега бе изоставило търсенията си.

— Онова там. Стана ми ясно още щом го видях.

Рабанех се размърда нетърпеливо.

— Ами кажи тогава на Супериора да го изиска, Ехиру...

— Супериорът е наясно. Видях го да поднася приветствието си на Принца малко след като пристигна процесията. Детето наблюдаваше една нощна пеперуда, напълно забравило околния свят. Дори сляп мирянин би забелязал, че в онзи миг бе наполовина в Ина-Карек.

Рабанех въздъхна и разтри врата си.

— Супериорът трябва да се съобразява с интересите на цял Гуджааре, не само на Хетава. Не можем да принизяваме статута на Принца в момент, когато търговските дружества на Кисуа заплашват с ембарго.

— Прекрасно разбирам това, Рабанех. Само че то не прави нещата по-малко неприятни. — Ехиру скръсти ръце пред гърди и видя, че момченцето от стълбите отново впива остър поглед в тъмата, навярно доловило някакъв намек за движение. — Едно дете с истински потенциал ще бъде оставено неоткрито и необучено. Ще порасне, за да се превърне в пореден слуга от висша каста, в жертва на прищевките на следващия Принц. Ако порасне.

— Това ли щеше да сполети и теб? — Рабанех му хвърли кос поглед с известна доза дързост в него. Те всички се бяха научили да не разпитват много-много за миналото. — Ако Хетава не те беше изискал?

Ехиру въздъхна, а лицето му бе помрачено от внезапна умора.

— Щях да умра млад — това е истината. А може би така щеше да е най-добре.

Рабанех замълча за малко, но Ехиру усети погледа на по-младия Бирник върху себе си. Когато Рабанех докосна рамото му с ръка, той я отблъсна.

— Остави това, Рабанех.

— Но мъката те изяжда отвътре...

— Така да бъде. — Извърна се, неспособен да понесе погледа на своя Спътник. Това ли виждаха длъжниците, когато се изправеха пред лицето на Бирник? Съчувствие за твърде голямата загуба, за непоносимата болка? Как понасяха подобно безполезно съжаление?

— Връщам се в Хетава — каза той. — Остани с мир, Братко.

Ехиру се отдалечи, без да дочака Рабанех да отвори уста за отговор, като избра дългия маршрут покрай очертанятия на двора вместо прекия през тълпата и на светло. Неколцина гуляйджий споделиха тъмата с него. Едни търсеха кратък отдих от шумно общуване, други — малко уединение за по-интимен разговор. Те не го заговориха, а той ги пренебрегна с облекчение. Ако не бе разпознал гласа на Супериора, когато чу името си, нямаше да обърне внимание и на него.

Но сега Ехиру спря и сдържа желанието да въздъхне дълбоко, докато другият приближаваше откъм осветеното пространство и се препъваше в мрака. Ехиру пристъпи напред и го хвана за лакътя.

— Тъмната е стихията на Бирниците и сънищата, Супериор. Не на най-висшата светлина в Хетава.

Супериорът се засмя и кимна с благодарност, докато възстановяваше равновесието си.

— Светлината на Хетава струи по-скоро от тебе, Ехиру. Аз съм само един прехвален чиновник, а понякога и майстор в разни игри. — Въздъхна, а когато зрението му се приспособи и видя лицето на Ехиру, усмивката му помръкна. — Ядосан си от нещо.

— Нищо съществено.

— Посветените мъже лъжат нескопосно. — Изражението на Супериора омекна. — Но в твоя случай истината е достатъчно болезнена, така че мога да ти простя, предполагам. Което ме кара да съжалявам още повече, че трябва да направя това.

— Кое?

Супериорът обърна взор към тълпата, която нямаше никакво намерение да се разотива въпреки късния час. Най-гъста бе около павилиона, където личеше фигурата на Принца, приклепнал върху стълбите, за да се сбoguва поотделно с децата си. Група странници, черни като шуна, но издокарани в чуждестранни одеяния в различни

оттенъци на виолетовото, чакаха наблизо — кисуатци. Демонстрацията на бащина привързаност можеше да се окаже сценична постановка, ако се съдеше по жадните погледи на чужденците и по оживените им коментари. Ехиру смръщи вежди при събудените горчиви спомени, преди следващите слова на Супериора да го върнат грубо към действителността:

— Имаш поръчка. Много съжалявам.

Отначало Ехиру бе твърде стреснат и разгневен, за да отговори. Той погледна втренчено Супериора от височината на своя ръст.

— Аз оскверних приношение преди броени дни.

— Известно ми е. Само че в качеството си на Супериор трябва да ти обърна внимание върху практическите последици от твоето самоналожено покаяние. Уна-уне отдаде своята Последна Дан преди три месеца. Ниджири не ще бъде готов най-малко до следващия сезон. Помолих Рабанех и Сонта-и да поемат твоите задачи, като взех предвид последните събития, както и обстоятелството, че ти се нагърби с Ниджири, но просто няма да е честно да искам това от тях прекалено дълго. Двама Бирници не могат да се справят с работа за четирима.

Ехиру потръпна. Чувството за вина надмогна гнева. Обърнал поглед към тълпата, той проговори:

— Не искам да товаря излишно своите братя. Но трябва да ме разбереш... аз се *съмнявам*, Супериор. Вече не усещам волята на Хананджа в сърцето си. Вече не съм сигурен дали... — Гласът му секна, но жрецът намери сили да изкаже страховете, които терзаеха съзнанието му от нощта, в която загина бромартският търговец. — Вече не знам дали съм годен, дали съм *достоеен* да изпълнявам своите задължения.

— Както Рабанех, така и Сонта-и са проваляли Вземания, Ехиру. Сонта-и — два пъти. По-голям ли е твоят грях, или техният е по-малък? Повече ли изискваш от себе си, отколкото от тях?

Да. Но той не го каза гласно, за да не бъде обвинен в надменност.

Супериорът го наблюдаваше в очакване. Ясно бе, че всякакъв отказ е неприемлив.

— Както заповядаш, Супериор — промълви най подир Ехиру с въздишка. — Остава ми само да се моля такава да бъде волята и на

Хананджа. Поне Ниджири ще остане доволен — вече цяло четиридневие ме увещава да изляза.

Супериорът кимна одобрително и се обърна с лице към тълпата. Погледът му блуждаеше известно време, преди да спре на стълбите на павилиона.

— Виждаш ли там ония чужденци в жалейни цветове? Кисуатци са и отбелязват Хамиан както трябва.

Ехиру ги виждаше. Сега, след като децата бяха отведени от жените, телохранителите на Принца бяха застанали на по-горни стъпала. Той бе заел отново тържествено мястото си в овалния трон и ореолът пак се извисяваше зад главата му. Неколцина от чужденците се покланяха раболепно пред него, но една жена от групата оставаше изправена в цял ръст. Другите се гънеха край нея като тръстика около лодкарски прът.

— Жената.

Ехиру се намръщи.

— Жените не се нуждаят от помощта на Бирник, за да стигнат до Ина-Карек...

— В дадения случай поръчката се възлага като услуга — за нея самата, но и за града. Възложителят каза, че душата ѝ е покварена.

— Направена ли е Проба за истинност?

— Излишно е. Репутацията на молителя е извън всякакво съмнение.

Ехиру завъртя глава, за да погледне Супериора в профил.

Той се усмихна на неговия скептицизъм, но Ехиру забеляза, че погледът му остана безизразен.

— Поисках доказателства за обвинението в поквара. И те ми бяха представени. Но една официална експертиза отнема време и остава в архивите. В дадения случай това би довело до още по-голяма беда.

Съмнение се прокрадна в съзнанието на Ехиру и още по-плътна сянка помрачи лицето му.

— Коя е тя?

— Казва се Сунанди. *Дже Калаве* съгласно тяхната терминология — дъщеря от родословието на Калаве. Или от кастата сона — съобразно нашата. Тя е Глас на Протектората Кисуа, отскоро акредитирана в Гуджааре. Обвинена е в злоупотреба със служебно положение с цел шпионаж, кражба и покваряване на наши длъжностни

лица. С действията си подклажда смут в отношенията между Гуджааре и Кисуа.

— Нашата нагласа е духовна, не политическа. — Ехиру скръсти ръце пред гърдите си. — Ако Залеа желае да я ликвидира, то за подобни цели има на разположение убийци.

— Ами ако Протекторатът обяви война? Едно убийство на посланик би представлявало нарушение на договора между нашите две страни. Целият град ще пострада, ако те изпратят армията си да търси възмездие. Къде остава тогава покоят според тебе, Слуга на Хананджа?

„Отдавна напусна моя живот“ — каза си Ехиру с горчивина.

— А няма ли да обявят война така или иначе, ако бъде намерена мъртва с моя печат върху тялото? — попита той. — Вземането не е техен обичай.

— Но го приемат като наш. Кисуа почита и Хананджа, макар да разводняват вярата си със служене и на други божества едновременно с Нея. Ако тази жена бъде Взета, в Кисуа ще протестират, спор няма, само че не до такава степен, че да обявят война. Това би подразнило собствените им хананджисти, а тогава вътрешните им проблеми ще се изострят. — Супериорът се обърна с лице към него. — Не отричам, че това е политически акт, Ехиру. Но в него е налице и духовен момент. Жената *наистина* е извършила кражба, измама, проявила е злонамереност. Ако бе каквато и да е друга, но не посланик, как би я преценил?

— Покварена.

Супериорът кимна така, сякаш е все още Учител, а Ехиру — изключително надарен ученик.

— Както сам каза — нашата нагласа следва да бъде преди всичко духовна.

Ехиру въздъхна.

— Къде пребивава?

— Тук, разбира се, в Яна-ян. Дипломатическото крило, най-големия апартамент. Искаш ли карта?

— Не. Помня пътя.

— Ще вземеш ли Ниджири? Дворцовата охрана първо използва меч, а след това задава въпроси.

— За него ще е добре да се запознае с рисковете на нашия Път. — Ехиру понечи да тръгне, но се задържа още миг. — Ще изпълня

поръчката утре вечер.

— Толкова скоро?

— Ако наистина е дотолкова покварена, колкото казваш — отвърна Ехиру, — с всеки пропуснат ден болестта на душата се задълбочава. Да удължа ли нейните страдания?

— Не, разбира се, че не. Върви с мир, Бирник.

Вместо това Ехиру си тръгна в мълчание.

7.

Душата вика за помощ в мрака на сънищата. Тя призовава приятели, обичани и даже врагове с надежда да я отърват от мъките. Но си остава в мрак.

Тези мними съюзници не ще помогнат.

(Мъдрост)

Душата на Жътвар престава да вика в тъмата на будния свят. Отпада нуждата да зове други — те винаги сами пристигат, а и може да си ги прибере, стига да поиска. Не помни думата *приятел*.

Ките-ян — Слънце над водите — бе пролетният палат на Принца. Яна-ян — Слънце над земята — не бе обезопасен срещу наводнения и повечето му обитатели по време на дъждовния сезон страдаха заедно с останалите жители на града. Но не и самият Принц. Той се оттегляше в Ките-ян, където неговите четири-от-четири съпруги живееха целогодишно. Тук прекарваше сезона на плодородието в символичен труд, като създаваше децата, които щяха да продължат съществуването на неговата династия.

— Не ги посещавам особено често през сухите месеци — обърна се Принцът към Нийес, докато язدهа редом в кервана. — Виждам, че моите съпруги са по-доволни, когато следвам определен ред, а внезапните посещения без предупреждение създават хаос. Всичко живо хуква да украсява двореца за пристигането ми, да издокарва децата и прочее. Онези, които се готвят да изкрънкат нещо, тичат да ми се подмазват, докато други — които искат да ме накажат — потъват вдън земя. Ужасно пагубно за покоя.

Нийес, който не изпускаше от очи войниците наоколо, се засмя.

— Май много обичаш неочакваните визити, Принце.

— Така ли изглежда? Колко недодялано от моя страна. Това слънце, изглежда, ми размътва мозъка.

Денят определено бе достатъчно жарък. Керванът на Принца се движеше по изкачващ се върху насип път, наричан Лунната пътека, който водеше от града право към главните порти на Ките-ян. От двете му страни се точеха напоителни канали за околните стопанства. Липсваха дървета, които да осигурят сянка. Нийес любезно пропусна да отбележи, че в средата на кервана, където се намираше Принцът, бе по-прохладно, отколкото би било, ако четирима слуги не държаха над главата му балдахин.

— Всъщност да, доста ми харесва да ги изненадвам — продължи Принцът. — Спомням си как беше едно време, докато растях в този дворец. Майка ми или ме глезеше, или ме гонеше, а останалите майки ставаха досущ като нея, когато баща ми решише да ни посети. Пазачи и евнуси, възпитатели и готвачи, братята и сестрите ми — всичко живо се изправяше на нокти. Но в същото време всички бяхме *развълнувани*. Слънцето на нашето малко лично царство идваше да ни огрее. Нали сме семейство все пак, независимо от нашата многочисленост. — Чертите на Принца се втвърдиха. — Баща ми, да почива в Нейния покой вечно, понякога забравяше това обстоятелство. Аз — не.

Ките-ян бе построен върху един от широките хълмове, приклекли от двете страни на реката Кръвта на Богинята. Той бдеше от мястото си над прецизно очертани нивя и овощни градини, както и над лабиринт от пътища, свързващи всяка част от Гуджааре с всички останали. Напролет, когато обикновено Принцът тръгваше на път, по-голямата част от селскостопанските площи се намираха под вода — а сега, посред лято, бяха покрити с тучна зеленина. Докато колоната напредваше по Лунната пътека, Нийес улавяше погледите на селяните по нивите долу. Оставили за малко работата си, те гледаха кервана. Някои коленичеха и мановлексираха, други засенчваха очи с длан, сякаш наистина самото Слънце преминаваше близо до тях.

Ките-ян изникна пред погледите и портите му се отвориха. Когато свитата спря пред тях, от дверите на палата се изсипаха десетина деца. Най-малките се втурнаха срещу групата. Принцът се разсмя и пришпори коня си напред, като разблъска войниците встрани. Слезе от седлото, за да бъде обграден от малчугани, които не се свенияха да го дърпат за дрехите, та дори за плитките, само и само да привлекат неговото внимание. И той го раздаваше с пълни шепи, както се увери Нийес — рошеше коси тук, даряваше грубовата прегръдка

там, вдигна най-малкото на ръце и бърбеше непринудено с всички останали, както си вървеше.

Генералът даде знак на войниците да слязат от конете и да обградят тихомълком Лунната пътека и портала на двореца. Не че очакваше неприятности. Решението на Принца за това пътуване бе взето най-неочаквано, а Гуджааре нямаше врагове — поне явни, — способни да организират някаква провокация в толкова кратък срок. Но вниманието никога не беше излишно.

Недалеч от портала, отвъд суматохата около Принца, стояха в търпеливо очакване група възрастни и по-големи деца. Сред тях погледът на Нийес различи първата съпруга на Принца Хендет, сина им Ванахомен и Карис, капитана на дворцовата стража в Ките-ян. Принцът плесна няколко от дечурлигата, за да ги отпрати към двореца, връчи най-малкия на един по-голям брат, след което спря, за да размени любезности със съпругата и своя любим син, като нея целуна, а него хвана за ръката, имитирайки хватка от бойно изкуство.

Нямаше да мине много време и войнствеността на Ванахомен щеше се превърне в нещо повече от закачка, прецени Нийес, загледан в ръцете на младежа — мускулите им играеха под изящно скроения лен на ризата му. Принцът все още превъзхождаше своя син по ръст и сила... само че състезанието за Ореола се печелеше най-често с хитрост, а не с физическо превъзходство. Ванахомен бе достатъчно зрял, за да предяви претенциите си. Но в погледа му не личеше хитрост. Докато момъкът прегръщаше своя баща, Нийес не забеляза в него нищо друго освен обожание.

— Наистина ли водиш цяла четирийсеторка войници? — провлачи думите познат глас.

Стреснат, Нийес откъсна поглед от Принца, за да установи, че Карис е застанал редом до него. Капитанът на стражата се усмихваше, но в зелените му очи личеше немалко презрение.

— Неприятности ли очакваше, Нийес, или параноята те подгони на стари години?

Нийес оголи зъби в ответна усмивка.

— Не правя компромиси, когато става дума за сигурността на Принца и неговото семейство.

— И не би трябвало — обади се Принцът, извърнал лице от Ванахомен, за да погледне двамата мъже. В изражението му личеше

лек укор — Нийес знаеше, че владетелят не може да търпи разпри между своите войници. Поклони се с вдигната над себе си ръка в мълчалив израз на разкаяние. Карис направи същото, а Принцът кимна, за да покаже, че приема извиненията. След което добави: — Както несъмнено не прави компромиси и самият капитан Карис дори тук, сред стените на Ките-ян. Ние ще му се доверим, Нийес, и ще се оставим в ръцете на мъжете под негова команда. Кажете на хората си да си почиват и да се възползват от гостоприемството на моите съпруги, докато дойде време да си вървим.

Нийес склони покорно глава и с крайчеца на окото видя, че Карис прави същото. Генералът се обърна и даде отривисти нареждания на своите хора да се погрижат за конете, преди да се отдадат на неочакваната почивка. И последва Принца и неговото семейство в двореца.

Във вътрешния двор бяха събрани много повече хора — част от останалите съпруги и деца на Принца, персонал и прислуга. Принцът се движеше уверено сред тях, раздаваше пътьом усмивки и поздрави. Нийес настръхна, както винаги при вида на гуджаарейски владетел, който се движи неохраняван сред толкова многобройна тълпа, но бързо забеляза униформените петна на войници, пръснати сред изобилието от рокли, и си каза, че трябва да се успокои.

— Ела насам, Нийес — обади се Принцът, спрял пред сводест вход, който водеше към вътрешността на двореца. — Не си идвал тук, нали? Макар да се познавате с Карис...

— Участвали сме заедно в учения, Принце — отвърна Нийес, като тръгна към него.

— Май не сте приятели, доколкото усещам.

Около арката тълпата оредя. Карис бе все още наред двора и даваше нареждания на хората си. Нийес се прокашля.

— Не, Принце, той е жина.

Принцът се засмя и поведе генерала навътре в просторни помещения с високи тавани и изкусно извити прозорци.

— Прости смеха ми, стари приятелю, но трябва да ти е ясно, че съперничеството между шуна и жина винаги е забавлявало хората от моето родословие. Виж. — Той хвана ръката му и я привлече до своята, за да проличи контрастът — черно като речна тиня и кафяво като пустинен пясък. — В жилите ми тече също толкова от кръвта на

боговете, колкото и в тези на шуна, жина и дори на кисуатските сона — без да споменаваме, че като Аватар на Хананджа имам собствен божествен статус. При все това само защото съм с няколко степени по-светъл...

— Не става дума само за това, Принце — каза решително Нийес.

— Да, да. — Принцът се усмихна и пусна ръката му. — Винаги си толкова сериозен. Тук сме дошли на почивка, макар че най-напред трябва да обсъдим един делови въпрос. Ела, искам да те разведа из двореца.

Ките-ян бе женски дворец — стените му бяха изградени от розов мрамор, прошарен на места от златни жилки. Кашпи с разцъфнали цветя бяха разположени на равни разстояния по протежение на коридорите. Украсата изобилстваше от изображения на Сънната Луна и нейните деца. Взети бяха от най-хубавите приказки за живота на небесното семейство. Минаха през големи помещения, отредени за занимания на жените — библиотеки, ателиета за ваене на скулптури, салони за бой с тояги и за танци. Някои от тях се използваша и в момента, както забеляза Нийес, понеже не всички съпруги на Принца бяха благоволили да нарушат дневната си програма заради височайшата визита.

— Много са се променили нещата тук от времената на моята младост — отбеляза Принцът, кимайки вървешком към жени и деца. — По времето на моя баща този палат бе обсипан с цветя затвор. Той си вземаше за съпруга която жена му хване окото, без да пита какво мисли тя по въпроса. Докарваха ги тук, без да им разрешават посетители, нито да напускат палата. И ние, децата, не бяхме в кой знае колко по-добро положение, макар от време на време да ни позволяваха излети край града. Извън уроците нямаше с какво друго да се занимаваме, освен да си съперничим за по-висок статус или за вниманието на нашия баща. Правехме го с голямо желание. Отрова е всичко това. — Откак започнах със собствените си женитби, се стремя да подобрявам нещата. Децата ми имат право да общуват с роднините си по майчина линия. Майките им могат да поддържат собствено домакинство, да се занимават с техни си неща, както и да влизат и излизат когато и както си щат. Виждаш също така, че не полагам кой знае какви усилия да държа надалеч останалите мъже. Забелязах, че някои от по-младите съпруги се заглеждат по онзи твой стрелец — с

дръпнатите очи. Надявам се, че има достатъчно сили да издържи на всичките. — Принцът се усмихна, свил рамене, а Нийес го погледна смаяно. — Не е лесна работа да зарадваш двеста петдесет и шест жени, човече — твоите войници ми правят голяма услуга, вярвай ми! Колкото повече деца дойдат на бял свят в резултат от нея, толкова по-голяма е моята слава.

Генералът кимна замислено, по-скоро притеснен, отколкото доволен от това напомняне, че Принцът не пропуска нищо.

— Висшите касти обсъждат твоите брачни реформи, Принце. Мнозина намират промените за... обезпокоителни. Но ние, шуна, винаги сме почитали своите съпруги постарому.

— Ако щеш вярвай, Нийес, но и аз приемам идеалите на шуна. — Започнали бяха да се изкачват по едно стълбище, което се виеше в мека възходяща спирала. Слънчеви лъчи, подобни на спици на колело, струяха от тесните прозорци. — В Гуджааре влиянието на ония невъзпитани диваци, които си пробиват дупки в черепите, за да лекуват главоболие, е много по-силно, отколкото е приемливо. Това е позор. Аз не мога да се женя по-малко пъти, но мога да помня, че става дума за човешки същества, а не за кобили. Към децата се отнасям като към съкровища, каквито са си в действителност. Видях, че гледаш сина ми Вана. Изненадан ли си от факта, че ме обича?

Нийес примигна смаян.

— Да, господарю.

— Ти си очаквал съперничество. Младият лъв мери сили с водача на прайда. Само че ние не сме животни, Нийес. Не сме орисани да се боричкаме за всяко късче власт, да се дърпаме един другото надолу като раци в бъчва. Моят баща следваше този модел. Така правех и аз, за да го наследя. Избих повечето си братя и сестри, а също и техните майки. Убих и баща си — всъщност възкачих го върху Трона на Сънищата със собствените си ръце. Той заслужаваше поне тази чест.

Нийес потръпна. Единствено навикът и фактът, че Принцът не забавяше ход, караха краката му да се катерят нагоре по стъпалата. Че Принцът си е пробил път към Ореола с помощта на убийства — никаква изненада, половината град го подозираше. Но сам да го признае — това бе вече друга работа.

„Говори ми за измяна. Защо?“

— Решен съм да променя всичко това, Нийес.

Минаха през стълбищна площадка, от която се отиваше към погорни етажи. Нийес прецени, че навярно са в една от кулите на Ките-ян. Генералът забеляза, че коридорите тук са пусти, а стъпалата са покрити с едва видим слой прах.

— Искам моите деца никога да не посегнат на своя плът и кръв. Искам моите съпруги да ме обичат — ако сами желаят това, — а не да ги е страх от мене. Искам Гуджааре да се радва на силно и мъдро управление колкото е възможно по-дълго време. Стига безумия. Няма защо да разчитаме на Хетава за своя покой и за своето щастие.

Нийес се намръщи, объркан от собственото си смущение.

— Достойни за уважение цели, Принце... но макар да си без съмнение мъдър управник, няма как да гарантираш, че и наследниците ти ще се окажат същите. Докато властта остава тяхна награда, те ще продължават да си съперничат. И най-безмилостният ще спечели.

— Да, знам. Това ни прави по-слаби — всички тези боричкания. Като при тебе и Карис, при шуна и жина, при Гуджааре и Кисуа. Когато сами се обезкървяваме по този начин, за други става по-лесно да ни завладеят.

Спряха на втора площадка, този път доста по-високо в кулата. Следобедното слънце рисуваше по пода мозайка от застъпващи се правоъгълници в златисточервено. В края на площадката имаше масивна дървена врата, обкована и украсена с метал по северняшки маниер. В центъра ѝ на верига висеше огромен богато украсен катинар.

Врата? В Ките-ян?

— Принце... — Нийес преглътна с мъка, а гърлото му внезапно пресъхна. — Къде сме, ако смея да попитам? Какво толкова имаме да говорим чак тук горе?

Принцът отиде до вратата и бръкна под ризата си. Измъкна дълъг и тежък ключ на тънка златна верижка.

— Тук се намира една от съпругите ми.

— Една от... — Вторачи се в Принца напълно объркан. Той гледаше вратата с ключ в ръка, но не понечи да я отвори.

— Давам на своите съпруги доста голяма свобода, но в замяна очаквам лоялност. А тази тук ме шпионираше за Хетава. — Погледна

към Нийес. В очите му се четеше студена отчужденост. — Предателството е едничкото нещо, което не прощавам.

Ледена вълна премина по гръбнака на генерала. „Днес ще умра“ — помисли си той.

Принцът пусна слаба печална усмивка, сякаш го чу, а после се обърна, за да отключи. Когато заговори отново, тонът му бе безгрижен и общителен, също както по време на цялата обиколка. Но сега в него прозвуча нотка, която Нийес не можеше да пропусне.

— Имай предвид едно, Нийес — аз разбирам защо го е сторила. Отгледана е в Детската къща на Хетава, това е нейното семейство. Следвала е своята съвест и аз не се сърдя. По-скоро се възхищавам на нейната последователност... само че предателството си остава предателство и то не може да остане ненаказано.

Принцът отвори вратата и влезе, след което се обърна да погледне към Нийес. Той го последва миг по-късно.

Отвъд вратата се намираше тясна килия с ред прозорци от едната страна — продължение на коридора, преградено в някой момент със стена, за да се оформи нещо като складово помещение. Всички прозорци бяха зазидани, освен един малък в отдалечения край. Стаята тънеше в мрак. Само на едно място на пода бе очертан кървавочервен правоъгълник светлина. Въздухът миришеше на прах и дървесна смола, както и на други не толкова здравословни неща. Вкисната пот, некъпана плът, неизхвърлено нощно гърне. Нийес примигваше в мрака в очакване зрението му да свикне. Всичко, което успя да различи отначало, се свеждаше до някакво женско стъпало, застинало върху ръба на светлото петно. Самият крак, както и тялото на жената тънеха в мрак.

Някъде откъм невидимото тяло се носеше хрипкаво неравно дишане.

Принцът затвори вратата зад тях. Щракването на нейната масивна вносна брава гръмна оглушително в малкото помещение.

— Цялата работа е там — продължи Принцът, — че самият Хетава не представлява опасност. Те не могат да ми сторят нищо, без да навредят и на себе си. Виж, Кисуа е друга история, Нийес. Ти сам ме подтикна към действие, след като въввлече красивата умна Сунанди. Сега трябва да ускоря изпълнението на плановете си с няколко месеца,

дори след като я убия. А и това е пълен позор, наистина я харесвах много.

— Принце... — Нийес се овладя, макар сърцето му да биеше прекалено бързо.

Твърде късно бе. Късно бе още от момента, когато реши да прибере онзи труп от затвора в качеството му на доказателство — знаел го бе през цялото време. Но все пак той бе шуна, издънка на един от най-старите родове в страната. Щеше да загине с достойнство...

— Всичко това извърших в името на Гуджааре.

Погледът на Принца омекна. Хвана за миг ръката на генерала над лакътя и веднага я пусна.

— Знам, стари приятелю. И не те виня, макар че според мене си ме преценил зле. Аз също правя каквото е необходимо за Гуджааре.

И двамата чуваха как зачестява ритъмът на грапавото дишане в другия край на помещението. Мъжки глас, плътен като речна тиня, проговори:

— Ето... усещам ухание на Луни, Братко. Нощта настъпва. — След това по-тихо, с копнеж: — Празен съм. Боли.

Принцът погледна натам. Измъкна с една ръка нещо изпод бедрената каишка на препаската си и почука с него по близката стена. В отговор се разнесе немощен и писклив вой, влудяващо познат... и сега Нийес се сети. Хетава. Всеки месец, когато ходеше там, за да принесе своя десятък сънища. Джунгиса — камъкът, който вибрираше от живот — основен инструмент на магията.

Принцът вдигна камъка във въздуха пред себе си, сякаш за да отблъсне каквото се криеше в тъмата.

— Донесъл съм ти нещо, Братко — проговори той с все така тих глас. — И този е покварен. Но трябва да го довършиш бързо, защото довечера имаш друга работа. Разбираш ли?

— Покварен... — В мрака се чу шумолене, а след това тихи стъпки. Нийес различи фигура на мъж, който се изправя от клекнало положение.

Бягството бе невъзможно. Дори да се измъкнеше от стаичката, войниците на Карис щяха да му видят сметката при само една дума от Принца. С биещо до пръсване сърце Нийес измъкна кинжала.

— По-добре е да не се съпротивляваш — обади се Принцът. Гласът му бе все така тих, утешителен, макар кинжалът на Нийес да не

убягна от погледа му. — Има достатъчно сили, за да си свърши работата както трябва, стига да не го дразниш.

Нийес се усмихна мрачно.

— И аз съм от военната каста, господарю.

— Вярно. — Принцът въздъхна, а след това се извърна към вратата. — Ще съобщя на семейството ти, че си загинал храбро, докато си ме бранил от наемен убиец. Тях няма да закачаме.

— Благодаря, господарю.

— Сбогом, Нийес. Съжалявам.

— Аз също, господарю.

Принцът си тръгна. Миг след това дойде Жътваря.

8.

Бирникът търси чистота в пределите на Хетава, остава незабелязан сред вярващите и разкрива цялата си същност единствено пред оня, комуто предава благослова на Хананджа.

(Мъдрост)

Във фонтана бе паднало листо. Ромоленето на водата по неговата повърхност наподобяваше дъжд. Ехиру затвори очи и цял потъна в слух, приседнал върху ръба на фонтана.

Дъждът спохождаше Гуджааре само веднъж годишно — през пролетта. Когато завалеше, Кръвта на Богинята заливаше бреговете си и наводняваше цялата долина — от Морето на славата чак до североизточните покрайнини на Кисуа. Повечето гуджаарейци ненавиждаха дъждовния сезон с неговите дребни неудобства — повсеместната кал, освирепелите насекоми, принудителното преселване по горните етажи или върху покрива, докато водите се оттеглят. Самият Ехиру открай време харесваше наводненията. Те прочистваха, независимо от първоначалната мръсотия и опалените от слънце градски стени грейваха с нова сила, след като прахът на сухия сезон се отмиеше от тях. Носеха обновление, защото без ежегодните приливи тясната ивица плодородна земя на Гуджааре щеше да бъде бързо погълната от съседната пустиня.

„От момчето ще излезе чудесно ново попълнение, след като привърша с обучението му“ — каза си Ехиру.

Само че щеше да замести Уна-уне. Тази мисъл го накара да се намръщи. Имаше едно-две обещаващи момчета сред послушниците, които биха могли да заменят самия Ехиру. Те не бяха така очевидно призвани за Служение, какъвто бе някога Ниджири, но въпреки това ставаха. На Рабанех и Сонта-и щеше да им бъде трудно, докато новите Бирници добият опит, но не след дълго по-младите братя щяха да бъдат готови да тръгнат по най-трудния Път на Богинята. И тогава

съставът на Бирниците на Хананджа щеше да се обнови. Изчистен най подир от слабости и позорни петна.

— Ехиру-братко.

Ромоленето на фонтана можеше и да заглуши шума от стъпките на момчето, но не и шепота на палмовите клони. Те бяха избуяли така нагъсто във Водната градина, че нямаше как да ги заобиколи човек. И все пак Ниджири бе приближил незабелязан. Доволен, Ехиру се усмихна вътрешно.

— Хананджа ни е орисала един другиму, Ниджири. — Гласът му бе премерен, колкото да надделее шума от фонтана. В накъсаната тишина Ехиру долови тихото вдишване на момчето. — Мене на тебе, когато ти имаше нужда, а сега — тебе на мене. Ще остана дотогава, докато вече не ще имаш нужда от мене. Разбери това.

Нова тишина и пак само за миг.

— Може би ще имам нужда от тебе още много години, Ехиру-братко.

— Няма да са чак толкова много. Само докато свърши чиракуването ти.

— И след това!

Ехиру се извърна от фонтана, за да погледне момчето, изненадан от настойчивия му тон. Ниджири бе застанал на две-три стъпки, полускрит в сянката на палмите, с вид на младеж от висша каста в шитата по мярка риза и препаска от фино трико. Никой не би заподозрял низкия му произход, като види изисканите му маниери и свършената му красота. У него имаше нещо изначално подвеждащо — тънките кости скриваха голяма физическа сила, развита с упражнения в хода на дълги години, а гладкото красиво лице отвличаше вниманието от очите, които — Ехиру знаеше това — можеха да станат неумолимо сурови, ако обстоятелствата го изискват. Очи на Бирник още от най-ранна възраст.

Не и в този момент обаче. Сега лицето на Ниджири изглеждаше спокойно, но тялото му бе напрегнато. Издаваше чувства, които навярно още не можеше да осмисли сам докрай.

„В никакъв случай не трябва да позволявам да ме избереш за свой наставник. Колко себично от моя страна и колко объркващо за тебе. Бедно дете!“

— Един Бирник трябва да има достатъчно сили, за да остане сам, Ниджири — каза Ехиру. През лицето на момчето премина тръпка толкова недоловима, колкото и скритото в изречените думи предупреждение. Ехиру не бе в състояние да прочете мислите му. — Най-великите уроци ще получиш дълго след края на чиракуването си. Ще ти ги предаде самият живот. Аз не мога да остана между тебе и тях.

— Знам това, Братко. — В гласа на Ниджири се появи нотка, която бе неочаквана за Ехиру. — През всички тия години вървах с тебе, защото вече го бях разбрал. *Ти* ме научи на главното — любов означава жертви, избор на доброто за другите, дори да плащаш сам за него. — Момчето внезапно сведе поглед. От цялото му същество струеше мъка. — *Аз мога* да направя това. Но не виждам защо трябва да го правя без причина.

Ехиру бе обзет от желание да го прегърне. Би било грешка — твърде фамилиарно, прекалено покровителствено. Ниджири бе негов спътник, а не син. В някой много близък ден неговата дума щеше да има същата тежест като тази на самия Ехиру. Взаимоотношенията между наставник и чирак изискваха внимателно уравнивяване на привързаност и уважение и за двете страни. Но след провала с душата на бромартеца и непосилната борба със злостотото самобичуване оттогава насетне, съзнанието за това, че Ниджири и днес продължава да питае същото дълбоко уважение, го караше да се чувства смирен и унижен. Унижен, защото не заслужаваше възхищението на момчето и смирен, понеже съзнаваше, че не може току-така да се отметне от своите задължения. Момчето му вярваше и се нуждаеше от него. Трябваше по някакъв начин да се покаже достоен за това доверие — *да стане* достоен, независимо по какъв начин, и да остане достоен достатъчно дълго време, та да обучи чирака докрай.

Тежък товар бе тази нежелана причина да остава жив. Но същевременно в най-съкровената ниша на своето сърце той не можеше да се самозалъгва — момчето му носеше и облекчение. Супериорът бе прав да изисква това от него.

— Имаме работа за вършене — проговори най-накрая Ехиру и миг по-късно момчето пое дълбоко дъх, за да се успокои, а сетне кимна. Чудесен заместник наистина — поне по дух.

Ехиру се завъртя и го поведе навън от Водната градина. Спряха в смълчаната притъмняла Зала на Благослова, за да коленичат в нозете на Хананджа и да Я помолят да отклони частица внимание от Своето вечно съновидение и да ги напътства в тяхното начинание. След това излязоха от Хетава през Дверите на Бирниците и потънаха в нощта.

Този път Ехиру реши да не вървят пешком по улиците, нито да използват градските покриви. Рано бе още — твърде много жители бяха навън в търсене на развлечения или заети с труд, след като дневният зной бе отслабнал. И двамата се бяха дегизирали като заможни представители на висша каста и затова се придвижваха както се полага на ранга им — наеха малка каляска, теглена от млад здравеняк, издънка от кастата на слугите. Ехиру му плати с пари на Хетава, за да ги закара пред бронзовите порти на Яна-ян.

Пред двореца бяха скупчени други каляски, оставили своите пътници, а известен брой чакащи гости кръжаха из двора и около портите. Повечето бяха издокарани в коприна и в чуждестранни облекла с ярки багри — официални гости на града за Хамиан. Всички те разправяха оживено и гръмогласно за чудесни гледки и изпитани удоволствия, както и за изумителното гостоприемство на Принца. Ехиру бе избрал за себе си одеяния на заможен шуна, което му даде възможност да се понесе през тълпата с надменно мълчание. Презрителното отношение на шуна към чужденците бе печално известно — никой дори не понечи да завърже разговор. Ниджири припкаше подире му като на буксир, сякаш бе прислужник или фаворит, и наставникът му забеляза със задоволство, че момчето изпълнява своята роля съвършено, свело поглед в мълчание. Маскировката бе толкова удачна, че стражниците при портала ги пропуснаха без много приказки, но Ехиру спря, за да покаже скритата в шепата си плочка с емблемата на Хетава. Стражникът, който я съзря, застина за миг с вторачен в тях поглед, след което отново им даде знак с глава да минават.

Новината щеше да се разчуе, Ехиру знаеше това — най-напред сред стражата, след това сред прислугата и низшите касти. До заранта даже членовете на династическото семейство щяха да знаят, че в двореца бе влизал Бирник по дела на Хетава. Така когато трупът бъдеше намерен, никой нямаше да заподозре ръка на съперник или престъпник, а стражата нямаше да отговаря за немарливост. Законът на

Хананджа бе над всичко, но това обстоятелство не забраняваше на Нейните Слуги да засвидетелстват професионална вежливост.

Когато влязоха, Ехиру поведе по стълбища и лабиринт от вити коридори в търсене на отредените за гости покои. Той не бързаше — шуна никога не бързаха. Стражите ги наблюдаваха, но не проговаряха, а Ехиру не си даваше труд да ги осведомява относно действителната си самоличност. Съображенията от практически характер вече бяха взети предвид — сега на преден план излизаше дългът.

Помещенията за гости бяха подредени едно до друго, като пред входа към всяко от тях висеше плътна завеса. Зад завесите бяха разположени идентично мебелирани апартаменти. Етажът отгоре приютяваше още по-люксови помещения, след които беше и тяхната цел, но именно оттук щяха да минат, за да стигнат до нея. Тук имаше осем апартамента. Два от тях бяха тихи и тъмни. Ехиру избра първия. Дръпна завесата встрани, без да позволи на нито едно от пришитите към долния ѝ ръб звънчета да се обади, и влезе.

Той бе нащрек. Възможно бе апартаментът да се окаже зает, но стаите имаха изоставен и безличен вид. Струяща през прозирната балконска завеса лунна светлина очертаваше златоткани възглавници и плюшени кушетки, което даваше възможност да намират с лекота пътя си в мрака. Ехиру запали свещ, а момчето се огледа с безизразно лице. Бирникът съзнаваше, че чиракът му надали е виждал някога подобно великолепие.

— Етажите над нас са отредени за най-низшите членове на династическото семейство, както и за най-високопоставените гости — обясни Ехиру. — При наличие на толкова много външни лица тази нощ, стражата ще съсредоточи усилията си главно върху охраната на Принца, където и да е той. Това прави всички останали участъци — включително този етаж — уязвими. — Започна да се съблича, като трупаше встрани помпозни части на костюма си и скъпи бижута. — Длъжницата трябва да се намира в някой от апартаментите на етажа над нас.

Ниджири наблюдаваше подготовката на своя наставник и сам започна да съблича маскировката. Ехиру забеляза с одобрение, че момчето е намазало тялото си с козметичен балсам, чиято кафява пигментация прикриваше подозрително светлата му кожа.

— Знаем ли в кой точно? — попита делово Ниджири.

— Помещенията на кисуатския посланик са точно над главите ни.

— Я-ясно, Ехиру-братко... — Докато се опитваше да я прикрепи към себе си, Ниджири изпусна джунгисата — неговата собствена, наскоро официално утвърдена, изваяна във форма на водно конче. Ехиру изтръпна, но момчето се наведе и улови скъпоценния камък, преди да е докоснал пода. Изправи се и този път я закрепил както трябва, а раменете му увиснаха от срам.

Ехиру го наблюдаваше. Известно напрежение бе напълно разбираемо, но ако Ниджири не съумееше да се успокои, щеше да се наложи да го остави тук и сам да се качи горе, за да събере Вземането.

Усетил погледа му или пък сам осъзнал проблема, Ниджири се изправи в цял ръст и отиде да седне на близката кушетка. Очите му бяха затворени, устните му потръпваха в молитва. Силното напрежение скоро напусна до този момент опънатото му като струна тяло.

Доволен, Ехиру отиде на балкона. Отдолу се простираше дворът на Яна-ян. Съвсем празен, ако не се броеше моделираният в декоративни форми пясък и павилионът на Слънцето. Не бе останал и помен от снощния гуляй, който да смущава тази картина на съвършен покой. Гледката бе до такава степен близка, че за момент съзнанието му се отклони от дълга, за да извика спомена за друг живот, онзи от неговото детство. Идвал бе в Яна-ян само два-три пъти, но всяко посещение бе отпечатано ясно като слънчев ден в неговата памет. В ония времена Бирниците не бяха нищо повече от призрачни герои на майчини приказки, а тогавашният Принц бе в неговите очи много повече бог, нежели Хананджа.

Раздвижване в края на полезрението привлече вниманието му. Вдигна поглед и забеляза сянка, която прелиташе пред ивиците на лика на Сънната Луна. Скайрер, една от нощните хищни птици на пустинята. Те рядко ловуваха в самата речна долина — предпочитаха покрайнините в близост до пустинята, където гъмжеше от гущери и четинести мишки. Хората от кастата на земеделците смятаха за лоша поличба да видиш скайрер над населено място извън дъждовния сезон. Това бе знак, че нещо някъде е нарушило равновесието.

„Силует на хищник се откроява върху осветен от Луната покрив...“

Зад гърба му Ниджири привърши своята молитва.

— Братко? Прости ми това забавяне.

Ехиру затвори очи и целият потъна в слух. Сънната Луна се бе издигнала до зенита си — гигантско четирицветно око запълваше нощния небосклон. Той усети неуловима промяна в атмосферата, докато хората се настаняваха в леглата си, а животните затихваха в своите обори. Секнали бяха и неясните звуци откъм по-близките помещения за гости. За миг му се стори, че вятърът донася някакъв шепот — видение. Разбираемо бе с оглед колко време бе минало от последното му Вземане, но и неважно. Мобилизира волята си и заблудата избледня. Навред цареше тишина.

— Време е — проговори Ехиру и Ниджири застана точно зад него.

Съвсем лесно бе да стъпи върху парапета и да се хване за перваза горе, но въпреки това движенията му бяха предпазливи. По балконите няколко етажа над тях със сигурност имаше стража, която пазеше покоите на Принца. Ехиру се набра на мускули и се сви на перваза, за да впери поглед към балкона над него. Ниджири го последва. Стаята тънеше в мрак. Когато вятърът поклати копринената завеса, до него стигна едва доловимо ухание — женски парфюм.

Босите стъпала на Ниджири тупнаха меко върху камъка, когато момчето се прехвърли върху балкона. Ехиру го погледна и се убеди, че лицето му е безизразно, съсредоточено. Отлично.

Нов порив на вятъра и завесата се изду леко навън. Ехиру ѝ помогна с пръст и се промъкна през разширения процеп, за да застине край най-близката стена в очакване очите му да привикнат към мрака. Ниджири направи същото и двамата приклегнаха. Сетне се отделиха от стената и тръгнаха опипом през помещението. Спалнята бе разположена в съседство. От рамката на прозореца се полюшваха няколко дървени камбанки, които издаваха кухи тонове през неравномерни интервали. Откъм леглото се чуваше шумолене и неясно мърморене — сънят ѝ бе неспокоен. Дишаше един човек — беше сама.

Даде знак с глава на Ниджири и двамата приближиха леглото.

Ехиру усети със закъснение неуловимото движение, което издаваните от жената звуци прикриваха до този миг — шумолене от дрехи, леки стъпки. Косъмчетата по дясната му ръка настръхнаха от топлия гъдел на шумно издишване. Той реагира без да мисли, като се

хвърли напред в мига, когато нещо студено и остро драсна гърба му, за да гравира тъничка нишка огън по кожата му.

Сподавеният вик на Ниджири разчупи тишината:

— Братко!

Ехиру изостави правилата за секретност, щом усети приближаването на своя нападател. Загубил равновесие, той се хвана за ръба на леглото и нанесе силен удар с крак. Стъпалото му се удари в плът и отхвърли нещо назад. Чу приглушена ругатня и в лицето го блъсна остър дъх на чесън. Жената подскочи задъхана в леглото.

Сега покрай него прелетя Ниджири, неясен силует, който блъскаше и удряше друг, наполовина по-нисък от него. Ярък блясък в мрака — нож, готов да прониза момчето отстрани. Ехиру бе по-бърз. Кракът му усети съприкосновение с кост и ножът изтрополя на пода. В същия миг Ниджири направи рязко движение и по-малкият силует литна към завесата на спалнята, за да я съдере шумно. Ниджири го последва по петите...

Лумна светлина от фенер — почти болезнена в полумрака — и всички застинаха като парализирани.

— В името на хилядата изчадия на Слънцето, какво става тук? — попита жената.

9.

Бирникът прониква в сградите незабелязано и подхожда към приносителя на десертъка Божу, без да бъде видян. Така се запазва покоят на сънищата.

(Закон)

В течение на няколко секунди след това варварско събуждане Сунанди не можа да осмисли разкрилата се пред очите ѝ картина. Лин лежеше на пода, кашляше и се държеше за гърлото. Неотдавна достигнал пълнолетие строен и блед гуджаарейски младеж се бе надвесил над нея в нападателна поза, вперил в Сунанди пълен с почти комична изненада поглед. Друг мъж — по-едър, по-възрастен, тъмен като кисуатец и някак познат — стоеше изправен по-близо, полуизвърнат към нея, а очите му бяха разширени от смайване и гняв.

Мъглата на съня се разсея и подробностите изпъкнаха по-ясно. Ножът на Лин на пода. Боядисаните в черно облекла на неканените гости. Плочката с гравирано лунно цвете на бедрото на по-близо застаналия мъж — емблемата на Хетава.

Прескъпа Сънна Луна. Нийес се оказа прав.

— Нанди...

Граченето на Лин я извади от шока. Сунанди отметна чаршафа, без да съзнава голотата си — носеше единствено лека долна риза — и бръкна под възглавницата, където държеше кинжал. Измъкна го от ножницата и скочи на крака.

— Разкарай се от нея!

Мъжът се напрегна като за схватка, а сетне някакъв неопределен израз промени лицето му и замести гнева с необяснимо, донякъде безразлично спокойствие. Той изпъна снага, а след това смая до краен предел Сунанди, като се отпусна на едно коляно в поза на церемониална мановлексия.

— Прости ми. Трябваше да стане мирно и тихо. — Гласът на мъжа бе дълбок и толкова тих, че тя се напрегна, за да го чуе. Мъжът

направи някакъв неуловим знак на младежа и той помогна на Лин да се изправи, като я хвана за ръка. Лин се освободи с рязко движение, от което политна назад, вперила злобен поглед в непознатите. Въздухът все така преминаваше през гърлото ѝ с обезпокоителни хрипове, но общото ѝ състояние сякаш се подобряваше. Сунанди я приближи с готов в една ръка нож и освободи с другата гърлото на момичето от собствената му хватка. Яркочервена ивица пресичаше ларинкса.

— Не съм искал да я убивам — обади се юношата с почти умолителен тон. И той говореше тихо, макар и с по-висок тембър. — Искрах само да я накарам да замълчи.

— Ниджири — намеси се мъжът и момчето млъкна.

Страхът на Сунанди отстъпи пред пристъпа на гняв, а цялото ѝ същество откликна със закъснение на преживяното току-що. Започна да трепери неудържимо, докато заобикаляше леглото, повлякла Лин след себе си, за да го остави между тях и непознатите. *Убийците.*

— Такова ли е благочестието в Гуджааре? — попита тя. Гласът ѝ прозвуча остър и висок в сравнение с техните. — Чувала бях, че Бирниците на Хананджа са мъже на честта. През ум не ми бе минавало, че ще допуснете да ви използват по този начин.

Мъжът внезапно се смали, сякаш думите ѝ го удряха болезнено.

— Да ни използват?

— Да, проклет да си, да ви *използват*. Защо си губите времето в преструвки, че изпълнявате Закона на Хананджа? Какво се мотаете? Убийте ме и готово — или искате най-напред да ме изтормозите до смърт с приказки?

— Нанди! — Гласът на Лин бе прегракнал шепот.

Това не бе най-мъдрото, което би могла да каже, наистина, само че нещо в нейните думи правеше впечатление на по-възрастния и затова не трябваше да млъква. Той представляваше по-голямата опасност — виждаше се веднага. Не само физически — имаше нещо друго у него, от което нервите ѝ се опъваха всеки път, когато погледите им се срещнеха.

„Може би защото иска да ме убие.“

Бирникът замлъкна. Ръката му се отлепи от тялото му, а пръстите му застанаха в чудат жест — показалецът и средният образуваха вилица, а останалите се свиха плътно към дланта. Неизвестно защо кожата на Сунанди настръхна от ледена тръпка при вида на този знак.

— Искам да ти дам покой — промълви непознатият. — Но мога да го сторя и след като заспиш, ако така предпочиташ.

— Богове! Недей! — Сунанди направи неволна стъпка назад. Той не отпусна ръка.

— Обясни тогава казаното току-що. — Юношата сбърчи изненадано вежди. — За това, че ни използват.

— Ти да не си луд? Измитайте се, докато не съм извикала стражата. Вие сте най-гадните убийци, които съм виждала!

— Не сме убийци.

— Напротив. Това, че го правите в името на кръвожадната си богиня, нищо не променя. Ти ли си този, който избива затворниците? Ти ли уби Кинджа?

Лицето на мъжа се промени леко — все така спокойно, само че вече не безизразно. Струваше й се, че долавя в погледа му раздразнение.

— Никога не съм Вземал приносител на име Кинджа. — Тръгна с безшумни стъпки да заобикаля леглото, без да откъсва поглед от очите й. Младежът се придвижваше след него не така грациозно, но със същата скрита заплаха. — Никой от приносителите не е бил в затвор, освен в този на собствената си измъчена плът или помрачено съзнание. Аз предлагам Нейния покой в замяна на болката... страха... омразата... самотата. Смъртта е дар за ония, които страдат приживе.

Той спря, развалил магията на своя глас и движения, а Сунанди осъзна с внезапна смразяваща яснота, че Бирникът бе скъсил разстоянието помежду им и сега се намираще само на няколко стъпки от нея. Ръката му си бе все така вдигната в онзи чудат жест. Всеки момент щеше нападне. И когато го стореше, никакъв нож или недорасъл телохранител нямаше да успее да го спре.

Страхът прерасна в ужас... и намаля, когато наученото от Кинджа се завърна.

— Преди два дни видях труп — заговори тя. Бирникът мълчеше. — На мъж, починал преди известно време в съня си. Лицето му... Никога не бях виждала подобна агония, Бирник. В Кисуа се разказват легенди за такива като тебе, за жреците, които донесят сънищата на смъртта. Казват, че те не всеки път са приятни. Казват още, че когато някой от вас изтърве контрола над нещата, жертвата умира *ирушам* —

сложила маска на ужас. Пак ли ще ми кажеш, че нищо такова не ти е известно?

Бирникът замръзна. Смъртоносната заплаха в неговия поглед отстъпи пред нещо друго, нещо неразгадаемо.

— Известно ми е — отвърна с глас малко по-силен от шепот.

— И наистина ли очакваш да повярвам — продължи тя по-тихо, — че идваш тук, за да ме убиеш, още преди да е изтекло и едно четиридневие от това, без да имаш никаква представа от плановете на Принца да започне война?

Бирникът се намръщи и тя разбра, че бърка в някое от своите предположения. Но в изражението на мъжа ясно пролича смут. В този момент младежът излезе напред, явно неспособен да запази мълчание. Не застана точно пред мъжа, но цялата му поза издаваше желание да го защити.

— Принцът няма нищо общо с това кой ще бъде Взет или поради какви причини — заяви той. — А грешката на моя Брат няма никакво отношение към която да било война.

Брат? А, да. Момчето бе пълна физическа противоположност на мъжа и бе малко вероятно двамата да имат кръвна връзка помежду си. Сигурно му бе чирак. Спомени за откъслечни слухове, дочути през нощта на Хамиан, се смесиха с неуловимото усещане за нещо познато и тя внезапно осъзна кой е този мъж.

— Ти си Ехиру — заяви жената. — Последният оцелял брат на Принца.

Бирникът присви очи. Да, така бе. Всеки прилича в множество отношения на съответната си майка, но очите съхраняват печата на общия баща. Очите на Ехиру бяха ониксово копие на бащините му. Също толкова красиви — само че много, много по-студени.

— Моето семейство е Хетава — отвърна рязко Бирникът.

— Но по-рано е било онова на Залеза. Майка ти е кисуатка, благородничка от сона, може би дори моя роднина. Тя те е дала в Хетава, за да спаси живота ти.

Бирникът се начумери.

— Това няма абсолютно нищо общо. След като съм приет веднъж от Хетава, ставам изцяло техен. Принцът няма братя. Аз имам хиляда.

Ако той наистина вярваше в това, може би трябваше да му се довери. Трябваше или не, ясно беше, че единствено истината можеше да възпре убийствената му ръка.

Сунанди пое дълбоко дъх, изпъна снага и демонстративно остави кинжала върху леглото.

— Лин.

Момичето погледна скептично, но дългият опит я бе научил да не се противи на волята ѝ пред хора. Остави своя нож с видима неохота. Това накара младежа да се отпусне малко. Не и Бирникът. Но той поне свали ръката си, което бе добър знак за Сунанди.

— Обясни — повтори той.

— Тук не е най-подходящото място за подобна беседа, нали разбираш. Покоите на Принца са точно над главите ни.

— В тази стая няма отвори за подслушване. Би било глупаво, тъй като всеки може да ги открие и сам да се възползва от тях.

А враговете ѝ така или иначе щяха да се заинтересуват много повече от онова, което тя вършеше *извън* покоите за гости.

— Добре. Да приемем, че не сте убийци. Или не си давате сметка за това. В дадения случай е важен крайният резултат, а не нечи намерения.

— Не и за нас.

Тя потисна порива да преглътне при явната заплаха в тона му. Неканеният гост все още възнамеряваше... не, той все още *изцяло вярваше* в справедливостта на това убийство.

— Казваш, че някой ме обвинява в поквара? Кой?

— Не ми е известно.

— А знаеш ли защо? Какви доказателства ти представиха?

— Обвинена си в шпионаж, в покваряване на влиятелни поданици на Гуджааре и в опити да подклаждаш война. Не знам какви са доказателствата. Те са разгледани и приети от Супериора на Хетава.

— Гуреливите очи на Хананджа. — За миг я обзе желание да се изсмее, но забеляза оскърбените им погледи и се разкая за необмисленото си сквернословие. Смъмри се наум — сега хич не бе време за аматьорски грешки. — Моля за извинение. Не биваше да се изненадвам. *Шпионирам*, разбира се.

— Следователно признаваш покварата си?

— Шпионирам точно така, както Принцът шпионира мен и както посланиците на Бромарте, Джиджун, Кандита и всяка друга страна около Тясно море се шпионират едни други откакто свят светува. Такава му е работата на един посланик — да шпионира. Ако на това му викаш поквара, иди Вземи едни други хора от двореца тази нощ.

— Отхвърляш ли останалите обвинения? — Лицето му бе неумолимо.

— Да съм покварявала лица от висши касти и разпалвала война? Да видим. Срегнах се с мъж от висша каста, който ми разкри една от най-мрачните тайни на Гуджааре. Направи го, без да бъде молен или скланян към това, а намерението му бе да *предотврати* войната. Как би отсъдил ти, жрецо на Хананджа?

— Аз не съдя.

— Ами започни. — Сега тя започваше да се гневи заради напрежението на момента и упорството на Бирника. — В тази страна има Жътвар, жрецо, и аз видях доказателства за това. Смятам, че ти и твоите братя знаете за съществуването на тази мерзост и го прикривате.

Младежът се намръщи в недоумение. Бирникът застина неподвижен.

— Никакъв Жътвар няма в Гуджааре — заяви той. — Векове наред не е имало.

— Казах ти за трупа, който видях.

Челюстите му се раздвижиха и най-неочаквано изписаната върху лицето обида се измести от нещо, което тя не бе очаквала да види — срам.

— Понякога и Бирниците грешат — промълви той. Застанал до него, младежът се смръщи още повече, макар обърнатият към неговия наставник поглед да си оставаше спокоен. Бирникът заби очи в пода. — Когато се случи такова нещо, ние правим покаяние. Но аз не съм двуличник. Нито някой от братята ми е.

— Двайсет други мъже са умрели в затвора също като онзи, чийто труп видях. Толкова често ли допускат грешки Бирниците?

Мъжът пак поклати глава, но този път с недоверие.

— *Двайсет?* Не, това не може да бъде. Все някой щеше да съобщи. Една-две грешки могат да бъдат приети, но толкова много... в толкова кратък срок...

— Нищо не знаят — обади се внезапно Лин. Сунанди погледна надолу изненадана. Светлите очи на момичето се присвиха към Бирника, макар да говореше на Сунанди. — Някой в Хетава може да знае, но не и тези двамата. Може никой от Бирниците да не знае.

Бирникът местеше поглед от едната към другата с ясно изписано на лицето объркване. Гласът му вибрираше от неувереност и напрежение:

— Няма нищо за знаене. Това, за което намекувате, е... е... — Той замълча.

Сунанди изсумтя.

— Поне един от Бирниците трябва да знае — само Бирник може да се превърне в Жътвар.

— *Няма Жътвари в Гуджааре!* — Бирникът загуби самообладание така внезапно, че всички замръзнаха по местата си. Той ги фиксира с поглед, ноздрите му се разшириха, юмруците се свиха, цялото тяло се разтресе от ярост. Единствено гласът му остана под контрол. Той не го повиши, макар да отсичаше думите с плам, все едно крещеше. — Подобна мерзост надхвърля пределите на най-разюзданото въображение. Нас ни проверяват редовно. Когато симптомите започнат да се проявяват, ние се предаваме в ръцете ѝ. Всеки знае своя дълг. Да се твърди друго, означава да се хвърля кал върху самия Хетава!

Сега младежът изглеждаше истински уплашен. Също като Сунанди. Безпокойството, което я изпълваше от самото начало, се бе удвоило, подклаждано от някаква инстинктивна увереност. „Нещо у него не е наред.“

— Никого не искам да обидя — промълви тя, като се стараяше да прозвучи безпристрастно. — Може би става дума за някаква непозната отрова, чийто ефект симулира Жътвена смърт. Или някакъв вид мор. Не може да се каже със сигурност. — Тя разпери ръце с нарочно бавни движения, за да го убеди в своята добронамереност. — Но ако в града няма двуличник, то някой явно се мъчи да *внуши*, че има. Това не е ли също посегателство върху вашето братство?

Възбудата на Бирника донякъде се уталожи, макар осанката му да си остана скована.

— Би било, ако е истина. Само че ти си осъдена за поквара. Може би всичко това са лъжи.

Сунанди не можа да измисли контрааргумент. Изведнъж цялата ситуация започна да я отегчава. Тя въздъхна и разтри очите си.

— Може би. Доколкото съм наясно, ако е така, това са лъжи, които са внушени на мен, а аз само ги препредавам на теб. Ако знаех отговорите на всички въпроси, работата ми тук щеше да е свършена. Но както са тръгнали нещата, май ще се наложи да я зарежа по средата. Трябва да се върна в Кисуа и да разкажа на моя народ какво съм научила дотук. — Тя млъкна и го погледна, за да разбере, че още нищо не бе решено. — Ако позволиш.

Сунанди отново зърна светкавичния спазъм на челюстни мускули над опънатите като корабни въжета вратни жили. След продължителна пауза обаче Бирникът рязко кимна.

— Обявявам твоето Вземане за временно замразено. До момента, в който ще бъда в състояние да потвърдя или опровергая казаното от теб сега. — Клепачите му образуваха тесни цепки. — Ако лъжеш, не се заблуждавай, че едно бягство в Кисуа може да те отърве. В миналото Бирници са проследявали приносители, поръчани по целия свят. От наша гледна точка Законът на Хананджа има превес над всяко чуждестранно законодателство.

— Не храня никакви съмнения по този въпрос, жрецо. Но по какъв начин възнамеряваш да се домогнеш до истината?

— Ще се прибера в Хетава и ще разпитам братята.

Наивността на този мъж я потресе. И той беше брат на Принца?

— Не бих те посъветвала да се прибираш в Хетава. На сутринта, след като не открият трупа ми, заговорниците ще разберат, че съм споделила някакви тайни. Хетава — а и целият град — може да се окаже опасно място за теб.

Мъжът ѝ хвърли пълен с изпепеляващо презрение поглед.

— Това не е някоя проядена от поквара варварска страна, жено. — Обърна се да напусне стаята. Младежът го последва.

— Почакай.

Той спря и се обърна, за да я погледне внимателно. Сунанди с все така бавни и предпазливи движения отиде при сандъка и рови известно време в него.

— Ако се наложи да напуснеш града, дай това на стражата при южната порта. Но гледай да е преди залез — нощната смяна е друга.

Пристъпи към него и му подаде тежка сребърна монета от Кисуа. Едната страна бе изтъркана и надраскана, уж случайно. Бирникът я погледна с погнуса.

— Подкуп.

Тя съдържа раздражението си.

— *Знак.* Дневният страж при тази порта е от моите хора. Покажи му го и той ще ти помогне. Може дори да ти каже къде да ме търсиш. Смятам да бъда отвъд стените преди изгрев.

Жрецьт се смръщи и не докосна монетата.

Жената завъртя очи.

— Ако прецениш, че съм лъгала, остави я върху гърдите ми, след като ме убиеш.

— Не смей да се гавриш... — На лицето на Бирника се изписа гняв, но той най-накрая въздъхна и взе монетата от ръката ѝ. — Така да бъде.

Обърна се, напусна спалнята и потъна в мрака на голямата стая. Сунанди го видя отново като силует, очертан върху завесата на балкона. Младежът бе по-дребна сянка до него. Мъжът прекрачи парапета, питомникът му го последва и двамата изчезнаха от погледа ѝ.

Сунанди изпусна продължителна треперлива въздишка.

След също така продължителна пауза Лин пое дълбоко дъх.

— Ще тръгвам — каза тя на суа. Изправи се и отиде в ъгъла, където бе оставена отворена торба, скрита наполовина под огромен клон папрат. Лин започна да преглежда съдържанието, за да се увери, че има всичко, от което се нуждае. — Уреди работите с нашите хора. Трябваше да замина снощи, но рекох да почакам до утре, когато повечето гости започнат да си тръгват след Хамиан... — Тя млъкна и ръцете ѝ спряха за момент своите припрени движения. — Благодаря на боговете, че се забавих. Ако не бях тук...

Сунанди кимна несъзнателно. Едва успяваше да мисли, камо ли да говори свързано. Сблъскала се бе с много изпитания през годините като приемник на Кинджа, но никога с пряка заплаха за живота си. Очите на Бирника блещукаха в съзнанието ѝ — толкова черни, толкова студени, но и състрадателни. Това именно бе истински плашещото. Убиец без злоба в сърцето — бе някак противоестественно. Всъщност

без каквото и да е в сърцето, освен абсолютно убеждение, че едно убийство може да бъде справедливо и праведно.

Лин хвана ръката ѝ. Сунанди погледна надолу.

— Вече трябва да се махаш, Нанди.

— Да... да. — Кинджа бе прибрал Лин заради нейната съобразителност и трезва мисъл. Сунанди благодари на боговете и за двете. — Ще се видим в Кисуа.

Лин кимна и пусна една от своите дяволити усмивки. И си тръгна — измъкна се през завесата на главния вход, навлякла огромна мъжка дреха, за да прикрие торбата. Стражата долу щеше я забележи, но щеше да приеме, че е била на среща с някого от високопоставените гости. Никой нямаше да я закачи, ако се отправеше към помещенията на слугите, а оттам щеше да може да напусне палата, а сетне и града, преди да се зазори.

„Нея трябваше да направи Кинджа посланик“ — каза си Сунанди с мимолетна завист. Тя бе по-коравосърдечна и поначало много по-подходяща за такава дейност. Засега обаче Сунанди можеше само да благодари за верния усет на Кинджа. Обърна се с въздишка и отиде да изрови собствената си торба от сандъка.

Мъжка сянка се мярна върху лицето на залязващата Луна зад гърба ѝ, отвъд прозореца.

10.

— Тази магия е мерзост — казаха Протекторите на Инунру, след като звярът бе повален. — Ние няма да я допуснем в пределите на нашите граници.

Тогава Инунру пое на север, по течението на реката, а заедно с него тръгнаха и най-преданите му следовници.

(Мъдрост)

Жътваря знае, че е мерзост. Ако му бе останала душа, това щеше да го опечали.

Излизането от Яна-ян протече без затруднения. Дворцовите стражи се интересуваха по принцип повече от натрапници, а не от заминаващи гости — дори когато си тръгват в малките часове на нощта. Ехиру бе спрял друга теглена от слуги каляска и двамата бяха потеглили към тихите крайречни улици. Сега Ниджири седеше редом със своя наставник върху един покрив близо до водата, вперил поглед в Кръвта на Богинята, която течеше недалеч от тях. Сънната Луна още не бе завършила съвсем своето бавно и грациозно пътешествие през небосклона, но хоризонтът вече бледнееше от настъпващата зора. Известно време след слънцестоенето нощите винаги бяха кратки.

Поквара, лудост и война...

Хамиан и беседата на Ниджири със Сестра Мелиатуа бяха едва снощи.

Ехиру седеше притихнал до Ниджири, вперил поглед в реката, но виждаше — така подозираше младежът — някакво друго измерение. Макар да бе изтекъл цял час след разговора с жената от Кисуа, той с нищо не показваше, че възнамерява да се прибере в Хетава. Нямаше ни следа от обзелия го в спалнята на чужденката пристъп... макар Ниджири да съзнаваше, че това спокойствие бе

временно. След като си бе изпуснал нервите веднъж, със сигурност щеше го стори пак. Така протичаше изпитанието.

Момчето вдигна ръка с обърната нагоре длан.

— Ехиру-братко? — Осезанието помагаше на всеки Бирник да се върне към действителността, когато останалите му сетива го изоставеха — на този трик обучаваха всеки помощник в пранаж.

Ехиру се завърна с примигване от онова друго място, за да обърне взор най-напред към лицето на Ниджири, а след това към докосналата го ръка. Терзание сбърчи челото му, но той я пое с въздишка.

— Толкова ли те уплаших, чирако мой?

— Никога не си ме плашил, Ехиру-братко.

Но възрастният жрец погледна сключените им ръце и въздъхна отново.

— Тя не излъга. В съня мога да бъда по-сигурен, но тези неща се усещат дори и в будно състояние.

Ниджири започна да гали със свободната си ръка гърба на Ехиру. Това също се допускаше при пранаж, но младежът подозираше, че гладкостта на кожата и уханието на тамян и пот, което Ехиру винаги излъчваше, не би следвало да му правят чак такова впечатление... Наложил си да дръпне ръката си.

— Възможна е и лъжа, без да се лъже, Братко. Тя сама призна, че не знае цялата истина.

— Знае достатъчно, за да ни създава грижи. — Ехиру сведе поглед към съединените им ръце. — Само че голяма част от казаното е... немислимо. Неприемливо.

— Онова за Жътваря? — Ниджири поклати глава. — Сигурно бърка нещо. Както в началото.

— Не. — Лицето на жреца стана сериозно. — Онази грешка бе моя. Помислих, че тя има предвид... моя провал. — Поколеба се продължително. — Каза ли ти Супериорът?

Ниджири се вгледа във водата.

— Разбира се. Избрах те за свой наставник напълно осведомен.

— *Какво* точно ти каза?

— Че си провалил поръчка, като при това си наранил душата, а може би си я и унищожил. — Лицето на Ехиру посърна и Ниджири млъкна обезпокоен. Дали нямаше и друго тук?

Ехиру пое дълбоко дъх, сякаш се подготвяше за нещо.

— Данъкът трябваше да бъде събран от чужденец — мъж от Бромарте. Заварих го вече стигнал в Ина-Карек и просто го последвах вътре. — Ехиру млъкна изведнъж. Пръстите му стиснаха леко тези на Ниджири.

— Братко?

— Имаше поквара в тази душа. — Ехиру продължи да гледа към реката, но момчето подозираше, че не забелязва палмите на отсрещния бряг, нито разклатените от вятъра тръстики, нито полюшващите се край пристаните плоскодънни лодки. Ръката му студенееше в дланта на Ниджири. — Не толкова, че да го превърне в престъпник, но достатъчно да замърси панорамата на сънищата му с грозота и насилие. Направих опит да го изведе в по-приятно място, но го споходи ясновидство.

Ниджири смръщи чело.

— Чужденците не достигат до ясновидство в своите сънища, Братко. Те всяка нощ се лутат безпомощни в Ина-Карек. Дори едно дете на четири наводнения владее нещата по-добре от тях.

— Чужденците имат същите вродени способности, каквито имаме и ние в Гуджааре, Ниджири. Всичко, което е по силите на един опитен наркомансер, го могат и те — макар и случайно.

Ниджири се сдържа да не изпръхти с презрение — мисълта, че един варварин е в състояние да постигне същото, каквото е по силите на най-добре обучените Сестри, Лечители и Бирници, му изглеждаше нелепа. Все едно деца да пропишат научни трактати.

— Този бромартец... — Ехиру въздъхна. — До едно време не се различаваше по нищо от който и да било друг дебелоглав и уплашен сънуващ. Но най-неочаквано ми каза: „Използват те“.

Ниджири сбърчи вежди.

— Какво ще рече това?

— Нямам представа. Но *почувствах* истина в тези думи. А снощи, когато тази кисуатка ги повтори...

— Значи това било. — Ниджири стисна ръката му. — Тя е покварена, Братко. Професионална лъжкия, както сама призна.

— Значи не вярваш на приказките й за мъртви затворници и военен заговор?

— Мъртви затворници надали са в състояние да започнат война. А и всичко, което съм прочел във връзка с войната, говори за свързани с нея ужасяваща разруха и неописуеми страдания. Никой не би подхванал умишлено подобно нещо.

Ехиру го погледна и Ниджири смаян забеляза усмивка върху лицето на своя наставник.

— Ехиру-братко?

— Няма нищо. Просто все забравям твоята младост. — Ехиру прибра колене и ги обгърна с две ръце, като вдигна поглед към небето. Мъничка и бледа, Будната Луна надничаше свенливо иззад дъгата на своята по-голяма сестра. Изгревът на Слънцето предстоеше. — Завиждам ти заради нея.

Ниджири наблюдаваше Ехиру с удивление. Различи едва видими белези на съжаление и тревога върху профила на своя наставник.

— Ти вярваш в историята на онази жена.

Ехиру въздъхна срещу вятъра.

— Когато бромартецът бе споходен от ясновидство, аз обърках съня поради силна изненада. Но след като той умря, забелязах нещо друго. Някакъв мъж върху отсрещния покрив. Той бе *зло*, Ниджири. Не мога да го обясня. Движенията му, очертанията му, онова усещане за чуждо присъствие — никога през живота си не съм бил така уплашен.

Ниджири се размърда с неудобство.

— Видение. Проявление на чувството ти за вина. — Чувал бе, че при особено талантиви наркомансери стават такива неща. Дарът на съня не всякога оставаше толкова лесно под контрол. — Приливът на сънна кръв...

— Не. Сънната кръв бе развалена. От нея ми стана лошо — не съм се замайвал. Онова, което видях, бе реално.

— Кисуатският Жътвар?

— Не мога да измисля нищо друго, което би могло да всели подобен ужас в сърцето ми.

— Но за да стане Жътвар, заелият се с магията на съня трябва да пропадне в пранаж, да откаже Последна Дан, да не бъде Взет от наш брат с четиридневия, останал по някакъв начин незабелязан от другите, докато постепенно се побърка... — Той поклати глава, отказал да повярва подобно нещо. — Невъзможно е. Нашите братя са твърде мъдри и предани, за да го допуснат.

— Предполагам, че Жътварите от далечното минало също са имали предани братя.

Ниджири преглътна, вторачил поглед в Ехиру. Другият се усмихна безрадостно със зареян в далечината поглед. Думите му натезаха като камъни в сърцето на младежа и той замлъкна под техния товар. Подтикнат навярно от съчувствие към терзанията на Ниджири, Ехиру също затвори уста и двамата потънаха за известно време в гробовно мълчание.

Най-накрая възрастният жрец проговори с въздишка:

— Аз видях каквото видяха очите ми, Ниджири, и ако има двайсет мъртви мъже, които са съзрели същото...

— Ами това е работа на Супериора. — Ниджири стана на крака и оправи с решително движение препаската си. Ехиру го погледна отдолу, а върху лицето му се изписа лека изненада. — Трябва да се върнем в Хетава и да докладваме всичко това. А ти трябва да отидеш при Лечителите и да поискаш вливане.

Ехиру повдигна вежда.

— Едно избухване не означава, че съм излязъл от контрол.

— Само по себе си не, но е имало и други симптоми, нали? — Неприлично бе да се говорят такива неща, особено когато се налагаше да бъдат казани. Ехиру опъна рамене и целият се превърна в упорство. Ниджири настоя. — Аз съм обучен, Братко, макар да не съм имал случай да Служа истински. Не те ли спохождат повече видения от обичайното? Случвало ли се е ръцете ти да затреперят?

Ехиру вдигна ръка и се загледа в нея.

— Сутринта на Хамиан.

Оставил се бе да страда цели два дни? Ниджири смръщи чело.

— Значи задължително трябва да се направи. Тази вечер не можа да Вземеш приношение. До утре може да чуваш гласове и да виждаш врагове на всеки ъгъл...

Ехиру се изправи и застана лице в лице с него.

— Мисля, че познавам добре собственото си състояние, Ниджири, след като го наблюдавам непрекъснато вече двайсет години.

Забележката бе безобидна в дадения контекст, но все пак накара Ниджири да замълчи. Той сведе глава, свил юмруци от срам и гняв, задето го бяха поставили на мястото му. Миг по-късно Ехиру въздъхна и отпусна ръка на рамото му.

— Ще отида при Лечителите, ако това ще уталожии страховете ти — проговори той. — А сетне и двамата ще посетим Супериора...

Млъкна и вдигна глава нагоре. Ниджири сви вежди и понечи да попита какво става, но преди да отвори уста, Ехиру му даде знак с ръка да замълчи. Той бавно се завъртя на север и впери поглед срещу течението на реката. Покривите бяха стихнали, а пълното лице на Сънната Луна най-после изчезна от поглед. Остави след себе си само едноцветните сенки, хвърляни от бледия светлик на Будната Луна. Не се чуваше птича песен. Никакъв повей на вятъра не поклащаше натезжалите от пране простори. Градът бе тих.

Не. Не съвсем. Ниджири долови ек от тропот на сандали, който се донесе от няколко пресечки разстояние. Някой тичаше.

— Леки са — прошепна Ехиру. — Сигурно е жена. Или пък дете.

Ниджири се послуша напрегнато, за да прецени тези стъпки. Множество възможности минаха през главата му, повечето от които — страховити. Куриер. Или пък слуга с някаква поръчка. Насилник. Убиец.

Двамата млъкнаха отново, потънали в слух. Бягащият промени своя ритъм — от време на време забавяше ход, спираше и отново се затичваше. Ниджири се намръщи. Имаше нещо несъмнено тревожно в звуците от тези бягащи крака. Нещо *неустово*.

Ехиру вдигна ръка в тревожен знак: „Следвай ме мълчешком“. Ниджири се подчини на мига, когато неговият наставник хукна изведнъж, прехвърли се с ловък скок от техния покрив върху съседния, а сетне тичешком — върху следващия. Докато го следваше, Ниджири прецени, че ще срещнат тичащия след около половин пресечка.

Ехиру спря на ръба на просторен покрив на ниска складова сграда и надникна над него към улицата отдолу. Никой не се виждаше. Тропотът от стъпки бе спрял.

Сега и двамата чуха остър вик на уплаха, долетял откъм някакъв проход насреща — там, откъдето бяха дочули и последните стъпки на бягащия.

Когато ехото от вика заглъхна, Ехиру бе вече в движение — тичаше без какъвто и да било опит да се прикрие. Ниджири напрегна сетни сили, за да не изостане. Даже след десет години акробатични упражнения той всеки път се поразяваше от своя наставник, който, стигнал ръба на някой покрив, скачаше от него, без да загуби дори и

частица от секундата. Сега се хвърли във въздуха, протегнал ръце, за да се опре в стената, когато падне. Коленете му бяха леко прегънати, а стъпалата — готови да омекотят удара от приземяването. Миг след това бе отново във въздуха, прехвърлил цял човешки бой разстояние. Падна на ръце и крака, устремил поглед в мрака отвъд входа на прохода.

Оттам се чу тихо съскане.

Ниджири спря на края на покрива. Сърцето му щеше се пръсне. Не виждаше лесен начин за слизане. Преглътна, пое дълбоко въздух, за да се съсредоточи, както го бяха учили Пазителите, и впи поглед в стената отсреща, докато повтаряше трика на Ехиру. Не успя да изпълни както трябва последния скок, но въпреки залитането си не се нарани.

Преди да възстанови равновесието си напълно, нещо излетя от тъмното и се блъсна в Ехиру. Приличаше на раздърпана торба дрехи и беше с жълти коси. Момичето на кисуатката.

„Имай милост, Хананджа!“

Ехиру изсумтя, съборен на земята от тежестта на летящия труп. Докато той се опитваше да се освободи от безжизнените крайници, увисналата глава и ужасените невиждащи очи, Ниджири се хвърли да му помогне и... ахна, когато от тъмното излезе още нещо, за да го удари с такава сила, че в мозъка на момчето блесна бяла мълния. Падна болезнено на калдъръма и бе така замаян, че не можа да стори нищо друго, освен да размаха немощно ръце срещу нещото, което го бе ударило. Само че то не бе труп.

— Красиво дете — прошепна някакъв глас в ухото на Ниджири. Той замръзна от страх. Гласът бе почти нечовешки, нисък и дрезгав. — Сега ще ми се усладиш.

Ръце като от желязо стегнаха Ниджири. Едната вдигна и двете му китки над главата. Другата, воняща на мръсотия и жлъч, както и на още четворка други гнусотии, започна да шари по лицето му. Ниджири затвори инстинктивно очи, когато тези пръсти стигнаха до клепачите. „Почакай, та това е...“ Но когато го осъзна...

... дойде на себе си с писъци, по някакъв начин освободен. Ужасът пулсираше във вените му с такава сила, че той се търкулна настрани и повърна, а после не му дойде наум да се отмести от

мръсотията. Сви се инстинктивно на топка и се помоли страхът да го напусне заедно с болката или да умре и да сложи край на всичко това.

Долови неясни звуци от сблъсък на тяло в тяло и от тътрене на сандали върху камък. Диво ръмжене — като на чакал.

— Мерзост! — Викът на Ехиру стигна до момчето, като проникна през обвивката на неговата злочестина и част от страха се стопи. С Ехиру нямаше страшно. — Няма да ти го дам!

Съществуването отвърна с дрезгав смях и Ниджири заскимтя. Чувал бе този смях в кошмарите си... но самите тях не можа да си спомни.

Калдъръмът затрепери под тежки стъпки — навън от прохода, бягащи надалеч. После някакви ръце вдигнаха Ниджири, приласкаха го към мускулеста топлина и мощно разтуптяно сърце.

— Ниджири! Отвори очи.

Не му бе хрумвало, че са затворени.

И сега някакви пръсти докоснаха неговите клепачи. Той се мяташе и отвори уста, за да закрепци от ужас. Но нещо сладостно и топло, нещо прелестно и нежно като цветни листенца обгърна съзнанието му и прогони страха.

Когато отвори очи, тревожното изражение на Ехиру го върна към действителността, макар тя да продължаваше да е някак разпокъсана.

— Благодарни на Сънната Луна. Помислих, че душата ти се е откъснала на свобода. — Всичко се завъртя шеметно, когато Ехиру го вдигна на ръце. — Лечителите ще те възстановят напълно.

Ехиру се затича с Ниджири на ръце и светът започна да се люлее и върти в лудешки танц. Последният образ, останал запечатан в съзнанието му, преди то да угасне, бе на бисерни талази зора.

11.

Толкова рядко се случваше да възложат направо на Ехиру изпълнение на неговия дълг. Да, поръчките също бяха особен вид възлагане — правеше се чрез посредници, преценяваха се от комисия и се освещаваха с молитва, преди Бирникът да научи за тях. Толкова анонимно. Прякото искане бе за предпочитане. Тогава Вземането можеше да бъде събрано денем, да се оцени по достойнство и да се отпразнува. Приносителят получаваше възможност да премине в селенията на вечна радост, заобиколен от роднини и близки, които да засвидетелстват чудото и да се сбогуват.

Само че малцина вярваха истински в благослова на Хананджа и го посрещаха с готовност, както би следвало. Цялата процедура, всичката тайнственост бяха измислени заради тях — приносителите със слаба или никаква вяра. Дори в момента Ехиру забелязваше ония, които се отдръпваха, когато излезеше по улиците в своята официална роба на Бирник, с качулка над лицето и лесно забележима черна пустинна роза върху рамото. Фактът, че толкова много поданици на Хананджа се бояха от Нейния най-велик дар, наскърбяваше Ехиру... но може и това да бе според Нейната воля. Най-големите загадки на живота — или смъртта — винаги плашеха, но от това не ставаха по-малко прекрасни.

Беше в търговския квартал и китни просторни къщи го обграждаха от всички страни. Намери нужната и завари обитателите ѝ да го очакват официално облечени и сериозни, подредени в две редици край входа, за да покажат, че пътят е чист. Господар на този дом бе висок бледолик старец. Той се поклони дълбоко, когато Ехиру премина покрай него, но първо изчака да срещне погледа му, за да прочете гостът в него неподправената вяра. Ето поне един, комуто не се свидеше дължимото на Богинята.

Но днес неговият дълг го водеше при друго. Ехиру остана безмълвен, докато минаваше покрай стареца и влизаше в жилището. Мина през завеса, за да съзре обширен двор, където намери атриума на по-малка къща. Няколко миниатюрни хижи бяха скупчени тук.

Някои се отличаваха със собствен облик — цветна градинка пред една, украсени с любителски релефни орнаменти стени при друга. Той ги изучаваше една по една, потънал в размисъл относно онова, което бе успял да научи за длъжницата от нейната бележка. Тя бе лаконична, изпъстрена с тантурести полуграмотни пикторали вместо с по-елегантните знаци на хиератика, на които обучаваха представителите на висшите касти. Обикновен език, обикновена молба, изложена неумело, но с голямо старание... Погледът му спря върху най-близката къщурка. Скромно украсена, уютна на вид, свързана с главната сграда със спретната и настлана с речен камък пътечка. Да, тази трябваше да е.

Ехиру отметна входната завеса и миризмата го удари в носа — стара кръв, изпражнения, зараза. Нито купеният от билкаря тамян, нито торбичките с изсушени цветя, окачени под тавана, бяха в състояние да надделеят вонята. Малко бяха заболяванията, които магията не можеше да излекува, и те винаги бяха най-лошите. Къщицата бе мъничко по-голяма от една стая. В един ъгъл имаше олтарче, друг бе зает от огнище. В далечния край на помещението бе проснат неголям сламеник, върху който лежеше смълчана тръпнеща фигура — приносителката.

Но тя не бе сама. Край сламеника бе коленичило момченце, видяло не повече от шест наводнения, най-много седем. Около него се валяха купички, напоени кърпи, чинийка с някакъв билков мехлем, както и кадилница за тамян. Толкова малко, а се грижеше за умиращата си майка?

Сега детето се извърна и го погледна с очи като избледнял от времето пустинен яспис и посетителят усети гъдела на една догадка. Разкривените недодялани пикторали от бележката — нищо общо с ръката на възрастен.

— Ти ли си Бирникът? — попита момчето. Гласът му бе съвсем тих.

— Да.

Детето кимна.

— Тази сутрин престана да говори. — Обърна се отново към жената и отпусна ръка върху нейната. Тя потръпна. — Чакаше те.

След миг размисъл Ехиру пристъпи напред и коленичи редом с момчето. Жената бе будна, но до такава степен обладана от болка,

че мълчанието ѝ удиви Ехиру. Той бе срещал и друг път тази мъчителна болест — поразяваше вътрешностите по такъв начин, че самото тяло на жертвата започваше да се отравя в усилията си да се справи с натрапника. Когато се появяха първите симптоми, вече бе твърде късно. Сигурно дни наред кървеше, неспособна да извлече нужните вещества от храната, пламнала в треска, макар да я побиваха ледени тръпки. Ехиру бе чувал да сравняват болката с животно, попаднало в стомаха на жертвата и мъчецо се да изгризе пътя си навън.

Погледът ѝ бе прикован в тавана. Ехиру прокара длан над лицето, но жената едва-едва примигна. Той въздъхна и понечи да свали качулката... Но се сепна при мисълта за присъствието на момчето. Именно то бе пратило да го повикат, но сигурно по настояване на майката. Дали толкова малко дете щеше да бъде в състояние да осмисли благослова, който донасяше един Бирник?

Но като се взря още един път в древните очи на изнемощялата душа, Ехиру разбра, че точно това дете ще може.

И той свали качулката си, като отпусна ръка върху рамото на детето и го стисна лекичко, преди да насочи отново вниманието си към жената.

— Аз съм Ехиру, наричан в сънищата Неша. Дошъл съм, призован да те превода от болезнения свят на будните в покоя на сънищата. Ще приемеш ли благослова на Хананджа?

Никакъв отговор от жената... освен слабо изтерзано потрепване.

— Ще го приеме — прошепна момчето. След миг Ехиру кимна.

Той склопи очите ѝ с нежно докосване и я приспа. И сътвори за нея сън, който ѝ носеше наслада наместо страдание. Когато отвори очи, за да види последното ѝ дихание, по бузите на жената блестяха сълзи, а лицето ѝ бе озарено от радост. Отметна чаршафа, за да оправи тялото и остави върху гърдта ѝ своя знак. Той изпъкна красиво върху безупречната ѝ червено-кафеникава кожа. Толкова рядко Вземаше жени, а тази бе и млада.

— Благодаря — прошепна момчето.

Ехиру го погледна замислен.

— Къде е баща ти?

Момчето само поклати глава. То бе от кастата на слугите — всеки мъж, изпитал мимолетна похот към майката, можеше да му е баща. Никой близък нямаше да има желание или възможност да го издържа. Стопанинът на къщата може би щеше да го остави, а можеше и да го отпрати — да си намери нов господар, ако успее. И годините на живота му щяха се проточат, изпълнени от безкраен, безпросветен, непосилен труд.

Протегна му ръка.

— Боли ли те?

Детето вдигна бавно поглед.

— Ъ?

— Сърцето.

— О, да, Бирник.

Ехиру кимна.

— Аз не съм Лечител, но покоят на твоята майка е в мен. Ако някой има някакви права над него, това си ти. Дай ми ръка.

Детето го хвана — без колебание, без страх. Ехиру забеляза това с удовлетворение. И той го взе в обятия, притисна го и сподели с него миг от блаженството, в което щеше да остане неговата майка отсега и за вечни времена. Малка терапия — нищо повече. Сънната кръв можеше и да облекчава сърдечни рани, но никога не биваше да отстранява напълно болката.

Детето се отпусна в ръцете му и започна да плаче, а Ехиру се усмихна.

Изправи се и се обърна назад с детето на ръце, за да съзре стопанина на прага на къщурката. Останалата част от семейството и прислугата бяха скупчени зад него и надничаха през рамото му.

— Какво става, Бирник?

— Ако нямаш нищо против, Сижанке-господарю, възнамерявам да прибера това дете с мен в Хетава.

Старецът вдигна вежди.

— Нямам нищо против, Бирник, но... сигурен ли си, че го искаш? Та той е още дете. Много е малък, за да има някаква полза от неговото слугуване.

Само дете и само слуга, но способно да приеме смъртта и да проумее нейния благослов. Ехиру премести телцето на детето, за да

облегне то глава на рамото му, и се усмихна, когато двете тънички ръце обгърнаха врата му. Като Бирник той никога не бе очаквал, нито пък бе искал да има син. А ето че сега галеше гърба на едно непознато дете и се питаше това ли е усещането.

— Отсега нататък той ще слугува на Богинята — отвърна жрецът.

И си тръгна, приютил момчето в безопасния уют на своите обятия, докато сънната кръв на майката го сгряваше отвътре, а по бузите му съхнеха сълзи.

Ехиру гледаше как Лечител Мни-ини, допрял върховете на пръстите си до клепачите на Ниджири, въздъхна и отвори очи.

— Правилно си решил да споделиш веднага покой с това момче. Неговата умблике е била на път да се скъса. — Лечителят отдръпна ръце. — Ще се възстанови без трайни увреждания — поне физически.

Ехиру отправи благодарствена молитва към Богинята.

— Това същество бе до него само за миг. За толкова кратко време не може да се събере Вземане.

— Това скверно деяние не е никакво Вземане. — Мни-ини се смръщи така, че тънките му изящни вежди почти се срещнаха по средата на челото му. — Съставката е изтръгната с такава бързина и сила, че в съзнанието му са останали дълбоки разкъсвания. Аз ги излекувах, но ще останат следи.

Ехиру сведе поглед към пода на помещението и потъна в мълчалива болка.

— Аз съм виновен.

— Да не си посмял да се самообвиняваш. Ако не бях видял доказателствата за това със собствените си очи, никога не бих повярвал. Богове, *Жътвар!* — Той поклати глава, изправи се и се протегна, като хвърли поглед към Ехиру. — Щях да реша, че си се побъркал.

— И аз бих решил същото до снощи — отвърна жрецът. Посегна да разтрие слепоочията си, за да прогони тъпата болка. — Само че привиденията не оставят след себе си нито синини, нито трупове.

Мни-ини се смръщи отново, направи крачка напред и дръпна ръката на Ехиру от главата му. Бирникът усети допир на студени

пръсти до слепите си очи, а след това и по-неуловимия досег на друга душа с неговата.

— Изразходвал си последните си резерви, като си дал покой на момчето. И не си събрал никаква Дан?

— Не.

Лечителят изкриви устни, може би в израз на неодобрение.

— Значи имаш нужда от вливане. Ще събудя Инест. Останал му е достатъчно, за да го сподели с тебе, а и почти му е време да застъпи на смяна.

Ехиру се поколеба.

— Смятам да... Бих предпочел да се подложа на пранаж. Сега, а не в обичайното ми време.

Мни-ини не изглеждаше доволен.

— Достатъчно време се държа глупаво по този повод, Ехиру. Покаянието ти трая повече от достатъчно...

— Това ще отсъди Хананджа, не ти. — Ехиру скръсти ръце и прикова Ниджири с поглед. От това увереността му в правилността на взетото решение укрепна. — Имах едно Вземане снощи, но обстоятелствата наложиха отсрочка. След това се опитах да предотвратя убийство и не успях. Едно дете е мъртво, а душата му е обречена на страдания. Тялото лежи наред улицата като някакъв боклук, а ето че сега и чиракът ми е ранен. Проличава ли от всичко това, Мни-ини, желание на Хананджа да ѝ служи занапред?

— Проличава твоето желание да съзираш поличби под път и над път!

Ехиру посочи с пръст проснатото тяло на Ниджири. Момчето все още спеше, но дишането му се забързваше от възстановяването.

— *Ето* ти една поличба! Какво означава тя според тебе? — Мни-ини трепна от резкия му тон и Ехиру с усилие сдържа гнева си и продължи с по-спокоен глас, за да не събуди допълнителни съмнения у Лечителя. — Все още ли смяташ, че всичко е било привидение?

Мни-ини завъртя очи нагоре.

— Не, разбира се. Явно нещо се е случило с Ниджири. Само че запасите ти са изчерпани, а това може да създаде проблем. Ехиру, не можеш да отречеш...

— Нямам намерение да отричам нищо. Много се радвам даже. Готов съм да се оттегля в уединение още сега, ако смяташ, че трябва да

го сторя, но не ще отмина току-така това съвпадение. Ако е съвпадение. Мисля, че Тя ме призовава към общение с Нея, Мни-ини. Аз съм Неин слуга, трябва да се подчиня.

— Ами чирака ти? — Мни-ини посочи към Ниджири, а собственото му раздражение надделя над покоя. — Ако се подложиш на пранаж сега и Тя нареди да принесеш Последна Дан, Ниджири ще остане сам.

— Сонта-и може да...

— На Сонта-и му е трудно да събере достатъчно най-обикновено човешко съчувствие за утеха на собствените си приносители, камо ли за другиго!

— Тогава Рабанех.

Вбесен, Мни-ини се озъби и заби пръст в ребрата на Ехиру.

— Ах, *ти*, глупак дебелоглав! Ти си този, когото обича това момче. — Ехиру трепна от тази прямота... но Мни-ини си бе винаги такъв. Всякога готов да каже на глас нещо, които никой Бирник не би изрекъл. Както и повечето Лечители. — И това е добре, защото единствено любовта е в състояние да заличи белези като неговите. И като твоите, ако ти хрумне някой ден да сториш нещо повече от това да ги гледаш как гноят.

Ехиру направи неволна крачка назад, тласнат не само от пръста на Мни-ини.

— Аз...

И двамата *изпитаха* облекчение, когато Ниджири избра точно този момент, за да се размърда. Хвърлил последен яростен поглед към Ехиру, Мни-ини се приближи до сламеника на момчето и коленичи, за да повдигне единия му клепач и да надникне под него. Прехапал устни, той изследваше нещо, което само Лечител можеше да забележи. След това се наведе и зашепна в ухото на момчето.

Ниджири отвори с примигване безизразни и чужди очи, а след това подскочи внезапно, отблъсна Мни-ини от себе си и се завъртя настрана. Сви се с подивял поглед, приклепна с гръб към стената на нишата, преди Лечителят да изругае припряно и да се хвърли към него.

Ехиру улови светкавично китката на мъжа. Наученото в тренировките с Пазителите влезе в действие едновременно със собствените му инстинкти — в това състояние момчето можеше да

счупи ръката на Лечителя. Като отблъсна Мни-ини, той сам приклепна, за да изглежда по-малко опасен.

— Спокойно, Ниджири. Няма страшно вече.

Мина известно време, преди разумът да се върне в очите на момчето. Когато това стана, то ги затвори и се отпусна край стената.

— Братко.

Ехиру се придвижи по-близо до него.

— Гледай. Демонът го няма. Прибрахме се у дома в Хетава и ти си в безопасност под крилото на самата Хананджа. Разбираш ли?

Приближил бе достатъчно Ниджири, за да докосне бузата му с пръстите на протегнатата си ръка. Той отвори очи и за един миг Ехиру се видя запратен десетилетие назад във времето. *Пустинен яспис*. Видението изчезна.

— Да, Братко, виждам те.

Мни-ини се осмели да приближи една стъпка.

— Как се чувстваш, Чирак-Бирник?

Ниджири въздъхна, промени центъра на тежестта си и приседна на пети. Ехиру го хвана за ръка, както би сторил един помощник при пранаж, за да го улесни в съсредоточаването.

— Чувствам се така, сякаш четирийсеторка деца изпълняват молитвен танц вътре в черепа ми, Лечител Мни-ини, като всичките са обули тежки сандали. Извини моята непочтителност.

Мни-ини се засмя шумно от облекчение.

— При сегашните обстоятелства ще го направя с радост, Чирак. Помниш ли какво се случи?

Лицето на младежа мигом застина.

— Спомням си... един проход. Не... по-тъмно място. Имаше някакви същества. Ви... видях ги как дишат... — Той тръсна рязко глава. — Нищо повече не помня.

Сбърченото чело и стиснатите устни на момчето говореха друго, но нито Ехиру, нито Мни-ини настояха. Последният докосна свободната ръка на Ниджири с думите:

— Паметта ти може да се върне с течение на времето. Засега ти трябва почивка...

— Такива са те, Лечителите — намеси се Ехиру. — Винаги поставят тялото преди душата. — Изправи се на крака, като вдигна момчето със себе си. Ниджири залитна, но се окопоти бързо. —

Надвисналата над хората опасност е по-важна от собственото ни удобство, Мни-ини. И двамата ще почиваме, след като предадем доклада си.

Момчето впи поглед в него и кимна в знак на съгласие. Мни-ини завъртя очи за пореден път.

— Бирници! Инатът им винаги надделява. — И продължи, имитирайки гласа на Ехиру: — Добре тогава. Ще изпратя някой послушник да повика Супериора...

— Не е нужно, Мни-ини.

Всички се обърнаха. Супериорът стоеше на входа на лечебния павилион заедно със Старши Пазител Диньеру. Робата на Супериора висеше набързо наметната на раменете, но погледът му бе ясен... и суров.

Ехиру забеляза двама войници зад гърба му. Непознати, грейнали в червени и златни багри — отличителните знаци за Стражата на Залеза.

— Бирник — промълви тихо Супериорът, — пригответи се за съда на Хетава.

Ниджири ахна. Ехиру се втренчи в Супериора, без да разбира нищо. Пръв се осъзна Мни-ини.

— Супериор, не можеш да допуснеш, че *Ехиру*...

— Много неща допускам аз, Мни-ини. — Супериорът отстъпи встрани, а Диньеру влезе вътре заедно с двамата непознати. В ръцете си държеше чудато съоръжение — два дълги споени цилиндъра, разцепени откъм едната страна, снабдени с панти и завършващи с по едно кълбо. Белезници, предназначени да приковат ръцете от лакътя и да държат пръстите свити в юмрук. Ръкавици на позора. Ехиру ги бе виждал много пъти като дете, докато чистеше експонатите в историческото хранилище на Хетава. Откак се помнеше, не знаеше да са влизали в употреба.

— Вярвам в благодатта на нашата Богиня — продължи Супериорът. — Вярвам в благородството и справедливостта на нашия Принц. Ето защо трябва да повярвам и когато неговата охрана се яви пред мен, за да съобщи, че тази нощ в града е убито дете от антуража на кисуатската посланичка Сунанди Дже Калаве. Твоята поръчка, Ехиру, нали така?

Ехиру бе дотолкова сащисан, че успя да проговори едва след няколко опита:

— Да... онова хлапе със северна кръв. Да, нейното тяло...

— Тялото на детето е чудовищно осквернено, Ехиру, както душевно, така и физически. Намерено е в някакъв проход. — Гласът на Супериора не се повиши, но думите му режеха като ножове. — Какво си сторил с трупа на кисуатката, Бирник?

Ехиру го погледна втренчено.

— *Сторил?* Никакъв труп не е имало. Дадох ѝ отсрочка, докато обсъдя случая с тебе...

— Вярно е — няма труп. Стаята ѝ е разхвърляна в резултат от яростна борба. Намерено е оръжие, но от самата *нея* няма следа. — Супериорът поклати глава. Скръб измести гнева, изписан на лицето му. — Явно лудостта не те е завладяла изцяло, Ехиру. Иначе не би могъл да се удържиш да не убиеш и чирака си снощи. Хвала на Богинята за това. И пак по същата причина не мога да те изхвърля напълно от сърцето си — някаква частица от теб все още си остава нашата черна роза.

— Целият е наш, Супериор! — намеси се Мни-ини. — Аз прегледах този мъж. Запасите му са изчерпани — това е така. Възможно е да показва ранни признаци, но няма и помен от цялостна душевна поквара, в каквата го обвиняваш. В името на Сънната Луна, та той е *празен*, Супериор! Ако бе взел дете и жена, а после бе нападнал Ниджири, това нямаше да е така!

— Жената си беше жива, когато я оставихме — обади се Ниджири, като застана до Ехиру. Тонът му допираше ръба на неуважението, както отчете замъгленото съзнание на Ехиру. Трябваше да го насоли здраво после. — Тя каза, че напуска града заедно с момичето си. Страхуваше се да не ѝ пратят убиец, който да я ликвидира заради нейните тайни.

— Може и така да е — отвърна Супериорът, макар гласът му съвсем да не звучеше убедено в ушите на Ехиру. — Пробата за истинност ще изясни всичко докрай. А междувременно Принцът настоява заплахата над неговия град да бъде неутрализирана.

Зад гърба на Ехиру Ниджири продължаваше да трупа черни точки, като нареждаше с неприлично силен глас:

— Съществото, което уби детето, *не бе* Брат Ехиру. Видях го с очите си! То ме хвана за ръката и... — На това място запъна и започна да диша на пресекулки. — Не беше моят наставник. Ехиру-брат прогони съществото от мен, спаси ме. Беше някой друг. *Нещо* друго.

— Друг Бирник не е излизал тази нощ, Ниджири. — Супериорът бе възвърнал изцяло самообладанието си. Тонът му бе абсолютно равен. — Рабанех и Сонта-и я прекараха в напълно заслужен отдих. Момиченцето е умряло в очевидна агония, само че по тялото липсват смъртоносни рани, нанесени преди да издъхне.

— Защото един Жътвар...

— Това е мит, *Чирак* — прекъсна го Супериорът и Ниджири потъна във възмутено мълчание. — Легенда, която се разказва край лагерния огън, за да отмине по-бързо пустинната нощ. Един нечестив Бирник не обладава никакви специални умения, които да го правят непобедим. Той не е нищо повече от жалко създание, съсипвано от собствените си слабости, което май ще трябва да бъде премахнато за доброто на всички.

— Къде са тогава братята по Път на Ехиру? — Мни-ини посочи с рязко движение завесата и останалата част от Хетава, простираща се отвъд нея. — Какво търсят тук тия странници, незаклети, необучени? Ние винаги сме се грижили за своите...

— По волята на Принца! — И Ниджири, и Мни-ини потръпнаха при това избухване на Супериора. Ехиру почти не го забеляза. Стоеше като вкочанен. С периферното си зрение видя, че Супериорът млъква и явно се мъчи да овладее нервите си. — Има неща, които остават дори над правилата на Хетава — промълви най подир той и този път Ехиру долови в гласа му необичайна нотка на напрежение. Сякаш думите едва не го задавяха на излизане от гърлото му. — Ехиру ще бъде задържан в Яна-ян. Трябва да се съобразяваме с онова, което е от полза за цяла Гуджааре, а не само за Хетава. — Даде знак с ръка и Диньеру излезе напред.

— Прости ми, Бирник. — Той вдигна белезниците, за да може Ехиру да напъха ръце в тях. Изражението на Пазителя бе скръбно, но изпълнено с решимост. Дори един Бирник не можеше да надвие Пазител в двубой.

Настана тишина. Ехиру затвори очи.

— Аз си оставам Неин слуга — прошепна той и протегна ръце към съоръжението.

Усети прегръдката на студен метал. Сви юмруци и се смръщи, докато пристягаха половинките на цилиндрите с каишки, прикрепени по цялото им протежение, за да фиксират ръцете в неестествено положение. Металически гривни закопчаха китките една към друга.

И сега други ръце го хванаха под мишниците — ръце на непознати, впили се в неговите без любов — и го изведоха от Хетава.

12.

*Край устието на реката, която е кръстена на кръвта
на Хананджа, Инунру издигна град.
(Мъдрост)*

— Как така Лин още не е дошла? — попита Сунанди.

— Сея, Дже Калаве. Искам да кажа, че още я няма. — Етисеро погледна Сунанди с известна изненада. — Не съм виждал тая сламенокоса немирница, откак делегацията ви пристигна миналия сезон, когато и ти дойде за пръв път в града. Няма как да я забравя — нали ми задигна кесията.

— И после ти я върна.

Етисеро вдигна добродушно рамене.

— Моите сънародници непрекъснато се стараят да прибират парите на глупака. Децата ни играят подобни игри, за да изучат занаята. Рядко се захващат с мене, а още по-рядко им се удава да спечелят. — Усмихна се. — Бих могъл да направя чудесна съпруга за продан от това момиче, стига ти да ми го продадеш.

— Уви, баща ми реши много отдавна, че двете с Лин трябва да се научим да прибираме тайните на глупака — не парите.

— Жалко и за двете. В шпионажа пари няма.

Тя поклати глава развеселена, разгадала желанието на Етисеро да я успокои. Зората бе пукнала преди час, а предишните два от нощта Сунанди бе прекарала в изтощителни усилия да се измъкне незабелязана по коридорите на Яна-ян, а след това — по улиците на Гуджааре. Но тук, в Квартала на неверниците, като гостенка на богат бромартец вече можеше да си отдъхне, скрита на сигурно място в сърцето на обширната колония отвъд крепостните стени на Гуджааре. Кварталът се бе разраствал в течение на векове, населяван от чуждестранни търговци и други авантюристи, които жадуват да припечелят от богатствата на Гуджааре, но не искат или поради свързани със собствената им вяра съображения не могат да преклонят

глава пред Закона на Хананджа. Улиците отвън гъмжаха от народ, решил да си свърши работата, преди да е настанал най-жестокият дневен зной. Сунанди ги наблюдава известно време, внезапно осъзнала колко необичайно ѝ изглежда тяхната делова припряност след прекараните в града два месеца. Гуджаарейци рядко бързаха.

Е, шпионките с кисуатско потекло трябваше да бързат и обстоятелството, че Лин още не е пристигнала у Етисеро, притесняваше доста Сунанди. Тръгна за насам повече от час преди нея, а това време бе достатъчно, за да се оправи с градската стража или да наеме лодкар.

Но пък...

— Трудно излязох от града — каза Сунанди и пусна завесата. — Никой от познатите ми не бе на смяна. Обикновено това не създава проблеми, разполагам с достатъчно средства да платя таксата и подкупа, а те познават по акцента, че съм чужденка. Но днес бяха побдителни от когато и да било. Разпитаха ме най-подробно.

— За какво?

— Коя съм, накъде съм се упътила, защо излизам призори. Пробутах им обичайната си история за необичайни обстоятелства — че въртя тимбалинова пушалня и съм тръгнала на среща със снабдител за договаряне на извънредна доставка. — Тя приглади с длан робата, която още не бе сменила. Бе от надиплен фин лен вместо от по-практичния хеке. Диплите подчертаваха зърната на гърдите, нещо, което досега винаги бе било от полза. Така мъжете рядко запомняха лицето ѝ. — Много бях убедителна, но те не ми повярваха съвсем. Прегледаха ми очите, за да се убедят, че съм пристрастена към тимбалин. Интересуваха се коя е тази пушалня, която може да си позволи управителка с толкова тъмна кожа.

Етисеро промърмори нещо на родния език и пак премина на гуджаарейски, за да го разбира:

— Толкова усърдни са единствено когато търсят нещо. Ти какво им каза?

— Че работя в най-скъпото заведение в Квартала на висшите касти. Че навремето, преди да ме зароби наркотикът, съм водила търговски сметки в Кисуа, което обяснява акцента ми. За щастие, очите ми бяха все още кървясали заради среднощното приключение с Бирника и неговия малък Чирак убиец, така че минах. — Тя въздъхна и

приглади с ръка късите си стегнати плитки. — Мисля, че през последните няколко часа боговете ми отпуснаха повече от полагаемата порция късмет.

Старейшината на рода не отговори и Сунанди установи с изненада, че той я гледа втренчено, а лицето му е по-бледо от обикновено.

— Срецнала си Бирник?

— Нали ти казах, че се опитаха да ме убият. Но аз го разубедих.

— Никому не е по силите да откаже Бирник от убийство. В най-добрия случай отлагат работата с няколко дни. След това идват отново.

Тя въздъхна и отиде към пейка, разположена между две ниски, украсени с релефни орнаменти колони. Седалката не бе тапицирана — обичай на бромартците, чиято философия бе съзнанието на търговеца да се държи винаги нащрек, дори по време на почивка — и тя потръпна от болка, след като се тръсна непредпазливо отгоре ѝ. „Прекалено много време, прекарано в лукс. Станала съм изнежена като Принца.“

Но не. Принцът изглеждаше мек само на пръв поглед. Можеше да е конте и любител на удоволствията, но мекушав човек не би могъл да играе такива опасни и жестоки игри.

— Отсрочка — каза тя най-накрая. — Това ми отпусна Бирникът, докато изясни дали казаното от мен отговаря на истината.

— Значи, сладка моя Сунанди, ти си една мъртва жена. — Етисеро бе вперил в нея тежък поглед.

Тя разтри лице — още ѝ се спеше.

— Може би. Този глупак реши да се прибере в неговия Хетава и да поиска да научи истината от своите господари. Дано го очистят, та да ми решат проблема.

— Дори да го убият, ще изпратят друг на негово място. Хетава винаги изпълнява поръчките си, след като има издадено решение. Смятат това за свещен дълг. — Етисеро скръсти ръце пред себе си и въздъхна. — Да бъдат проклети. През ум не ми е минавало, че някой от моите хора ще падне жертва на това зло, да не говорим за двама само за месец.

— Не бързай още да ме слагаш в урна, човече... — Тя замълча, докато смисълът на чутото попи в съзнанието ѝ. — Двама ли каза?

— Братовчед ми. — Етисеро се облегна с лакти върху бюрото и въздъхна. — Ти го познаваш. Търговски посредник в Гуджааре, пратеник на рода си по женска линия. Слухтеше сред търговци и простолюдие по моя заръка. Живееше вътре в града — харесвало му там на глупака. Много било успокояващо. Но преди няколко дни го намериха умрял в леглото. Ханджията казал, че имал вид на Взел. На мен повече ми приличаше на сърдечен удар или някаква друга болезнена причина за смърт в съня, но пък тия гуджаарейци са големи специалисти, когато става дума за разгадаване на смърт.

Сунанди свъси вежди при мрачния спомен, извикан в съзнанието ѝ от думите на нейния домакин. Смъртта на Кинджа също бе обяснена със сърдечен удар.

— Спомням си го. Едър мъж, нали? Все ми разправяше колко много харесвал тъмнокожи жени.

— Точно той. Чарлерон. — Етисеро поклати глава. — Едва онзи ден получих писмо от него. Щял да ми идва на гости. Никога не сме обсъждали важни въпроси в писма, но той споделяше всички чути интересни слухове. Този път бил научил нещо важно, което искал да ми съобщи лично. Нещо относно разногласия между Хетава и Залеза.

Сунанди пое дъх и го погледна.

— Да, знам. И после ето ти го мъртъв. Убит от гуалох. — Етисеро разтърка очи с юмрук, замълчал за миг, за да се овладее. Бромартците никога не плачеха пред жени. — Погребението му било платено от Хетава. Наели опечалени и оплаквачки, купили му урна от благороден камък, поставили я в собствената си гробница за специални покойници, разположена над линията на прилива. Първо го убиват, а сетне — царско погребение. Само как мразя този град!

Понякога красноречието на мълчанието казваше повече. Сунанди остана безмълвна.

Тишината не трая дълго обаче, защото долу проскърца масивната дървена врата на главния вход — една наложителна необходимост в този квартал, при това с двойно заключване. Леки бързи стъпки по стълбите съобщиха, че малкият син на Етисеро — Саладроним — се прибира от сутрешната си смяна като вестоносец. Той изчака само миг, колкото да се поклони на Сунанди, преди да изстреля своята новина:

— Татко, войници. На пазарния площад.

Етисеро помръкна. Сунанди стана и отиде до прозореца. Чу въпросите, които търговецът задаваше на Саладроним зад гърба ѝ. Подробният отчет на момчето, изпъстрен с факти и наблюдения, извика бегла усмивка на устните ѝ. Изглежда, Кинджа не бе единствен в уменията си да открива заложибите на интелигентните малчугани.

Тя видя надолу на улицата това, за което говореше момчето. На фона на еднообразните землисти на цвят одеяния на простолудието, забързано по свои си работи, изпъкваха пъстроцветни петна. Множество войници в бронзови брони шареха из тълпата. Препаските им бяха ръждивооранжеви, а краищата на жълтите им тюрбани се полюшваха насам-натам. Претърсваха. Ледени иглички се забиха в гръбнака на Сунанди. Етисеро се надигна, за да дойде при нея до прозореца.

— Не са от градската стража. Никога не съм виждал мъже с такива униформи.

— Аз съм ги виждала — каза Сунанди. Отдръпна се от прозореца и кръстоса ръце пред гърдите си, за да спре треперенето. — Това е личната охрана на Принца — Стражата на Залеза. Те излизат от палата само по негова изрична заповед.

Етисеро повдигна вежда.

— Да не беше кисуатка, сега щеше да пребледнееш.

Тя пое дълбоко въздух, за да успокои пърхащото си сърце.

— Онзи Бирник бе изпратен да ме убие. Може би Принцът е решил работата да се свърши като хората и един път завинаги.

Етисеро кимна бавно. Синът му седеше със скръстени крака на пода край бюрото и ги наблюдаваше с жаден поглед.

— Ще трябва да останеш тук — рече търговецът. — Никой не знае, че си в този дом. Крий се няколко дни и ще помислят, че си успяла да се добереш до пътя на керваните. Ще заминеш, щом си тръгнат.

Предложението не ѝ се понрави.

— Не става. Събраните от Кинджа сведения...

— Чакат, откак Кинджа умря — преди два сезона. С каквито и нови да си се сдобила, все ще изтраят едно четиридневие. Ако тръгнеш сега, Протекторите никога няма да се сдобият с тази информация, понеже онези долу ще те хванат и убият. По-добре късно, отколкото никога, нали?

Той бе прав. Сунанди започна да крачи напред-назад, за да укроти страховете си.

— Добре, но не цяло четиридневие.

— Ако...

— Ако онова, което научих, е вярно, плановете на Принца могат да донесат гибел за всички ни — северняци и южняци, гуджаарейци и кисуатци, както и за всеки, който търгува с която и да е от двете страни. По-добре своевременно, отколкото със закъснение, нали?

Етисеро въздъхна.

— Благодарен съм на боговете на вятъра и късмета, задето нашите жени обичат парите повече от политиката на Севера. Ум не ми побира какво щях да правя, ако трябва да се връщам у дома при някоя като тебе.

Сунанди си позволи лека усмивка.

— Е, добре тогава. — Етисеро придърпа завесите пред прозореца. — Как ще стане?

— Виж дали трупата на Гехану е в града. Пътувала съм с тях и по-рано, а по това време на годината обикновено тръгват за Кисуа. — Въздъхна дълбоко. — И така, остава ми само една грижа.

Лин. Етисеро видя израза на нейното лице и разбра всичко.

Отиде при сина си и потупа момчето по рамото.

— Донеси нещо за хапване на нашата гостенка. Фурми и бадеми, ако имаме, пък ако не — канпови ядки и сирене. — Момчето скочи на крака и слезе на долния етаж, а Етисеро огледа критично Сунанди.

— Трябва да събереш сили за пътуването. Пустинята не обича слабите.

Думите му дразнеха, но отговаряха на истината. Затова Сунанди се разположи на пейката и щом Саладроним ѝ донесе храната, започна да яде. През това време се стараяше да измисли нови язвителни реплики, за да е с попълнен запас, когато Лин се появи.

13.

Бирникът не се жени и не придобива имущество.

Той не осквернява своето тяло с опии, секс или друго вредно посегателство, нито своята душа — с лична привързаност извън тази на вярата и братското чувство.

Той е дясна ръка на Хананджа и на Нея принадлежи изцяло.

(Закон)

Утринната пазарна врява се процеждаше през тясното прозорче на килията — смесица от гласове, тропот от различни предмети, кудкудякане и блеене на птици и животни. У какофонията имаше нещо успокояващо, понеже това бяха звуците на обичайното градско всекидневие. Как би могла Хананджа да не остане доволна от реда и благоденствието, в които живееше Нейният народ? Ехиру се усмихна сам на себе си, коленичил с наострени уши в утринната светлина.

Изведнъж ръждивият глас на ключалката зад гърба му заглуши шумовете от пазара. Ехиру се обърна заинтригуван. До този момент стражите се отнасяха към него с вроденото уважение, налагано от статута му на Бирник, независимо от унижителното положение, в което бе изпаднал. Никой не го обезпокои, откак бе доведен в килията. Но ето че сега в нея влязоха трима и изчакаха вратата да се затвори. Двамина бяха от Стражата на Залеа, която го арестува. Те застанаха от двете страни на вратата с ръце върху дръжките на ножовете си. Третият бе брадат непознат в облекло на средната каста — очевидно занаятчия, както отгатна Ехиру по широката риза и тюрбана на главата му. При все това... Ехиру присви очи, обзет от особено усещане за нещо познато в осанката и държането на този мъж.

— Не ме ли позна, Ехиру? Винаги правя това, за да заблуждавам простолюдието, когато се смесвам с него, но през ум не ми е минавало, че и ти ще се хванеш. — Занаятчията застана в петното светлина от прозорчето и се усмихна с лениво и познато задоволство.

Дъхът на Ехиру секна.

— Еникет?

Принцът повдигна и двете си вежди, а усмивката му стана по-широка.

— Не съм чувал това име дълги години. Нали знаеш, че трябва да те убия, задето го произнасяш. — Той мина покрай Ехиру в посока към тясната дъска, която служеше за легло в килията, и се разположи с царствено величие. — Но ми се струва, че с оглед създадите се обстоятелства можем да пренебрегнем протокола.

Преодолял смайването, Ехиру застана с лице към Принца, направи манюфлексия, доколкото ръкавиците на позора му позволяваха, и заговори на суа.

— Моля да ми простиш, Принце. Не съм имал намерение да проявя неуважение.

— Можеш също така да оставиш и формалностите — отвърна Принцът на същия език, а после премина отново на гуджаарейски, за да скъси дистанцията. — От години жадувам да си поговоря насаме с теб, Ехиру. Признавам, че не е много честно да сторя това, когато си фактически затворен, но ти отклоняваше всяка моя покана.

— Аз съм само един обикновен слуга на Хананджа. Ти си Носител на Нощта, Вестител на сънищата, Неин бъдещ съпруг в Ина-Карек. Не може един слуга да сяда на господарска трапеза.

— Един слуга не може и да отбягва своя господар — върна удара Принцът, след което въздъхна. — Не, не исках да става така. Ето ни сега тук двамата, Ехиру. Не можем ли отново да станем братя, дори за кратко?

Ехиру задържа погледа си прикован в пода, макар да отпусна най-накрая ръце, изоставил официалния суа.

— Може ли птицата да се прибере обратно в яйцето? Наричаш ме брат, но ние не сме такива от десетилетия. А може би...

Думите му секнаха и той затвори очи, когато спомените го налегнаха внезапно и болезнено. Усети металически вкус на кръв в устата си. Спомни си смъртното издихание на майка си. Почти съзря розовите мраморни стени на Ките-ян около себе си...

„Видение“ — каза си той, за да се върне неумолим към действителността.

— Може би изобщо не сме били братя? — довърши мисълта му Принцът. Гласът му прозвуча тих и спокоен в килията. — Значи съм бил прав. Ти не си разбрал нищо. И не си простил. — Ехиру не отговори и Принцът въздъхна отново. — Имаше хора, Ехиру, които щяха да използват теб и останалите ни братя и сестри, за да посеят хаос из цяла Гуджааре. Помисли само: майка ти беше кисуатска сона от стара и високопоставена фамилия. Не щеше ли нейният син да бъде по-приемлив за аристокрацията като Принц, отколкото този на най-обикновена танцьорка? Дори някоя дъщеря с подходящо потекло би могла да се използва за раздухване на междуособици — историята на Гуджааре познава случаи, когато тронът е заеман от Принцеси. Аз извърших онова, което бе нужно в името на покоя, макар никога да не съм искал нашите майки да страдат. Те трябваше да бъдат освободени, а не убити. — Принцът въздъхна дълбоко. — Това бе грешка и виновните за нея бяха наказани.

Видението си бе отишло, но Ехиру усети, че на негово място пламва гняв, който става все по-неудържим. Насили се да го потисне и да не отлепи поглед от пода.

— Смъртта се поддава много трудно на контрол — промълви той съвсем тихо. — Убеждавам се в това всяка нощ.

— Значи нещата може би щяха да се развият по-добре, ако имах дисциплинираността на един Бирник. — Принцът замълча, вперил поглед в Ехиру. — Знаеш ли, непрекъснато чакам да дойдеш за мен. Щом научих, че са те избрали като следващ Чирак-Бирник, си казах — ето че най-после ще се въздаде справедливост за моите престъпления. Но ти така и не дойде.

Ехиру сви рамене с усилие на волята.

— Престолонаследници избиват братята и сестрите си в своя устрем към Ореола, откак съществува Гуджааре. Дори Хетава приема жестокостта, която е необходима, за да се вземе и задържи властта, стига Принцът да я използва за опазване на покоя. С течение на времето моите братя — той натърти леко последната дума — ми помогнаха да проумея това.

Принцът изпръхтя с възмущение, при което изненаданият Ехиру вдигна поглед към него.

— Хетава. Ти наистина си станал един от тях, Ехиру. Сигурно са особено доволни да впрегнат в ярема си човек от нашето родословие.

Гневът на Ехиру нарасна още и той заряза протокола.

— Какво имаш предвид?

— А, значи те засегнах. Само че няма да моля за прошка, братко мой, понеже оставам непримирим в омразата си към твоето ново семейство. Каквото е редно да бъдеш и ти. — Принцът посочи ръкавиците на позора. — В крайна сметка именно те нахлузиха съвършено несправедливо това на ръцете ти.

— Супериорът каза, че *ти* си разпоредил.

— Аз разпоредих да те приберат, Ехиру, преди твоят Супериор да успее да те довърши. Но не по този унизителен начин. — Принцът направи рязък жест към единия стражник. — Намери ключа за тази свинщина. Не мога да я гледам повече. — Мъжът направи отсечен поклон, почука по особен начин на вратата и изчезна през нея.

Ръцете на Ехиру, потни и болезнени след толкова часове в ръкавиците на позора, се свиха още по-здраво в юмруци.

— Не разбирам.

Принцът го изгледа продължително, преди да проговори:

— В града наистина има Жътвар, Ехиру. До неотдавна той убиваше тихомълком. Затворници или възрастни, чиято смърт би могла да изглежда естествена. Знам това от месеци насам.

— И не си казал нищо на Хетава?

— Те знаеха преди мен.

Ехиру сви устни.

— Не го вярвам.

— Разбира се, че не ми вярваш. А пък аз няма как да ти го докажа. Както и да е. Те си траят за този Жътвар поради съображения, които остават известни единствено на Супериора и на най-високопоставените му подчинени. Аз търсех начини да докажа съществуването на Жътваря и да ги накарам да действат, само че най-различни други неща напоследък отклоняваха вниманието ми. Сред които и онази кисуатска шпионка.

Ехиру кимна.

— Значи ти си дал поръчката. Ти си ме изпратил да я Взема. По *политически* причини.

— Да, аз. Тя представлява заплаха за този град. Защо не я уби?

— Вземането няма нищо общо с преднамереното убийство!

Принцът завъртя подигравателно очи.

— Никога ли не си поставял под въпрос своите поръчки, Ехиру? Тази кисуатка не ще да е първият ти подобен случай.

Ехиру затаи дъх и се вторачи в Принца, прекалено възмутен, за да може да отговори. В настъпилата тишина изпратеният за ключ стражник се завърна. Той понечи да коленичи до Ехиру, но Принцът се надигна рязко от дъската, изблъска го настрани и взе ключа от ръката му. Сетне сам коленичи пред Ехиру. Стражникът ахна и направи опит да подложи предницата на своята препаска под коленете на господаря, но той махна с ръка, без да отделя поглед от жреца.

— Помни, че аз те освобождавам, братко — прошепна той, — след като твоят Хетава те арестува. Запомни поне това.

Ехиру примигна, едва преодолял смайването си, докато Принцът сръчно развързваше каишките и отключваше белезниците от ръкавиците на позора. Изхлузи ги от ръцете на жреца и ги запрати в единия ъгъл на килията, където се стовариха със силно дрънчене. Ехиру трепна, а след това обърна с усилие поглед към Еникет — към Принца.

— Защо? — попита той, а тази едничка дума съдържаше десетки въпроси.

Принцът се усмихна...

— Не мога да ти разкрия всичко. Ти така или иначе няма да разбереш, защото са те държали настрани от нещата прекалено дълго време. Достатъчно е да ти кажа, че Хетава е покварен, а сега твоите братя представляват опасност за самия теб. Ще направя каквото е по силите ми, за да изчистя името ти, както и да извадя на показ техните престъпни дела, но в замяна и ти трябва да сториш нещо за мен.

Хетава *е покварен*. Ехиру поклати глава, неспособен да възприеме подобна чудовищна мисъл.

— Какво каза?

— Онази кисуатка. Тя не бива да стигне до Кисуа, Ехиру, защото в противен случай ще избухне война. Моите хора смятат, че тя е все още тук, в Квартала на неверниците отгатък стените. Открий я. Събери Вземането. Свърши тази работа и ние ще имаме грижата да се завърнеш в Хетава с почести, а не в позор. Заклевам се в нашата свещена кръв!

Да се прибере в Хетава. Да си върне реда и покоя, които му липсваха — струваше му се — вече от векове. Ехиру притвори очи,

изпълнен от болката на неистов копнеж.

Принцът се усмихна и обхвана в шепи лицето на жреца.

— Сигурен съм, че ще сториш онова, което е необходимо, братко.

След това го целуна — по двете бузи, по челото и устните. Така ги бе целувал някога техният баща, в дните на детството, преди Хетава. Изведнъж в съзнанието му нахлуха спомени с напора на планински вятър.

След това Принцът го пусна, стана прав и се извърна, за да почука по вратата на килията. Тя се отвори и стражниците го заобиколиха, за да изчезнат заедно през нея. Вратата остана отворена след тях в очакване на Ехиру.

Той бавно изправи снага, отвърза кесията от пояса и изсипа нейното съдържание в шепи. Предметите заблещукаха под погледа му, а заедно с тях — и охлузената монета на кисуатката.

Много предпазливо — ръцете му затрепериха отново и този път не бе в състояние да ги успокои — той прибра обратно всичко освен монетата. Сетне стана прав, съвсем бавно, също като някой старец, и напусна килията.

14.

На възраст четири наводнения всяко гуджаарейско дете умее да изписва пикторала на своето фамилно име, да брои на четворки до четирийсет и да разказва с подробности своя сън, след като се събуди.

(Мъдрост)

Ниджири седеше в Каменната градина, като полагаше усилия да не позволи на кокалчетата на пръстите си да побелеят. Със сигурност го дебнеха за това. Нямахше да им даде повод да се усъмнят в способността му да се контролира — не и ако искаше да го оставят на мира и без наблюдение, не и ако искаше да предприеме търсене на Ехиру.

— Пак криеш нещо — отбеляза Сонта-и. Той бе застанал срещу Ниджири, близо до една колона от нощен камък. Непоклатим като самата нея. — Мислиш си, че не сме в състояние да разгадаем плановете ти. Че не можем да усетим яростта, която се вие като дим над главата ти.

Проклятие.

— Не е ли разбираем моят гняв, Братко? — Ниджири удържа гласа си спокоен. — Изненадва ме неговото отсъствие у тебе. Нима мисълта за покоя на Хананджа заглушава всеки усет за благоприличие и справедливост?

— И ние изпитваме гняв, малки братко — обади се иззад гърба му Рабанех. Една ръка се отпусна върху рамото на момчето и го стисна лекичко. — Сънната кръв не може да го заглуши. Тя само го... смекчава. — След това добави многозначително: — Ако би могъл да споделиш нашия покой...

Ниджири се дръпна, като внимаваше движението му да бъде плавно и незабележимо — учтива неохота, а не яростна съпротива.

— Бих предпочел сам да открия своя покой.

Рабанех отдръпна ръка с въздишка.

— Изборът във всички случаи си е твой. Но се опитай да запомниш, малък братко, че Ехиру тръгна *доброволно*.

— Да. — Сцената отново изникна в съзнанието на момчето. Срамът в очите на Супериора и болезнената мъка в погледа на Ехиру. — Тръгна, понеже Хетава го предаде и той не можеше да понесе повече присъствието на покварени край себе си.

— Прекаляваш — предупреди го Сонта-и.

Ниджири се изправи и се обърна с лице към двамата. Стиснатите му юмруци бяха прилепени до тялото.

— Казвам истината, Сонта-и-братко. Видях звяра, който ме връхлетя снощи. *Преживях ужаса от неговото докосване*. А едничката причина да бъда жив сега, е фактът, че Ехиру-брат го прогони от мен, а сетне ми даде последната си сънна кръв. Свидетел за това е Лечител Мни-ини — той може да гарантира за Ехиру-брат. Самият Супериор призна, че задържането му не е справедливо, а се извършва по нареждане от Яна-ян. *Политика*.

Последната дума изплю така, сякаш е отрова — каквато и беше, — за да забележи със задоволство антипатията върху лицето на Рабанех. Винаги безизразният Сонта-и се замисли и за Ниджири стана съвършено ясно — решението зависеше от него. Дарованието на съня го бе осенило съвсем малък или поне така се говореше сред послушниците. Той не изпитваше истински чувства, макар да ги имитираше с голям успех, когато се наложеше. Не правеше разлика между будния свят и приумиците на сънищата. На никой от двата свята не можеше да се довери, за него и двата бяха нереални. Това можеше и да е недостатък от гледна точка на Вземането, но имаше случаи, подобни на този сега, когато светогледът на Сонта-и го правеше най-гъвкав и прагматичен сред всички Бирници. Неговите действия бяха мотивирани от личен интерес, а не от традиции или вяра. Ако Ниджири съумееше да намери път към тях, Сонта-и би могъл да се превърне в неочакван съюзник.

— Ние не съдим... — започна Рабанех.

— Но по традиция имаме думата в някаква степен — прекъсна го Сонта-и. — Особено ако става дума за неща, които ни засягат пряко. Странно е, че не поискаха нашето мнение.

Ниджири затаи дъх.

— Супериорът трябваше да решава светкавично. — Рабанех скръсти ръце пред гърдите си и започна да крачи насам-натам. Това напрежение също бе добър знак за Ниджири. Решението на Супериора не бе по вкуса и на двамата му Спътници.

— Ако Мни-ини бе посочил Ехиру като заплаха, то светкавичното решение на Супериора щеше да е оправдано — обади се Сонта-и. — Само че Мни-ини каза, че разумът му за момента си е цял.

— Разбира се, че е — изтърва се Ниджири. — Засега показва едва най-ранните симптоми, само треперене на ръцете и прояви на гняв...

Разбра каква грешка е допуснал, когато ги видя да се вторачват в него. Лицето на Сонта-и стана малко по-студено.

— Начинът, по който всеки Бирник общува с Богинята, си е негова лична работа, Ниджири — каза той. — Ще разбереш това и несъмнено ще проявиш по-голямо уважение, когато ти се наложи да изкараш някоя дълга нощ без сънна кръв.

Ниджири сведе глава, потънал в срам.

— Простете ми. Аз само... — Раменете и гърлото му се сковаха. *Богиньо, само не сълзи. Не и сега.* — Аз не мога да го понеса.

Рабанех престана да кръстосва наоколо. Изражението на лицето му бе свъсено и напрегнато.

— Нито пък аз. — Той се обърна към Сонта-и. — Нали ти е ясно какво означава това?

Другият кимна.

— Не разполагаме с достатъчна информация, за да направим правилна преценка. Значи трябва да съберем още.

— Може би е редно да отнесем въпроса до Съвета на Пътищата — предложи Рабанех. — Собствената ни преценка може да се окаже повлияна от обстоятелството, че въпросът ни касае лично...

Сонта-и го погледна. Рабанех замълча. Ниджири се смръщи объркан срещу двамата.

— Не — реши най-накрая Рабанех. Извърна се сковано и въздъхна. — Всъщност няма полза от това.

Сонта-и продължи да го наблюдава известно време. Сетне обърна към Ниджири изпълнени с любопитство очи.

— И как смяташ да го откриеш, ако тръгнеш да го търсиш?

Само милостта на Хананджа му попречи да въздъхне с шумно облекчение. Той пое дълбоко въздух, за да укроти лудешкото биене на сърцето си.

— Трябва да е в някоя от караулните — заяви Ниджири. — Яна-ян няма собствен арест, а Стражата на Залеза няма власт над затвора.

— Караулните са осем на брой, Чирак. По една за всяка четвърт от града — външните и вътрешните.

— Ще се наложи да ги проверя всичките, Сонта-и-братко. Но ми се струва, че ще го намеря в някое от вътрешните, защото са разположени на по-малко разстояние от Яна-ян. Предполагам, че войниците ще искат да са по-близо до основните сили, в случай че нашият брат съумее да се измъкне по някакъв начин.

Сивите като камък очи на Сонта-и изучаваха Ниджири в продължение на няколко безкрайни мига, макар момчето да нямаше представа какво именно искат да открият. Рабанех гледаше невярващо.

— Не можеш да допуснеш това, Сонта-и.

— Нито ти, нито аз можем да отидем — отвърна Сонта-и. — В града сме останали само двамина действащи Бирници, нужни сме.

— И Ниджири е нужен! Той трябва да замести Уна-уне. Стига ни това, че разполагаме с един незрял Бирник, но ако загубим и Ехиру, ще се наложи да подготвяме нов.

— Ако загубим Ехиру, което *не бива* да се случва — отвърна Сонта-и с леко натъртване, — ще сме загубили нещо значително повече от един опитен Бирник. Ще загубим самостоятелността, която е от най-съществено значение за правилното ни функциониране. Ще сме допуснали една очевидна несправедливост да опетни действията ни. Нашите, които трябва да остават най-чисти сред всички.

Рабанех поклати глава.

— Но Ниджири е още момче, Сонта-и.

— На шестнайсет е, значи от гледна точка на Закона е мъж. В някое от селата по горното течение щеше да е вече женен, може би дори с деца. — Сонта-и втренчи поглед в Ниджири, макар думите му да бяха отправени към Рабанех. — Стремежът към справедливост е дълг на всеки Бирник, дори на най-последния между нас. А един наш брат е арестуван без основание.

— Това не е начинът да бъде освободен!

— Вярно. Единствено истината е в състояние да го стори. Само че в дадения случай тя се пресича със задълженията на нашия Път.

— Искаш да кажеш, че Ехиру-брат и аз трябва да намерим Жътваря — зяпна Ниджири, проумял най-накрая. — Искаш да го убием.

Сонта-и кимна.

— Ще ви трябва доказателства, за да изчистите името на Ехиру. Трупът на Жътваря ще свърши работа.

— Ами ако не намерите доказателства? — намеси се Рабанех с безжизнен глас. — Тогава нито ти, нито Ехиру ще можете да се завърнете в Хетава. И двама ви ще обявят за покварени и ще ви подгонят. И нас ще изпатят подире ви заедно с половината Пазители. Ясно ли ти е? Докато търсите Жътваря, вие следвате Пътя на Бирниците единствено в очите на Хананджа. Никой друг — нито градската стража, нито тази на Залеза — не ще приеме това.

„Така или иначе, аз съм избрал пътя на Бирник поради една-единствена причина“ — каза си Ниджири и вирна брадичка.

— Ще служи в сърцето си, ако Служението пред погледа на всички означава да преглътна неправда.

За негова най-дълбока изненада тия слова предизвикаха усмивката на Сонта-и. Грозна гледка под онези мъртви сиви очи, лишени от какъвто и да било намек за задоволство или хумор. При вида ѝ ледени тръпки пропълзяха по всеки нерв на момчето.

— Рабанех и аз също не понасяме неправда, Чирак — каза Сонта-и. — Ние изпращаме *теб* да го убиеш.

15.

*Жените са богини, почти като самата Хананджа.
Те раждат и оформят сънищата на света.
Обичай ги и се бой от тях.
(Мъдрост)*

Настанала бе най-голямата дневна жегата. Сунанди спеше върху кушетка на терасата на втория етаж, когато синът на Етисеро Саладроним я сръга.

— Дже Калаве. Някакъв мъж.

Тя седна в леглото, замаяна от съня и зноя. Сух и прашен вятър нахлу в къщата, накара завесите да се издуят, а нея — да си спомни за миг студения влажен бриз на Кисуа.

— Кажи му да си върви по пътя.

— На входа е, Дже Калаве. Разправя, че е търговец, ама хич не прилича на такъв. Пита за стопанката на къщата. Казах му, че сме бромартци и като благоразумни хора държим жените си у дома. А той вика, че му било безразлично, понеже търсел *кисуатската* стопанка на къщата.

Това вече я събуди напълно.

— Как изглежда този мъж?

— Висок, черен като тебе, с бръсната глава и две плитки на тила. Въобще не се държи като търговец, Дже Калаве — не се усмихна нито веднъж.

— *Би'инча* — сети се тя кой е мъжът. — Той разбра ли, че съм вътре?

Саладроним я изгледа, сякаш за да каже: „Ти мене за луд ли ме имаш?“.

— Обясних му, че тук изобщо няма никакви жени, но ако е примаял за тимбалин, по-надолу по улицата има пушалня. А после му хлопнах вратата под носа.

— Много ме съмнява... — Но тя не успя да довърши, защото завесите отново се разклатиха и в рамката на вратата изникна Бирникът, цял-целеничък. Очите ѝ се разшириха. Саладроним проследи нейния поглед, зяпна и политна назад.

Бирникът склони бавно глава към всекиго от двамата, но не понечи да влезе в помещението. Това прогони отчасти ужаса на Сунанди — колкото да се отпусне гърлото ѝ, — макар че се наложи първо да преглътне, преди да си върне дар слово.

— Жрецо. Щяхме да умрем от страх и двамата. Или тъкмо такова е твоето желание днес?

— Отсрочката е все още в сила — отговори посетителят. Погледът му се бе спрял на Саладроним. — Прости опита ми да те заблудя, но се налага да разговарям с тази жена.

Саладроним отвори уста, изписука и се прокашля.

— Не ще ти позволя да сториш нещо лошо на Дже Калаве. Тя е гостенка на моя баща.

Сунанди едва не се усмихна на проявената от момчето храброст. Напомни ѝ на Лин, макар тя никога да не се перчеше по този начин, ако няма скрито оръжие, с което да се аргументира. За нейна изненада чертите на Бирника също омекнаха за миг.

„Сеца се за своя чирак убиец, без съмнение.“

— Не ще ѝ сторя нищо лошо — отвърна неканеният гост и Сунанди почти въздъхна от облекчение, преди да си спомни, че той не намира нищо лошо и в убийството ѝ. — Може ли да вляза?

Това най-накрая я успокои. Бирниците никога не молеха за извинение, нито пък за позволение да влязат или излязат, когато бяха тръгнали по дела на Хананджа. Това означаваше, че сега бе зает с личен въпрос, а не се готвеше да събере Вземане. Или тя поне така се надяваше. Саладроним я погледна изпитателно. След миг колебание тя кимна. Като въздъхна дълбоко, момчето повтори кимването.

Бирникът прекрачи прага и дръпна завесите зад себе си. Докато правеше това, Сунанди си спомни думите на момчето: „... хич не прилича на търговец“.

Прав бе малкият — изобщо не приличаше. Тя забеляза, че Бирникът носи същата препаска като преди две вечери. Изтощението му изглеждаше по-силно, отколкото жегата би могла да причини. Раменете бяха увиснали, а движенията — мудни. В Яна-ян го бе

преценила на около четирийсет наводнения, макар че бе трудно да се отгатне правилно, защото и той като Принца се радваше на оная особена и красива липса на определена възраст в чертите и осанката. А сега изглеждаше дори с няколко наводнения над четирийсет.

Една догадка блесна в съзнанието на Сунанди и тя попита:

— Подгонили са те, нали?

Той изправи рязко глава и впи в нея очи, пълни с нещо подобно на омраза, но миг по-късно на нейно място дойде болка. Погледна встрани.

Достатъчно красноречив отговор. Сунанди пое дълбоко дъх и реши да пробва с малко дипломация:

— Ами чиракът?

Той поклати глава със забит в плочника поглед.

— Сам съм.

— И защо си дошъл?

— За да се върна към Хетава и моя предишен живот, трябва да приключа твоето Вземане.

Изрече го с мек глас, но от думите му я побиха ледени тръпки, независимо от следобедния зной. Саладроним застина до нея.

— Нали каза, че съм още в отсрочка?

— Така е. Аз не приемам подкупи. Дори когато ми предлагат покой, който... — Бирникът затвори очи с въздишка. — Който жадувам по-силно, отколкото можеш да си представиш. Но този покой ще остане чиста илюзия, ако просто събера Вземане и си тръгна ей така. Твърде много въпроси ще останат без отговор. — Втренчи се в нея. — Искам твоята помощ, за да намеря тези отговори.

Сунанди кимна, за да прикрие смайването си. Погледна Саладроним.

— Иди да кажеш на баща си, че му е дошъл още един гост.

Саладроним я изгледа с нямо недоверие. Тя издържа на погледа и след малко момчето излезе от терасата, клатейки глава. Чу стъпалата му да шляпат по каменното стълбище надолу и заложи мислено три жълтици, че ще се върне на пръсти, за да подслушва.

За момента обаче двамата се радваха на илюзия за усамотеност и тя отново насочи вниманието си към Бирника.

— Това не е моят дом, за да ти предложи гостоприемство, но познавам добре собственика и той се придържа строго към неговите

закони. Не би искал да те види изправен, след като е съвършено ясно, че трябва да седнеш.

Мъжът се поколеба и тя си помисли за миг, че е на път да откаже. Но ето че се насочи към разположената срещу нея втора кушетка, за да седне там с изправен гръб и строго официален.

— Благодаря. Ние с моите Спътници... спим денем.

— Похвална привичка. — Тя се бе успокоила вече достатъчно, за да започне да си вее с ветрило, като се надяваше с това да помогне и той да се успокои. — Значи искаш моята помощ. Не знам дали мога да ти дам отговорите, които търсиш, жрецо. Самата аз изпитвам остър недостиг на отговори. Мога да предложа единствено информация, но не разполагам с нищо различно от казаното снощи. Може би ще имам възможност да ти изпратя допълнителна, след като се прибера в Кисуа.

— От какъв характер би могла да е тя?

Тя пусна тънка усмивка.

— Сигурен ли си, че искаш да узнаеш? Всичката информация е придобита посредством поквара.

Той поклати глава.

— Покварата е заболяване на душата, а не просто слова от някое сведение.

Щеше ѝ се да поспори по този въпрос, но реши да премълчи.

— Кисуа разполага с шпионска мрежа по целия континент — на изток, а и в земите на Севера. Част от нея са хора от простолюдието. Други, също като мен, са високопоставени. Всичко, което узнаем, съобщаваме у дома — на Протекторите.

— И допускаш, че те биха могли да знаят нещо относно Жътваря в Гуджааре? Какво ги интересува той?

В очите ѝ се изписа откровена изненада.

— Всеки народ от ледените покрайнини до южната гора държи под око вашата страна, жрецо. Някои го правят, за да подражават на Гуджааре и да се конкурират с нея, но повечето — от страх. Страната ти е твърде могъща, богата и прекалено чудата. Който живее в подножието на вулкан, трябва да е голям глупак, за да не го следи внимателно, ако пропуши.

Той се намръщи.

— Нищо чудато няма в Гуджааре. Ако се радваме на сила и благоденствие, то е само заради благослова на Хананджа.

— Така смяташ ти, жрецо. Онези от нас, дето обитават не толкова благословени земи, виждат нещата по-иначе. А предупредителният пушек няма как да остане незабелязан — армията на Гуджааре е набъбнала до нечувана в миналото численост, вашите дипломати плетат тайни съюзи с най-северните народи. Прави впечатление, когато някой наш посланик почине внезапно при съмнителни обстоятелства, веднага след като научи нещо, за което трябва да съобщи у дома.

Бирникът отново поклати глава, но този път не за да отрече, усети тя, а от смущение.

— Нищо не знам за тези неща. — Не каза, че не го интересуват, но Сунанди прочете думите, изписани на лицето му. — Какво общо има това с Жътваря?

Тя не каза „Абсолютно всичко“ и се надяваше той да не прочете това върху нейното лице.

— Не знам със сигурност, но ми е известно, че зад цялата работа стои вашият Принц.

Мъжът присви очи.

— А не Хетава?

— За какво му е на Хетава да си държи чудовище за домашен любимец?

— А на Принца за какво му е?

Тя се поколеба, но реши да поеме риска и да побутне нещата още по-напред.

— Носят се разни слухове. Но *само* слухове, нали разбираш.

— От какъв характер?

— От онзи характер, който не дава на кисуатските деца да заспят вечер. Разправяме им приказки за такива като теб: „Ако не слушаш, ще кажа на Бирника да те вземе“.

Върху лицето на мъжа се изписа отвращение.

— Това е извратено — няма нищо общо с нас.

— Но вие убивате, жрецо. Правите го от милосърдие и цял куп други съображения, които провъзгласявате за благородни, но по същество се промъквате в домовете на хората посред нощ и ги убивате в съня им. Ето защо ние ви намираме странни — вършите това *и не виждате нищо лошо в него*.

Лицето на Бирника се вкамени и Сунанди съумя да спре, преди да се е впуснала в ново обвинение. Не посмя да подлага по-нататък на съмнение неговите убеждения. Колкото и да ѝ бе неприятно, собствената ѝ безкомпромисна праволинейност бе едничкото нещо, което ѝ даваше сили да живее.

— Защо Принцът ще остави един Жътвар да броди из града? — попита отново жрецът с безизразен глас.

Тя си пое дълбоко дъх и започна съвсем бавно:

— Преди векове, когато вашият Инунру въвел култа към Хананджа в Кисуа, нито един от ритуалите и правилата, които използвате днес за контрол над магията, не съществувал. Никой нямал представа на какво е способен един Бирник ренегат, докато първите Бирници не преминали отвъд чертата. Ужасите, които причинили на Кисуа, станали причина там наркомансията да бъде обявена извън закона. Казват, че един Жътвар е в състояние да причини смърт само чрез дъха си. Казват, че те *изяждат* душите, вместо да ги пращат другаде. Разправят се истории, в които те изцеждат живота от десетки и дори стотици хора едновременно, без да могат да се заситят...

Жрецът започна да клати глава още преди тя да млъкне.

— Не е възможно. Аз мога да нося сънната кръв само на две, може би три души в себе си. Трябвах ми двацет години, докато свикна да го правя.

— Само повтарям историите, жрецо. В ония ранни дни поклонниците на Хананджа в Кисуа са записали множество примери за онова, на което са способни Жътварите, както и за разнообразното „приложение“ на тяхната страховита магия. Тези записки са били забранени от закона ведно с останалата част от магията на съня, но самите *истории* се разказват до ден-днешен. С тях плашим децата, но какво би станало, ако някой ги е чул и е повярвал в тях? Какво би станало, ако някой с голяма власт, който иска още, е решил сам да се убеди в истинността на приказките за магията на Жътварите?

Бирникът не каза нищо по този въпрос. Сунанди забеляза, че позата му бе станала още по-напрегната, а челото му бе сбърчено в ясен израз на безпокойство. Внезапно той се изправи, като без да иска, я стресна, и започна да крачи напред-назад из тясното пространство на терасата.

— Би било безумие. Такова същество представлява самоходна чума, лишен от душа неутолим глад. Никой не би могъл да го усмири. — Той почти изплю думите, изговори ги с такава острота и скорост, че те сякаш се застъпиха една друга. — Наблизо нямаше друг, който да направлява неговата атака. Той действаше под напъна на собствената си лудост.

На Сунанди й трябваше време, за да осмисли казаното. Тя затаи дъх.

— Ти си го виждал!

Бирникът кимна разсеяно, без да спира да крачи. Тя забеляза с известна тревога, че ръцете му треперят като на болен старец, когато не ги държеше вкопчени една в друга.

— Снощи — отвърна той. — Нападна ни в един проход, след като напуснахме Яна-ян... — Престана да крачи и погледна към нея, внезапно уплашен, сякаш току-що си бе спомнил нещо. — *Индете етун ут Хананджа* — прошепна той.

Последното бе на суа, макар и с архаичен оттенък, какъвто Сунанди бе срещала само в най-старите стихове и приказки. „Нека взорът на Хананджа се обърне към теб“ — тяхната версия на благослов, макар че лично Сунанди предпочиташе Хананджа да си насочва зора другаде.

Онова, което най-силно я притесни в погледа на жреца сега, бе състраданието.

— Какво има?

— Жътваря — отвърна Бирникът. Говореше така тихо, както предната вечер. Почти жалостиво, а в очите му се таеше смърт. — Когато се натъкнахме на него, той вече бе убил. Твоето дете със северна кръв...

Сърцето на Сунанди сякаш се пръсна.

Останалата част от казаното стигна до нея през глухия тътен в ушите й.

— Проходът бе тъмен, но видях ясно тялото. Моля да ми простиш. Аз бих й дал покой, като я отведа в безопасността на Ина-Карек, стига да...

Стига да бе останало нещо за Вземане.

Отначало Сунанди не осъзна, че пищи. Чак когато я хванаха за китките, тя разбра, че ги е вдигнала с намерение да забие нокти в

главата си. А когато нещо остърга гърлото ѝ, дочу приглушените, изтерзани писъци, които отекваха от стените на Етисеровия дом. Като в мъгла забеляза самия стопанин. Той стоеше в горния край на стълбището с нож в ръка, вперил неразбиращ поглед в сцената пред себе си. След това ръцете на Бирника се заключиха около нея, а тялото ѝ се свлече в обятията му. Дотолкова бе погълната от своето страдание, че не забеляза сълзите, които рони върху рамото на своя заклет убиец.

— Щях да го направя по-лесно за теб, стига да имаше как — прошепна Бирникът през тътена в ушите ѝ, — но не ми е останала и капка покой, който да споделя. Все още обаче имам любов. Вземи я, дъще на Калаве. Вземи колкото ти трябва.

„Никога не ще бъде достатъчно“ — каза си тя с горчивина и остави мъката да я стисне като в юмрук.

16.

Четири са притоците на голямата река.

Четири са реколтите от наводнение до прах.

Четири са великите скъпоценности: тимбалин, миртова смола, лапис и джунгиса.

Четири цветни ленти минават през лицето на Сънната Луна. Червена — знак на кръвта. Синкавобяла — на семето. Жълта — на слузта. Черна — на жлъчта.

(Мъдрост)

Ниджири бе видял шест наводнения, преди да го приютят в Детската къща. Много преди това обаче бе започнал да се обучава като слуга — такава бе неговата каста. Още си спомняше първите майчини уроци за това как трябва да се движи — с приведен гръб и къси, но енергични стъпки, за да изрази смирение и целеустременост. Никога да не поглежда представител на по-горна каста в очите. Когато прислужва, да гледа право напред, но без да вижда нищо. Изражението му да не показва нищо — нито нетърпение, нито умора, независимо колко време е бил на крак.

— Те ще те гледат, но няма да те виждат — казваше му тя. — Когато имат нужда от теб, ти вече трябва да си се явил. Онова, което поискат, вече да си го свършил. Когато не им трябваш повече, преставаш да съществуваш. Постъпвай по този начин и ще имаш свободата, която е допустима за нашата каста.

Тези уроци му свършиха добра работа в стремежа му да стане Бирник. В края на краищата слугите си бяха слуги. А днес не срещна никакво затруднение при влизане в първото караулно, като се престори на момче за всичко от винарска изба. Заекваше и се прегърбваше с такава убедителност, че пазачите не се загледаха в подстриганата му коса, нито им направи впечатление прикрепената към препаската му кесия. Никой не го погледна нито един път, докато каканижеше своята история. Господарят му имал останало огромно количество сладко

вино, изстудено с плодови сокове — не искат ли да го купят за затворниците? Ако решат, неговият господар щял да направи отстъпка в цената. Войниците проявиха толкова силен интерес към виното, че не внимаваха особено какво плещят езиците им — казаха му през смях, че затворници нямат, но ще му купят виното за собствени нужди. Ниджири си тръгна с обещание да докара виното и повече не се появи в това караулно.

Същата уловка подейства безотказно и във второто, макар там да имаше един затворник. След като запомни числеността на войниците и разположението на всички входове, за него бе съвсем проста работа да мине през един страничен проход, за да се качи върху някаква делва и да надникне през решетките на прозореца. Мъжът вътре имаше мърлявия изнемощял от глад вид на безстопанствен или малтретиран слуга, който навярно е започнал да краде, за да оцелее. Не бе Ехиру.

Но откритието разтревожи дълбоко момчето, понеже означаваше, че първите му две предположения относно местонахождението на неговия наставник са се оказали погрешни. А и никой от мъжете в караулните не бе войник от Стражата на Залеза. Ако Ехиру бе пребивавал в една от двете сгради, вече го нямаше там.

„Ами ако съм закъснял? Ами ако са го отвели в затвора или са го убили?“

Не. Не биваше да допуска подобни мисли в главата си.

Най-страшната следобедна жегга вече започваше да отслабва, когато Ниджири спря пред една обществена чешма, за да пие вода. До такава степен бе обезкуражен, че отначало не усети втрещения в гърба му поглед. Шепа хора се мотаеха наоколо, пиеха с оставените за целта канчета или пояха конете си в коритата за животни. Едва когато войникът го докосна по рамото, Ниджири си даде сметка за неговата близост. Той подскочи и се завъртя, изля канчето и напрегна цялата си воля, за да не забие инстинктивно юмрук в гърлото на човека.

— Много си изнервен — отбеляза мъжът през смях. Той бе висок, красив, със светлокафява кожа и прецизно сплетени плитки — вероятно член на заможна фамилия от кастата на военните. И носеше ръждивия и златния цвят на Стражата на Залеза.

Сърцето на Ниджири забърза.

Сетне си спомни, че е слуга. Захвърли канчето и направи дълбок поклон.

— Моля те да ми простиш, господарю. Да не те намокрих? Прости ми.

— Не си ме намокрил, момче. Пък и да беше, това е само вода.

— Да, господарю. С какво мога да ти услужа? Искаш ли да пиеш? — Това предложение му спечели неприязнен поглед от страна на прислужника при чешмата, който вероятно разчиташе на бакшиш.

Стражникът се разсмя.

— Не, не, момче. Дали господарят ти ще има скорошна нужда от тебе? Ще възрази ли да предоставиш временно услугите си другиму?

Ниджири изправи малко приведената си в поклон снага, като внимаваше раменете му да останат превити. Мисълта му се стрелкаше бясно в различни посоки — не можеше да пропусне своя шанс. Сигурно имаше някакъв начин да изкопчи сведения от този войник, стига да задържеше неговото внимание още малко.

— Съвсем не, господарю — каза той. А един избледнял спомен го подсети да добави: — Стига да не понесе сам той някаква загуба.

— Разбира се. — Войникът бръкна в кесията на пояса и извади дебела сребърна монета, показа я и прибра отново. — За господаря ти. Няма да те бавя много. — Посочи с глава недалечен проход между постройките. Той бе тесен и тъмен.

Забравил за миг смирението, Ниджири го погледна разколебан. Внезапно го връхлетя споменът от нощта на Хамиан и в съзнанието му прозвучаха думите на Принца: „Някой щеше да те превърне в играчка за наслади“.

Слава на Богинята и всичките божествени Нейни братя. И тук ли? За кратък миг бе обзет от ярост. Понечи да отвори уста за някакво извинение, когато вниманието му бе привлечено от дрънчене на звънчета. Откъм странична уличка в противоположния край на площада се появи малобройна група — четири прозирни роби от жълто хеке бяха наобиколили четворка в бледозелено. Сестри на Хананджа.

Събраните на площада хора се отдръпнаха почтително, за да им сторят път. Когато групата доближи чешмата, стражът си пое дъх и направи крачка назад с дълбок поклон в израз на уважение. Прислужникът при чешмата направи същото и Ниджири се присъедини, макар и с известно закъснение.

— Ей, момче. — Облечената в зелено жена от средата на групата вдигна ръка и я насочи към него. Воалът не позволяваше да се видят добре чертите на лицето ѝ, но сърцето на Ниджири се разтуптя само при звука на този глас. Възможно ли бе това?

Той се изправи и посочи с ръка гърдите си — не можеше да повярва, че става обект на внимание, — както следваше да постъпи един смирен слуга. Тя кимна.

— Ела. — Сестрата и послушниците ѝ промениха посоката на движение, а той ги последва, без да губи време.

Послушниците му направиха място помежду си, като го оставиха да крачи редом със Сестрата. Никой не тръгна след тях, когато напуснаха площада. Ниджири обърна поглед назад и съзря как на лицето на войника се борят израз на известно раздражение и благоговение. Второто надделя и мъжът се усмихна разочаровано, но добродушно, преди да си тръгне. Сега Сестрите свърнаха в друга уличка, за да навлязат в Занаятчийския квартал. Ковачниците и другите работилници вече бяха затворени за деня — повечето занаятчий работеха нощем. Малцина продължаваха да се навъртат наоколо. Някои от тях хвърляха бегъл поглед към Ниджири и Сестрите, но бързо го отклоняваха, а повечето въобще не поглеждаха в тяхна посока. Може би му завидваха, че е избран като приносител на сънно семе, но никой не показва открито тази завист. С това би предизвикал гнева на Хананджа. А и на Сестрите.

— Неразумно, драги ми Чирак-Бирник — обади се Сестрата. Гласът ѝ бе нисък и не се чуваше добре. Тя се движеше с величествена стъпка, а пришитите по ръбовете на полата и воала ѝ звънчета подрънкваха в такт. — Мъж, който преследва удоволствия, рядко става източник на полезна информация. Както преди, така и след като е получил своето.

Ниджири усети бузите си да пламват.

— Сестра Мелиатуа?

Не можеше да види ясно лицето ѝ, но остана с впечатление, че тя се усмихва.

— Помниш, значи.

Как би могъл да забрави?

— Това бе едничкият начин, Сестро, да мога... — Поколеба се. Не знаеше дали да ѝ се довери.

Тя вървеше, без да поглежда към него.

— Ехиру вече не е в ареста. Освободиха го веднага след пладне и той напусна града през южната порта. Носеше знака на кисуатската посланичка, така че войникът там му каза къде да я търси. Нямам представа защо са го освободили.

Ниджири бе поразен до такава степен, че известно време не можа да намери нужните думи.

— Ти... как успя да...

Още една усмивка.

— Просто използвах ушите си, Чирак-Бирник, точно както учих теб да слушаш на Хамиан. Ние от Сестринската общност разполагаме с контакти както в Гуджааре, така и извън нейните предели и те с готовност ни предоставят полезна информация.

Ниджири смръщи чело и направи опит да отгатне:

— Кисуатски контакти?

— Също и в Сорени, и в Джелеви, както и другаде, включително и в средите на твоите братя. Рабанех ме помоли да ти помогна. Каза ми, че мога да те намеря около караулните.

Значи появяването ѝ точно навреме не бе само късмет.

— Имаш ли представа, Сестро, къде е моят наставник?

— Не, но пазачът при южната порта би могъл да ти каже, ако съумееш да го убедиш. Само трябва да побързаш. Предполагам, че Ехиру ще научи каквото му трябва от жената, а след това ще я убие. Кой би могъл да знае в каква посока ще поеме след това?

Ниджири се намръщи.

— Бирниците не убиват, Сестро.

Тя се усмихна за пореден път.

— Всъщност и аз не отдавам тялото си на приносители, Чирак. Просто им дарявам сънища. При все това, когато се събудят, те са изцедени и задоволени, а телата им потръпват в спомен за изживян екстаз. Смяташ ли, че това разграничение има някакво значение за тях? Каквото и да е?

Ниджири се изчерви.

— Предполагам, че не.

— Трябва да се научиш да виждаш нещата от всички страни, Ниджири. Най-малко защото това винаги е било единствената слаба страна на твоя наставник: за него съществува единствено Законът на

Хананджа. — Жената въздъхна. Звънчетата по нейния воал дръннаха. — Това тесногръдие го прави най-великия сред твоите братя, но от друга страна, му пречи да разгадава ходовете на покварените.

Ниджири се мъчеше да не допуска в съзнанието си спомена за онзи израз на неизмерима загуба върху лицето на Ехиру при задържането му от Стражата на Залеа.

— Тогава аз ще понеса този товар вместо него, Сестро.

Тя отправи поглед към момчето, а сетне — встрани.

— Разбирам. Ти знаеш едно-друго за покварата. Но си толкова млад... — Това бе въпрос.

Ниджири се поколеба, но нещо у тази жена предразполагаше към откровен отговор.

— Преди да ме осинови Хетава, принадлежах към кастата на слугите. Майка ми ме научи как да утолявам похотта на възрастните преди да проходя. Това е нещо, на което повечето родители от тази каста научават своите деца — нещо, до което се надяват те никога да не опрат, но което може да се окаже средство за оцеляване, ако някога стане нужда. — Той сви рамене и изражението му стана още по-сурово. — Аз нямах проблеми като слуга. Само като послушник в Хетава.

Тя не проговори, макар Ниджири да замлъкна в очакване на нейното неодобрение. Мълчанието ѝ се оказа от полза — след известно време той съумя да се отпусне и продължи:

— Всички послушници минават по реда си — поясни той. — Служат като помощници при пранаж — искам да кажа, когато някой Бирник или Лечител преминава през това изпитание. Предполага се, че човек няма начин да се измъкне от подобно задължение, но всъщност винаги може да се намери как. И много често решението на въпроса в кой списък ще се окаже послушникът зависи от благоволението на Учителя, който го съставя.

— Ти си искал да попаднеш в списъка на Ехиру?

Ниджири почти се спъна и замлъкна смутен. Мелиатуа въздъхна и докосна окуражително ръката му.

— И аз имах наставница — промълви тихо тя. — Ако изпълнявахме подобни ритуали, щях да прислужвам единствено на нея и на никоя друга. Без да ме интересува колко несправедливо или себично би изглеждало в очите на другите като мен.

Ниджири кимна много бавно.

— Да. Точно така беше.

— Ти го обичаш. Ехиру.

Ниджири замръзна на място. Кръвта се вледени в жилите му. Мелиатуа също спря. Преди да изломоти някакво оправдание обаче, тя го доближи също като любовница и положи длани върху гърдите му.

— И аз бях в кастата на слугите — промълви жената кротко. — И аз помня уроци като твоите, но помня още, че някои от тях бяха погрешни, Чирак-Бирник. Те учат единствено на самосъхранение, на сила, която да помага при оцеляването в живота на слуга. Никой не те учи как да обичаш без страдание или пък какво да сториш, ако не можеш.

Ниджири я гледаше втренчено, забравил за момент, че са застанали по средата на улица, заобиколени от нейния антураж и боговете знаят от кого още. Спомни си подозрението от вечерта на Хамиан, че тя някак чете мислите му, но не бе така. Може би всичко се обясняваше с простия факт, че го разбира.

— Аз... — Той се запъна и облиза устни. — Не знам какво да правя.

Тя сви рамене.

— Направил си каквото си могъл — бил си близо до него, помагал си му, оставил си го да ти помогне. В крайна сметка това е всичко, което сме в състояние да сторим за нашите обични. А той има нужда от теб, Ниджири. Повече, отколкото допуска. Може би повече и от онова, което сам съзнаваш.

Ръцете ѝ галеха неговите гърди. Той неусетно постави своите на кръста ѝ, като че ли бе единственият подходящ начин да отвърне на нейното докосване.

— Разбираш ли, да бъде Бирник е всичко за него. Може ли да обичаш такъв човек със съзнанието, че винаги ще заемаш второ място в сърцето му?

— Винаги съм знаел това. — Ниджири затвори очи, потънал в спомени за будни нощи и копнеж, помрачени от ясното съзнание, че никога не ще има онова, което желае. — Ще приема каквото може да ми даде и ще остана доволен. Само че...

Един Бирник принадлежеше изцяло на Хананджа, както казваха Учителите. Правилото важеше за всичките четири Пътя в Служение на

Богинята, но дори в това отношение Бирниците заемаха особено положение. Никой не даваше пукната пара, ако Учители или Лечители се промъкваха в чужда стая, стига да си траеха. Дори Пазителите си вземаха събрата по служба и се бореха за тяхното благоволение с по-голям плам от всеки друг. Но при Бирниците не беше така. Респект, възхищение и братска любов — това бе правилно, приемливо и дори препоръчително. Себичната индивидуална страст бе забранена.

— Много е трудно, Сестро — прошепна той, непосмял да я погледне в очите. — Станах Бирник, понеже исках да бъда силен. Защото тогава нямаше да ми трябват други и тъгата не щеше да има вече сила да ме наранява. Исках да бъда с Ехиру. Исках да бъда Ехиру. А сега...

Тя се усмихна зад воала, а после го отблъсна много, много нежно.

— Вече не си дете — промълви жената. — Вече разбираш: Бирниците са толкова силни, колкото и останалите мъже. Вече знаеш, че не можеш да бъдеш Ехиру... но можеш да бъдеш достоен за него. И знаеш още нещо — няма срам в любовта.

Ниджири не можа да сдържи слабата си, горчива усмивка.

— Така е. Но има повече болка, отколкото очаквах. И за да я понесеш е нужна повече сила, отколкото допусках.

Тя го гледа още известно време, преди да склони покритата си с воал глава.

— Прости ми тогава, че смутих твоя покой, Чирак-Бирник. — Тръгна отново и миг по-късно Ниджири принуди краката си да я последват. На него му трябваше време, за да се успокои, а тя остана невъзмутима и така, малко по малко, нещата застанаха по местата си. — Има един данъчен чиновник в Квартала на неверниците, когото познавам — проговори най-накрая Мелиатуа. — Будката му се намира отвъд портата, на третия ъгъл. Питай за полуджелевиец на име Кайера. Кажу му, че си мой приятел, и той ще те упъти към кисуатката. Само побързай — тази смяна свършва малко след залез.

Ниджири вдигна очи към започналото вече да алее небе.

— Добре, Сестро.

Стигнаха бяха поредна пресечка. Уличният пазар на това място вреше и кипеше от хора и стоки. Много купувачи излизаха навън само след отслабването на най-жестоката дневна жегата. Отсреща започваше

широка улица с издигната в началото ѝ арка, а на известно разстояние след нея Ниджири съзря южната порта, зад която се намираше Кварталът на неверниците.

— Не се мотай много-много след смрачаване, Чирак-Бирник — обади се Мелиатуа и той я погледна изненадано. — Звярът, който броди из нощните улици, е опитал вече твоята душа и може да жадува за още. А ти не притежаваш нужните умения, за да му се опълчиш.

У момчето се бореха смущение и гордост. Изправи рамене.

— Тогава той ме изненада, Сестро.

Тя се усмихна отново, но нещо в тази усмивка подсказваше, че не крие подигравка.

— Разбира се. — Приблужи го отново, вдигна ръка и докосна бузата му под звуците на звънчетата. — Върви с благослова на Хананджа, Ниджири, и помни, че в любовта няма *поквара*.

Извърна се, послушниците я последваха, а той едва тогава проумя смисъла на нейните слова. От тях... не му стана по-добре. Но те го направиха по-уверен в себе си.

Възстановил душевното си равновесие, Ниджири се отправи към портата, за да потърси Ехиру.

17.

Бирникът медитира, моли се, но това не е достатъчно. Никога не е достатъчно. Най-накрая, когато съзнанието изтрие молитвите, а способността за медитиране го напусне, у него остава единствено ужасяващият и неспирен ропот на безмилостна нужда. Едно-единствено нещо е в състояние да я заглуши. Те ще дойдат утре заран, те ще дойдат утре заран — това се превръща в причина за неговото съществуване. А дотогава няма да прави нищо — само ще търпи. Ще се разсейва. Едно момче лежи сковано в нозете му. Очите са затворени. Приношение. Бирникът вдига свободната си ръка, за да погали момчето по бузата, възхитен от красотата и невинността на младостта. Би могъл да погълне тази красота, да оцвети себе си с нейната невинност. Дали с това ще заличи греховете от своя живот? Може би ще разбере.

Не изпитва гняв, когато за пръв път забива юмрук в корема на момчето. Това е просто начин да се разведри, нищо повече. Но когато онези очи се отварят широко, изпълнени от смайване, страдание и онова страховито и гнусно предусещане за смъртта, която приближава, друго усещане измества пулсиращата кипнала нужда: облекчение. Момчето никога по-рано не е изпитвало подобна болка. То е изпаднало в ужас. Пред лицето на чуждата болка и страх тези у самия Бирник отслабват. Съвсем мъничко, но и това помага.

О, да. А какви прекрасни очи има това момче. Също като пустинен яспис.

И той вдига юмрук, за да го стовари отново и отново, да остане не след дълго възхитен от раболепния хленч на момчето, от неговите прегракнали и унижителни молби. Най-накрая се появява и кръв, а това му доставя по-голямо удоволствие от всичко останало.

Ехиру се пробуди с широко отворена уста, сърцето му щеше да се пръсне в студения мрак на Етисеровата къща.

Това не можеше да е сън. Останала му бе сънна кръв едва колкото да поддържа собствения си живот, но дори и да имаше повече, това не можеше да е сън. Той не бе сънувал от двайсет години насам. Тогава видение — само че ужасяващо, гадно. Ехиру седна в леглото и обхвана чело в длани, за да приглуши болката от изтощение — резултат от нарушения режим на сън, както и от все по-нарастващата нужда. От тази болка почти не можеше да разсъждава, но той познаваше добре параметрите на своята наркомансия. Повечето видения се раждаха от спомени. Ниджири никога не му бе прислужвал в пранаж, поради което Ехиру никога не го бе бил. Не би могъл. Преднамереното причиняване на подобно страдание другиму не бе просто проява на поквара, то бе неприсъщо на самото му съществуване.

Освен ако спомените му не бяха толкова ясни, колкото си въобразяваше, че са. Или ако кошмарите, населили времето му за почивка, не бяха видение от миналото, а прозрение за бъдещето.

Той простена, дотолкова лишен от покой, че не можеше да се отдаде на молитва.

— Ехиру-братко.

Стиснал юмруци, той се напрегна готов за атака. Само че седналата на кушетката в отсрещния край на терасата фигура не помръдна, изчака го да се успокои. Тази мисъл пропъди леността от съзнанието му и той най-сетне съумя отново да разсъждава. Ниджири.

Стомахът му се сви на топка. „Удрял ли съм те някога?“ Искаше да попита, но не можеше да събере сили да застане лице в лице с отговора.

Неясните очертания на момчето се раздвижиха и приближиха. Ниджири се сви пред кушетката му, окъпан в поток светлина от Будната Луна. Страховете на Ехиру се стопиха при вида на загрижеността му. Възможно ли бе човек, когото е използвал по такъв свиреп начин, все още да го обича? Ето го доказателството, от което се нуждаеше.

— Не си добре, Братко — обади се Ниджири. Шепнеше съвсем тихичко, също както при Вземане. — Трябва ти вливане.

— Трябва ми *покой* — отвърна Ехиру и трепна, когато гласът му наруши тишината, дрезгав и по-силен от обикновено. — Но Тя не ми го дава дори в съня.

Ниджири хвана ръката му, задържа я известно време в своята, а сетне я вдигна към лицето си. Раздалечи показалеца и средния пръст, като се опита да допре връхчетата им до своите клепачи. Приношение...

— Не! — Ехиру се дръпна назад. Момчето се смръщи. — Волята ми е отслабена, Ниджири. Може да не спра навреме.

— Тогава я вземи всичката, Братко. — Ниджири го гледеше втренчено. И с такова доверие! — Знаеш, че не ме е страх.

Думите извикаха спомена за първата им среща — пратеникът на смъртта и детето, което я очаква с благодарност. Този спомен носеше всеки път покой на Ехиру. Донесе го и сега, като отпъди надалеч объркването и мъката, причинени от мнимото ясновидство. Той изпусна въздуха от дробовете си.

— Хананджа още не те е избрала, а аз не мога да заложа живота ти на карта. Ще издържа още няколко дни. Ще се появят други, които подлежат на Вземане. Винаги се появяват.

Момчето помръкна.

— Този план не ми харесва, Ехиру-братко.

— Нито на мен. Само че единствената друга възможност е да се приберем в Хетава, което сега не можем да сторим. — Той замълча, докато осмисли най-накрая значението на чуждото присъствие на терасата. — Всъщност *ти* трябва сега да си там. Защо не си?

— Сонта-и-брат и Рабанех-брат ме пратиха да ти помогна в бягството от Стражата на Залеза.

— *Какво?*

Ниджири стисна ръката му, за да го принуди да замълчи. Ехиру бе твърде смаян, за да владее силата на гласа си.

— Жътваря е мерзост пред лицето на Богинята — прошепна момчето. — Супериорът и Принцът не изпълниха своя дълг да го унищожат, поради което ние — ти и аз — трябва да го намерим и убием. — След кратко колебание добави: — С това ще докажем и твоята чистота, Братко. И ще можем да се върнем в Хетава.

„Благословена Хананджа, и аз ли съм бил същият глупак на шестнайсет? Ако е така, благодаря ти, че ми позволи да доживея четирийсет.“

— Рабанех и Сонта-и е трябвало хубавичко да си помислят, преди да правят това. Дори да унищожим Жътваря, не можем да имаме

повече доверие на Хетава. Защото някой там е *създал* чудовището.

— Веднъж щом се приберем в Хетава, ще открием този някой или някои — упорстваше Ниджири. — Отвътре ще бъде по-лесно, отколкото отвън. Ще поискаме помощ от Съвета на Пътищата...

— Чиито членове може и да имат пръст в този кошмар...

— Тогава ще прочистим Хетава и от тях!

Слисан, Ехиру погледна Ниджири и забеляза, че на лицето му е изписана безсърдечна жестокост. Това бе мимолетно напомняне за Бирника, в когото щеше да се превърне Ниджири някой ден. Независимо от всичко Ехиру усети как сърцето му се изпълва с гордост.

— Сонта-и-брат ми напомни призиванието на нашия Път — продължи момчето. — Трябва ли аз да го напомням на теб? Ако в Хетава е проникнала поквара, наш *дълг* е да го пречистим в съгласие със Закона на Хананджа. Просто е като четири и четири, Братко. Толкова е просто.

Ехиру облегна гръб на стената, усетил целия свой свят да се преобръща още един път. Възможно ли бе това? Подхвана отново предишната си молитва, вместо да благодари на Богинята, че го дарява още веднъж с ясения поглед на шестнайсетгодишен, макар и непряко, през очите на Ниджири. Тежестта на две денонощия объркване и нещастие се свлече от сърцето му и за първи път от — както му се струваше — векове насам той се усмихна.

— Понякога е разумно наставникът да се вслуша в думите на своя чирак вместо обратното. — Ехиру стисна ръката на момчето, а след това махна към кушетката в отсрещния край на терасата. — Почини си. Утре заран ще тръгнем заедно с кисуатката. Отиваме в Кисуа.

— Кисуа? Но нали Жътваря е тук?

Той беше тук, само че отговорите на въпросите — кой, как и защо — не бяха. Ликвидирането на съществото нямаше да премахне покварата, която лежеше в основата на всичко. Ехиру не можеше да се довери никому в Гуджааре. А ето че тази жена, Сунанди, се стремеше към същата истина като него. Може би в нейната страна щяха да се намерят източници, които да хвърлят достатъчно светлина върху всички загадки. Покварена или не, тя щеше бъде от полза за собствената му кауза.

— После ще се върнем — каза на Ниджири, — но най-напред трябва да изведем до край случая с отсрочката на жената. Ако казаното от нея е истина, то Жътваря може да се окаже симптом за много по-сериозно заболяване.

— В какъв смисъл?

Ехиру въздъхна, а усещането за покой го напусна. Знаеше си, че то ще се окаже мимолетно.

— Може да се наложи пречистване на цяла Гуджааре.

„А докато привършим, запасите от сънна кръв на Хетава ще прелеят.“

ВТОРО СКАЗАНИЕ

Една истина Гуджааре така и не желае да признае: нашата Хананджа не е най-великата сред чадата на Сънната Луна. Тя не е изкусна като Дане-инге, която отбелязва края на дъждовния сезон с танци на дъга в небосклона. Нито пък е трудолюбива като Мерик, който натрошава цели планини, за да запълва изкопаните от баща му долини. Но именно на Хананджа е дадено да се грижи за здравето и щастието на семейството ѝ — една важна задача за всяко родословие, но особено когато става дума за безсмъртни. И тя създала селенията, наречени от нас Ина-Карек, където нейните божествени братя и сестри да имат възможност да се развличат с всякакви чудеса, каквито може да роди въображението. Но понеже нямало къде да ги разположи — Ина-Карек е по-голяма от земята и небесата, взети заедно, — тя задържала тези селения у самата себе си. Хананджа научила своите братя и сестри как да отделят своята най-съкровена същност и да я пращат в Ина-Карек. И тъй като боговете намерили нашия род за забавен, Тя споделила този дар и със смъртните.

Някой би могъл да каже, че това е лудост. Помисли само: нашата Богиня приела толкова огромно множество да се посели в Нейния разум. Как успява да ръководи собствените Си мисли? На кое място в цялата Ина-Карек се крият Нейните собствени сънища? Ако тя изобщо Си позволява такива.

Помисли и още нещо.

Като дете Бирник Секмен не можел да заспи, ако Сестриците Луни не му пеели нощем. Той се опитвал да изпее същите песни на своите братя и сестри в Детската къща, но те чували само тишина.

Още като послушник Бирник Аджес разговарял най-задълбочено с кралете на Гуджааре от техните Троне на Сънищата.

Бирник Меитор проявил твърде рано своята дарба в сънищата, само че родителите му били неверници и опитали да не го пуснат в Хетава. На седем наводнения той заколил майка си в леглото ѝ, понеже я взел за чудовище.

При пранаж на Бирник Самис — за което споменавам само като илюстрация на своя разказ — се наложило да увият ноктите му с ивици от хеке, а в устата му да поставят парче дърво, защото иначе цял да се издере и изпохапе цял, за да пусне на воля гъмжащите под кожата му насекоми.

Да не мислиш, че разправам всичко това, за да петня имената на тия люде? Да не би да окалях името на Богинята с предположението, че нейната лудост заразява Слугите ѝ? Искам от теб да разбереш само едно: дарбата на сънищата е била винаги нож с две остриета. Но, както ни учи Тя, не е ли мъдрост това да търсим съкровище там, където останалите съзират проклятие? Не е ли белег на висока култура това да превръщаме лудостта в магия?

18.

Когато смъртта пристигне неочаквана, съхранете плътта.

Съберете оплаквачки и певци, запалете благовония и призовете предците.

Ударете тъпани, за да прогоните мъртвите от Хона-Карек, и отправете молитви към боговете, за да направляват душите по техния път. Отдайте Дан на Хетава, за да не рискувате душата на друг близък.

(Мъдрост)

Зората едва бе пукнала, когато сърдитите викове на Етисеро събудиха Сунанди. Бе заспала в пълно изтощение от пролетите сълзи. Сега нахлузи робата си и се качи на горния етаж, за да завари там своя домакин в целия му блясък. Той крещеше на три търговски езика. Причината за неговия гняв не я изненада — пристигнал бе младият чирак на Бирника. Застанало сега пред своя наставник, момчето излъчваше онази особена комбинация от решителност и покровителствено отношение, която Сунанди забеляза по-предишната вечер.

По-предишната вечер. Наистина ли само толкова време бе изтекло от мига, в който изпрати Лин на смърт?

Погледът на детето Бирник се отмести към нея. Етисеро го проследи и отправената от него на езика на сорени обида по адрес на двете майки секна напред думата. Със сконфузен вид стопанинът на къщата премина на измъчен суа.

— Моля, прости, Глас-Говорител. Нямам намерение да събудя.

— Всичко наред — отвърна тя на също толкова развален бромартски, след което съсредоточи поглед върху Бирниците. Ехиру стоеше изправен и със сведени очи, за да изрази срама, който се очакваше да изпита всеки престъпил обичаите на гостоприемството. Изглеждаше по-добре от вчера, но все пак не съвсем добре. Момчето...

когато се обърна към него, присви очи и потърси лицето ѝ с поглед. Етисеро бе казал, че гуджаарейците могат да разчитат смъртта. Сунанди отвърна на този поглед, за да усети то нейната мъка. Ниджири примигна изненадан, а миг по-късно посърна. След малко ѝ кимна с разбиране. Да... Бирниците разчитаха смъртта най-добре от всички.

— Значи и ти идваш с нас — обърна се тя към момчето.

— Да — отвърна то.

— Добре — съгласи се Сунанди и кимна на Етисеро. — Мислиш ли, че керванът на Гехану ще може да вземе трима вместо един?

Етисеро понечи да възроптае, но скръсти ръце пред гърдите си и хвърли пълен с неприязън поглед към Бирниците.

— Да, да, бройката е без значение. Външният вид обаче *има* голямо значение, а никой от тях не би могъл да мине за нещо по-различно от убиец, каквито са всъщност и двамата.

— Ние не... — започна чиракът, но неговият наставник отпусна ръка върху рамото му и той мигом послушно замлъкна.

— С помощта на подходящо облекло ние умеем да се сливаме с околните — обади се Ехиру. — Като какви ще пътуваме?

— Като част от циркова трупа. — Етисеро се усмихна в очакване да ги види ужасени.

Ехиру също се усмихна.

— Тези кервани са многочислени. Охрана, участници в представленията, работници, които се грижат за животни и имущество. Ние с Ниджири ще бъдем последна грижа. Аз ще съм кисуатец, а той — гуджаареец.

— Кисуатците говорят суа!

— Също като мен — владее както книжовния, така и езика на простолудието — отвърна Ехиру на суа. Сунанди забеляза, че няма и следа от гуджаарейски акцент, макар да усети в изговора му лека интонация на човек от висшите касти.

— Ти си кисуатец, който навремето е бил заможен и уважаван — отбеляза тя и жрецьт кимна в съгласие. Обърна се към Етисеро и премина на гуджаарейски, за да я разбере:

— Ще ни подариш ли подходящо облекло и припаси за из път? Няма да те обиждам с приказки за пари, но ще бъдеш приеман в моя дом като член на семейството, когато и да се появиш занапред в Кисуа.

— И, естествено, щеше да има грижа да му осигури колкото е възможно повече изгодни сделки с нейните хора от сона.

С този жест, изглежда, спечели благоразположението на Етисеро.

— Разбира се. Ще накарам Саладроним да намери дрехи за момчето — те са почти еднакви на ръст.

Тръгна да слиза по стълбите, но спря до нея и докосна ръката ѝ.

— Сигурна ли си, че трябва да правиш това, Нанди? — Хвърли поглед назад към Бирниците, без опит да прикрие своята неприязън или пък да понижи глас. — Ако ти направи нещо онзи черният, лично ще го убия.

— Нищо подобно няма да сториш — срязва го тя и също погледна бегло към Ехиру.

По-възрастният Бирник се бе отдалечил към завесата на терасата, за да им предостави максималното уединение, което обстановката позволяваше. Чиракът обаче се забави малко, като ги изгледа студено, преди да се извърне и да последва своя господар.

— Обичайте на гостоприемството...

— *Не се прилагат*, след като напусна твоя дом, Етисеро. Колкото и да ме обичаш, ти сам каза, че вече все едно съм мъртва. Освен ако не убедя тия двамата, че собствената ми очевидна поквара е резултат от интрига на много по-покварени люде с много по-покварени намерения. — Тя се усмихна примирено. — Но те могат да ме убият и в този случай. И може би дори с право.

Той се взира в нея известно време.

— Ти не си убила онова дяволче, Сунанди.

— Аз изпратих Лин. Знаех, че враговете ни са способни на всичко, за да запазят тайните, които бяха у нея. Един офицер ще понесе отговорност за смъртта на свой подчинен, ако стори същото по време на война, нали така?

— Ти не си офицер, момичето не е войник, а и не сме във война.

— Напротив, Етисеро, във война сме — или поне скоро ще бъдем, когато съобщя на Протекторите какво се случва в този град. При това Лин изобщо не е първата жертва в тази война. — Затвори очи и докосна гърдите си. Ако не бе замесен Жътвар, можеше поне да се надява, че Лин ще срещне Кинджа там някъде, из необятните простори на Ина-Карек. И тогава биха станали баща и дъщеря в смъртта, каквито не можах да бъда в живота. Само че Жътварите не оставяха

нищо в който и да било свят, след като се разправеха с жертвата — нито буден живот, нито душа за сънища. Не можеше да се надява дори на утеха.

Етисеро я хвана за ръка.

— Да не бяха ония там — той кимна рязко към Бирниците, — нямаше да те пусна оттук, преди да пресъхне твоята мъка, Нанди. В такива времена трябва да си сред приятели, не сред врагове.

— С враговете е за предпочитане. Те ще ми помагат да не забравям защо загина Лин. — Усмихна се печално и внимателно издърпа ръката си от неговата. — А и достатъчно много застраших собственото ти семейство с присъствието си.

Лицето на домакина посърна, но той остана безмълвен — знаеше, че гостенката му казва истината. Тя се усмихна отново, приближи го плътно и го целуна по бузата.

— А сега побързай. Керванът със сигурност ще потегли преди следобедната почивка.

Когато пристигнаха, пазарният площад в Квартала на неверниците бе претъпкан, а въздухът — наситен с прах, аромати на пържена храна и смрад от животински изпражнения. Купувачи и търговци, понесли на гръб своите стоки, се смесваха в радостно хаотично оживление, което правеше в сравнение с това тук поуредените пазари в Гуджааре да приличат на погребални церемонии. Но Сунанди не пропусна и по-неприятните свидетелства, че не се намира в Града на Хананджа — из тълпата бродеха джебчии, някакъв търговец крещеше обиди в лицето на припрян клиент, продавачи на стоки със съмнителен характер преговаряха по ъглите. Тя скришом напъха кесията дълбоко в пътническите одежди.

Отначало се бе безпокоила за двамата гуджаарейци, които можеха и да не проявят нужната предпазливост, след като не бяха привикнали към грубите нрави, царящи отвъд стените на града им. Но Ехиру вече бе скрил кесията си от чужди погледи, а момчето както обикновено бе последвало неговия пример. Подражанието обаче не бе пълно — Ехиру се движеше сред тълпата с такава лекота и спокойствие, че никой не би могъл да заподозре у него онова благочестиво чудовище, което представляваше. А Ниджири зяпаше с

отворена уста наоколо. Изглеждаше точно като избягало от кастата на слугите момче за всичко, което попива първи впечатления от живота отвъд стените на Гуджааре, но на нея ѝ се струваше, че това не е изцяло актьорска игра.

Сунанди забави крачка, стигнала до място, където тълпата изтъняваше, за да заобиколи събрани накуп камили, струпани денкове и клетки с дребни животни.

Около кервана гъмжеше като мравуняк пъстроцветна тълпа от представители на различни народности — тя различи гуджаарейци, кисуатци, бромартци, соренийци и един, който приличаше на танцьор от Джелеви. Проверяваха хамутите на товарните животни, прикрепяха денкове, клетки и сандъци по гърбовете на камилите. Сунанди откри висока жена с мощно телосложение и свирепо изражение на човек от най-южните райони, която стърчеше в епицентъра на целия хаос.

Преди да я повика, тя се извърна и я забеляза.

— Нефе! — кресна жената, като разтвори обятия и грейна в усмивка. — Колко време мина, мърло такава! Ела тук да ти откъсна главата!

Сунанди приближи с усмивка, а жената я пое в прегръдката на могъщите си ръчища и я вдигна на две педи от земята. Тя изпъшка, но издържа тази проява на безмерна любов и дори се засмя против волята си, когато жената най-накрая отключи обятия, за да я погледне изпитателно с присвити очи, с ръце все още раменете ѝ. С крайчеца на окото забеляза двамата Бирници, които наблюдаваха тази сцена.

— Сигурно имаш нужда от нещо. *А-че*. — Жената направи гримаса. — Никога не наминаваш, ако не те гони нужда.

— Ами щом все още не си ме изпъдила. — Сунанди махна с ръка към двамата гуджаарейци. — С придружителите ми се нуждаем от превоз до Кисуа. Бързо и без много шум.

Жената погледна към двамата и изпръхтя без капка интерес. Сетне отново насочи вниманието си към Сунанди.

— Знаеш, че ще те взема, Нефе, но пътуването няма да е никак комфортно. Ще поемем по пътя през пустинята — не покрай реката. В поречието има само бедни селца, от които не можем изкопчи нищо. В Теса поне ще припечелим.

На лицето на Сунанди се изписа задоволство.

— Всъщност силно се надявах да чуя точно това. Пътят през пустинята е по-бърз.

— Но ти не обичаш истинската пустиня, каквато си глежала.

— Няма да мрънкам. Този път бързината е по-важна от удобствата.

Усмивката на жената помръкна и тя впи изпитателен поглед в Сунанди.

— Май наистина си в беда.

— Така е, Ану.

Гехану не разпитва повече — само стисна силно раменете на Сунанди, за да ѝ вдъхне кураж.

— Значи ще те закараме до там. През оазисите ще отнеме само седем дни. Къде е онова твое бледолико момиче? Тя се оплаква повече и от тебе.

Сунанди сведе поглед и жената ахна.

— В името на Полудялата Луна! Значи така! Тогава трябва да потегляме незабавно, мисля аз. — После най-накрая обърна внимание на двамата гуджаарейци. — Аз съм Гехану, а вие?

Сунанди забеляза колебливия поглед, отправен от момчето към Ехиру. Той се поклони наведен над протегнатата си ръка и Ниджири бързо повтори движението. Жрецът проговори на суа:

— Аз съм Еру, а това момче се казва Нири. И двамата ще работим, за да платим за пътя, господарке.

Сунанди примигна от изненада. Ехиру бе превил рамене, изтънил глас и говореше малко през нос. Очите му бяха забити в земята, както подобава на смирен мъж от низшите касти. Комбинацията с акцента на аристократ бе напълно подходяща за ролята, която му бе избрана — някога заможен кисуатец, лишен днес от наследство и унижен заради някакво прегрешение на младини. Сунанди забеляза как жената го претегля наум и мигом го забравя.

— Няма как да не работиш, приятел — сръза го тя. — При нас всичко живо работи. А ти какво можеш, момче?

Ниджири направи още по-дълбок поклон — съвършен жест от репертоара на слугите в Гуджааре, изпълнен с особено сгъване на ръката, което показваше, че той в момента няма господар и желае да служи на нов. Когато се изправи, хвърли към Гехану пряк поглед,

изпълнен с плаха надежда и страх, които бяха в пълно противоречие с истинската му природа.

— Много добре умея да чистя, господарке — каза той. — Мога да се справя с всяко нещо, стига да ми се покаже само един път. Освен... освен да готвя. — Изглеждаше така дълбоко съкрушен от това печално обстоятелство, че Сунанди едва не прихна.

Гехану обаче се разсмя кратко и гръмогласно — момчето явно я бе очаровало.

— Тогава ще внимаваме да не приближаваш готварското огнище. — Огледа керванджиите и нададе страховит вик. — Размърдайте се, мързеливи пънове, тръгваме преди пладне! — Научени от дългия си опит, керванджиите не реагираха.

Ехиру кимна към една група мъже, които товареха чували в тежка каруца.

— Да помогна ли, господарке?

— Ако смяташ, че можеш да го сториш, без да обърнеш всичко с краката нагоре.

Гехану тръсна глава по посока на каруцата, а Ехиру кимна в съгласие и тръгна да се присъедини към товарачите. Жената го наблюдаваше с одобрително изражение.

— Ти бе, момче, можеш ли да пееш?

Ниджири бе слисан.

— Да пея ли, господарке?

— Ми да. Отваряш уста и започваш да издаваш някакви звуци. Понякога и думи.

Лицето на момчето, бледо почти колкото на северняк, стана изведнъж тревожно розово.

— Ами не много добре, господарке.

— А да танцуваш?

— Само молитвени танци, господарке. Като всеки друг гуджаареец.

— Все е нещо, а пък на юг може да се окаже голяма новост. — Тя погледна Сунанди. — Ти си ми близка. Твоят дангалак с изисканите приказки не е, но другите не биха възразили срещу вземането на пътници, стига да изглеждат платежоспособни. Низшите касти в Гуджааре нямат право да трупат пари. И така, нашият млад приятел ще

стане танцьор, когото възнамерявам да взема като чирак за постоянно. *Че?*

Ниджири изглеждаше притеснен. Леден студ пролази по гърба на Сунанди. От години не бе допускала подобна глупава, любителска грешка. Кинджа би ѝ откъснал главата за такова нещо. Лин би ахнала от изненада. Само едно незначително несъответствие, една логическа грешка и семето на подозрението щеше да бъде посято. В състава на един пътуващ цирк винаги се намираха хора, които с радост биха съобщили срещу пари на градската стража или на чиновник от някое тържище за присъствието на съмнителни лица. Тя можеше да докара смъртта и на тримата.

Гехану усети нейната уплаха и хвана ръката ѝ над лакътя, за да я поведе към камилите. Даде знак на Ниджири да ги следва.

— *Сову-сову, Нефе, не се притеснявай. Ще се погрижа за тебе, както всеки път. Ще те заведем у дома, бързи като скайрери, а след това всичко ще си бъде наред. Че?*

Казваха, че боговете обичат глупаците, понеже видът им ги забавлява. Като благодари мислено на бога, който я бе намерил забавна в дадения момент, Сунанди се облегна с благодарност на ръката на другата жена.

— *А-че* — отвърна тя.

Керванът вече бе готов за път. Колоната завършваше с шест камили без товар — щяха да ги продават пътьом. Гехану разпореди да оседлаят три от тях за Сунанди и нейните спътници, а когато слънцето застана точно над главите им, всички поеха по прашния и трептящ в зноя път.

19.

Воден от Пазителския път, Бирникът укрепва тяло и дух, за да посреща трудностите в Служението ѝ. Той удря бързо и решително в Нейно име, та да последва също така бързо покой.

(Закон)

Рабанех се приземи задъхан и разтреперан върху един покрив недалеч от площада на Хетава. Прекалено изобилие от сънна кръв. След смъртта на Уна-уне той Вземаше почти всяка нощ, а след като Ехиру се отдаде на покаяние — и по два пъти на нощ. Толкова много хора в града се нуждаеха от услугите на Бирник — жестоко бе да ги кара да чакат. Прислони се край някакъв навес и опря глава в стената, докато замайването отшуми. Той не бе Ехиру. Никога не се бе славил с особено силна сънна дарба. Би било добре — *даже много добре* — нещата в Хетава се нормализират.

Шумът от стъпки по каменните плочи на пощада отначало не разтревожи Рабанех. Сънната кръв все така пееше в душата му, заляла съзнанието му с приятна топлина. Сигурно бяха слуги, упътили се към дома след работа до късна доба — какво значение имаше? Но постепенно сетивата му започнаха да проникват през мъглявината и той си даде сметка, че тия пешеходци се движат с енергична стъпка и много близо един до друг. От време на време ритъмът им се нарушаваше, когато някой направеше къс подскок, за да влезе в крак с останалите. А един от тях от време на време забавяше ход, стъпваше по-тежко ту с единия крак, ту с другия. Рабанех си го представи как върви с останалите, но се оглежда периодически за нежелани наблюдатели.

Жрецът отвори очи.

В момента едно ново Вземане никак не му бе по силите, но нищо не пречеше да набележи следващ дължник за по-нататък. Той

приклепна и се прокрадна до ръба на покрива. Надникна над него с надежда да съзре лицето на виновния.

Те бяха почти в отвъдния край на площада, упътени към улица на две пресечки вдясно от Рабанех. Преброи трима — двамина охраняваха третия, който вървеше помежду им. Прекалено далеч бяха, за да ги различи ясно. Сънната Луна бе залязла, оставила улиците мрачни и унили под немощния светлик на Будната Луна, но шумните стъпки на мъжете спокойно биха могли да послужат вместо фенер за един Бирник.

Рабанех ги последва мълчешком по покривите.

Кварталът на занаятчиите преля в район на по-висши касти, проснат покрай най-красивата част от реката. Район на жина. Къщите тук бяха много по-различни от традиционния за Гуджааре стил — имаха архитектурни елементи от десетина чуждестранни култури и не държаха много-много сметка за практичната страна на нещата, като наблягаха на извадени от контекста естетически акценти. Тук Рабанех се видя принуден да забави ход, защото един от покривите бе застлан с наклонени плочи, по които бе влудяващо трудно да се придвижва. По краищата на друг пък бяха наблъскани толкова много натруфени статуи на чудовища, че едва успя да намери проход между тях. Докато псуваше наум глупаците с повече пари в джоба, отколкото вкус и разум в главата, най-накрая откри покрив от изящно застъпващи се керемиди от печена глина. Наложил се да продължи на четири крака, за да разпредели равномерно собственото си тегло, без да счупи някоя от тях, но успя да се справи. Сега стигна до един свестен гуджаарейски покрив, който му даде възможност да навакса загубената дистанция и да спре едновременно със своята плячка.

Тримата мъже бяха застанали пред входа на просторна къща. Нейните размери показваха, че със сигурност принадлежи на някоя от старите фамилии жина, само че Рабанех не можа да разпознае пикторала, красящ трегера. Не можа да разпознае и мъжа, който отвори вратата и даде знак на тримата гости да влязат. Но той така или иначе най-вероятно бе слуга.

Разпозна обаче най-накрая тримата мъже, след като светлината от коридора огря лицата им. Супериорът и двамина от Пазителите на Храма — Диньеру и Джекет.

В името на Богинята и Нейния духовен взор! Рабанех затаи дъх.

Вратата се затвори зад тях. Рабанех започна да търси път към онзи покрив. Ако можеше да се спусне до някой прозорец или да надникне от някой балкон... Откри опасността и замръзна на място. Друг мъж се бе спотаил върху покрива на къщата на жина, прислонен в сянката на един комин. Ниско подстригана коса, къс меч на пояса, бронзова броня, чийто блясък бе скрит под вечерна мантия с ръждив цвят.

Страж на Залеа? Това означаваше, че Супериорът се среща с някого от Яна-ян. Някой, който разполага с пълномощия от самия Принц.

Погледът на Рабанех обходи околността и откри седмина стражи, притаени в нощните сенки — трима на покрива на къщата, други трима по покривите на съседни сгради и седми, изправен неподвижно близо до конюшнията.

Не стигаха. Стражите се движеха в четворки. Къде бе осмият?

Тихо стържене от стъпки зад Рабанех накара кожата му да настръхне. Наложил си да не помръдва, макар ясно да виждаше в съзнанието си огненочервената линия през средата на гърба си, където несъмнено бе прицелен предстоящият удар от меча на стражника. Когато инстинктът му каза, че дистанцията е скъсена достатъчно, той нападна — извърна рязко горната част на тялото си, за да отклони острието с удар върху плоската му страна. Стражът трепна от изненада и се опита да нанесе нов удар с меча, само че Рабанех бе вече отгоре му и го смъкна на покрива, за да не видят неговите другари борбата помежду им. Едната ръка на жреца запуши устата му, преди да успее да гъкне, а другата накара изваяната във форма на скарабей джунгиса да забръмчи и я долепи до челото на мъжа. Той се скова парализиран, но все още в съзнание — страхът и яростта му обединиха усилия срещу магията. Рабанех се усмихна и насочи разтворени като вилица два пръста към очите му. Клепачите се склопиха инстинктивно и жрецът ги допря с върховете на пръстите си, като удвои въздействието на магията със силата на наркомансично заклинание. Последваха няколко продължителни мъчителни дихания, но накрая сковаността освободи тялото на стража и то се отпусна, унесено в сън.

Оставил джунгисата където си е — тя щеше да поддържа силата на сънното заклинание, — Рабанех се върна при първаза. Шест фигури

бдяха все така неподвижно по околните покриви, а седмата — долу. Не го бяха забелязали.

Рабанех се усмихна безмълвно и пак тръгна на ръце и колене по покрива. Внимателно се спусна към един прозорец, впил пръстите на краката си в корниза. Отвътре се чу юнашко хъркане. Продължи да се спуска, като хвана корниза и с ръце. Простена едва чуто, когато стената ожули кокалчетата на пръстите му. Простена още един път, вече паднал долу, този път едновременно на ръце и крака. Сонта-и, неговият някогашен наставник, би цъкнал презрително с език при целия шум, който сътвори, но нямаше как — вече не бе нито толкова млад, нито толкова мършав, колкото преди. Уви.

А и това не бе мисия да сподели покоя на Хананджа. Правилата при шпионажа несъмнено бяха различни.

Прокрадна се до ъгъла на сградата, от която бе слязъл току-що, и надникна. Единият страж бе все така близо до конюшната, но вече крачеше напред-назад. Там явно се намираше слугинският вход на къщата. Главният също се виждаше. Само че на Рабанех не му трябваше вход — някой прозорец щеше да свърши по-добра работа. Вдигна очи нагоре и забеляза, че стражите от покривите поглеждат към улицата само от време на време. Точно отсреща имаше алея, която извиваше зад къщата на жина. Ако някой от войниците горе погледнеше към улицата, докато пресича, или пък онзи от конюшната се обърнеше точно в този момент...

Нищо не можеше да се направи. Оставаше му единствено да се уповава на Хананджа. Прошепнал набързо молитва, Рабанех изчака стража пред конюшната да поеме в обратна посока и хукна през улицата.

Не се чу вик и той потъна в плътната сянка, за да заобиколи постройката. Най-близките прозорци не му вършеха работа — спални, във всяка от които хъркаше по някой. Следващите бяха друго нещо — те бяха на кухненските помещения. През завесите се носеше топъл аромат на подправки. Слухът му улови шумове от движение на слуги, които приготвяха храна за гостите. Чудесно.

Бързо изкачи стената, като за изходна точка използва корниза на един прозорец, и се прехвърли на някаква керамична водосточна тръба, спускаща се откъм покрива. Когато стигна втория ред прозорци, Рабанех спря, намерил здрава опора за пръстите на краката си върху

скоба, която прикрепяше тръбата към къщата. Бе открил каквото търсеше: гласът на Супериора се чуваше ясно отвътре.

— ... никакво *право* — казваше той. Рабанех вдигна вежди. Това бе почти ръмжене.

Супериорът рядко допускаше подобен гняв между стените на Хетава.

— Имам пълно право — отвърна друг глас с отровен тон. И този бе познат, само че Рабанех не можеше да се сети чий е. — Ти стори същото с баща ми. Ако не бях поел нещата в собствените си ръце, щеше да го сториш и с мен. Разглеждам връщането на брат си като част от възмездието за извършените престъпления.

— Ти не го разбираш! — каза Супериорът. — Той *вярва*. Нейният Закон е в кръвта му, в самата му душа. Опиташ ли се да го манипулираш по този начин, той няма да се огъне и да стане твое послушно оръдие, а ще се *счупи*.

— Възможно е. Само че когато се счупи, парчетата ще полетят към теб. Той ще насочи яростта си към Хетава, за да потърси после утеха при мен. А пък аз ще му я предоставя с радост, понеже кръвта си остава по-силна от всяка клетва.

„Ехиру“ — каза си Рабанех и потръпна. Говореха за Ехиру. А това означаваше, че вторият събеседник не бе никакъв пълномощник, ами самият Принц.

— Той няма представа какво представляваш всъщност. — Гласът на Супериора глъхнеше от ненавист. — Ако знаеше, щеше лично да те *Вземе*.

— Аз съм само онова, което ти направи от мен — отвърна Принцът. Гласът му бе толкова тих, че Рабанех напрегна слух, за да го чуе. — Какво мислиш, че ще направи с *теб*, когато научи за това?

Супериорът не отговори, и когато Принцът се обади отново, гласът му бе променен:

— Брат ми е също твое творение, поради което, както става ясно, не може да му се има доверие. Сигурен ли си, че е *тя*?

— Абсолютно — проговори трети глас. Той бе съвършено непознат за Рабанех. — Един от хората ми я видял на пазара. Тръгнала с някакъв цирков керван, който напуснал града вчера, когато слънцето било в зенита си. Изгоних всичките стражи от портата, защото не са ги задържали.

— И Ехиру бил с нея — въздъхна Принцът. — Мислех, че Бирниците са мъже на честта.

— Как смееш! — едва не се задави Супериора. — Ако Ехиру отсъди, че жената е покварена, той ще я Вझे. Той...

— Няма да чакам, докато желанието му узрее — сопна се Принцът. — Ако жената стигне до Кисуа, никой не може да предвиди действията на Протекторите. Искам да бъдат изненадани, уплашени. *Предвидими*. — Нова въздишка. — Карис, изпрати пощенски гълъб на юг. Могат ли нашите части там да задържат кервана?

— Ако циркаджиите тръгнат по крайречния път, лесна работа. Ако поемат през пустинята, ще стане по-трудно. Всеки керван следва различен маршрут. Ако минат обаче през Теса, хората ми ще ги пипнат.

— Гледай наистина да го сторят. — В гласа на Принца звъннаха заповеднически нотки.

— В присъствието на Ехиру ли ще я убиеш? — попита Супериорът. — Ще му завреш в очите собствената си поквара и след това ще искаш пак да ти служи?

Последва кратко мълчание.

— В края на краищата ще я види, Супериор — отвърна Принцът с многозначителен тон. — Покварата така или иначе го заобикаля от всички страни.

Супериорът не възрази по този въпрос. Третият — Карис — се прокашля в настаналата неловка тишина.

— Какво става с Бирника, след като жената умре? — попита най-накрая той. — Или пък ако вече я е убил самият той?

— Ще спазя обещаното пред моя брат — отвърна Принцът. — Ако я е убил, докарайте го обратно и го оставете да се прибере в Хетава. Всички обвинения срещу него ще бъдат оттеглени. Нали така, Супериор?

Супериорът отговори приглушено:

— Да.

— Ако не я е убил — продължи Принцът, — нашето споразумение отпада. Задръжте го и го докарайте тук. Само че в Яна-ян. И невредим, ако обичате. Имам нещо наум за него.

— Да не си посмял! — Това бе Супериорът, кипнал от гняв... и страх. Рабанех го долови свършено ясно. — Да не си *посмял*!

— Аз се осмелявам да направя много повече, отколкото може да ти мине през ума, Супериор. — Нова пауза. Чу се стържене от допир на керамични съдове, наливаха някаква течност. — А сега марш веднага в твоята миша дупка и да не си мръднал от там, докато не ми потрябваш.

За огромна изненада на Рабанех, Супериорът не реагира на тази гавра. Зашумоляха одежди, зашляпаха сандали — срещата бе приключила.

Рабанех се свлече бързо по тръбата и хукна по алеята и през улицата към отсрещната сграда. Сянката го прие в своите обятия миг преди да се отвори вратата на богаташката къща. Показа се Супериорът. Даде знак на своята стража да го следва и всички потънаха в нощта.

Рабанех се изкачи на покрива и отиде при спящия страж с жужаща джунгиса скарабей връз челото.

— Късметлия си ти, мой човек — прошепна той, докато вземаше джунгисата и допираше пръсти до клепачите на мъжа. — Ще ти остане сладък спомен от нощта, когато си изклинчил от служба, за да дремнеш. Командирът сигурно ще те накаже, но това няма да ти струва живота. Защото не ще запомниш, че си ме видял на това място — освен като сън.

Докато говореше, вплиташе съня в паметта на човека пред себе си. С това надали даваше пример за нравствено приложение на наркомансията, но Хананджа сигурно щеше да прости тази злоупотреба, след като мотивите му бяха непорочни. И след като животът на един Спътник бе в опасност — макар че единствено боговете знаеха с какво може да се помогне точно в този момент.

„Достатъчно е, че знаят“ — реши Рабанех и хукна към дома, за да сподели наученото със Сонта-и.

20.

Кажу ми, Майко Луна, о, кажу...

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

Кога ще те споходи Братко Сьн?

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

В нощта на речния танц ли?

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

В покоя на съня под лунна светлина?

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

Кажу ти, Майко Луна, о, кажу...

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

Кой ще върне брат ти у дома?

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

Ще го посрещне моята песен.

Ай-йе, яй-йе, е-йе...

Но трябва ли да си я пея сам?

(Мъдрост)

През първия ден извън града керванът прекоси един приток на Кръвта на Богинята и мина през селце на име Кетуяе. Тук Ниджири видя за първи път как живее населението от горното поречие. В паметта му остана спомен за ритъма на песните на перящите жени, а също и по-малко приятният за човешка нищета и окаяност. Някои от използваните като домове постройки в Кетуяе не бяха нищо повече от навеси, изградени от кал, колове и палмови листа. Селцето бе прекалено малко, за да заслужава собствен отделен храм на Хананджа. Ниджири успя да забележи един-единствен преуморен от работа Лечител, чиято колиба само с малко превъзхождаше останалите коптори. Нямаше общинска крипта за мъртвите, а само парчета земя, в която телата — дори не изгорени! — биваха просто заравяни надвенатри. Нямаше свестен кладенец, нямаше баня. Не можеше да различи

представител на по-висша каста от слуга. Когато попита един от кервана къде учат тукашните деца, онзи само сви рамене.

Но и това село се превърна в приятен спомен, когато след още два дена труден преход преминаха безводни скалисти хълмове, за да навлязат в необятните обветрени дюни на Пустинните хиляда. Всъщност пясъците не се простираха чак на хиляда мили, както научи Ниджири, но бе трудно човек да помисли друго, след като можеше да съзре от гърба на камилата само пясък и мараня във всички посоки. Останалите четири дни от пътешествието му се видяха хилядолетие.

Той бе потънал в безутешен размисъл върху гложденето в очите, жаркия зной и поточетата пот, които се стичаха по гърба му, когато плиснала върху лицето и шията му студена вода го извади от летаргията. Ниджири хлъцна и се огледа, за да съзре Канек, един от синовете на Гехану, който се хилеше насреща му от гърба на друга камила, а в ръце държеше кофа.

— Събуждай се, гражданинче! — смееше се той. — Почти стигнахме.

— Къде...? — Ниджири примигна с мокри клепки, мъчейки се да проумее.

Не можеше да са вече в Кисуа, но защо Канек пилееше водата?

— До оазиса на Теса, гражданинче. Разбра ли?

Посочи с ръка напред. Ниджири погледна нататък и видя нещо, което приличаше на пореден мираж, мержелеещ се на хоризонта. След това забеляза забилите върхове в небето палми и скупчените около техните дънери къщи.

Канек плисна в лицето му още вода.

— Скоро ще се изкъпем, ще пием колкото щем, ще се изперем, та да не воним на лайна. Хайде, събуждай се!

Доброто му настроение се оказа заразно и Ниджири отвърна на закачката, като сам заплиска другото момче с вода. Поля го хубавичко, преди неговата майка да се върне назад и да възстанови дисциплината само с един страховит поглед през главите на няколкото камили отпред. При все това настроението на целия керван сякаш се повдигна. Ниджири се огледа за Ехиру, като се питаше дали може и него да облее с вода, но ентусиазмът му секна начаса. Камилата на неговия наставник се мъкнеше в опашката на кервана по-бавно от своите

посестрими. Ехиру яздеше увесил нос, а тюрбанът се бе килнал над лицето му. С нищо не показва, че е чул новината.

— Иди да събудиш приятеля си — обади се Канек, след като проследи погледа на Ниджири. — Той май си е още в пустинята.

Ниджири кимна, опъна юздите и остави кервана да се източи покрай него, докато се изравни с камилата на Ехиру.

— Братко? — проговори той. Гласът му бе тих, макар че нямаше кой да го чуе.

Главата на Ехиру се надигна бавно. Той фокусира поглед върху момчето сякаш от голямо разстояние.

— Ниджири. Наред ли е всичко?

„Явно не е, Братко.“

— Не чу ли? Скоро влизаме в Теса.

— Вече? Добре.

Говореше тихо, но Ниджири долови отчужденост в този глас. Винаги ставаше така при пранаж. Цялото внимание на Бирника се съсредоточаваше постепенно навътре — подготвяше се за предстоящата схватка. Незначителните неща, свързани с личност и чувства, се забравяха. Отначало това бе единственият външен признак. Само че някъде вътре у Ехиру, в безформеното пространство между плът и душа, умблике, която крепеше неговата цялост, изсъхваше и се напукваше. Лишена от питателна сънна кръв, тази връзка излиняваше и оставяше душата да се мята без посока между сън и събуждане. Най-накрая тя щеше да се скъса и душата на Ехиру щеше да полети към смъртта — но не преди той да загуби всяка способност да различава видения от действителност.

И докато Ехиру се бореше да съхрани разума невредим, душата му изгладняваше, жадуваше покоя, който можеше да получи от сънна кръв. Ако изпуснеше нещата от контрол дори веднъж...

„Ако загуби контрол, трябва да го Взема.“

А дали бе готов за това? Едва-що завършил обучението си, далеч от дома, притискан от времето? Не, разбира се, че не беше. Но дори да се мобилизираще по някакъв начин, щеше ли да съумее да запази пълен покой в своето сърце, както бе длъжен един Бирник?

Ниджири отпусна ръка — по-тежка, отколкото бе необходимо — на рамото на своя наставник.

— Може да минат още няколко часа, преди да стигнем оазиса, Братко — каза той, колкото да разсее тежките му мисли. — Гладен ли си? — Бръкна под дрехите си, за да потърси платнената торбичка с храна, която всеки керванджия бе получил при последната почивка. — От закуската ми остана малко сладкиш със семе от хеке. Гехану ги напоява с мед... — Момчето извади лепкавото лакомство и го подаде.

Ехиру погледна, потръпна, сякаш му се догади от видяното, и обърна лице настрани.

Ниджири се намръщи.

— Какво има, Братко?

Ехиру мълчеше.

Видение значи. Твърде скоро — изтекли бяха едва три четиридневния, откак бе предал последната събрана Дан на Лечителите. Ниджири се стараеше да запази безизразен тон:

— Кажи ми какво видя, Братко. Моля те.

Ехиру въздъхна.

— Насекоми.

Ниджири се смръщи и започна да прибира сладкиша. Повечето видения бяха безобидни. Но също като болката за тялото неприятните видения служеха като предупреждение за разума — съобщаваха за някакъв дисбаланс или травма. Лечителите умееха да се справят временно с подобни случаи — източваха излишната сънна жлъч, добавяха сънна слюз с цел да възстановят вътрешното равновесие, а сигурно правеха и разни други неща. Ниджири бе изучавал само най-елементарните лечебни техники. Но единствено сънната кръв можеше да лекува истински.

— Няма никакви насекоми. Ако искаш, ще подържа това тук, докато избледнее видението.

— Значи няма — повтори Ехиру. Протегна ръка, отчупи парченце от сладкиша, поднесе го към устата си, без да гледа, и го изяде с решително дъвчене. — Било е просто видение. Изяж останалото.

Ниджири се подчини, като се въртеше върху камилата, за да облекчи болката от ездата. Ако не му се наложеше отново да язди камила, щеше си тръгне щастлив от този свят.

— Тази нощ ще си починаем като хората, Братко — каза той и се поколеба за миг. — И ще можеш да изтеглиш сънна кръв от мене, само

колкото да се стабилизираш...

— Не.

Ниджири понечи да възрази, но Ехиру го изпревари със слаба болезнена усмивка:

— Самообладанието ми бе вече отслабено, когато предложи същото първия път — сега го няма никакво. Не искам да убивам точно теб, моя чирак.

Тия думи накараха Ниджири да замръзне въпреки пустинната жега.

— Вземането не е убиване, Братко.

— Както и да го назовем, ти ще си мъртъв — въздъхна Ехиру и вдигна глава, за да потърси с поглед оазиса в далечината. — При всички случаи трябва да има и друг начин.

— Какъв?

Ехиру кимна към средната част на кервана. Лек паланкин от балсамово дърво и лен се полюшваше ритмично посред река от омотани в плат глави. Бе крепен от яки млади мъже на гърбовете на камили и се носеше с най-плавен ход в целия керван. Откъм вътрешността на покритата носилка се разнасяше мъчителна, изтерзана кашлица.

— Това е главата на целия им род — промълви съвсем тихо Ехиру. — Чувал съм такава кашлица и преди. Бих допуснал, че страда от втвърдени дробове или пък от болестта на туморите.

— Сънна жлъч би могла да излекува второто заболяване, стига организмът да издържи — отбеляза Ниджири в усилие да си спомни уроците на Лечителите. Забелязал бе тази старица по време на почивките. Приятно дребно създание, което ще да е било весело и подвижно, преди да го налегне болестта. Видяла бе поне седемдесет наводнения. Остарялото ѝ тяло щеше да реагира по-мудно на лечебната сила, скрита в телесните течности, но можеше да се опита. — Нищо не знам за втвърдени дробове, макар че... — Той прекъсна мисълта си, внезапно проумял какво иска да каже Ехиру. — Оох.

Ехиру кимна, без да откъсва поглед от паланкина.

— Можела е да посети Хетава, преди артистите да тръгнат от Гуджааре, но не го е сторила.

„Тя не желае да бъде излекувана!“ Ниджири прикри вълнението си. Възможно най-добро стечение на обстоятелствата. Но той не бе

забравил сърдитите слова на Ехиру от преди няколко вечери, когато момчето се бе вече съвзело от нападението на Жътваря.

— Значи... си размислил за самопроверката? — Той не каза „за минаването през пранаж“, понеже не се говореше пред простосмъртни за такива неща. Нито дори шепнешком.

— Не. Все още чакам Нейната присъда. Само че сега трябва или да потърся сънна кръв, или да стана опасен за нашите спътници. — Ехиру въздъхна. — След като нещата около покварата в Хетава се изяснят, ще мога да се заема с моята собствена.

— Да, Братко. — Ниджири направи опит да се зарадва на дадената по този начин отсрочка.

— Разбира се, и в това има пръст Нейната воля. Най-накрая ще можеш да помогнеш при събиране на Вземане.

Дъхът на Ниджири секна. Това въобще не му бе минало през ума.

— Ще говориш ли с нея, Братко? Довечера? Мога ли да присъствам?

Ехиру се засмя дрезгаво, което прогони отчасти притесненията на Ниджири. Щом все още имаше чувство за хумор, нещата не бяха отишли толкова далеч колкото му се струваше.

— Да, довечера ще опитам. Ако тя е съгласна, ще можеш да присъстваш, ненаситни чирако мой. — После отново стана сериозен. — Това ще послужи на нашите цели, Ниджири, но никога не бива да забравяме, че нуждите на *приносителя* винаги остават на първо място.

— Да, Братко.

Двамата запазиха мълчание през остатъка от ездата до Теса.

От пясъка започнаха да се надигат палми. Колкото повече керванът приближаваше оазиса, толкова по-огромни се извисяваха те — също като планини. Разположеният под тях град бе видимо по-заможен от Кетуяе. Между къщите се простираха тесни ивици плодородна земя, които използваха напоителна система, оборудвана на пръв поглед хаотично с напоителни канали от печена глина из целия град. Там, докдето каналите не достигаха, се виждаха растения в саксии — по тераси и покриви, по ъглите на уличните пресечки. При вида на толкова обилна зеленина духът на Ниджири отново се повдигна. Той хвърли бегъл поглед към Ехиру и забеляза със задоволство, че наставникът му също изглежда малко по-оживен —

седеше по-изправен върху гърба на камилата и се оглеждаше с интерес.

Керванът бе на мига обграден от деца, които бърбеха на завален гуджаарейски диалект, почти неразбираем за Ниджири. Те предлагаха сладкиши, шишета с вода, цветя и други дреболии за добре дошли. Възрастните излизаха от къщите или вдигаха глава от работата си, за да помахат с ръка. Гехану, явно добре позната на населението, отговаряше на ръкомахането и крещеше приветствия в движение. Керванът продължаваше да напредва, докато улицата се разшири и всички излязоха пред самия оазис — оброчено от нисък зид кръгло езеро с диаметър от няколко десетки стъпки, очевиден център на цялото селище. Всички пътища водеха до него, а напоителните канали тръгваха от стената във всички посоки, също като спици на колело.

Тук цялата група спря и хората слязоха от седлата, като завързаха камилите до поилки, поставени специално за целта. Гехану тръгна между керванджиите, за да даде нареждания на висок глас, както и да ги осведоми за правилата в този град — имущество и животни се охраняват на смени, никакви разпавии край езерото и всеки да посети поне един път градската баня.

— Защото иначе никой момък или девойка не ще ви удостои с поглед — поясни тя. Минаващи наблизко група момичета потвърдиха казаното с весел кикот.

Ниджири посвети доста време на камилите — разтоварваше ги и ги хранеше редом с другите керванджии. Откри с поглед спуснатия на земята паланкин и крадешком наблюдава как млад мъж помага на старицата да се поразходи наоколо, за да се отпуснат изтръпналите ѝ нозе. На всеки няколко крачки тя спираше, обзета от пристъп на куха свистяща кашлица. Всеки напън я оставяше видимо изтощена и тя все повече отпускате тежестта си върху ръката на младежа. Старицата бе кльоцава и безсилна, може би боледуваше от месеци насам. Сърцето на Ниджири се сви от състрадание и гняв.

— Май те спохождат мисли за убийство, а, момче?

Ниджири трепна и обърна глава, за да съзре Сунанди. Изправена наблизко с кофа в ръце, тя пълнеше поилката за животни. Имаше вид на изпечена керванджийка — налетите ѝ устни бяха напукани, кожата ѝ бе изсъхнала, от ярките халати, които носеше при Етисеро, нямаше и помен, нито пък се виждаха обеци или гердани. Сега носеше само

увиснали и надиплени роби в землист цвят — същите като на всички останали от кервана. Това бе и едничката подходяща за сърцето на пустинята дреха. Тюрбанът, с който бе покрила късо подстриганата си коса, подчертаваше красиво нейното ъгловато лице и големи очи. Ниджири трябваше да признае с неохота, че е много хубава. От друга страна, в този вид спокойно можеше да мине за най-обикновена жонгльорка или танцьорка от керванджийската група.

Сунанди не го погледна, докато работеше, а гласът ѝ остана съвсем тих, но той долови острата нотка в тона ѝ.

— Мислиш, че за нея е по-добре да се измъчва? — попита той.
— Един Лечител можеше да облекчи страданията ѝ.

— На определена цена.

— Няколко сънища! При нейната възраст щяха да са много богати. Цяла Гуджааре би имала полза от скритата в тях енергия.

Тя се изправи и избърса чело с ръка, а после му хвърли гневен поглед.

— Звучиш като лешояд — заяви жената. — Кръжиш наоколо цяла седмица и чакаш своя час да се нахраниш. До един сте такива — благочестиви и добронамерени хищници.

Ниджири усети как го побиват горещи, а след това и студени тръпки. Отпусна дисагите, които държеше в ръка, и се обърна с лице към нея.

— Ти жалееш за своето момиче със северна кръв — промълви той с тих глас. — Никой не ти е помогнал да облекчиш своята болка и затова аз ще простя тази обида. Само че ти, с този твой потопен в лъжи и поквара живот, не осъзнаваш нищо от благослова на Хананджа. Жал ми е за тебе.

На свой ред и тя го погледна втренчено. Неуверен в способността си да продължи с възпитания тон, Ниджири се извърна и пое към оазиса, където Ехиру помагаше на неколцина други да пълнят животинските поилки. Ниджири се присъедини и не обели дума до свършване на работата. Чак тогава Ехиру, който, естествено, бе забелязал в какво настроение е, хвана момчето за ръка и го отведе на по-спокойно място, зад нечия сергия за фураж.

— Разправяй. — Това бе всичко, което каза, и Ниджири се подчини.

Когато привърши своя разказ, гневът му бе заменен от срам. Ехиру замълча и дълго го наблюдава. Най-накрая момчето изтърси:

— Не биваше да се ядосвам. Тя страда. Трябваше да я утеша.

— Така е — съгласи се Ехиру. — Но ми се струва, че тя не ще приеме утеха от човек, когото обвинява за смъртта на момичето си.

— Не съм убил това момиче! Онази мерзост го стори!

— В нейните очи ти и Жътваря — а също и аз — сме едно.

Ниджири скръсти ръце пред себе си и започна да пристъпва от крак на крак.

— Никога не съм разбирал защо се страхуват от Вземането — каза той. — Да речем, че варварите нямат представа. Но кисуатците почитат Хананджа, макар и не по същия начин, както го правим ние. Те са цивилизовани. — Погледна Ехиру и съзря печалната усмивка на своя наставник.

— Цивилизацията може и да не е точно онова, което си мислиш за нея, Ниджири. — Ехиру отпусна утешителна длан на рамото му и го поведе към кервана. — Когато занаятчият се нахвърли срещу тебе разгневен, а и ти усетиш у себе си гняв, помисли за своята майка.

Ниджири спря смаян.

— За моята майка? Но тя умря в покой. А момичето със северна кръв — не.

— И моята майка умря в покой — отвърна Ехиру. — Не с помощта на Бирник, а благодарение на собствената си божествена сила. Но въпреки това години наред след нейната смърт ми се искаше да не е умряла. Макар да знаех, че ще я видя отново в Ина-Карек, мисълта ми бе заета само от факта, че вече не мога да говоря с нея, че никога не ще усетя допира на ръцете ѝ, никога няма да доловя аромата ѝ... не и докато съм жив. Понякога отново усещам тази болка. А ти?

И ето че внезапно старият копнеж лумна в сърцето на Ниджири, по-силен от когато и да било през последните години.

— И аз. — Изрече го и разбра. Ако сам *той* продължаваше да изпитва подобна болка след толкова години при ясното съзнание, че майка му е срещнала добра смърт, колко ли по-страховита бе болката на Сунанди, чиито страдания все още бяха пресни и засилени от ужасяващите обстоятелства около смъртта на детето?

— Ето, сам виждаш — промълви Ехиру. Сетне замълча и двамата се огледаха. Керванът започваше да се настанява. Палатките се

издигаха на павиран правоъгълник, специално предназначен от местните за целта. В отдалечения край на лагера някакво момиченце помагаше на старицата да влезе в голяма и богато украсена шатра.

— Страдалците заслужават нашето съчувствие — каза Ниджири, а мислите му се зареяха в слугинския коптор отпреди толкова години. — Няма да забравям това, Братко.

Ехиру кимна и двамата отидоха при палатките, за да подготвят Вземането.

21.

Бирникът доставя незабавно всички приношения в Хетава, за да ги предаде на своите братя от Пътя на Лечителите.

За себе си може да задържи само минимално количество.

(Закон)

Ехиру възобнови своята дегизировка на пропаднал аристократ и отиде при Гехану в нейната палатка.

— Да ти се намира малко корен от етир, господарке? В някои страни му викат гете.

Гехану престана да ръфа от шиша някакво месо с подправки. По време на разтоварването сред хората от цирковата трупа се появиха местни жени, за да продават храна и питиета.

— Искаш да приспиш някого ли?

Ехиру се усмихна и докосна собственото си тяло точно под ребрата.

— Гете облекчава спазми в тази област. В някои случаи спира кашлица.

Жената вдигна вежди.

— Аха. За Талителе, че?

— Така ли се казва вашата старейшина? Да, господарке.

— Не ми приличаш на лечител.

— В семейството ми има лечители, господарке. Някои от тях дори работят за Хетава, в Гуджааре. Научил съм едно-друго.

— Ммм. Почакай малко. Канек! — При други обстоятелства ревът ѝ би сащисал Ехиру, но в хода на последните дни той свикна с грубиянщините на тази жена. Отвън се чу тътрене на крака, а после в палатката цъфна начумерената физиономия на Канек. — Върви при старейшината да му поискаш корен от гете — нареди жената.

— Гете ли? Палмовото вино е по-добро на вкус, Майко.

— Прави каквото ти казват, невъзпитан шифа такъв! — Тя не свали огнен поглед от момчето, докато то не изчезна. Мърморенето заглъхна едновременно с шума от стъпките му.

— Благодаря, господарке. — Ехиру постави хоризонтално двете си ръце и се поклони над тях.

— *Ете сову-сову.* — Ехиру допусна, че казаното е на *пенко*, но не можеше да е сигурен. Тя говореше свободно гуджаарейски, макар речта ѝ да бе прекалено бърза. Трябваше му време, за да отсее всички думи. — Ако успееш да облекчиш малко Талителе, ще си струва да задлъжняе към алчния дърт копелдак, дето управлява това място. — Тя остави шиша и започна да рови из дрехите си, докато най-накрая измъкна дълга лула. И отново нададе рев. — И въгленче от огъня! — Едничкият отговор бе почти недоловимо сърдито възклицание.

Ехиру се усмихна.

— Хубаво е да имаш синове, на които да разчиташ.

— *А-че.* Като твоето момче, нали? Гледам, все около тебе кръжи, пази никой да не те безпокои напразно, свършва всичко, преди да си поискал. — Тя не забеляза изненадата на своя гост, заета отново с ровене из дрехите си, откъдето този път измъкна сушени листа, с които започна да тъпче лулата си. — Де да бяха и моите синове толкова умни и грижовни. Макар че всъщност Нири не ти е син. — Вдигна към него острия поглед на своите големи и светли очи на южнячка.

— Не, господарке, не е.

Тя изсумтя и ухапа ново парче месо от шиша.

— Грейка за леглото?

Ехиру се усмихна при това предположение.

— Възпитаник. Уча го на нещата от живота.

Гехану изгрухтя развеселена.

— И той те слуша? *Мотро сани* — такова чудо шашва самите богове.

— Слуша, когато му изнася — отвърна Ехиру с усмивка. — Младежи.

— Мда. Твърде млад да му дадеш акъл, прекалено възрастен да го набиеш. Само че младите жени са още по-лоши, повярвай ми. Имам три щерки у дома плюс други трима синове. Може би трябва да му хвърля един пердах на моя мъж, задето ми ги е докарал до главата, ама

нали е хубавец и не яде много, та си го държа. — Тя вирна глава и започна да разглежда своя гост. — И *ти* си хубав. Имаш ли си жена?

Ехиру пожела от все сърце Канек да побърза.

— Не, господарке.

— А търсиш ли си? — Тя се ухили и разкри голямата пролука между предните си зъби.

В южните краища това бе белег за особено жарка страст у жената. Поне Ехиру така бе чувал.

— Не, господарке.

— Защо не?

— Аз съм слуга, господарке. — Двамата с Ниджири бяха решили да се придържат неизменно към избраната легенда, макар Гехану отдавна да бе отгатнала, че не са това, за което се представят. Тя не знаеше цялата истина, а и нямаше как да се установи дали някой в момента не подслушва през тънката материя на палатката.

— Трябва да си направиш още слуги, *че*? Нефе е хубавка.

Ехиру се засмя насила.

— Вярно, но тя е от друг свят, господарке.

— Мда. Пък и точно тя няма време за деца. Вечно заета, вечно тревожна за нещо. Трябва й един добър, улегнал мъж като тебе, но никога не ще намери време за тая работа.

Платното на входа се отметна пак — за голямо облекчение на Ехиру — и Канек се вмъкна вътре.

— Ето ти гете. — Остави върху застлания под на палатката малък мехур, привързан с кожено ремъче.

— Какво ти поиска за него старейшината? — попита Гехану.

— Нищо. Толкова бе изненадан от нашето желание, че забрави да вземе нещо в замяна.

— Ха! Сигурно оглупява от старост. Добре. Утре ще продължа търговията с него. А сега върви в банята, че смърдиш.

Канек завъртя очи зад гърба на майка си, намигна и се усмихна на Ехиру, а после излезе. Ехиру се поклони в смирен израз на благодарност и посегна за мехура. Но Гехану го изпревари — ръката й тупна върху неговата.

— Нали знаеш, че при нас е по-различно от при вас, *че*? — Устните й се разтегнаха в нещо, което не бе съвсем усмивка. Очите

останаха сериозни. — Известно ми е, че скоро ще удари нейният час — не съм глупачка. Но помни: тя не те е викала.

Ехиру замръзна, разбрал на мига какво има предвид жената. Умът не му побираше как се е сетила, но накрая реши, че всичко това е без значение. Тези неща ставаха по волята на Хананджа.

— Ще се отнеса с уважение към нейното желание — каза той, зарязал превзетия тон от преди малко. — Животът ѝ не пречи никому, така че смъртта си остава неин избор.

Гехану го погледна дълго и изпитателно, а накрая кимна и освободи ръката му.

— Виждала съм един от твоята черга. Много отдавна — каза тя. — Дойде да вземе един гуджаареец от нашата трупа, чийто апендицит се бе спукал. Беше тих особняк — също като тебе — и в очите му имаше много топлина.

Ехиру пусна мехура с етир — и двамата знаеха, че няма никаква нужда от него. Ако старицата му откажеше, хората на Гехану можеха да ѝ го сложат в чая.

— По това ли ме разпозна?

— Подозирах, но не бях сигурна. Той не бе тъжен. Не мислех, че такива като тебе могат да бъдат тъжни, луди или каквото и да е друго. — Погледна го с присвити очи. — А и не бива, нали? Какво ти има не тебе?

— Подготвям се да умра.

— И защо, в името на боговете?

Нямаше сили да излъже, макар да знаеше, че истината ще я разстрои.

— Унищожих една човешка душа.

Гехану задържа дъха си и се дръпна назад. На лицето ѝ се изписа ужас. Сетне ужасът избледня, за да отстъпи място на тревожна загриженост.

— Случайно ли?

Малцина бяха ония, които задаваха този въпрос. Хубаво бе да не те гледат като неизбежно зло.

— Да. — Сведе поглед към ръцете си. — И не. Стана по недоглеждане. Забравих за миг дълга и допуснах страх и предразсъдъци да командват действията ми. Само за един миг, но и той стигна.

Тя посърна.

— Пак ли ще го направиш?

— Не, разбира се. Само че има...

— Тогава престани да хленчиш и действай. — Тя махна с ръка и внезапно забеляза незапалената лула в нея. — Дяволите да го вземат оня малък забраван. — Остави лулата. — Моята баба се нуждае от тебе, Бирник. Така че ставай и си върши работата. Тръгвай.

Той примигна от изненада.

— Вярваш, че ще се справя както трябва?

— Ти да не си глух?

Ехиру отвори уста и пак я затвори. Тя му бе дала своя отговор. Бе поразен. Имаше усещането, че сърцето му ще се пръсне от благодарност. Но и от страх, защото какво би станало, ако опропастьеше това Вземане също както последното?

Но не. Гехану бе права. Талителе имаше нужда от Бирник Ехиру, а не от окаения грешник, в какъвто се бе превърнал напоследък. Пое дълбоко въздух и изправи снага.

— Приемам поръчката ти. Ще се приготвя, а след това ще поговоря със старейшина Талителе, за да направя Проба за истинност.

Жената склони глава в знак на съгласие, а той стана на крака и излезе.

Там, естествено, се навърташе Ниджири.

— Най-напред баня — каза му Ехиру и без да обели дума, момчето тръгна подире му към градската къпалня. Жрецът плати за двамата и един от местните ги въведе вътре, за да се съблекат и да седнат, и започна да ги обработва с помощта на палмови клонки и домашен сапун. След като изплакна телата им, прислужникът ги заведе в друго помещение. Там можеха да се накуснат в басейн с топла вода с добавени благовония. Изпълнен от уважение, Ниджири пазеше тишина, за да посвети наставникът му тези скъпоценни мигове на смирена молитва. След като се накусна хубаво, Ехиру установи с изненада, че нищо не тревожи вече неговия разум, а сърцето му е в покой. Той вдигна глава. Ниджири го наблюдаваше и когато съзря очите на наставника си, се усмихна щастливо.

— Да вървим — каза Ехиру.

Двамата излязоха от басейна, изсушиха се, облякоха чисти дрехи и се отправиха към шатрата на Талителе.

— Почакай отвън — каза жрецът на своя чирак, а момчето кимна и се скри в сенките зад шатрата. Щеше да се появи, когато Ехиру го повика, а това щеше да стане само ако старицата го поискаше.

Цирковият керван бе утихнал в по-голямата си част, готов за нощувка, макар някои от по-младите участници да бяха започнали импровизирано представление — свиреха на лири и цимбали край самата вода. В шатрата цареше тишина. Помощницата на Талителе си бе тръгнала или пък спеше до нея. Ако двете бяха гуджаарейки, Ехиру би влязъл, без да моли за разрешение. Но сега почука със свити пръсти по опънатата кожа на шатрата.

— Старейшина, може ли да поговорим?

Отвътре се чу раздвижване. Последва пристъп от мъчителната кашлица на възрастната жена. След като премина, тя проговори:

— Ако речта може да помогне с нещо, влез, който и да си.

Ехиру се промъкна през завесата на входа. Отвътре шатрата бе просторна и удобна, осветена от восъчен фенер, който висеше под отвора в горната ѝ част. Уханието на мед не бе в състояние да прикрие миризмата на старост и болест, но Ехиру не обърна внимание на това. Дебели животински кожи покриваха пода, за да не се усеща коравата хладина на каменната настилка. Шатрата бе украсена отвътре с геометрични фигури в светлите тонове на някакъв южняшки стил, който жрецът не можа да разпознае. По средата бяха разположени два дюшека, но само единият бе зает в момента. Върху него лежеше старицата, която се мъчеше да се изправи и да поздрави своя гост.

Ехиру побърза да помогне, като се наведе над нея и облегна снагата ѝ върху оставена наблизко купчина възглавници.

— Прости ми, старейшина Талителе. Не исках да смутя почивката ти.

— Мира не ми дава тая пуста кашлица — промърмори тя. В говора ѝ се долавяше акцентът на Гехану. Старата жена го измери с присвити очи. — *А-че*. Красивото момче, дето тръгна с нас от Гуджааре. Да не си дежурен по старица тази нощ?

Ехиру се усмихна.

— За мене щеше да е чест, Старейшина, ако бях, но не съм. За друго идвам. — Той замълча, когато жената се разтrese от нов пристъп на остра и видимо болезнена кашлица. Върху поднос край нея се виждаха шише с вода и чаша. Когато пристъпът заглъхна, Ехиру наля

вода и поднесе чашата към устните ѝ. Задържа я така, докато старицата отпиваше. Когато приключи, тя кимна с благодарност.

Ехиру остави чашата, изчака малко, а сетне бръкна в дрехите си за кесията. Извади я, развърза я и изсипа в дланта си своите служебни принадлежности.

Жената заразглежда полираните камъчета с блеснали от любопитство очи. Той взе житния бръмбар и го поднесе към нея, за да го види по-добре.

— Знаеш ли какво е това?

Нямаше как да се сбърка синьо-черният блясък на джунгисата, нито характерното жужене, което се разнесе, след като я чукна с пръст. Талителе разшири очи.

— *Килефе, че?* Онова, дето му викаме жив камък. Знам, че жужи, но никога не съм го чувала с ушите си.

Ехиру се усмихна.

— Ние го наричаме джунгиса. Бръмченето не е живот, а магия. Тези камъни падат от небето, но много рядко. Ние вярваме, че са остатъци от семето на Слънцето, пръснато из небесните селения. Десет години са отишли, за да се извае тази тук, а на мене ми трябваша още пет, за да овладее нейната сила. — Въртеше бръмбара между пръстите си, потънал в мисли. — В целия свят има само няколко джунгиси.

Тя кимна очарована, но след това съзливите ѝ очи се присвиха.

— По моя край се разправят легенди за килефе и за онова, което жреците воители от крайречните царства правят с тяхна помощ.

Ехиру кимна, вперил поглед в очите на възрастната жена.

— С тях задържама магията на съня, докато странстваме със заспалия из Ина-Карек, което наричаме царство на сънищата.

— *А-че.* — Тя облегна гръб на възглавниците, потънала в размисъл. — Дошъл си да ме убиеш.

— Смъртта е само една част от онова, което нося. — Той вдигна ръка и докосна бузата ѝ. Тя бе стара и мека. Ехиру усети колко е тънка нишката на живота, свързала душа и тяло. С лек напън на волята той я потопи в покрайнините на Ина-Карек и внимателно я поведе в сън на приятни спомени. Картината на нейното родно село разцъфтя в съзнанието и на двамата. Наоколо бяха пръснати хижи със сламени покриви, дечица гонеха кози, токачки^[1] кълвяха из прахоляка. От

близкия хамбар се носеха миризми на животински изпражнения и сухо зърно. Ехиру видя висок и красив юноша, когото бе обичала толкова отдавна, и за миг го обикна заедно с нея.

С въздишка на съжаление сложи край на съня, като я върна много внимателно в Хона-Карек. Тя бе толкова близо до смъртта, че дори не му се наложи да я приспива за това кратко пътешествие. Жената примигна един-два пъти, а сетне го погледна втренчено.

— В Гуджааре моята задача е да направлявам душите в Ина-Карек, както ти показах току-що — каза той. Погали я по бузата, възхитен от красотата на всяка обветрена гънка по нейната кожа, преди да отпусне най-накрая ръце върху нейните. — Аз не съм в състояние да те излекувам, но мога поне да ти осигуря спокоен отвъден живот, изпълнен с обичани от тебе хора и любими места.

Тя го погледна и въздъхна дълбоко.

— Какъв съблазнител си само. През ум не ми е минавало, че пак ще бъда ухажвана на стари години, нито пък че толкова много ще ми се иска да се съглася. Колко жени си имал с тоя меден език?

Ехиру се усмихна.

— Нито една, Старейшина. Жените са забранен плод за такива като мене. Но... — Той сведе поглед, усетил прилив на гореща кръв към лицето си под нейния всичко разбиращ поглед. — Обичал съм много при изпълнение на задълженията си.

— *Ти-сову?* Обичал си ги, казваш. — Тя вирна кокетно глава. — А мене обичаш ли?

Той не можа да сдържи смеха си, макар приглушен, за да не наруши магията на покоя.

— Мисля, че бих могъл, Старейшина. Когато споделяш сън на друг човек, няма как да не го обичаш...

След като изрече тези думи, той потъна в мълчание и едва не подскочи от острата тръпка, която го прониза. Това ли било то? Да не би да бе опорочил Вземането на онзи бромартец, защото веднага след злоещото му ясновидство не съумя да обикне приносителя на Божествена Дан? Той не го хареса още отначало — без причина, просто защото бе варварин. А след това допусна предубеждението да надделее над чувството за дълг. Не успя да овладее собствените си страхове и отвращение, което щеше да стори без усилие за другиго.

Това прозрение го порази до такава степен, че вниманието му се разсея. Острата кашлица на Талителе го върна към действителността. Ехиру изруга наум и пропъди неуместните мисли. Имал бе намерение да я държи спокойна и безгрижна, за да предотврати кашлицата.

Когато пристъпът отшумя, старицата разголи с поглед цялата му душа.

— Нещо те тревожи, жрецо — отбеляза тя.

Той сведе глава.

— Прости ми, стара майко. Мисълта ми се лута.

— Няма за какво да ти прощавам. Една грешка е дребна работа. — Нова усмивка. — Но ти не знаеш това, нали? Бедничкият.

— Моля?

Тя обърна нагоре едната си длан и хвана неговата, а с другата започна да я гали.

— Ясно ми е как са те обработили. — Макар дрезгав, гласът ѝ бе приятен. — Отнели са ти всичко, на което държиш, че? Отнели са целия ти свят, за да те оставят сам. И сега си мислиш, че любовта избуява с едно щракване на пръсти, а укротяването на болката е равносилно на доброта. Но ти си още млад.

Той свъси чело. Толкова бе разстроен, че забрави за магията, която сътворяваше в момента.

— Укротяването на болка *наистина* е доброта, стара майко. А чувствата ми към хората, на които помагам...

— Не се съмнявам в твоята любов — прекъсна го тя. — Ти си мъж, създаден за любов. Така мисля. Очите ти ме карат да *поискам* смъртта — толкова много любов има у тях. Само че не е истинска. Истинската любов трае дълги години. Тя причинява болка и я преодолява.

За известно време остана така поразен, че не можа да отговори. Когато най-накрая си върна дар слово, едва успя да промълви:

— Аз мога да приема, че болката... върви ръка за ръка с любовта, стара майко. Загубвал съм обичани хора, близки. Но те умираха бързо и аз благодаря всеки ден на моята Богиня за този благослов. Да не искаш да кажеш, че щеше да е по-добре, ако бяха оставени да страдат?

Тя изсумтя шумно.

— Страданието е част от живота. Всичките му части са размесени заедно — не можеш да отделиш само една. — Тя пак погали съчувствено ръката му. — Сега бих могла да те оставя да ме убиеш, добри ми приятелю, да потъна завинаги в покой и прекрасни сънища. Но може ли някой да каже какво ще ми се случи, ако река да остана? Ами ако дочакам ново внуче? Или пък чуя хубава шега, та да се смея дни наред? Може някой друг красавец да пофлиртува пак с мене. — Тя пусна беззъба усмивка, а сетне се разтреса в нов пристъп на ужасяваща и мъчителна кашлица. Ехиру я държеше с разтреперани ръце. — Искам си всеки миг от моя живот, хубавецо — както болките, така и сладостите. Чак до самия край. Ако това е всичко, което ще помня във вечността, искам да натрупам колкото може повече спомени, докато все още имам възможност.

Той не можеше да приеме тези думи. В съзнанието му отново изплува майчиният образ, аристократичен и красив, обезобразен от кървави жилки. Усети миризмата на тази кръв, на жлъч и зловоние от разкъсани черва. Видя очите на своята майка, отворени към нищото, без да има кой да склопи клепачите им. Жените бяха богини, които не се нуждаеха от чужда помощ, за да стигнат до най-прекрасните селения в Ина-Карек, но нейната смърт си бе ужасяваща — изобщо не оная царствена кончина, която заслужаваше тази жена.

Вдигна поглед към Талителе и в съзнанието му изникна картина на подобно унижение, което очакваше и нея. Щеше да кашля, докато дробовете ѝ се пръснат на парченца, за да умре, удавена в собствената си кръв. Как да я остави на подобни мъки? Дори по-лошо — да стои тук и я гледа?

„Бих могъл да я прибера, така или иначе — каза си той. — Гехану никога не ще научи.“

Но по петите на тази мисъл напираше тръпката на най-чист ужас.

Принуден от пресъхналото си гърло да преглътне, Ехиру отдръпна ръце от нейните.

— Твое право е да откажеш приношението — прошепна той. Думите му се лееха по-скоро от само себе си, а не по негова воля. — Душата ти е здрава и животът ти не пречи. Остани си в Хона-Карек с благослова на Хананджа.

Той стана бързо, като си помагаше с опрени в кожата на пода ръце и понечи да напусне шатрата, но тя го спря с думите:

— Жрецо, аз мога да понеса болката, но не съм богиня, каквото и да си мислят твоите сънародници по въпроса. Ще понеса по-леко последните си дни, ако не съм сама. *Че?*

Той долови жалостната надежда в този глас и едва не заплака. Отговори с разтреперан глас:

— Ще те посети отново, стара майко.

Тя се усмихна.

— Значи все пак ме обичаш. Почини си добре.

— Почини си добре, стара майко.

Той излезе от шатрата и тръгна напред с отривиста крачка и стиснати край тялото юмруци. Почти веднага долови шляпане на ходила по каменна настилка — преодолел изненадата, Ниджири го следваше по петите. Момчето не зададе въпроси, за което той му бе безкрайно благодарен, докато бързаше към оградата на езерцето. Там падна на колене и вкопчи ръце в гладкия ръб на камъка с такава сила, сякаш се бореше за живота си. Можеше да танцува. Можеше да заплаче. Можеше да направи каквото и да е, стига то да отклонеше мисълта му от страшния грях, който едва не стори, както и от тръпчивия вкус на жажда за сънна кръв в устата си.

Но не направи нищо — само трепереше в прахта, докато Ниджири го хвана за ръка.

— *Татунеп ниве Хананджа* — изрече момчето началните думи на молитва. И терзанията на Ехиру започнаха да бледнеят начаса. За пореден път Ниджири показва на какво е способен.

„Няма повече време. Трябва да го приготвя да й служи още сега, защото не издържам вече.“

И склони глава над ръцете си, за да потъне в молитва.

---

[1] Птици от разред Кокошоподобни, наподобяващи пуйки и фазани. — Б.ред. ↑

22.

*Камъните джунгиса могат да се докосват единствено
от ония, които служат на Хананджа.
(Закон)*

Жътваря не служи на Хананджа. На него камък не му е нужен вече.

„Нийес трябва да е бил голям глупак, ако си е въобразил, че ще го отmine този кошмар“ — каза си Карис.

Вече *генерал* Карис, повишен на мястото на Нийес. Някога генералът би останал доволен от новото си положение, както и от косвената победа над отколешния си съперник, но не и сега. Сега би дал мило и драго, за да върне званието на Нийес, ведно с всичката мръсотия, която вървеше с него.

Затворниците знаеха, че ще умрат. Мъкнеха се неохотно, и то само заради ударите и крясъците на стражата. Карис забеляза отчаянието в очите им. Нямаше как да видят закритата кола с дебели стени и катинар, която бе докарал в затвора и която чакаше в момента наблизко. Нямаше как да узнаят за чудовището, което бе затворено вътре, но въпреки това май усещаха предстоящата смърт. Може да бяха престъпници, но пак си оставаха истински гуджаарейци.

Точно заради това Карис, обикновено повече практичен, отколкото благочестив, се помоли за тях.

„Нека Хананджа бди над вас в мрачните селения, където отивате за вечни времена“ — прошепна той наум. — „И дано умрете по-лесно от Нийес, защото видях трупа му, след като онова нещо се бе разправило с него.“

— Началник! — Карис се обърна, за да съзре един от своите куриери, застанал мирно с човек от затворническата охрана до себе си. Конникът бе потънал в пот и мръсотия, почти се олюляваше от

изтощение. Карис присви очи и нареди на надзирателя да донесе лимонена вода и сол. После посочи пода и куриерът се отпусна върху него с благодарност.

— Докладвай.

— Заповедта е доставена в югоизточния гарнизон с пощенски гълъб преди два дни — съобщи куриерът. — Втора птица е изпратена от там на югозапад. Югоизточният командващ няма доверие на пощенски птици, когато става дума за информация от първостепенно значение, поради което ме изпрати със съобщение до... — Мъжът се подвоуми. — До пустинния гарнизон. Уморих пътьом един кон, но доставих пратката своевременно. На връщане минах през граничното градче Кетуяе. Цирковият керван е прекосил реката на това място преди едно четиридневие.

— Само четири дни? Сигурен ли си? — Ако нямаше бури и злополуки, най-бързият преход през пустинята до северния търговски град на Протектората Кисуа траеше седем денонощия. Кетуяе се намираше на ден път от Гуджааре. Вече трябваше да са минали Теса и да са преполовили цялото разстояние.

— Да, началник. Но пустинният командващ ме увери, че негов отряд ще успее да настигне кервана. Разполагат с опитни следотърсачи. Имат и шадунски коне, специално селектирани и отглеждани за пустинни условия — два пъти по-бързи от камилите.

Което означаваше, че ще изтече още едно, може би две денонощия, преди гарнизонният отряд да открие и настигне кервана. Точно на границата. На Карис му оставаше единствено да се помоли командващият пустинните сили Сешотенап да прояви благоразумие и да не изпрати войниците си в гуджаарейски униформи. Само това им липсваше — някой кисуатски патрул да спипа гуджаарейски отряд там, където не му е мястото, изпратен от гарнизон, за който се предполага, че не съществува под слънцето, с цел да ликвидира кисуатски посланик. Наближаваше война — Карис не бе сляп, — но инцидент като този би могъл да я предизвика много по-скоро, отколкото желаше Принцът.

„Случи ли се това, голям късмет ще извадя, ако само ми отреже главата.“ Което му напомни за текущата задача.

Надзирателят се върна с чаша лимонена вода и солена бисквита. Подаде ги на куриера, чиито ръце не преставаха да треперят.

— Вземи си едно четиридневие отпуск — нареди Карис, — но за целта трябва да се махнеш от това място. Надзирател, помогни му да стигне до конюшните.

Куриерът се сепна и разля малко вода върху брадичката си. Обърса я и облиза по навик влагата от дланта си.

— Началник, моля за извинение, но конят ми е полумъртъв, а и аз не съм в много по-добро състояние.

— Можеш да получиш друг от нашите конюшни. Но трябва бързо да се махаш.

— Но това е цял ден излишен път от тук до града, началник!

Карис се начумери.

— Стой си тук тогава — сопна се той. — Но като разбереш какво се случва и когато споменът за него започне да тормози сънищата ти, сети се, че съм опитал да ти го спестя.

Завъртя се на пети, без да обръща внимание на обърканото „Началник?“, промълвено зад гърба му. Насочи се към стълбището на кулата и чу как надзирателят съветва куриера да не се прави на глупак, а да си обира крушите. Нищо чудно — той бе ставал свидетел на подобен ужас и преди, макар и не в такъв мащаб. Те знаеха по-добре от Карис какво предстои.

В приземния етаж го чакаше началникът на затвора с опънато от нерви лице.

— Твоят... тъъ... гост започва да губи търпение — каза той, като тръгна редом с Карис. — Пробвахме да му подадем храна през решетките, но той ръмжи насреща ни и я мята обратно. Можем да опитаме пак...

— Недейте — прекъсна го Карис. Бръкна в окачената на бедрото кесия и извади грубо парче джунгиса, дадено му от Принца. — Храната не е онова, което жадува точно в този момент. Погрижи се хората да напуснат двора и чакай.

Карис мина през коридор със сводест таван, който водеше към съседния вътрешен двор. Тук обикновено пускаха затворниците за разходка, но днес пращното пространство приютяваше единствено колата с подсилените стени. Юздечките^[1] на конете бяха свалени от главите им, за да не си гризат мундщците — животните не преставаха с опитите да се откъснат от колата. Докато я приближаваше, Карис не долови никакъв звук откъм вътрешността ѝ, макар да усещаше с

кожата си изостреното внимание на онова нещо в нея. Капаците на прозорците бяха заковани здраво с изключение на онзи, през който го хранеха. Той бе обезопасен с железни пръти. Карис не можа да види нищо, дори когато приближи съвсем. Само мрак.

Застана достатъчно далеч, за да не бъде достигнат от някоя протегната между железата ръка, пое дълбоко въздух и се опита да сложи в ред мислите си. Принцът му бе дал подробни наставления, но сега, разкъсвано между лудото биене на сърцето и представата за онова, което предстоеше, съзнанието му не можеше да ги извика.

Дочу шум вътре в колата. Един глас, пресипнал и плътен, проговори със запъване:

— Залез ли е, Братко? Ще из... ще излизаме ли тази нощ?

Карис преглътна и почука повърхността на джунгисата, за да я накара да забръмчи.

— Тази вечер няма. — Гласът му бе толкова тих, че не можеше да заглуши вибрациите на джунгисата. — Но ще има работа за тебе на това място. Не ги ли усещаш? Събра... — Той млъкна и потърси друга дума. — Струпани са наблизо. Сто мъже се намират в съседния двор. Те са осъдени като покварени и се нуждаят от твоето съдействие.

Вътре нещо се раздвижи, чу се слаб шум от вериги.

— Усещам ги. Толкова много... — Сега гласът прозвуча уверено. — Толкова много *покварени*.

Карис преглътна.

— Да. Трябва да ги вземеш всичките, Братко... всичките наведнъж. Ясно ли ти е? От там, където си сега. Без да ги докосваш. Ще можеш ли?

„Старите ръкописи са категорични“ — казал му бе Принцът. — „Всеки от тях споменава, че Жътварите са способни на това, Карис, а и на много повече. Виждат без очи, убиват без ръце, изпиват живота като вино, за да изплюват чудеса. Магия, с която могат да съперничат на самите богове. Не искаш ли да видиш това със собствените си очи?“

„За нищо на света“ — си бе помислил Карис, макар да бе замълчал благоразумно.

Откъм вътрешността на колата се чу бавно и дълбоко вдишване, сякаш съществото опитваше въздуха през зарешетения прозорец.

— Мръсотия и омраза. Усещаш ли, Братко? Усещаш ли техния страх?

— Да. — Този път не се наложи да се преструва. — Усецам го.

— Мръсотия. — Гласът на Жътваря бе пак самоуверен, почти гневен. — Те винаги се страхуват от нас. Няма вяра... сквернословие. Трябва да ги пречистя до един. Трябва... Аз трябва...

Първите писъци свариха Карис неподготвен. Очаквал бе някакво предупреждение, а продължаваше да чува как съществото вътре си мърмори нещо, дори след като отделните писъци се сляха в десетки, а след това в многогласен хор на ужаса, който започна постепенно, глас подир глас, да стихва.

След това отново набра мощ, сега по-близко.

Карис се извърна към сводестия проход и застина поразен. Там стоеше началникът на затвора. Тялото му бе сковано, лицето му бе изкривено в гримаса, подобна на която Карис не бе виждал никога, а очите му бяха затворени. Спеше. А пицяха надзирателите, които го наблюдаваха — самият началник оставаше безмълвен. Пред очите на Карис той започна да се тресе целият, пръстите на ръцете му се свиваха и отпускаха в бърз спазъм, урината му плисна в прахоляка под препаската. Очите му се отвориха внезапно, уж буден, но не съвсем, бял като платно. Жилите на шията му изпъкнаха като опънати въжета, ясно се чуваше скърцане на зъби.

— Не — прошепне Карис.

— Няма вяра — ръмжеше Жътваря.

Смъртта косеше навред из крепостта затвор. Осъдените бяха вече мъртви. Надзирателите умираха в момента.

— Не! — Ужасът най-сетне извади Карис от вцепенението му. Той се хвърли към колата и започна да удря с юмруци по решетката. — Спри веднага! Не тях! Те са... те са твои братя, не трябва да ги... не тях...

— Моите братя не биха се страхували — чу се гласът отвътре, вече по-разбираем. Дори повече от разбираем. В него кънтеше нотка на свирепо ликуване.

— Спри, боговете да те прокълнат дано! Ще избиеш всички!

Нещо се раздвижи вътре и Жътваря се показа внезапно зад решетката. Очите му с цвят на смола и кървясало бяло виждаха отвъд пределите на света, в някакво кошмарно място, което Карис се помоли никога да не посети. Приютило ги бе болезнено изпито лице — кожата бе така опъната върху костите, че лъщеше като полирана. Сега започна

да се бърчи — Карис очакваше да чуе звуци от нейното нагъване и изпъване, подобни на шум от мачкана суха шума, — за да оформи грозна паст. Часове по-късно генералът щеше да се сети, че тя е отразявала опитите на Жътваря да наподобява усмивка.

— Аз не убивам — заяви Жътваря.

Последният надзирател падна безмълвен. Вторачен в тези невъзможни очи и обзет от желание да затвори своите, Карис внезапно осъзна, че едничкият шум, който долавяше освен вятъра, бе тихото бръмчене на джунгисата. Всички останали в затвора бяха мъртви.

Всички освен него.

„Единствено джунгисата ме пази“ — даде си сметка той.

Докато тази мисъл си пробиваше път в неговото съзнание, ръката му започна да трепери издйнически.

Той заскимтя, усетил с инстинктивна увереност, че ако изпусне камъка, Жътваря ще му види сметката. Това ясно личеше от безумния поглед на съществото. То — Карис не бе в състояние вече да мисли за Жътваря като за човек — щеше да разрови съзнанието му, да прекъсне нишката на живота му и да го завлече в мрачните усои на собствената си сърцевина. И там щеше да налага душата и разума му, а плътта му щеше да остави да гние навън.

Сякаш прочел тези мисли, Жътваря бавно кимна. После се отдръпна от решетката, за да потъне отново в мрака. Разтреперан неудържимо, Карис изпусна джунгисата. Тя падна в прахта и престана да бръмчи, оставила самичко тихото дихание на вятъра.

Мина известно време.

Впоследствие Карис не можеше да определи колко. През този период у него нямаше мисъл. Очакваше първата студена и невидима милувка на смъртта. Когато разсъдъкът му започна бавно да се завръща, той долови тежко дишане откъм вътрешността на фургона. Нахранило се най-после, чудовището спеше.

Карис погледна нагоре и видя, че звездите вече блестяха от небосвода, наобиколили масивното полукълбо на изгряващата Сънна Луна. Той се наведе сковано в нейната многоцветна светлина и вдигна джунгисата. След кратък размисъл отново я накара да бръмчи, преди да я прикрепи към огърлицата си от злато и лапис — сватбен подарък

от жена му. Слабото жужене на камъка отекваше в метала и звучеше като монотонна песен. Тя го успокои. Най-накрая генералът се обърна и напусна двора, за да се упъти към конюшната и да потърси коне. За момент перспективата да подкара в нощта с онова нещо зад гърба почти блокира ума му за пореден път, но песента на джунгисата прогони малко по малко страховете. Тя щеше да го пази. Способностите на чудовищата също имаха някакви предели.

Прескочи внимателно трупа на куриера и се подготви за връщане в Яна-ян.

---

[1] Част от оборудването за впрягане или яздене, която се надява на главата на коня и служи за насочване на животното. — Б.ред. ↑

23.

Бирникът носи винаги със себе си знака на Хетава — свещеното лунно цвете. Освен това оставя и личния си знак във вид на по-маловажно цвете, понеже при даряване на Нейния благослов Бирникът става съпричастен на Божественото начало.

(Закон)

Сунанди забеляза Бирника да влиза в шатрата на старата жена и реши да действа. Стиснала юмруци, тя тръгна след него с твърдото намерение да го разобличи пред целия керван, ако се наложеше. И тогава от сянката на шатрата излезе момчето. Тя замръзна на място, обзета изведнъж от тревога. Дали бе позволено на Чирак-Бирници да убиват? Не можеше да си спомни, но нещо ѝ каза, че точно този не го е грижа за позволенията.

И сега момчето я изненада с думите:

— Той има разрешение. Това от Богинята му е напълно достатъчно, но Ехиру разговаря и с Гехану.

Чутото разколеба нарастващия гняв на Сунанди. Тя отпусна юмруци и впери втренчен поглед в момчето.

— Не ти вярвам.

— Не всички се страхуват от смъртта като теб. — Този път в тона му нямаше презрение. Ядът от по-раншната им разправия, изглежда, се бе изпарил напълно. — Иди питай Гехану, щом не ми вярваш.

— Ще отида.

Тя се завъртя на пети, преди да обмисли положението. Логиката ѝ казваше, че докато разговаря с Гехану, Бирникът можеше да убие старицата, но ето че куражът я напусна отведнъж. Държанието на това момче я лишаваше от сила. В сегашния кратък разговор Ниджири твърде много наподобяваше своя наставник — цялото му същество излъчваше същата извратена смесица от заплаха и съчувствие. Всичко това неприятно напомняше за собствения ѝ статут на „отсрочена“,

както и за още по-неприятната възможност да ѝ бъде отнет този статут във всеки един момент.

Тя осъзна, че погрешно бе преценила момчето като безопасно, и напрегна воля, за да овладее страха, докато прекосяваше лагера и барабанеше с пръсти по палатката на Гехану. Каквото и да предприемаше Хетава при обучението на своите убийци, то явно бе оставило вече дълбок отпечатък в душата на Ниджири.

Гехану ѝ викна отвътре на родния си език да влиза, а когато я видя, на лицето ѝ грейна усмивка и тя бързо смени езика с лекотата на стар търговец.

— А, Нефе. Бих си помислила, че си още в банята да се порадваш на цивилизацията. Градска глезла такава.

Сунанди се принуди да се усмихне и седна срещу сламеника на Гехану.

— Вече се накиснах здравата. Виж, Ану... тия моите спътници...

— Жрецът ли? — Гехану се усмихна на нейното нервно кимване.

— Толкова много са твоите тайни, че някои се разчуват, без да усетиш.

— Така става май. Значи той наистина има твоето съгласие? Така казва момчето, а аз не му повярвах.

— Това момче е голяма изненада за мене. Никога не бях виждала младеж от тяхната пасмина, макар да е явно, че няма как да ги вземат наготово възрастни. Да, аз му позволих да говори с Талителе.

— Ти... — Сунанди се мъчеше да запази учтив тон, без да обвинява. — Нали ти е известно какво може да ѝ стори?

— Стига тя да е съгласна.

— Тия типове пет пари не дават дали си съгласен, или не.

Гехану вдигна вежда.

— Не беше ли ти тази, която го доведе?

— По принуда. Нямам му доверие. Даже не го харесвам.

— Колко жалко. Той изглежда съвсем свестен.

— Като за убиец — да! Един от неговите „братя“... — Тя млъкна, а мъката отново се надигна, смеси се с гнева и я задави. Произнесе само името. — Лин.

— Онова дяволче? Била е Взета?

— Не, убита. Онова нещо, което броди из града...

— А! — Гехану издаде тих стон. — Не думай! — Тя затаи дъх, когато Сунанди кимна. — О, богове на земята и небето!

— Това чудовище е започнало като Слуга на Хананджа, също като него — обясни Сунанди, като кимна в посока на шатрата на Талителе. — Затова трябваше да го спреш.

Но за нейна изненада Гехану поклати глава.

— Не ми е работа. Изборът си е на Талителе.

— Казах ти, че...

— Той обеща да поиска нейното разрешение и аз му вярвам.

— Не бива да вярваш на нито една негова дума! Той самият не знае какво зло крие у себе си!

Лицето на Гехану се вкамени и едва тогава Сунанди осъзна, че си е позволила да повиши тон в палатката на своята домакиня.

— *Би инча*. Прости ми, Гехану. — Сунанди въздъхна и разтри очи. — Почвам да полудявам. Толкова ми липсва Лин, че даже не мога да мисля вече.

— Простено ти е — отвърна Гехану начаса и чертите на лицето ѝ омекнаха. Протегна ръка и хвана Сунанди за рамото. — Сърцето ми плаче с твоето, Нефе. Само че Талителе умира. В моята земя щеше да бъде наобиколена от десетки свои потомци, а всички погребани в нея предци щяха да я посрещнат. Тук е сам-самичка, откъсната от земята, в която се е родила. Жрецът предлага друг избор. Нямам право да ѝ го отнемам. — Гехану взе лулата си, дръпна здраво и пусна струйка дим. — С жреца поне няма да я боли.

Сунанди сведе поглед, усетила още по-силно собствената си мъка. Да би могла и тя да предостави подобен избор на Лин — Вземане или ужасната смърт, която я сполетя, — какво ли би решила? Не ѝ се щеше да обсъжда този въпрос.

— Прости ми, че поставих под съмнение твоето решение — проговори Сунанди.

Гехану сви рамене.

— Ако това те успокоява, аз силно се съмнявам, че тя ще приеме предложението. Още в Гуджааре я питахме дали не иска да посети Хетава, но тя отказа. Не желае да я лекуват — иска просто животът да протече така, както е писано. Не мисля, че за едно осмодневие ще промени решението си. Ще се навърта наоколо докогато може, за да ме тормози.

Сунанди се усмихна против волята си.

— Няма да е зле.

— Няма да е зле ли? Ти не я познаваш тая жена. Но стига толкоз по въпроса. Радвам се, че дойде, защото имам да ти казвам нещо друго.

— Така ли?

Гехану кимна, остави лулата върху поставката ѝ и започна да тършува из дрехите си.

— Тукашният старейшина поиска да изпрати в Кисуа съобщение. След като говориш от името на Кисуа... — Жената измъкна ръка изпод робите, държейки малък свитък. Сунанди затаи дъх. Той бе от същия вид, който Кинджа бе използвал винаги за свръзка с шпионската мрежа на страната. Нямаше представа, че въпросната мрежа се простира чак до Теса. Кинджа навярно бе вербувал лично местния старейшина.

Взе свитъка и го разгъна, за да прегледа шифрованите хиератик.

— Странно.

— Още една изтървана тайна?

— Не съм сигурна. Пише, че някакви шадуни са попаднали на нещо необичайно източно от Теса, в сърцето на пустинята. Следи на място, където не би трябвало да ги има — голям брой камили и коне, здравата натоварени, щом оставят трайни отпечатьци. Двама скаути поели на изток, за да ги проследят, и не се върнали. Не разбирам защо тукашният главатар намира всичко това за важно.

Гехану свъси вежди.

— Племето на шадуните обитава пустинята от много поколения. Ако някой техен следотърсач се загуби в нея, това е крайно необичайно. А при двама — вече става лошо.

— Възможно е да са проследили някой беден керван, който не може да си позволи маршрута през Теса. Група изпаднали нещастници, загубили пътя в пустинята. Или пък банда мародери — те като нищо могат да убият следотърсачите.

— Бая народ ще трябва да са тия мародери, ако е така. И с много провизии — не можеш да тръгнеш с толкова коне в пустинята, без да разполагаш с достатъчно вода и фураж. Това никак не ми прилича на бедни заблудени керванджии.

— Значи войници? — Сунанди поклати глава. — Няма начин. Пустинните хиляда са неутрални пространства между Протектората и териториите на Гуджааре. Те принадлежат на пустинните племена — макар и защото никой друг не ги иска. Никоя държава няма право да

праца войски тук. Нито пък *би могла* — в пясъците няма нищо друго освен дюни. На войската ѝ трябват казарми, на конете — конюшни...

Тя млъкна, а очите на Гехану се разшириха — двете прозряха истината едновременно.

— И постоянно снабдяване — промълви Гехану.

Сунанди кимна. Умът ѝ бе парализиран от изводите.

— Цял гарнизон. Най-вероятно в близост до някой от по-малките оазиси. Но колко голям? С каква численост? Не може да са много. Защото в противен случай биха оставили трайни следи в пустинята при своето придвижване. Но тогава... — Тя започна да барабани с ръце по коленете си, докато разсъждаваше на глас. — Няма нужда от голяма сила. Само колкото да ударят отбраната на Кисуа по неочаквано направление, като изпреварят основните сили на Гуджааре. С такъв маньовър биха могли да превземат най-северните градове в Протектората и да установят плацдарм, преди нашите сили да се върнат, за да отговорят на удара. — Ръцете ѝ се разтрепераха и тя стисна свитъка. — Дори след предупреждението от Кинджа за миг не бях допуснала, че Принцът може да е чак толкова луд.

Гехану я наблюдаваше, прехапала леко долна устна.

— Ще предупредя хората. Тръгваме утре много преди зазоряване и ще се движим колкото се може по-бързо.

Сунанди кимна.

— Колкото по-скоро занесем тази новина в Кисуа, толкова по-добре.

— Не е само това. — Гехану я погледна с измъчена усмивка. — Следотърсачите са изчезнали, понеже там се намира армия, която не желае да бъде забелязана и убива всеки, имал нещастieto да открие нейното присъствие. Ако част от последните следи са оставени от куриери, които носят разпореждания до тази армия от града — града, в който някой се опита да те убие, — мисля, че същият някой дава мило и драго, за да открие *нас*. *Че?*

Нощният пустинен студ бе вече настанал, но нямаше нищо общо с треперенето на Сунанди.

— *А-че* — прошепна тя.

— *Ти-сову*. — Гехану се усмихна пак, обърната към оставените встрани дисаги. Отвори ги и извади две чаши и полирана кратунка,

гравирана с декоративни мотиви. — Вземи. Тази нощ трябва да се напиш добре.

Сунанди гледаше с недоумение. Гехану ѝ подаде чаша и наля щедро от кратунката. Вино от панире — силно спиртно питие, произвеждано само в най-южните страни. Без да иска, тя се усмихна на малката чаша.

— Ще ми трябва повече от това тук, ако изобщо искам да заспя в близко бъдеще.

— Нали обещах да се грижа за тебе? — Гехану се ухили, докато измъкваше от дисагите още един съд. Кимна към вече отворения. — Това е за тебе.

ТРЕТО СКАЗАНИЕ

След като чу по-важните истории, трябва да започна с по-незначителните, защото виждам, че вече се уморяваш и разсейваш. Няма нужда да се извиняваш. Ние сме мъже на Хетава все пак — сънят не може да ни попречи. Ето там — използвай кушетката. Спи, ако искаш. Аз ще вплета разказа в сънищата ти.

Всичко започва от един луд. В дните, когато Гуджааре била още млада — имали сме само лечение на плътта в ония времена, — започнали да се оформят градските касти. Пристигналите от Кисуа аристократи сона се разделили в две групи: от една страна шуна, които държали да следват обичаите на Кисуа колкото е възможно по-стриктно, и от друга — жина, които искали да превърнат Гуджааре в нещо ново. Първите запазили най-същественото от културното наследство на старата родина, а вторите се смесили с чужденци, като възприели в голяма степен тяхната култура. Всяка от двете групи се нуждаела от другата, понеже без това смесване на традиция и напредък Гуджааре никога не би могла да се утвърди толкова бързо като могъща търговска държава. Но и всяка презирала другата, тъй като разделението помежду им било твърде дълбоко.

Две са нещата, които ги свързвали една с друга — любов към Хананджа и омраза към нашите врагове. В ония дни Гуджааре живеела под угрозата на шадуните, гордо племе от пустинята, което станало свидетел на растящото благоденствие в страната и го пожелало за себе си. Имали ни за мекушави заради цивилизования ни начин на живот и вярата ни в спящата богиня. Само че всеки път, когато предприемали набези с цел да изпитат здравината на нашата отбрана, ние сме ги прогонвали назад. В онези времена армията се намирала под

командването на великия генерал Маханасет — чистокръвен шуна по рождение и голям познавач на чуждоземните обичаи. Победите му били блестящи, бойните му умения — легендарни. Всички го обичали — от простите войници до най-безкомпромисните старейшини.

Но с течение на времето ръководната му роля започнала да бъде поставяна под съмнение. Първо загубил една битка, след това друга. От бойните полета започнали да пристигат слухове за странното му поведение. Маханасет издавал заповеди на войници, които били отдавна мъртви, устремявал се с диви викове срещу противник, който никой друг не виждал. Протекторите на града — в ония дни сме били организирани по подобие на Кисуа — започнали да се безпокоят от мисълта за належащата му замяна, която би нанесла тежък удар на духа на народа. Ако паднел в битка, градът щял продължи да го тачи, а армиите щели се сражават още по-упорито, та да отмъстят за него. Но ако просто го отстранили, народът щял потъне в скръбно униние. А пред лицето на кръжащите като хиени наоколо шадуни не сме можели си позволим и най-малка слабост.

И тогава Инунру, основоположник на нашата вяра и глава на Хетава по онова време, предложил един възможен изход от създалото се положение. Древните познания в областта на наркомансията, донесени от Кисуа, включвали една тайна методика за лечение, която била забранена в старата родина, тъй като носела не само живот, но и смърт. Ако се приложело правилно обаче, това тайно изкуство било в състояние да постигне непостижимото за лечителите от Хетава — да върне покоя на една сломена душа.

Да, вече започваш да разбираш. Изглежда удивително, като си помислиш, че нещо така високо ценено в нашето общество днес е могло да бъде обект на страхове и неразбиране тогава... но промените едва започвали. Маханасет бил доведен в Хетава тежко болен — бръщолевел несвързано, не можел да различи реалност от видение. Един

от жреците на Хетава, поел към отвъдното старец, сам предложил да стане донор на съня. Прехвърлянето от единия към другия осъществил сам Инунру. Докато извършвал това, градът станал свидетел не на едно, а на две чудеса. Първото било връщането на разсъдъка у Маханасет. Той скочил от болничното легло напълно излекуван и здрав. Второто неочаквано чудо била радостта, с която си тръгнал от този свят старият жрец. Казват, че преди края извикал в съня си: „Аз идвам, Хананджа!“. Няма съмнение, че старецът умрял щастлив, тъй като Инунру споделил неговата радост с всеки един от присъстващите. Мнозина се разридавали, осъзнали величието на последния покой.

За останалото можеш сам да се досетиш. Маханасет отново застанал непоклатим начело на своята армия, за да нанесе съкрушителен удар на шадуните, като ги принудил да плащат налог, забранил им достъп до местните пазари и гарантирал могъщество за света на Гуджааре. Умиращите, предпочели покой пред болка и мъка, започнали да се стичат в Хетава — отначало по четворки, след това на тълпи. В Хетава докарвали и болни, за да бъдат отпратени след това със здрав разум или излекувано тяло. Когато Маханасет се завърнал от своите победоносни походи, хората били толкова щастливи, че го избрали за владетел вместо Протекторите и го назовавали Крал, както варварите наричали своите господари. Но той отказал.

— Това е град на Хананджа, както аз съм слуга на Хананджа — заявил славният пълководец. — Само Тя може да бъде едничкият истински управник тук. Аз ще управлявам от Нейно име като Принц, а Крал ще се назова, когато заема мястото си до нея в Ина-Карек. И ще управлявам с напътствията на Хетава, без чиято мъдрост Гуджааре можеше да падне.

Така и станало. При владичеството на Маханасет законът на Хетава станал закон на Гуджааре, а покоят на Хананджа се превърнал в дар от Принца за народа. Ето така сме започнали да отдаваме почит на Хананджа като най-велика сред всички.

24.

Следовниците на четирите Пътя от мъдростта на Хананджа имат позволение да пренебрегват общоприети правила и нареждания на властта, стига с това да служат на мира и покоя.

(Закон)

Супериорът на Хетава седеше в своя кабинет и се наслаждаваше на звуците на ранната утрин. Питаше се кога ли собствените му Бирници ще дойдат за него.

Едно денонощие бе изминало от срещата му с Принца и онова, което я последва. Обикновено при завръщане от подобни срещи в малките часове на нощта заварваше будни малцина от обитателите на Хетава — само двамата Пазители от личната му охрана, часовите и шепа Лечители от нощната смяна. Понякога група сънени послушници правеха компания на последните, потънали в съзерцание в съответния Път на мъдростта, а няколко чираци помагаша на свои по-възрастни братя. Но когато тази сутрин Супериорът мина през Залата на Благослова, завари в нея Рабанех, коленичил в нозете на Хананджа, но без да се моли. Бирникът бе обърнат с лице към входа на Залата и не бе облякъл своята качулата роба — още бе на смяна. Странно бе да го завари така, загърбил статуята. Това бе израз на пренебрежение към Хананджа, макар и маловажен — все пак това тук бе просто една статуя.

Само че погледът на Рабанех бе впит в Супериора. На лицето му нямаше усмивка, а погледът му бе пълен с укор. „Само един тук обижда Хананджа“ — казваше този поглед. И Супериорът разбра — часът на неговата Последна Дан бе ударил.

Времето след тази среща прекара затворен в покоите си, като разпореди да не бъде обезпокояван от посетители, за да може да се моли и подготви в съзерцание за покоя на Хананджа. Заспа, без да иска, и остана крайно изненадан, когато се събуди жив. Нямаше да има

време да посвети Учителя Маатан, избран за негов приемник, в тайните, които вървят заедно с мантията на Супериор. Те всичките така или иначе бяха тръгнали накриво. Може би, ако загинеха заедно с него, Хетава щеше да оцелее в надигащата се буря.

Украсената с мъниста завеса на входа се обади, за да съобщи, че някой бе влязъл в покоите му. Супериорът настръхна, а сетне си наложи да се успокои. Единствено куриер на Съвета или Лечител при спешен случай можеше да наруши усамотението на Супериора, след като го бе разпоредил. И Бирници, разбира се. Те ходеха където си пожелаят. Отвори очи.

Застанали бяха срещу бюрото, сериозни и безмълвни, все още в официалните роби без ръкави от сутрешната Церемония по предаване на събраните приношения. Значи нямаше да има Вземане. Супериорът не знаеше как да постъпи — да се ядоса или да изпита облекчение.

— Искаме да говорим с теб, Братко Супериор. — Гласът на Сонта-и прозвуча така, сякаш бе дошъл да обсъдят времето. Пък може би за него всичко това бе точно толкова важно, като се знаеха особените му схващания за добро и лошо. Нямаше съмнение, че Рабанех бе онзи, който се домогваше до обяснения и подробности. За Сонта-и всичко бе просто и ясно. Ако Супериорът бе покварен, то трябваше да умре.

— Добре — отговори Първожрецът. — Чаках ви.

— Идваме само за разговор — обади се Рабанех. После седна в креслото от другата страна на бюрото. Сонта-и остана прав.

— Проба за истинност значи. Трябва да ви благодаря за вниманието. — Супериорът въздъхна. — Макар че нещо у мене иска да свършите по-бързо.

— Кажки какво имаш предвид — обади се Сонта-и. — Може да ти угодим.

Супериорът стана, за да отиде до близкия шкаф. Отвори го и извади червена стъклена бутилка, творение на един от най-добрите майстори в града. Бирниците избягваха пиенето за собствено удоволствие, но понякога надигаха чашка заради приносителя.

— Пийнете с мене, братя. Още не съм престарял. Не съм подготвен да прекарам последните си часове в самота.

— Това изповед ли е? — Рабанех наблюдаваше внимателно лицето му, докато Супериорът вадеше три червени чаши от шкафа и ги

поставяше на бюрото. — Ти *молиш* за благослова на Хананджа?

Супериорът остана замислен за миг, а сетне започна да налива.

— Да — на първия въпрос, и не — на втория. Много бих желал да живея. Но аз познавам закона в тази страна, също както и вие. А според този закон — според Нейния Закон — аз съм покварен. Каквото и да си мислите за мене, никога не съм *искал* да бъда двуличник.

Той замълча и взе чашата, като кимна към двамата да последват примера му. Рабанех се поколеба, но вдигна своята. Сонта-и — не. Каза:

— Искал или не, станал си точно такъв. Само двуличник може да заклейми наш Брат като измамник, а след това да остави Принцът да го отведе. Ако си бил убеден, че представлява опасност, в никакъв случай не трябваше да го пускаш навън от Хетава, лишен от грижите на неговите Братя. Рабанех казва, че си изпълнявал заповед на Принца. — За един кратък миг нещо раздвижи безизразните черти на обветреното жреческо лице. Любопитство. — Как става така, че Супериорът на Хетава, първи Слуга на Хананджа, изпълнява заповеди, които не са Нейни?

Супериорът вдигна чаша и отпи с наслада от чистата и ароматна напитка. Ликьор от Джияро — един от малкото северни деликатеси, към които проявяваше слабост.

— Трябва да кажа, че отначало не знаех всичко. Принцът е майстор в прикриване на плановете си. Цели три години успяваше да заблуди дори мен. Сега знам истината — той е напълно луд.

Лицето на Рабанех остана непреклонно. Добродушният Рабанех бе „кибритлията Рабанех“ в годините преди да стане Бирник. Любопитно бе да се види как частица от предишната личност бе в състояние да се прояви в подобен момент.

— Тогава трябва да му се даде сънна кръв, за да бъде излекуван.

Супериорът потисна желанието да се изсмее. Прикри го с продължителна глътка от чашата си.

— *Дадена* му бе сънна кръв. Точно с това започна целият кошмар.

О, но той бе започнал всъщност много преди това, в родилните мъки на Гуджааре. И даже още по-рано — в Кисуа. Трябваше да изповяда всичко пред тях, да им разкаже цялата истина, та да изживеят

и те същия шок и ужас и същото обезверяване, които терзаеха самия него, откак разбра...

Не. Словата на неговия предшественик изплуваха в съзнанието му, пълни с отблъскваща мъдрост: „Един Слуга на Хананджа съществува на света само за да облекчава болката на Гуджааре. Задача на Супериора е да облекчава болката на своите другари Слуги. Съществуват тайни, които могат да съсипят братята ти — твой дълг е да носиш бремето им сам.“

Да го носи и да бъде смазан от него, както излизаше.

— Принцът уби своя баща, за да се домогне до трона — каза Супериорът, вторачил поглед в червената чаша. — Стават такива неща. Но когато Еникет — нашият Принц, извинете — взе Ореола, тутакси започна да проявява признаци на опасна лабилност. Освен другите ексцентрични прояви той изпрати в Ките-ян военен отряд, за да избие до крак съпругите на баща му и останалите деца, включително и новородените. И собствената си майка. Оцеля единствен Ехиру. И то защото Хетава вече го бе изискал. — Той замълча, потънал в размисъл. — Според някои майката на Ехиру била ясновидка и знаела, че клането предстои. Никога няма да научим със сигурност — Ехиру не говори за миналото си.

— Може би понеже то няма нищо общо с положението в момента — обади се Сонта-и.

Супериорът се усмихна. Завиждаше на Бирниците за способността им да възприемат света така опростен — покой и поквара, добро и зло. Един Супериор не можеше да си позволи подобен лукс.

— Има много общо с положението, Братко Сонта-и, но аз разбирам твоето нетърпение. — Отпи още малко от ликьора. — Дългът на Хетава изглеждаше пределно ясен. Предложихме на Принца сънна кръв — привилегия на овластените, нали разбирате. Висшите касти в града шушукат, че тя превъзхожда в пъти тимбалина или който да било друг опият. Обстоятелството, че лекува разума, е нещо, което те нито проумяват, нито ги интересува, но за нас е особено полезно. И така, изпратен бе Лечител, за да занесе сънна кръв и да проведе лечението. Само че емисарят установил, че няма никаква лудост за лекуване — не и в медицинския смисъл. Телесните течности на Принца си били в

пълен синхрон. Главата му не била пострадала. Неговите... ексцесии... са извършени при абсолютно ясно съзнание.

— Поквара — отбеляза Рабанех и посърна. — Върху самия *Трон на Залеза*.

— Това се е случвало и преди — каза Супериора, като внимаваше в тона му да не проличи ирония. Вече достатъчно ги бе ядосал. — Известна доза поквара е присъща за всяко равнище на властта. Ние я търпим в името на покоя в града. Но важното в дадения случай е, че Принцът в резултат от нашите действия опита сънна кръв. И поиска още.

Сонта-и бе втренчил в него присвитите си очи, може би усетил увъртането. За да избегне този изпитателен поглед, Супериорът изпи чашата си до дъно и течността остави приятна пареща следа в гърлото му.

— Не си му дал...? — Очите на Рабанех се разшириха, когато проумя или си помисли, че е проумял, опасността. — В количество като за лечение...

Супериорът въздъхна.

— Един Принц, който може да заколи собствената си майка, е способен на много неща, Бирник Рабанех.

На Рабанех му трябваше малко време, за да осмисли чутото. Когато това стана, затаи дъх.

— Той не би се осмелил да заплашва Хетава! Цяла Гуджааре би се надигнала срещу него.

— Не би го сторил *открито*. Но не се заблуждавайте. Макар Хетава и Трона на Залеза да претендират, че споделят властта в града заедно с висшите касти и военните, Принцът е по-силен от всяка група сама за себе си. В общия случай ние разполагаме с народната подкрепа, която накланя везните в наша полза — всеки опит да се завладее Хетава, предприет от която и да било сила в града, ще се разглежда като поругаване на самата Хананджа. Даже кастите на слугите биха грабнали оръжие в наша защита. Само че в дадения случай Принцът разполага с оръжие за неутрализиране и на това наше преимущество — оръжието, което сами му пъхнахме в ръцете. Той щеше да заяви, че лечението му изобличава опитите на Хетава да завладее Трона.

Видя как от чутото ги обзема свещен ужас. Хетава открито обвинен в поквара? Немислимо. Непоносимо. И двамата бяха толкова, толкова чисти.

— И така, Залеза вече владее Хетава на Хананджа. — Сонта-и скръсти ръце пред гърдите си. — Колкото и отвратително да е това обстоятелство, то не обяснява твоята тайна среща с Принца в малките часове на нощта. Като някакъв бягащ от хорски поглед престъпник. Нито пък това, че предмет на този разговор бе наш брат. Трябва да обясниш.

Пръстите на Супериора стиснаха по-здраво чашата. Хитрецът Рабанех не само го следеше, но го и подслушваше. Тогава край на усилията да ги предпази. Дано вярата им оцелееше пред лицето на истината. На неговата ѝ трябваха дълги години, за да се възстанови.

— Отчасти става дума за това, че Ехиру е едничък останал жив негов брат — започна Супериорът. — Струва ми се, че той се наслаждава на възможността неговият живот също да зависи най-накрая от царствената му воля. А другото... Разберете, мои братя Бирници, че дори аз не прецених правилно докъде може да стигне Принцът. Смятах, че е достатъчно да го държим под влиянието на сънна кръв. Може да се каже, че в качеството си на Супериор съм се къпал в поквара. Само че винаги съм се мъчил да не допусна проникването ѝ през моята кожа. Доброто на народа, волята на Хананджа — тези неща винаги са оставали на първо място в съзнанието ми.

— Покварата е заболяване на душата — каза Сонта-и. Супериорът не бе и очаквал снизхождение от негова страна. Но когато погледна Рабанех и съзря същото непреклонно изражение на лицето на по-младия Бирник, разбра, че присъдата на Хананджа най-после е произнесена и за него. Така да бъде.

— Разкажи ни останалото — промълви тихо Рабанех. — Разкажи ни всичко.

— Сънна кръв — каза Супериорът. — В крайна сметка всичко опира до нея.

„Нека Нейният благослов ме пречисти цял — помисли си той, преди да започне своята последна изповед, — както и самия Хетава наедно с мене. Нека намеря покой в Ина-Карек, какъвто никога не съм

заслужавал. И нека вие, Бирници мои, братя мои, намерите сили да спасите всички ни.“

25.

Сенките на Ина-Карек са място, обитавано от кошмари, но не са техен източник.

Никога не забравяй: сенчестите селения не се намират някъде си.

Ние ги създаваме. Те са вътре в нас.

(Мъдрост)

Първата част от пътуването до Кисуа протече изцяло по установения ред — ставане призори и закуска, следвани от дванайсет часа смазващ тяло и дух зноен преход с камили, които си пробиват път през златното море на дюните. Но после стигнаха до Теса и преполовиха пътя, а оттам нататък нещата се промениха. Неочаквана припряност подчини действията на Гехану. Тя подгони кервана през пустинята с такава скорост, че дори най-печените сред артистите негодуваха в края на деня. Потегляха преди зазоряване и спираха доста след залез-слънце, като почиваха само когато напрежението станеше опасно за здравето на камилите.

Въпреки изтощението и болките в тялото Ниджири бе благодарен за тази промяна. Заради зверския темп малцина забелязваха, че Ехиру трепери в дневната горещина, а погледът му блуждае. Както и че постоянно мърмори сподавени молитви — упование в Богинята при този вихрен хаос от звуци и образи, който явно бе завладял неговото съзнание. Това бе началото на пранаж — навън, в дивата пустиня, на много мили от който и да било център на цивилизация. Без надежда за намиране на подходящ приносител, без възможност за уединение и самота, които да облекчат мъките на Бирника по време на пратеното от Хананджа изпитание. На всичко отгоре заобиколен от неверници, защото дори гуджаарейците сред пътуващите артисти бяха от онези, които славят Хананджа на думи, но не и в сърцата си. Такива не биха предложили себе си за облекчаване нуждата на Бирника, без значение колко тачеха най-висшите Слуги на

Богинята. Така че какво друго оставаше на Ниджири, освен да лежи нощем до Ехиру и да шепне заедно с него молитви в усилие да улесни оставането му в реалността? Денем яздеше редом с него, помагаше на своя брат, когато можеше, използваше цялата си съобразителност, за да отклонява случайното внимание от страна на артистите.

Но опасенията му се оправдаха — някой от кервана бе успял да забележи.

По време на обедната почивка пред него застана кисуатката.

— Какво му има? — попита тя. Вече навлизаха в обраслите с шубраци територии, които вещаеха близост със северната граница на Кисуа. Кръвта на Богинята криволичеше лениво, описваше широки дъги в източна и западна посока, което — заедно с факта, че пътуването на юг бе срещу нейното течение — правеше маршрута през пустинята по-бърз вариант. Още един ден и щяха да прекосят реката при бързеите Имса, които маркираха северната покрайнина от родината на Сунанди.

„Тогава тя ще разполага с власт.“

Ниджири си напомни това обстоятелство, докато поемаше от ръката ѝ подадената манерка — нейното оправдание да го заговори насаме. Понеже скоро щяха да стигнат водите на реката, той пи без задръжки, преди да отговори, сбърчил нос от възсоления вкус.

— Изтекло е прекалено много време от последното му Вземане — обясни с равен тон. Седна в сянката на своята камила, достатъчно близо до Ехиру, за да го следи с поглед, и не толкова, че да привлече вниманието на останалите керванджии.

Тя клекна срещу него.

— И кога ще се превърне в едно от ония *неща*?

— Не говорим с непосветени по тия въпроси...

Тя го заля със словесен поток на суа, прекалено скоротечен за него, та да разбере нещо, макар уличният му характер да бе очевиден.

— Ще говориш обаче с *мене* — завърши тя на гуджаарейски. Нищо за чудене. И за нея бе ясно, че съотношението на силите започваше да се променя. Те все още можеха да я убият (и биха го сторили, стига Ехиру да решише, че е покварена), само че в нейната страна това би стоварило гнева на Протекторите върху главите им.

Ниджири въздъхна.

— Бирниците не са като останалите мъже. Приношенията, които събираме за Богинята... ни променят. Няма как да не си чувала за това от приказките за такива като нас.

— Чувала съм. Ако не убивате, започвате да се побърквате. Ти защо още не си луд?

Ниджири усети бузите си да пламват от гняв и срам.

— Аз съм само чирак. Никога не съм Вземал сънна кръв.

— Аха. Отговаряй тогава — кога ще се промени той?

— Няма да се промени.

Нова порция псувни на суа.

— Явно вече е започнал.

— Той никога не ще допусне да се превърне в подобна мерзост. По-напред ще умре. — Ниджири преглътна сълзите, които изведнъж залютяха в очите му. — Той вече умира. Ако бе станал чудовището, за каквото го мислиш, досега половината керван да бе измрял. А той чака и понася кошмари, каквито не можеш дори да си представиш. Не виждаш ли страданията му?

Тя приседна на пети, поразена от неговата болка. Ниджири прочете смайване и ужас в очите ѝ.

— Онова, което виждам, е лудост. Какво чака още?

Ниджири сведе глава, като се зарече ожесточено да не заплаче пред тази неверница.

— Мене — прошепна той.

— Тебе!?

— Единствено аз тук бих могъл да му даря смърт както подобава. Стига да се справя. Обучението ми е завършено, само че никога не съм... Моята наркомансия е... — Дишането му бе затруднено, юмруците — стиснати. Пое дълбоко въздух, за да си върне самообладанието. — Няма как да се упражнява човек във Вземане. Когато удари часът, чиракът просто трябва да го *извърши*. Но да Взема собствения си наставник...

Сунанди го погледна, когато речта му секна, а словата потънаха някъде. Изтекоха няколко мига. В Гуджааре подобни прекъсвания в разговора се смятаха за допустими, но Ниджири бе успял да разбере, че чужденците не правят така. Това, че Сунанди мълчеше, в никакъв случай не означаваше, че мислите ѝ са миролюбиви.

— Трябва да се погрижа за него — промълви най-накрая Ниджири. Върна ѝ манерката и стана прав. — Тази нощ ще... След тази нощ аз ще съм този, който ще дойде с теб, за да научи каквото Протекторите биха споделили относно плановете на Принца. След това ще се върна в Гуджааре, за да унищожа Жътваря. — Празни приказки. Чудовището можеше да го убие, и двамата знаеха това. Но той не можеше да каже нищо друго с все така задавеното си от мъка гърло.

Сунанди го наблюдаваше смръщена, но гневът ѝ видимо отслабна.

— Защо тръгна той на това пътуване? — попита жената. — Изглежда глупаво, щом е знаел, че няма да го преживее.

Ниджири поклати глава.

— Един Бирник може да изкара без сънна кръв няколко осмодневия — колкото една пълна обиколка на Сънната Луна. Но това е възможно в покоя и реда на Хетава, където би могъл да се отдаде на смирена молитва в Градините за Съзерцание. Страхът и опасностите изразходват сънна кръв по-бързо. — Той въздъхна измъчено. — Сърцето на Ехиру бе изгубило покой още отначало, заради последното му Вземане, което протече зле. А след това попадна на тебе и твоите обвинения срещу Хетава. И най-накрая ни нападна Жътвар и той използва последния си запас от сънна кръв, за да спаси мен... — Отново въздъхна с наведена глава. — Бирниците се нуждаят от сънна кръв, за да съществуват. Във всеки един смисъл.

Тя го изгледа продължително. А сетне направи нещо изненадващо — изправи се, отдалечи се на няколко крачки, спря и пак се обърна към него.

— Какво му трябва?

— Моля?

— За да оцелее. — Устните ѝ се кривяха така, сякаш самите думи бяха обида за нея, но продължи: — Все още ли е възможно да бъде спасен?

Ниджири се озъби:

— Да не мислиш, че ще повярвам в твоята загриженост?

— Загрижена съм за това, че задачата ми пред Протекторите ще бъде изпълнена по-лесно, ако той ме подкрепи. — Усмихна се тънко при вида на обидената физиономия срещу нея. — Един от

страховитите Бирници на Хананджа от Гуджааре — лично прочутият Ехиру — се обръща към Кисуатския Протекторат за помощ, защото не може повече да вярва на собствените си управници. Това ще погъделичка тяхната суета, но ще повлияе и върху здравия им разум. И ще увеличи собственото ми влияние.

— Как се осмеляваш да го използваш за твоите... твоите... — Търсеше трескаво подходящи думи, почти загубил дар слово. — Твоите мръсни, покварени игри...

— По-тихо, малък глупак такъв!

Той млъкна начаса, а гневът му изстина, когато забеляза любопитните погледи на други керванджии и разбра, че са чули неговото избухване. Но очите му продължиха да изразяват дълбоко презрение, вперени в жената по начин, който никога не би могъл да си позволи към Сестра.

— Да бе поискал да отмени твоята отсрочка — каза момчето. Тонът му остана мек, но думите бяха жестоки. — *Това* може да го спаси. Само че той е прекалено почтен, за да вземе дори такава като теб, без да е сигурен в покварата ти.

Тя се усмихна и Ниджири се възхити неволно на нейното самообладание.

— Оценявам подобна изисканост — каза Сунанди, — поради което желая да ти помогна при спасяването му. Той се нуждае от смърт, нали така? Има една болница — приеми я като храм, в който само лекуват, а не служат на богове — в град Тенасуче, точно отвъд границата. Мога да го заведа там. Ще говоря с лечителите. Ако убие някого, който умира така или иначе, мисля, че ще съумея да го оправдая пред Протекторите.

Да спаси Ехиру-брат — надеждата след толкова много дни отсъствие го обзе с такъв плам, че сякаш прогори стомаха му.

— Трябва да е някой, който желае да умре. Иначе може да откаже.

Тя завъртя очи.

— Нека бъде желяец. Макар че един умирац не бива да бъде толкова придирчив.

— Той не е като теб. За един Бирник смъртта е благослов.

— Не и за теб. — Студена многозначителна усмивка. Той потръпна. — Виждала съм как го гледаш. Готов си на всичко, за да

запазиш живота му, така че ще се възползваш от тази възможност, ако и да ме презираш. А след това ще се изправиш редом с него в Залата на Протекторите и ще молиш за помощ с ясното съзнание, че всяка твоя дума засилва моето влияние. И тогава те ще ме послушат, макар да съм само твърде младата и неопитна щерка на Кинджа. Сега трябва да се възползваме един от другиго, малък убиецо, ако искаме да постигнем своите цели.

Ниджири потрепери от тия думи и тяхното скрито значение — далеч извън пределите на нейните дребни сметки. Все едно Учителите, дори развратният Омин, му отправяха предупреждение: *който общува с покварени, в крайна сметка сам става като тях*. Злото бе най-заразното от всички заболявания, толкова упорито, че никаква билка, операция или сънна съставка не бе в състояние да го излекува. Вижданията за нормално и справедливо се изкривяваха почти до своята противоположност. Цели народи бяха деградирали заради това — през упадък до пълна разруха. Сунанди — а може би цяла Кисуа — бе доста напред в тия процеси, а ето че сега запрати същата болест в лицето на Ниджири. Единствено неговата воля щеше да определи дали тя щеше да отшуми, за да го остави по-силен, или щеше да го изпие цял.

Но той щеше винаги да поставя нуждите на другите на първо място в своите мисли, както го бе учил Бирник Рабанех. Щеше да рискува да бъде покварен, ако такава бе цената на възстановения покой и въздадената справедливост. Защото с това се занимаваше един Бирник. И ако трябваше да плати с душата си... е, добре. Най-малкото можеше да спаси Ехиру. Само това да бе, пак си струваше.

— Така да бъде. — Отправи се към своя наставник, за да сподели с него новината.

Може би като знаеше, че онази болница е наблизко, неговият брат щеше да издържи още малко. Но застина на място.

Ехиру бе на крака. Измъкнал се бе изпод импровизирания навес, с чиято помощ артистите се пазеха от слънцето през обедната почивка, и стоеше с лице на север. Влошеното му състояние бе несъмнено в очите на Ниджири — олюляваше се леко, страните му бяха изпити, защото напоследък нямаше апетит. Но гърбът му бе прав, а очите — макар озадачени, сякаш се питаха дали наистина е забелязал нещо — в

този момент бяха ясни. Ниджири бе леко обнадежден. Разбира се, че Ехиру щеше да издържи още ден-два.

— Там има нещо — неочаквано проговори жрецът. Артистите наоколо го погледнаха изненадани. Той направи крачка напред по горещия каменист пясък. — Някой идва насам.

Ниджири отиде при него, напълно забравил Сунанди, и като докосна ръката на своя брат, каза тихичко:

— Видение ли имаш, Братко? Каж ми какво забеляза.

— Злина — отвърна Ехиру. В продължение на един болезнен миг Ниджири се питаше дали той няма самия него предвид. Но очите на Бирника бяха обърнати към хоризонта.

— О, не... богове, не. — Кисуатката стоеше наблизко. Ниджири видя, че и нейният поглед бе вперен в хоризонта.

Озадачен, той погледна в същата посока и най-накрая сам видя редицата потънали в прах петънца между трептящите линии на маранята. Мъждукаха, втвърдяваха се и отново мъждукаха, но приближаваха все по-големи.

— Зло и кръв — каза Ехиру и се обърна към Ниджири. — Трябва да бягаме.

26.

Веднъж годишно Бирникът се подлага на Нейното изпитание.

Той се пречиства от всички приношения и странства между сънища и будно състояние, воден единствено от Нейната милост. В това положение остава три ноци или докато съзре приближаващата смърт. В най-тежкия момент от изпитанието той трябва да получи подкрепа от някого, комуто не се свида приношение към Хананджа. Ако дори само веднъж Бирникът поиска принесеното Ней за задоволяване на свои собствени егоистични желания, той се проваля.

(Закон)

В граничните селения между Ина-Карек и Хона-Карек шепнеше някакъв глас.

Ехиру съумя да не му обръща внимание за известно време, както отдавна се бе научил. Ако не признаеш съществуването на видение, то няма власт над тебе. Това гласче бе лесно за отхвърляне. Тихо, понякога недоловимо, неравно и едва разбираемо, когато го чуваше. Но не спираше нито за миг, като на моменти казваше нещо толкова предизвикателно, че Ехиру не можеше да не откликне.

Думите му бяха пълни с лъжи: „Помни, че те освободих, обичай ме, прости ми, служи ми...“

„Еникет?“ — каза си Ехиру. Може би.

Една лъжа, друга лъжа. Супериорът. Кисуатката. Законът и Мъдростта на твоята вяра. Твоите братя, всички твои братя.

„Не. Не вярвам в това.“

Всички твои братя. Дори момчето. Брат, защитник, любовник, син.

„Ниджири не би ме излъгал никога. Повече няма да слушам.“

Видение.

Той върви покрай брега на Кръвта по залез. Ките-ян блести на своя хълм недалеч отгук. Той е малък. Майка му го държи за ръка. Поглежда нагоре към жената, която вече не си спомня съвсем ясно, макар отделни черти от нейния образ да бродят все още в съзнанието му — кожа гладка като полиран нощен камък, смях богат като букет на скъпо вино, очи като езера в лишената от лика на Сънната Луна нощ. Красива ли е тя? Сигурно, след като е чужденка и въпреки това — първа съпруга на владетел. Ще му се да си спомни още нещо от нея.

— Скоро — казва ѝ той с бликнал от детското гърло глас на мъж. — Ще се видим отново много скоро.

Тя също го поглежда. Тъмни устни, изящни вежди и завоалирано съвършенство — той разбира, че е опечалена. Това го разтревожва поради някакви причини, които не може да си спомни. Отваря уста, за да я заговори отново, а думите му се изплъзват, мислите се разбъркват и видението е...

— Нереално е, Братко.

Ехиру примигва и вижда тъма. От студения въздух кожата му е настръхнала.

Променливата светлина на Сънната Луна кара дюните да се вълнуват като вода в далечината. Топло тяло се притиска към неговото върху сламеника. Ниджири.

— Знам — отвърща Ехиру, макар да се съмнява вече дали видяното не е все пак реалност. Съзнанието му е започнало да се устремява към Ина-Карек, а той знае по-добре от всеки друг, че царството на сънищата е реално място с реална сила. — Искам да бъда с майка си — казва той, а момчето трепва. Ехиру съжалява, че му причинява болка по такъв начин, но според техния закон Ниджири е мъж, посветен Слуга на Богинята. Време му е да се изправи пред отговорностите на своята роля. — В Ките-ян. Ти не си виждал никога това място, ето защо ще ти го опиша. — И той го прави, като извиква в съзнанието си хиляди спомени от детството и ги разкрасява ненужно. — Останалото мога да дотъкмя, но такава трябва да е мястото. Тя ще бъде там и искам да я видя отново.

Сълзите на момчето мокрят кожата му.

— Не искай това от мене, Братко. Моля те.

Но няма друг. И двамата знаят това. Дори всичките им братя да бяха налице, той пак би избрал Ниджири, защото момчето го обича. Ехиру вече разбира, че това е главното. Вземането е акт на любов — без нея се превръща в нещо извратено. Когато Ниджири го вземе, ще присъства любов по-величествена от всяка изпитана досега, понеже момчето го обича от години, обича го до болка и дори повече, обича го със сила, пред която любовта на Слънцето към Сънната Луна бледнее.

Той не се срамува при мисълта, че ще използва тази любов за собствени цели. Любовта помежду им винаги е била безвъзмездно разменян дар.

Гласът се обажда отново, преди слънцето да достигне зенита си, когато са подновили пътуването и еднообразието му изтънява стената, построена от Ехиру, за да задържа лудостта. Не обръща внимание на по-голямата част от бълнуването, докато гласът не казва:

Кисуатката е хубава, нали?

Подготвен е за това. Похотта е сред първите освободени чувства, след като запасът на Бирника от сънна кръв пресъхне. Той пренебрегва гласа и образа, насаждан от него във въображението му — Сунанди лежи върху червен плат, дългата ѝ шия е извита назад в очакване на неговите устни, пълните ѝ гърди са готови за допира на ръцете му, а очите с дълги мигли преливат от желание. Усеца мощна възбуда в слабините си, но дългогодишният навик помага и това да отmine.

Нито един път с жена през целия живот. Защо? Кисуатските жени знаят начини за предпазване от деца.

„Децата са най-малката от забраните — отвръща мислено той с известно раздражение. — Налице е и опасността от поквара — още по-голяма при тази жена. Тя живее от лъжа.“

Гласът зазвучава триумфално, сякаш изтръгването на отговор от него е въпрос на лична битка:

В леглото няма нужда от лъжи — шепне лукаво той. — Няма нужда и от приказки. Просто я повали и разтвори краката ѝ, за да погребеш тревогите си в нейната плът.

„Не.“

Гласът избухва в смях, дрезгав и подигравателен, понеже е ясно, че този отказ не е заради липса на интерес. Ще опита отново по-късно, когато волята му е още по-отслабена и той е станал по-възприемчив към неговите внушения. Само въпрос на време е.

Друго видение. По протежение на хоризонта танцуват огънове. Самата земя гори. Посред пламъците към него крачат нечовешки високи фигури. Богове? Но техните лица са познати. Ахва, когато разпознава своите братя Сонта-и, Рабанех и Уна-уне. Но Уна-уне е мъртъв.

Спомнил си това, той забелязва, че неговият стар наставник се усмихва. Но в тази усмивка няма привързаност, макар да са били почти като баща и син през месеците на неговото чиракуване. Тази усмивка е студена и жестока. Уна-уне насочва поглед надолу и когато Ехиру го проследява, вижда, че боговете Бирници вървят не по пясък, а по трупове. Телата лежат отпуснати и грозни, напълно лишени от достойнство, макар че Ехиру с ужас забелязва печати, вдълбани в тяхната плът. Маковият цвят на Рабанех. Кучето грозде на Сонта-и. Зелената орхидея на Уна-уне. Собствената му пустинна роза, вкочанена и черна. Докато я гледа, положена върху гърдата на красива жена от низша каста, *майката на Ниджири, о, Хананджа*, кракът на Уна-уне се спуска и смазва гръдния ѝ кош. Чува звук от чупене на кости, вижда съсиреци кръв да лепнат по сандалите на своя наставник, усеща вкуса и вонята им. Това е светотатство от най-гнусен вид и той им изкрещява да престанат.

— Не могат — обажда се глас отстрани и той среща тежкия поглед на Ниджири. — Така правят Бирниците.

Ехиру се освобождава безмълвно от видението. Някаква частица от него си дава своевременно сметка за това, че е заобиколен от чужденци неверници, които биха погледнали с подозрение на мъж, започнал да крещи без видима причина. Той си поставя диагноза прекалено изобилие на сънна жлъч, докато бумтежът на сърцето му бавно затихва. Бирникът не може да произвежда собствена сънна кръв. Когато резервите му се изчерпят, съзнанието увеличава отделянето на

други телесни течности в безнадежден напън да навакса. Това научно изложение му помага да се съсредоточи върху реалността, макар звуците от трошени кости все още да отекуват в ушите му.

— Малка почивка, Братко — казва Ниджири. Истински предан помощник в пранажа.

Ехиру кимва, прекалено изцеден и вдървен, за да отговори. Сеца се да спре камилата, за да слезе от нея. Наглася навеса с механични движения. Сяда в неговата сянка и започва да трепери. Придърпва дрехите около себе си и напънга сили да отвори манерката, като се моли никой да не види треперещите му ръце.

„Няма да издържа още дълго“ — мисли си и вдига поглед към Ниджири, докато момчето идва, за да му помогне с манерката. Няма да го моли, то трябва да поеме тази тежоба по собствена воля. „Само по-скоро Ниджири. Моля те, по-скоро.“

Ниджири го поглежда в лицето и неговото собствено посърва от мъка. Ехиру посяга да го погали по бузата, обзет от болка, че не му е останала сънна кръв, та да облекчи страданията на чирака. Но той се дръпва и макар сърцето му да се свива, Ехиру знае, че така трябва. Може би като установи дистанция помежду им, Ниджири ще намери сили да изпълни своя дълг. Изключително жестоко изпитание за чирак, но срещу волята на Хананджа не може да се върви. „Ниджири е достатъчно силен за това — казва си с гордост Ехиру. — Момчето винаги е имало сърце на Бирник.“

Ниджири кляка в сянката на своята камила и се залюлява напред-назад на пети, докато напънга усилия да се справи със съвестта си. Сега кисуатката идва при него с манерка в ръка, а Ехиру се опитва да ги наблюдава, да види дали този път момчето ще съумее да запази самообладание, но не успява, защото го връхлита ново видение и той не може да му устои.

Кръв и смърт, кръв по пясъка, кръв и огън, кръв връз кръв, връз кръв. Убий кисуатката, убий свидетелите, убий всички освен Ехиру, закарай го обратно окован във вериги, във вериги, във вериги.

Прозвучава лукав глас: *Еникет знае, че си го предал.*

„Никого не съм предавал. Щом свърши отсрочката...“

Бавене, неподчинение. ТойТя е Аватар, неговата дума е Нейна дума, която е Закон. Но има още време. Убий жената още сега и ТяТой ще прояви милост. Ще се прибереш в Хетава. Ще намериш отново покой. Жената е млада наистина, но животът ѝ е бил пълноценен. Нейната сънна кръв ще бъде сладостна, когато я погълнеш с душата си.

„Не! Нямам право да Вземам за себе си! Това е зверство...“

Зверство е това, което предстои да се случи сега. По твоя вина. Не забравяй това, глупако, възлюбен от Хананджа. Заради тебе ще се пролее истинска кръв.

Вдигна поглед и видя приближаващата смърт. Ясновидство...

Реалността се завърна болезнена като ритник.

— Там има нещо — каза той. Произнесените думи не му направиха особено впечатление. — Някой идва насам.

Ниджири мигом изникна до него.

— Какво виждаш?

Фигурите крачеха към него откъм хоризонта. Огромни, засмени, със студени очи. Те бяха зло и той го каза на Ниджири. Бягството бе едничката възможност, макар вече да разбираше, че ще е безнадеждно.

— Вдигай лагера! — викна Гехану. Въпреки размерите си тя тичаше бързо сред тълпата артисти. — Бързо, трябва да тръгваме! Войници от Гуджааре!

Последвалата бъркотия се вряза в съзнанието на Ехиру. Вихрушка от въпроси напираше в ушите му. Каква опасност представляваха за тях войниците на Гуджааре? Откъде се бяха взели тези войници? Ехиру не знаеше отговорите и на двата въпроса, но някой ги знаеше. В погледа на кисуатката нямаше объркване, когато се обърна към камилата, но в замяна на това имаше страх.

— Този път ще те убият — каза ѝ Ехиру.

Тя потръпна, а след това устните ѝ се изкривиха в горчива усмивка.

— Само това чувам от вашите гуджаарейски уста напоследък. — И тръгна към камилата си, докато Ниджири го дърпаше към неговата.

Ехиру стисна ръката на момчето.

— Аз ще се оправя — каза той и видя как очите на чирака се разширяват при този внезапен изблик на здрав разум. Усмихна му се съдържано в отговор. Волята на Бирника бе страховито нещо. Ниджири се усмихна, кимна с разбиране и се отправи към собственото си животно.

Яхнаха и подканиха с камшик камилите, които се впуснаха в неравен тръс — тяхната максимална бързина. Животните долавяха страха на своите ездачи и се подчиняваха безропотно. Границата на Кисуа бе само на половин ден езда. Маранята не позволяваше да се прецени на какво разстояние са войниците, нито дали са забелязали техния керван. Имаше надежда.

Не, няма — злорадстваше гласът в съзнанието на Ехиру.

Когато отново погледна назад, мержелеещите се на хоризонта петънца бяха придобили ясни очертания — конници, четири четворки или повече, напругаха сили да ги настигнат. Артистите подвикваха един другиму в многоезична суматоха и от всички страни на Ехиру се появяваха кинжали и камилски бичове, а тук-там и къси мечове. След това се разнесе викът на Гехану и водачите на кервана се обърнаха, за да спрат всички останали. Хората на мига започнаха да се подреждат в кръг, гърбом един към друг и с готово оръжие в ръка. Носилката на Талителе бе оставена в средата на кръга, заедно с по-тежките товари, за да има повече пространство за движение на животните.

Ехиру чу отпрадения към Сунанди вик на Гехану:

— Бягай!

На което Сунанди отговори:

— Няма да успея!

— Опитай, дяволите да те вземат! Ние ще ги задържим.

Но Ехиру забеляза, че двойната колона конници бе вече разделена — половината на изток, а другата половина на запад. Заобикаляха ги. Керванджиите в никакъв случай не можеха да задържат всичките, а само един войник бе достатъчен, за да настигне Сунанди, след като се откъснеше от двурогата вилица на атакуващите.

— Огън да ги гори дано, няма ли да спрат тия! — Ехиру чу вика на един от артистите и войниците ги връхлетяха.

В настъпилия след това хаос Ехиру скочи от камилата върху пустинния пясък. Там можеше да се бие по-лесно. Насреща си видя войник с насочен меч в ръка. Мобилизира всичките си сили и умения,

за да задържи оръжието откъм плоските му страни с две ръце, когато противникът го насочи към главата му. Хвърли цялата си тежест на една страна и рязко завъртя меча, а войникът изпусна ръкохватката изненадан, докато конят му го отнасяше. Ехиру захвърли оръжието и се задъха, а пред погледа му падна пелена и една друга гледка се насложи върху околната. Кошмарен сън — папратови върхари се протягат към него, отрова капе от палмови листа...

„Не! Само не сега! Не...“

— ... това, проклет да си! — Ехиру се изтръгна от видението, за да съзре в хаоса друг войник, който дръпна юздите на коня, за да изкрещи към мъжа, току-що опитал се да отреже главата на жреца. Този, както и всички останали, бе без униформа, но отпечатъкът на военната каста в Гуджааре си личеше съвсем ясно в острите черти и масивната му челюст. Нещо в осанката му издаваше, че е командир.

— Заповядано е да го заведем жив!

Ехиру не разполагаше с повече време за мислене. Прах и какофония изпълваха въздуха, човешки викове се смесваха с животински рев и дрънчене на метал. Живот и смърт се мяркаха наоколо като откъслечни образи. Синът на Гехану Канек се мъчеше да овладее уплашената камила, а един войник го нападна в гръб. Певицата Анон вдигна в отчаяние своята скъпоценна арфа вместо щит срещу меча на друг войник. Танцър, чието име Ехиру не знаеше, пицеше, паднал на земята с разпран корем и изсипани черва.

Тази гледка прикова вниманието му. Едно Вземане щеше да бъде по-милосърдно от края, пред който бе изправен този мъж. Ехиру се завъртя на пета и тръгна крадешком към него, а бушуващата наоколо битка се сля в общ шумов фон.

— Тук няма Лечители — прошепна си той сам. Думите прозвучаха неубедително, независимо от тяхната правота. Отпъди чувството за вина и се съсредоточи върху дълга. — Трябва да се направи.

Но преди да стигне до човека, в периферията на полезрението му настана някаква суматоха. Не биваше да се разсейва и не обърне внимание. Но ето че пред погледа му изникна войник, свърнал коня си, за да избегне бича на един от керванджиите...

НЕ!

... и танцорът не гъкна, когато конското копито се стовари върху главата му. Парченца мозък и кости се пръснаха по пясъка, цялото съдържание на една човешка личност се разсипа в прахта.

Ехиру не бе подготвен за подобна ярост, за пристъпа на омраза, така свирепа, че главата му прокътня от нея. Само че войникът, който му откъсна приносителя, бе вече потънал в бурята на битката.

Убий го — каза гласът.

И Ехиру отвърна: „Да, ще го направя“.

Хукна подир войника, мълчалив и устремен. Нещо се появи пред очите му и му препречи пътя. Друг войник размаха меч и задрънка нещо за предаване. Той отблъсна острието встрани и хвана ръката, която го държеше, докато с дланта на другата нанесе саблен удар по лакътя на врага. Мокротото хрущене на счупена става прозвуча като главата на танцора, който може би бе осъден на вечност в селенията на мрака заради нехайството на някакъв войник.

„Ще отмъстя за тебе“ — прошепна той на тази душа и събори пицаящия нещастник със счупена ръка от коня. Войникът не престана да пици, въргаляше се в пясъка, стиснал с ръка висящите останки от другата. Ехиру го наблюдава известно време, но се сети, че този не е войникът, който му бе нужен. Заобиколи осиротелия кон и продължи след своята плячка.

Нов войник се стовари в краката му, задавен и бълващ кръв. Отнякъде долетя Ниджири, готов да нанесе следващ удар, но се отказа, разбрал, че войникът е в безпомощно състояние. Ехиру се усмихна при вида му.

— Братко! — викна момчето с подивял поглед. — От юг идват други войници, кисуатски патрул. Да можем да удържим още малко... — Той млъкна и се метна встрани, нападнат от пореден войник.

— Добре — отвърна Ехиру и продължи напред. Момчето бе Бирник — щеше се справи само.

Забеляза своя човек по средата на цялата лудост — в опасна близост до носилката на Талителе.

„Няма да *можеш*“ — прошепна той и се устреми покрай една камила без ездач, за да сграбчи кожената дреха на противника под мишницата. Дръпна с цялата си тежест и смаяният мъж тупна на земята объркан, но все пак понечил да вдигне меч. Ехиру стъпи върху

меча и прикова с коляно мъжа към земята. След това го хвана за косите и брадичката, за да му счупи шията...

Вземи го.

Спря намръщен.

За Богинята. Едно приношение бе загубено — ето друго.

Около Ехиру цареше хаос. Войниците бяха забелязали кисуатския патрул и започваха да се оттеглят, преследвани от оцелелите керванджии. Гехану седеше на пясъка със своя син на ръце и изливаше мъката си.

Толкова много кръв и съсипия. Покварата на жената и лъжките на Супериора, и Еникет, той е Еникет.

— Трябваше да ми се довериш — кресна Ехиру в лицето на мъжа под себе си. Очите на войника се разшириха. И тогава Ехиру закри с длан лицето му...

Майко...

... и затвори насила очите му...

Хананджа, моля те за покой...

... и ето че бе вече вътре у войника, а вкусът на сънна кръв го блъсна със своята сладост, също като първи капки дъжд след продължителна суша. А след това — порой. Отметна глава назад и се провикна в екстаз, докато самата същност на войника се вливаше в болезнената празнота у самия него, пълнеше го с живот от сърцевината до върховете на пръстите. Толкова бе възхитително, че главата му се замая, слабините му започнаха да пулсират, кожата на главата му изтръпна и — О, БОГИНЬО! — той искаше още. Още толкова много, че блъсна душата встрани, за да я разгледа. Не бе останало нищо освен онова съвсем мъничко, което й трябваше, за да остане цяла, но какво значение имаше? Прекъсна нишката на живота, при което душата се разсипа на парченца, но той засмука и това, а когато не остана нищо друго освен откъслеци смъртно терзание — едва тогава жаждата му бе утолена.

И сега от дълбините на съзнанието му изплува ужас, който разпиля на прах обзелото го блаженство с една-едничка дума. Името на неговия грях.

Жътвар.

27.

Инунру, пръв Бирник и основател на Гуджааре, създател на наркомансията, баща на лечителството.

Обстоятелствата около неговото убийство не са запомнени — попили са като вода в пясък.

(Мъдрост)

Когато войниците ги нападнаха, Гехану хвана Сунанди за ръката.
— Влизай в паланкина.

Сунанди се бореше с уплашената камила, която напираше да побегне.

— Да се крия при болната старица? Не съм страхливка...

— Не се разправяй с мене, глупачко! Влизай и може би ще се спасиш, за да предупредиш своите!

Нямаше как да се възрази на това. Преглътнала своята гордост, Сунанди слезе от камилата и бързо се пъкна в паланкина. Двама от артистите се суетяха около Талителе — трупаха дисаги покрай стените, за да ги укрепят. Тя им помогна, а после се настани до старата жена в крехкото укритие от балсамови летви и плат. Миг по-късно около тях гръмна ураганът на хаоса — викове и дрънчене на метал, рев на уплашени камили. Паланкинът потръпна от вибрациите на падащи тела и ударите на конски копита.

Талителе бе затаила дъх от уплаха, която прерасна в мъчителна кашлица. Сунанди ѝ помогна да притисне парче плат към устата си, опита се да я успокои с прегръдка и се помоли собственото ѝ сърце да не бие толкова бързо. Само че долитащите отвън страховити звуци никак не можеха да успокоят страховете ѝ. Най-накрая — неизвестността правеше очакването още по-непоносимо — тя дръпна леко пердето, колкото да открие малък отрязък от външния свят, и надникна.

В името на Протекторите!

Трябва да бяха изминали броени мигове от началото на сблъсъка, а въздухът бе вече наситен с прах и миризма на кръв, а и с нещо по-лошо. До самата носилка бе проснато тялото на един от мъжете, помагали преди малко на старицата. Зад него видя да се свлича с писък от камилата си друг артист. Сунанди ахна от ужас, когато миг по-късно го прегази вражески конник. Гехану притича с лудешки крясъци пред погледа ѝ, размахала с две ръце къс меч. И сега сърцето на Сунанди се качи в гърлото — един войник завърза коня си отпред и присви очи към паланкина — забелязал бе надничащата през цепката жена.

— Трябва да се махаме! — Провря ръка под мишницата на Талителе, нарами леката като дете старица и я измъкна откъм противоположната страна, като плетеше крака в натрупаните дисаги. Чу конски тропот, почти усети прицелената в гърба ѝ злоба на войника, който приближаваше и приближаваше и бе вече готов да ги прегази...

Чу недоволното цвилене отзад. Отпусна ръка на земята, за да намери опора, и прехвърли Талителе зад един чувал с плодове. В този момент земята се разтресе от тежък удар. Тя скочи на крака и...

Конят на войника бе мъртъв. А също и самият войник, проснат в цял ръст върху смачкания паланкин. Вратът му бе прекършен. А над него, все още стиснал юмруци, се бе изправил Ниджири. Върху лицето му бе изписано нещо като смайване.

Сунанди помогна на Талителе да се изправи и пое с усилие въздух.

— Малкият ми убиец — промълви задъхано тя, — голям късмет е за мен, че си такъв.

Той трепна и се вторачи в нея. Гняв замести шока в разводнените кафяви очи. Сетне чертите му се втвърдиха също като на неговия наставник и той каза:

— Стой до мен. Носи Старейшината, аз ще ви пазя и двете.

Понечи да му откаже, само че прагматизмът и цвиленето на друг паднал наблизко кон надделяха над дребнавостта. Тя кимна и вдигна Талителе на ръце. Застана отзад, като се мъчеше да не залепне зад него от страх. Ниджири остана на място, с гръб към купчината дисаги и остатъци от паланкина, присвил тяло в отбранителна поза. Сунанди се огледа, за да установи с облекчение, че няма да има голяма нужда от уменията на момчето. Макар да бе очевидно, че керванджиите губят

битката, техните нападатели започнаха да се оттеглят, като си подвикваха един другиму и обръщаха погледи на юг с явна тревога. Сунанди проследи тези погледи и забеляза друга група конници, които приближаваха, оставили подире си облак прах, а пред гърди държаха щитове в зелено и златно — цветовете на Протектората. Почти се насълзи под напора на връхлетялата вълна облекчение. Съвсем неочаквано Ниджири се завъртя и отправи поглед не към кисуатската конница, а в съвършено различна посока.

— Стой тук — каза той и хукна, преди тя да успее да възрази. Видя го да спира край Ехиру, който се бе свлякъл на колене пред тялото на някакъв войник. Нямаше време да разгадава тази сцена, понеже конниците вече бяха тук.

Те се разделиха на две — повечето подгониха гуджаарейците, а една четворка свърна бавно сред кервана. Сунанди сведе поглед към Талителе.

— Пусни ме долу — прошепна старицата. Гласът ѝ бе прегракнал. — Ще се оправя сама.

След миг колебание Сунанди се наведе и помогна на възрастната жена да легне върху няколко чувала със северни подправки, чиито апетитни аромати не можеха да прикрият миризмата на смърт около тях. Бяха изоставили всичките сенници, когато побягнаха от лагера, и сега Сунанди разрови купчината остатъци от паланкина, измъкна един прът и го заби сред тях, а от върха му повеси парче плат, за да осигури на старицата мъничка сянка. След това се обърна и вдигна юмруци. Един от кисуатските конници, жилест мъж с големи очи и белег през цялото лице, пришпори коня си към нея.

— Аз съм Сунанди Дже Калаве, Първи Глас на Протекторите, акредитирана в Гуджааре — викна тя, когато войникът спря пред нея. Повдигна ръкава на робата си, за да покаже златна лента над лакътя и откачи от нея полираната полусфера от ахат, която я красеше. Плоската ѝ страна бе гравирана с изображение на стилизирана двойна луна над четири дървета — официален пропуск, издаван на всички висши служители в Кисуа.

Войникът вдигна вежди и проговори:

— Много си се отдалечила от местоназначението си, Говорителко. Какво става тук? Тия не са обичайна бандитска измет.

— Гуджаарейски войници.

— Гуджаарейци! Но как...

— Мисля, че имат таен гарнизон в пустинята. — Тя се хвана за седлото. — Нападнаха ни, за да не мога да съобщя тази тайна у дома на Протекторите, но аз нося и други тайни, които са не по-малко важни.

Очите на мъжа се разшириха и погледът му се изпълни с решимост.

— Ще ги съобщиш, Говорителко. Щом се върне капитанът, ще му докладвам и ще ти осигурим ескорт, за да не ти попречи нещо.

— Тези хора се нуждаят от помощ, и то спешно. Те... — Обзета от чувство за вина и скръб, тя сведе глава. — Пострадаха много заради мен.

Лейтенантът кимна и даде знак на тримата си подчинени, които започнаха да помагат на ранените. Сунанди също направи каквото ѝ бе по силите. Вървеше между артистите с неприятната задача да отделя полумъртвите от ония, които все още могат да бъдат спасени.

— Не си виновна ти, Нефе. — Гласът на Гехану я изтръгна от вцепенението. Канек лежеше мъртъв на коленете ѝ. Гърдите му бяха кървава маса. Ручейчета сълзи бяха засъхнали по бузите на жената. — Хората, които стоят зад тази работа, пет пари не дават какво ще струва да се доберат до онова, което им трябва. Ние просто се случихме на пътя им.

Сунанди въздъхна и се извърна.

Оцеля едва една трета от кервана, тръгнал преди време от Гуджааре. Като малка отплата от страна на боговете за проявената от гуджаарейците жестокост мнозина от ранените щяха да останат живи благодарение усилията на други гуджаарейци, членове на собствената им група. Ниджири разкри, че е Слуга на Хананджа, и поиска приношения от жизнени течности за лечение на пострадалите. Той владееше само най-елементарни начини за лечение — затваряне на рани, изваждане от шок, — но дори това бе от голяма полза. Тримата оцелели гуджаарейци мигновено се съгласиха да ги приспи и да извлече каквото му е нужно от техните сънища. Сунанди забеляза, че той не им каза какъв точно Слуга е, а и те не попитаха. Не му се сърдеха, че ги бе лъгал, тъй като Слугите на Хананджа често пъти се

предрешваха поради най-различни причини. Силата на вярата бе огромна дори у ония чада на Гуджааре, които не живееха в родината.

Кисуатската конница се завърна, за да съобщи, че гуджаарейските войници са започнали да се самоубиват, когато разбрали, че губят ожесточеното сражение. Онези, които се двоумели, били посичани или прострелвани от командира си — той успял да нарани смъртоносно и себе си, преди да го обезоръжат. Починал, докато го разпитвали.

— Тия двамата идват с мене — каза Сунанди, като кимна към Ехиру и Ниджири.

Ехиру се бе разположил върху някакъв багаж недалеч, целият отпуснат във видимо изтощение. Ниджири клечеше до него и му поднасяше вода. Момчето се послушваше към тях, докато разговаряха.

Капитанът ги прецени с подозрително присвити очи.

— Гуджаарейци?

— Да. Обещала съм да ги заведа при Протекторите.

— Може да са убийци.

Сунанди се усмихна тънко.

— Уверявам те, че не са.

Капитанът ѝ хвърли продължителен поглед и най-накрая кимна в съгласие.

— Останаха колкото щеш коне от отряда на Гуджааре. Ще ни трябват няколко за превоз на телата, но ти и твоите спътници можете да вземете по един. Другите ще оставя на кервана като компенсация за неговите загуби.

— Благодаря ти — обади се Гехану, когато чу това. И приближи. Очите ѝ бяха вече сухи, но бръчките по лицето ѝ бяха станали по-дълбоки. Изглеждаше състарена и уморена. — Това ще ни бъде от полза.

— Гехану... — Сунанди търсеше точните думи. Гехану ѝ се усмихна едва-едва и я хвана за рамото.

— Върви — каза тя. — Страданията и смъртта са част от живота. Ние ще се оправим.

Гърлото на Сунанди се сви. „Аз съм виновна.“ Понечи да се извърне, изпълнена от печал заради мъртвия Канек и заради приятелството си с Гехану, защото надали то щеше да издържи изпитанието на подобен удар. Но едрата жена изръмжа ядосано и рязко

я придърпа в здрава прегръдка. Сунанди застина и не успя да сдържи сълзите си, а капитанът тактично се оттегли.

— Ти си оставаш дъщеря на моето сърце — прошепна Гехану. Сунанди усети, че тялото на жената потръпва, и сама се напрегна, за да не избухне в сълзи. — Това няма да се промени никога.

Когато Гехану най-накрая я пусна, младата жена се отдръпна с неохота и в съзнанието ѝ изплува далечен спомен — нощта, в която чуждестранна търговка дава подслон на момиченце от улицата, чиято неопитност в занаята на крадците му е докарала пердах почти до смърт. Търговката завежда момиченцето, умно и красиво дете, но без бъдеще, при възрастен аристократ сона, който няма наследници. Той ѝ дава ново име и я обучава да мери ръст с владетели, но момичето от улицата никога не забравя онази първа доброта.

— А ти си оставаш същият стар прилеп, дето си вре гагата навсякъде — отвърна Сунанди.

Гехану се изсмя дрезгаво и поклати глава:

— Кинджа така и не успя да те опитоми, диване такава. Хайде, тръгвай.

Сунанди се подчини без желание. Недалеч Ехиру бе възседнал кон, а Ниджири стоеше прав до своя. Трето животно бе оседлано за нея и тя го яхна. Отправи поглед на юг и кратка болка я прониза в сърцето. Там я чакаше родината, както и буря от неприятности, след като Протекторите узнаеха за плановете на Гуджааре.

„Неприятности ли? Кажи война, за да бъде по-близо до истината.“

Погледна към Ниджири. На него му трябваше известно време, за да усети — сам бе насочил очи към наставника си. Когато най-накрая се обърна към нея, тя остана смаяна от безутешното отчаяние, изписано на лицето му. Щом Ниджири забеляза, че тя го гледа, мигом се скри зад маската на професионална хладина.

— Трябва да си свършим работата, Дже Калаве — обади се той.

Сунанди свъси вежди. Запита се какво ли го тревожи. Споменът за убития от него войник? Той бе обучен да убива, но не по такъв жесток начин. Погледна над него, съзря отпуснатата качулата фигура на Ехиру и се досети.

„Е, поне няма да губим време с ходене до болницата.“

След дългия окървавен ден и изправена пред перспективата за още по-грозно бъдеще, тази бе най-успокояващата мисъл, която успя да изтръгне от съзнанието си.

Капитанът даде сигнал за тръгване и те пришпориха конете към Кисуа.

28.

*Принцът отговаря за Хона-Карек, както Хетава
отговаря за Ина-Карек.
(Закон)*

Приемната зала на Яна-ян бе почти празна, когато Карис влезе през бронзовите ѝ двери. Високият подиум отсреща — издигнати една над друга поредици от стъпала, които водеха към трона — бе обикновено затрупан от множество придворни и обожатели. Сега там бе само Принцът. Стоеше прав с разперени ръце, докато двамина от слугите му навличаха връз него цяла броня, обичайна за Залеа по време на война. Трети прислужник държеше Ореола зад главата му, както подобаваше, и го завърташе съобразно движенията на Принца.

— А, Карис. Докладвай, ако обичаш.

Генералът коленичи в основата на стълбите.

— Още няма вести от юг, господарю. Нападението би следвало да се е провело снощи. Трябва им време, докато се завърнат и пратят гълъб или бързоходец.

— М-да. Е, мъртва или не, жената би могла да изпрати съобщение. Ще трябва да приемем, че Кисуа е предупредена. — Той се обърна, а бронзовите пластини от нагръдника заблестяха. Ръцете му бяха все още протегнати встрани от тялото. — Достатъчно войнствен ли изглеждам, Карис? Не като от военна каста, разбира се, но поне задоволително?

— Повече от задоволително, господарю. Ще вдъхновяваш нашите войници да се сражават с всички сили.

— Казано както подобава на висша каста. — Принцът отпусна ръце, погледна за сетен път своето отражение в огледалото, държано от четвърти слуга, и кимна със задоволство. Освободената прислуга напусна залата начаса. Остана само мъжът с Ореола. — Не ми трябват ласкателства, Карис. Нийес беше разбрал това. Надявам се с времето и ти да го сториш.

Карис пое дълбоко въздух, за да укроти бушуващите у него чувства.

— Да, господарю.

— Разбира се, да разполагам с генерал като теб, Карис, си има своите преимущества. Не ми задаваш неудобни въпроси, не ми хвърляш неодобрителни погледи. Предполагам, че това действа ободрително. — Докато слизаше по стълбите с носителя на Ореола подире си, той направи отривист знак на Карис да стане и да го последва. Прекосиха задната част на залата и Карис кимна към Стражата на Залеза. Мъжете тръгнаха след тях под строй, след като Принцът излезе от помещението.

— В крайна сметка най-важна от всичко е верността — продължи Принцът. — Да вземем нашия побъркан приятел, убиеца, който седи сега окован в катакомбите под двореца. Той не мисли — вече не. Нищо не прави, докато не му кажа или ако не е гладен, а наблизко се появи плячка. Всичко това ограничава в много отношения ползата от него, но пък едновременно с това нямам основания да се опасявам от предателство. Има владетели, които цял живот се мъчат да култивират подобна лоялност, а пък аз съм си я сътворил ей така. — Той се засмя. — Истинска власт, Карис. Баща ми и всички Принцове преди мене така и не са се домогнали до нея, но аз ще го сторя.

Приемната зала бе разположена в най-горния етаж от Яна-ян. Когато Принцът го изведе на балкона, специално отреден за владетелското семейство, на Карис му спря дъхът при гледката на проснатия отдолу град. Височината бе толкова голяма, че гъмжащият на пазарния площад народ изглеждаше като кукленско сборище. На запад се виждаха реката и плодородните зелени поля, източник на благоденствие за Гуджааре. В северна посока съзря дори делтата и бреговата линия на Морето на славата. Докъдето поглед стигаше — всичко бе под властта на Принца.

Сега отправи взор на изток и се стъписа.

— Ще трябва да ми простиш, че не ти казах — обади се Принцът. Карис усети впития в лицето си поглед, който отчиташе всяка негова реакция. — Адмирал Аколил презира сухопътните войски и аз все гледам да не го дразня. Но ето че дойде време и ти да узнаеш.

„Кораби“ — каза си Карис замаян. Мястото му позволяваше да види източното пристанище, което бе изградено на Тясно море и

даваше възможност на Гуджааре да търгува по континенталното крайбрежие чак до Кисуа. Сега то бе пълно с кораби — *военни кораби*, — подредени в очакване да получат достъп до товарните докове. Зад тях се виждаше водната повърхност на Тясно море, простираща се от брега на Гуджааре чак до хоризонта. И там съзря още кораби, закотвени в редици. Стотици кораби. Надупчили водата като шарка.

— Корабостроенето в Морето на славата отпреди пет години — прошепна Карис. — Могат да качат по-многочислена войска от онази, с която разполагаме.

— Така е. — Генералът долови гордост в гласа на Принца. — С помощта на нашите съюзници тези кораби извършиха дълго плаване около северния континент, през океани с лед и други опасности, част от които са твърде фантастични, за да бъдат описани. Доста загубихме, но повечето оцеляха. И сега почти всички трюмове са тъпкани със свирепи варвари воители. Кисуатци ще останат доста изненадани.

Карис отвори с усилие уста.

— Кога?

— Утре вдигат платна. Ускорил съм, доколкото е възможно, товаренето им. Аколил ме уверява, че може да стигне Йетийските проливи само за един ден, а до северните брегове на Кисуа — за осемдневие или с ден-два повече. Много по-рано, отколкото възнамерявах, разбира се, благодарение на Нийес, Кинджа и коварната красавица Сунанди. Искях да потегля с двайсетхилядна войска, а не само с десет. Останалите няма да пристигнат още седмици или дори месеци наред. Но десет би трябвало да стигнат. В края на краищата Кисуа също не е подготвена.

Карис се обърна и го погледна втренчено. Прекалено голямо бе смайването му, за да подчини поведението си на обичайния самоконтрол.

— Наистина си решил да го направиш. Та Кисуа е два пъти по-голяма...

— Ние пък сме два пъти по-богати. Освен това провежданата от тях политика на изолационизъм им спечели врагове сред северните племена, които не са съгласни с последователното насочване на кисуатските търговски канали в южна посока. Северняците се съгласиха да се бият веднага щом им обещах да сложат ръка върху тази търговия. — Принцът се усмихна и насочи поглед към изток. — Макар

да не съм съвсем убеден, че ще спазя това споразумение. Все пак всичките им войници ще загинат. Гуджаарейският меч ще подчини най-накрая звяра Кисуа.

— Ще загинат? — изтърси Карис, напрегнал воля да раздвижи скованата си мисъл. Война. В такива мащаби, че щеше да подпали цялата източна част от континента плюс северните земи. Само след едно осемдневие.

— Разбира се. Нашият побъркан приятел се развива дори по-бързо, отколкото бях очаквал. И това е отлично, след като бях принуден да започна по-рано. Всичко зависи от Жътваря.

И сега, най-неочаквано, Карис проумя какво е намислил Принцът.

Трябва да бе издал някакъв звук, понеже Принцът му хвърли остър поглед. След това се усмихна на страховете му.

— Сънна кръв — каза той и потупа дружески генерала по рамото. — В крайна сметка всичко се свежда до това. Моята династия ще престане да робува на Хетава. А Гуджааре ще престане да бъде обикновен търговски кръстопът. Можем да се превърнем в средище на цивилизация, която се простира върху цели континенти и носи благоденствие и мир за всички. На народите ще дам един *жив* бог, направен от плът, а не само от сънища, пред когото да се прекланят. Разбираш ли?

Карис разбираше. В продължение на един миг, който му се стори цяла вечност, предателството на Нийес избледня пред неговия собствен неудържим порив да измъкне меча си и да съсече Принца на място.

Но мигът отмина. Той бе жина, истински син на Гуджааре, а Принцът бе Аватар на Хананджа. Посегателството над него бе нещо повече от предателство — то бе светотатство. И генералът падна на колене, за да вдигне ръце в манюфлексия.

— Разбирам, Принце мой — каза той. — Животът ми е твой.

— Както винаги — отбеляза Принцът. И се извърна, за да се наслади на гледката.

29.

Онези, които почитат Хананджа, трябва да се подчиняват на Нейния Закон.

Но тези, които живеят в земи на неверници, могат да прикриват своята вяра, като запазват по този начин покоя.

(Закон)

Кисуа.

Столицата изглеждаше безкрайна като океан. Общата история с Гуджааре проличаваше в опалените от слънце бели стени и павираните с тухли тесни улички, но с това приликите се изчерпваха. Виждаха се и огромни, разположени върху големи площи сгради, някои по на четири-пет етажа. Изпъкваха обковани в злато корнизи, ярко боядисани тухлени инкрустации и здраво залостени богато украсени с резба входни врати. Повечето стени бяха покрити с диви лози, чиито цветове насищаха топлия и влажен въздух с такъв тежък аромат, че Ниджири го усещаше през няколко пресечки. Чудати звуци се размесваха с тези ухания — прегракнали смехове и яростни разправии, амбулантни търговци, хвалещи своята стока, приспивни песни и любовни серенади, отдавна забравени в Гуджааре. В този град той усети върху езика си вкуса на три хиляди години история — богат и натрапчив като старчески сън.

Зад него в стаята със спуснати завеси спеше Ехиру. След инцидента в пустинята той не обелваше дума. Правеше нещо само ако Ниджири му помага. Нищо не можеше да привлече погледа му. Пренесъл се бе изцяло в неизвестно друго измерение. По пътя към града Ниджири съумя да скрие това състояние от войниците, макар да подозираше, че Сунанди го бе забелязала. Тя не възрази, когато Ниджири настоя да го настанят заедно с наставника му, макар къщата ѝ да бе достатъчно голяма, за да подслони много повече гости. Слугите донесоха храна и чисти дрехи и не ги безпокоиха повече. Това даде

възможност на Ниджири да изкъпе на спокойствие Ехиру, след което да се погрижи и за собствения си тоалет.

И така при залез Ниджири коленичи на балкона, за да се помоли и да потърси вътрешен покой. Медитира, докато Сънната Луна изгря с целия си лик. Четирите отънька на светлината ѝ успокояваха с познато дружелюбие. Най-накрая той отиде в спалнята за гости. Ехиру лежеше неспокойно сред прозирните завеси, въпреки положената на челото му изваяна във формата на морско конче джунгиса на Ниджири. Момчето разтвори завесите и приседна до него. Посегна да махне джунгисата и проследи с пръст бръчките по смръщеното чело на своя наставник. Както личеше, за любимеца на Хананджа нямаше покой и в съня. Само един път към него оставаше открит пред Ехиру. Ниджири докосна клепачите му с пръст. Той се бе провалил в изпитанието пранаж. Би било проява на милосърдие, ако го прибереше сега — много по-голяма, отколкото ако го оставеше да се събуди и да застане лице в лице с ужаса от своето престъпление. Това повеляваше дългът на Ниджири като чирак на Ехиру. Това повеляваше дългът му като Слуга на Хананджа. В Хетава вече щяха да са го изпратили... И все пак...

Ръката на Ниджири потрепери.

В Хетава Ехиру нямаше да бъде подложен на това в разгара на битка, обкръжен от хаос и врагове. Как би могло изпитание в подобни условия да даде вярна оценка за степента на неговото самообладание? Даже Ниджири уби човек — не с наркомансия, но убийството си бе убийство. И поради това, докато той се занимаваше със закрилата на една длъжница в отсрочка, вместо да помага на своя наставник, Ехиру се видя изправен пред своето най-голямо изпитание, без да има кой да се погрижи за него. Провалът бе колкото негов, толкова и на Ниджири.

— Братко... — Той отдръпна ръка, обзет от толкова силно страдание, че тежестта му бе на път да го смаже. Притиснал чело към челото на Ехиру, той плачеше безпомощно със силни и изтерзани ридания, които отекваха из всичките отредени за тях стаи, а навярно и отвъд техните стени. Но в този момент Ниджири не се интересуваше от това какво могат да си кажат за неговата скръб Сунанди или слугите ѝ. Искаше му се само Ехиру да се събуди, да го прегърне и успокои, също както в онзи далечен ден, когато се видяха за пръв път. „Бих умрял за тебе“ — помислил си бе тогава, а се научи да убива, да

обитава сънища, да танцува под звуците на своята душевна радост. Направил бе всичко, за да стане достоен за този мъж, който бе най-близко до бащата, какъвто не бе познавал никога. Най-близко до любим, какъвто би искал да има някога. Не съществуваха думи, които да опишат какво бе за него Ехиру. Дори Сестра Мелиатуа не можа да го разбере напълно. Може би бог. Много повече от онова, което Хананджа някога бе представлявала за него.

След известно време сълзите пресъхнаха. Буцата в гърлото му се разнесе, той изправи рамене и започна да диша дълбоко, за да възвърне самообладанието си. Две мокри ивици бяха белязали лицето на Ехиру. Ниджири ги избърса, а след това стори същото и със своите.

Целият покой, до който се домогна с такива усилия по време на вечерната медитация, се изпари. Ниджири въздъхна и стана прав, прокара ръка през косата си в опит да си го върне. Отказа се, забелязал един силует на прага. Сунанди.

Тя влезе, без да пита за позволение. Босите ѝ крака стъпваха безшумно по плетените рогозки, а докато минаваше покрай прозореца, лунната светлина хвърляше върху лицето ѝ отблясъци. Макар навярно да бе чула неговите ридания, тя не каза нищо, нито пък го погледна. Той бе твърде изнемощял, за да изпита благодарност.

Стигнала леглото, жената спря и хвърли продължителен поглед към Ехиру.

— Ще умре ли?

Някога би я намразил заради такъв въпрос. Сега само погледна встрани.

— Да.

— Кога?

— Когато изпълня своя дълг.

— Сега ли трябва да стане?

— Той взе умишлено сънна кръв на човек, без да му даде в замяна покой. Според нашите закони по-голямо престъпление не съществува.

Тя скръсти ръце с въздишка.

— Спи сравнително спокойно за престъпник.

— Елементарна магия за сън. Ако беше на себе си, в никакъв случай не бих успял да му я направя. — Погледна надолу към джунгисата и започна да я върти за крехките наглед криле. В хода на

вековете бе ставала притежание на безброй Бирници. А още преди това камъкът, от който бе изваяна, бе долетял от небесата, преминал през селенията на самите богове. Може би дори бе докоснал лика на Сънната Луна, преди да падне долу като материализиран образ на магията.

— Покваряването е изтънило силно неговата умблике — промълви тихо момчето. — Нишката, която свързва душата с тялото, както и с будния свят.

— А сега, когато вече не действа... поквара?

— С течение на времето и при нормални условия нишката може да оздравее.

Тя го погледна косо.

— Няма да разполага с много време, ако го Вземеш.

Ниджири поклати глава.

— В Хетава би могъл да се справи — след дълги месеци на уединение. Но тук, сред цялата тая лудост... — Ниджири посочи към балкона, към Кисуа и света. — Няма начин. Дори ако забравим престъплението му, пак е безнадеждно.

Усети погледа ѝ с гърба си, докато отиваше към балкона, за да се облегне на вратата, насочил очи към града отвън и пожелал от все сърце той да бе Гуджааре. Пожелал също така кисуатката да си тръгне. Съвсем малко време му оставаше с Ехиру.

Тя мълча толкова дълго, че най-накрая Ниджири се обърна, за да провери дали е още тук. И зяпна от изненада, Защото се бе осмелила да приседне върху леглото на Ехиру и да погали неподстриганата му коса.

Вдигна поглед, съзря гнева в неговия и се усмихна.

— Прости моята волност. Той ми напомня за един човек, когото познавах някога и нежно обичах. Трябва да получи право на избор.

— Какво?

— Избор. За това дали да умре и кога. Бих могла да приема ужасните неща, с които се занимавате вие, но само ако ги правехте с пожелалите това.

Ниджири свъси чело.

— А ти мислиш, че той не желае, така ли? *Той, един Бирник на Хананджа?*

Тя примигна.

— Може би желае. Но все пак неговият град се готви тайно за война, собственият му брат крои планове да използва магически сили на злото, в мрака броди Жътвар, а той не ще види изхода от всичко това. Изглежда по-жестоко, отколкото просто да го убиеш без всякакви церемонии.

Ниджири впи пръсти в балконската завеса.

— Той ти е нужен само за да дойде с нас при Протекторите утре.

— Не го отричам. Но и вие печелите от това, защото така ще помогнете да спася и вашия град, и моя. Каквото и да си въобразяваш, аз нямам желание да стана свидетел на война между нашите страни. И второ, боли ме заради мъките, които терзаят и двама ви. — Ниджири изпръхтя недоверчиво, но тя не му обърна внимание, все така вперила поглед в Ехиру. — Когато ми съобщи за Лин... Намразих цялата ви пасмина. Всички, които се занимават с магия. Сега разбирам, че злото се крие в Хетава — не у вас самите.

Той отвори уста, за да прокълне нейното богохулство, но си спомни погледа на Супериора, когато отвеждаха Ехиру с ръкавиците на позора.

— Не в *цял* Хетава. — О, каква проява на слабост.

— Вярно. Ти и твоят наставник, и дори Жътваря, който отне моята Лин... в случая вие сте жертви. Най-окаяни сред всички жертви, понеже *вярвате*...

Ниджири я погледна замислено и най-накрая седна на един близък стол. Разтри лице и промълви:

— Може би имаш право.

Тя замълча смаяна от това признание, а може би в израз на уважение към неговата мъка. Когато заговори отново, гласът ѝ бе тих — точно както би говорил един Бирник:

— Остави го да живее до утре. Нека чуе какво ще кажат Протекторите. Нямам представа що за информация ще му дадат, но с нея би могъл да помогне за запълване на цепнатината, зейнала между моята страна и вашата. Може пък така да се сдобие с малко покой, преди да... — Тя се подвоуми, търсеше по-деликатни слова, за да го каже.

— Преди да умре — довърши изречението Ниджири. Взря се в очите ѝ с немощна усмивка. — Ние не се притесняваме от мисълта за

смъртта, нали знаеш. — Погледна Ехиру и чертите му се изопнаха. — Няма да остане доволен от мен, когато се събуди.

— Понеси го — отвърна тя, докато ставаше. — Вие сте свикнали да се разпореждате с живота на другите, както и със смъртта. Непрекъснато правите това, нали? Може пък да е ударил часът един от вас да разбере от личен опит какви са последиците от подобни решения, а не само да убива ония, които му се противят.

Нова обида. И все пак в нейната жлъч долови нотка на симпатия, а от погледа ѝ разбра, че това е най-доброто, което би могъл да получи като предложение за сключване на примирие. Той кимна в съгласие. Не му бе останал повече гняв — единствено мъка.

— Може би си права, Говорителко.

Забеляза, че тя повдига вежди, чула официалната си титла от неговите уста. След една продължителна пауза Сунанди кимна на свой ред.

— Почини си добре тогава, малък убиецо. Протекторите ще ни приемат утре заран. Бъди готов. — Тя се обърна и напусна стаята, за да остави Ниджири насаме с Ехиру и собствените му мисли.

След няколко мига мълчание Ниджири се изправи, прекоси стаята към леглото на Ехиру, отметна завивките и се сгуши до него, отпуснал глава върху рамото на своя наставник. Унесен от равномерно туптене на неговото сърце, той заспа за остатък от нощта — не съвсем спокойно, но благословен с отсъствие на сънища.

30.

Всички, които дават част от себе си на Хетава, имат право на неговите грижи и утеха.

(Закон)

Ехиру отвори очи при първия намек за утринен светлик.

„Още съм жив“ — помисли си той и изпадна в отчаяние.

До него Ниджири мърмореше нещо насън. По лицето на момчето личаха засъхнали сълзи. Ехиру ги забеляза, а също и подобни петна върху гърдите си. Това облекчи донякъде болката му, понеже бе себично да забравя, че собствената му смърт е изпитание и за Ниджири. Въздъхна и обърса следите от лицето на момчето.

— Прости ми — прошепна той, а Ниджири въздъхна в отговор.

Болезнената кухня у него бе запълнена от сънната кръв на убития войник. Но той не изпитваше привичния покой или задоволство, които го обземаха обикновено след Вземане. Нищо изненадващо, защото онова, което стори на войника, не можеше да се определи точно като Вземане. Затвори очи и отново видя лицето му — гневно отначало и обзето от ужас след това, когато осъзна намеренията на Ехиру. Спомни си усещането за душата на мъжа, докато тя се бореше да избяга от неговия глад — със същия успех като пърхаща в шепи нощна пеперуда. И това наля още масло в огъня на неговата страст. Дори сега потръпваше от възбуда при спомена как унищожава тази душа, за да бъде възнаграден с главоломна спирала от удоволствие, по-изтънчено и остро от всичко, което бе изпитвал през целия си живот. Обикновеното Вземане бледнееше и това бе доказателство за собствената му непоправима поквара. При убийството на Чарлерон от клана Венкин не изпита нищо подобно. Изсмя се вътрешно, безрадостно и горчиво на тогавашното си заслепление — бе решил, че е твърде омърсен, за да служи на Хананджа. Тогава? Ами какво ли щеше да каже тя за гнилата нечистотия, в която бе затънал цял сега?

Тази мисъл му причини такава болка, че нямаше сили дори да зариде.

— Братко? — Отвори очи и видя, че Ниджири е буден. Гласът му бе прегракнал, лицето му бе подпухнало. — Върна ли се вече при мене?

— Да. — Ехиру впери поглед в мозаечния таван, неспособен да срещне очите на момчето. И за какво му беше на Супериора изобщо да го прави негов наставник? Никога не бе имал качества за подобна отговорност.

Ниджири сведе очи и Ехиру внезапно осъзна, че той вини *себе си* за станалото.

— Аз щях да изпълня своя дълг тази нощ, Братко, но си рекох... днес... Протекторите... — Той млъкна и пое дълбоко въздух в очевидно усилие да се успокои. — Помислих си, че може би ще поискаш да видиш края поне на този етап.

— Малцина сред умиращите имат възможност да уредят докрай земните си дела — отвърна Ехиру с безизразен тон. — Бирниците не бива да бъдат привилегировани в това отношение.

— Знам. — В гласа на момчето внезапно звъннаха метални нотки и Ехиру го погледна изненадан. Лицето му изразяваше упорита и безнадеждна решителност. Решителност на човек, който съзнава, че върви по грешен път, но няма намерение да спре. — Само че не мога да изпълня поръката на нашите братя без твоя помощ. Нямам сили да разкрия толкова много тайни, нито да намеря и да унищожа Жътваря. Не и сам. Аз съм просто един чирак, Ехиру-братко. Не бива да искаш толкова много от мен.

Ехиру въздъхна, понеже знаеше, че момчето има право.

— Тогава ще се върна с тебе в Гуджааре — промълви той най-накрая и поклати глава при дивия изблик надежда, който пламна в очите на Ниджири. — Но само до там. В Гуджааре Рабанех и Сонта-и ще ти помогнат да откриете Жътваря и прочистите Хетава. А след като вземеш моето приношение... — Лицето на Ниджири посърна, но Ехиру продължи безмилостно: — ... ще станеш истински Бирник. И тримата заедно ще намерите сили, за да свършите онова, което трябва да бъде направено.

Разтреперано, момчето сведе глава над ръцете си. След няколко безкрайни мига я вдигна отново. Изражението му бе съдържано, макар

Ехиру да подозираше, че това е само маска за прикриване на силно безпокойство. Все пак бе някакво начало.

— Добре, Братко — промълви Ниджири. Във всяка дума проскърцваше скрито зад маската на спокойствие несъгласие. — Ще направя каквото искаш.

Ехиру въздъхна едва чуто. Напрегна сили, за да се изправи в леглото, прехвърли нозе през ръба му и...

... едно око блясва в мрака, втренчено и злорадо, а той трепери в някаква клетка и моли Хананджа да му дари смърт.

Ехиру замръзна.

— Братко?

Видение. Пълен бе със сънна кръв повече от когато и да било, след като не бе предал излишъка на някой Лечител, но въпреки това душата му блуждаеше.

— Братко. — В гласа на Ниджири прозвуча страх.

„Давам я, чирако мой.“

След колко време щеше да го споходи пак лудостта? Осмодневие? По-малко? След колко време щеше да се завърне гладът — този път неутолим? Кръвта му застина в жилите, когато си спомни какво бе сторил по време на битката. Приспа буден, съзнателно съпротивляващ се човек, без да използва джунгиса. Изтръгна сънна кръв от неговото съзнание само с дъха си. Не за това бе дадена власт на Бирника.

След колко ли време щеше да стане същият като чудовището, което нападна Ниджири?

— Обещай ми, че ще го направиш, Ниджири — прошепна той. Гласът му прозвуча кухо дори в собствените му уши. — Обещай да ме изпратиш при Нея, докато съм все още Неша.

Само веднъж, преди десет години, бе назовал душата си в присъствието на момчето, но то, разбира се, не бе забравило това име. С крайчеца на окото си го видя да поема дълбоко въздух. След малко Ниджири проговори, този път искрено:

— Заклевам се, Братко. — И постави ръка в дланта на Ехиру.

„За да покаже, че не го е страх от мене. А би трябвало, чирако мой. Накрая всичко живо ще се страхува от мене, ако ти не се справиш. Лъжовна е твоята утеха.“

Но пък колко слаб се усещаше, каква остра нужда изпитваше от нея! Ехиру обърна длан нагоре и пръстите им се срещнаха. И двамата останаха така, в пълно мълчание, чак до момента, когато слугите на Сунанди дойдоха да ги вземат.

Съвещателната зала на Протекторите се намираше в центъра на столицата на Кисуа. Непретенциозна сграда, ниска и широка и със стени от пращен кафяв камък. Напълно лишена от великолепието на Яна-ян, въпреки че подслоняваше управниците на цялата страна. Два малки пилона без украса обрамчваха широк вход. Подовете бяха от мрамор, но не полиран и доста потъмнял от годините. Хората в стълбището — Ехиру ги прецени като молители и търговци на влияние, мнозина от които воняха на поквара — наблюдаваха влизащата им група. Повечето бяха богато издокарани и смълчани, а погледите им изразяваха някаква смесица от подозрение и страхопочитание. Те мигом отгатнаха онова, с което се бе занимавал доскоро, макар и двамата с Ниджири да носеха белезникави роби без качулки — най-близкото до всекидневна дреха на Бирник, което Сунанди успя да им намери. С грижа за чуждата собственост, те не откъснаха ръкавите от робите на Сунанди, така че татуировките им не се виждаха. И въпреки това хората някак си ги усещаха.

Аскетичната обстановка внушаваше спокойствие у Ехиру, който влезе в сградата след Сунанди и рамо до рамо с Ниджири. Нещо в семплата архитектура и сериозния вид на хората, които видя вътре — по всяка вероятност носители на отговорност и власт, а не само ламтящи за тях, — му напомняше за Хетава в Гуджааре. При различни и по-благоприятни обстоятелства би могъл да се почувства тук като у дома.

Минаха под сумрачна арка и влязоха в самата зала — сводесто помещение, осветено от снабдени с решетки отвори близо до тавана. Прашните снопове слънчеви лъчи осветяваха извита като дъга каменна маса, която се простираше от единия край на залата до другия. Ехиру преброи седемнайсет души, насядали зад нея, до един възрастни и с осанка на благородници, макар кастовата им принадлежност да не бе лесна за отгатване тук, в тази страна, където на смесването с чужденци не се гледеше с добро око. Неколцина прислужници се мотаеха между

колоните зад Протекторите. В двата края на залата стояха стражи, които наблюдаваха подозрително Ехиру. Други хора в залата нямаше.

Сунанди застана пред масата и направи изискан поклон, преди да заговори на официален суа.

— Почитаеми и мъдри, заставам отново пред вас, за да ви приветствам. Аз съм ваш глас и очи и уши в чуждите страни, а сега ви моля да ме изслушате по един абсолютно неотложен въпрос.

Централната фигура, престаряла жена с изтънели коси на букли, махна с ръка.

— Запознахме се с първоначалния ти доклад, Говорителко Кинджа Дже Калаве, а също и с този на капитана, чийто отряд ви е спасил в неутралните територии.

Сунанди се изпъна и заговори не толкова официално, макар да държеше очите си все така почтително сведени:

— Прочетохте ли доклада на Кинджа Сех Калабша?

— Да, прочетохме твоето сведение за него. Бихме предпочели да се запознаем с оригинала, собственоръчно написан от Кинджа, Говорителко. — Жената я погледна сурово.

— Моята подопечна Лин загина при опит да ви достави този документ, Почитаема. — Тя млькна само за миг, но Ехиру забележа скритото пламъче на гнева в очите ѝ. — Нямаше как да го взема от нейните останки.

— Съжالياваме заради загубената от тебе робиня, Дже Калаве — обади се друг от Протекторите, но Ехиру не долови никаква нотка на съжаление в този глас. Нехайното пренебрежение към момичето със северна кръв бе обидно. Подобно отношение обясняваше до голяма степен прекомерната загриженост на Сунанди към нея. — Можеш да предявиш иск за възмездяване след края на тази среща. Но ще призная, че имам известни резерви във връзка с твоя доклад. — Присви очи към нея, а сетне хвърли надменен поглед към Ниджири. — А още по-сериозни резерви имам по повод присъствието на чужденци тук, без да ме е грижа кои могат да бъдат.

Сунанди изправи рамене.

— Те са Бирници на Хананджа от Гуджааре, Почитаеми — жрецът от Хетава Ехиру и неговият чирак Ниджири. Довела съм ги по тяхно искане. Ще молят Протекторите за съвет.

Тези думи бяха последвани от изненадан ропот, а неколцина от Протекторите размениха бързешком по няколко думи. Най-накрая жената от центъра каза:

— Трудно ми е да си представя какво биха могли да поискат от нас едни нечестиви жреци от Гуджааре.

— Информация, Почитаема Старейшина — обади се Ехиру на официален суа и с това предизвиква ново брожение сред Протекторите. Забеляза, че Сунанди му хвърли пълен с ужас поглед. Явно бе нарушил някакъв протокол, но не даваше пет пари за това. Останало му бе твърде малко време, та да го прахосва в името на добрия тон. — Напоследък в моята страна се случват множество обезпокояващи събития — продължи Ехиру. — Жътвар броди из улиците на столицата съвършено необезпокояван от властите, а може би дори подпомаган от тях. Двайсет мъже... — Той погледна към Сунанди. — Знае се, че двайсет мъже и момичето на Говорителката загинаха от неговата ръка. Вината за това бе хвърлена върху мене, но ме освободиха под условието да Взема Говорителката Дже Калаве. А сега собствените ви войници се натъкнаха на гуджаарейска част в Пустинните хиляда, която също така направи опит да убие Говорителката. Искам да разбера защо толкова много мои сънародници искат смъртта на тази жена.

Старейшината от центъра вдигна вежди до оредяващата си коса.

— И смяташ, че ние знаем защо?

Той склони глава в нейна посока.

— Аз смятам, че трябва да има някаква причина, за да се опетни самият Принц с поквара и да поеме риска на една война с Кисуа, само и само да прикрие тайните, които тази жена притежава. Смятам, че съществува някаква причина, за да му помага Хетава, като допуска съществуването на Жътвар. И също така смятам, макар да не мога да го докажа инак освен с интуицията си, че всички тези неща са по някакъв начин взаимно свързани. Не мога да се доверя на мой сънародник, който знае истината. Може би отговорът се крие при чужденците.

Ново раздвижване в залата, докато Протекторите шепнеха помежду си. Сунанди хвърли към Ехиру кос поглед.

— Ти си много по-луд, отколкото допусках — прошепна му тя на гуджаарейски.

Той кимна безучастно. Много скоро това щеше да стане истина. Междувременно Протекторите приключиха своите дискусии.

— Е, добре, Бирнико от Гуджааре — проговори старицата. — Половината неща, които донасят нашите шпиони напоследък, са толкова невероятни, че не знаем дали да им вярваме. Може би един обмен на информация ще даде отговор и на нашите въпроси.

Сега тя погледна друг от Протекторите, който се навъси като буреносен облак, преди да проговори най-накрая с въздишка:

— Трябва да те предупредя, че нашите сведения са непълни — каза той. — Те започнаха да пристигат преди няколко години, когато наши съюзнически шадунски племена откриха нечий гроб в западните покрайнини на пустинята, твърде встрани от обичайните маршрути. А го откриха, понеже бил съвсем наскоро осквернен — ограбен. Грабителите избягали на север, към Гуджааре. Отначало не сметнахме, че новината заслужава сериозно внимание, но я проучихме основно, разбира се. Днес сме убедени, че става дума за гроба на Инунру — пръв Бирник и основател на вашата вяра.

Ниджири се намръщи объркан и изтърси:

— Но този гроб е загубен преди векове, а днес би бил светиня за нас. За какво му е на който и да било гуджаареец да го осквернява?

Сунанди му хвърли унищожителен поглед и той млькна начаса.

— Чиракът ти казва истината, Бирник, макар никой да не го е питал — обади се възрастният мъж и хвърли съчувствен поглед към Ниджири, преди да се обърне отново към Ехиру: — Добре е да научим, че сте запазили поне нужното благоговение към историята на своята вяра, ако не благопристойния начин за нейното изповядване.

Ехиру вирна глава.

— Някои биха казали, че сме запазили и двете в много по-висока степен от Кисуа, Почитаеми Старейшина. Едно време тук също се е практикувала магия.

Старецът го погледна огорчен.

— Това е било, преди да осъзнаем целия ужас, който се крие в нейната мощ.

— Може и така да е. Но какво общо има това с нашия случай?

— И ние нямахме представа до снощи, когато се запознахме с доклада на Кинджа, какъвто ни бе предаден от Дже Калаве. — Старецът въздъхна. — Преди много векове тук, в Кисуа, първите

жреци, които се занимавали със сънна магия, започнали да полудяват. Поне така ни учи преданието. Инунру, който също бил изложен на подобен риск, започнал да ги изследва с надежда да установи причината за това явление, както и да открие способности за лечение. Един век по-късно, когато заниманията с магия били забранени, а следовниците на Инунру поставени извън закона, повечето негови записки били унищожени, за да не би знанията, които съхранявали, да се запазят и да се разпространят широко като епидемия. — Старецът се намуси. — Слуховете за това, че някои последователи на Инунру съумели да изнесат тайно от града част от свитъците му обаче, никога не са заглъхвали.

— Винаги сме смятали — намеси се старицата, — че те се намират в Гуджааре. Но явно са били загубени и за вас... до неотдавна. — Тя погледна мрачно Сунанди.

Младата жена кимна бавно.

— В покоите на Принца видях заключена каса. Предполагам, че ги държи там.

— М-да. — Старата жена имаше вид на недоспала. Някакъв участък от съзнанието на Ехиру регистрира диагнозата излишък на сънна жлъч, но останалата му част слушаше внимателно, докато тялото оставаше вцепенено като под действието на заклинание за сън. — Всъщност възможно е. Именно хора на Принца са ограбили гробницата — поне така мислим ние. Цялата лудост започна после.

Сунанди пое дълбоко дъх.

— Това обяснява много други неща, Почитаеми. — Погледна Ехиру, макар да говореше все така на Протекторите. — Моят наставник Кинджа още много отдавна подозираше Принцът във военен заговор. Неговите осведомители съобщаваха за провеждани преговори с някои северни племена, чиято цел била създаване на военен съюз. Последвал масов внос на стратегически стоки — дървен материал, желязо и други подобни. Започнал приток на майстори корабостроители от Севера. Всичко това траело няколко години. Но преди броени месеци Кинджа научил, че Принцът умишлено създава Жътвар. Той държал чудовището под контрол чрез тайни знания, несъмнено придобити от крадените свитъци. Това същество се използвало за ликвидиране на всеки, който се изпречел на пътя на Принца при изпълнение на неговия план. Смъртта винаги изглеждала

естествена. Самият Кинджа може би е... — Тук тя млъкна за миг, видимо под натиска на силни чувства.

— Никой в Гуджааре не би подложил на съмнение подобни случаи — прошепна Ехиру по-скоро към нея, отколкото към Протекторите. Изпълваше го едно ново чувство на състрадание към Сунанди, сега, след като научи, че както нейният наставник, така и питомката ѝ са загинали от ноктите на Жътваря. Щеше му се да я утеши някак си, макар и само с думи, след като те бяха всичко, с което разполагаше. — Никой освен Бирниците, но пък ние не знаехме нищо. Ако знаехме, щяхме да ти помогнем.

Тя кимна отривисто и овладяла се отново, продължи да говори на Протекторите:

— Преди да напусна Гуджааре научих, че звярът се е подвизавал на няколко пъти в столичния затвор. Мнозина осъдени умирали по начин, който озадачавал дори гуджаарейци, тъй като ставало дума за млади и здрави мъже, загинали по крайно мъчителен начин в съня си. Така че Принцът явно няма намерение да се задоволи единствено с ролята на Жътваря като твърде удобен убиец. Той подхранва и развива злото у него, култивира разнообразните му способности, воден от съображения, които остават известни единствено нему. — Тя се поколеба и погледна Ехиру. — Онова, за което не бях сигурна, е ролята на Хетава.

Значи не бе посмяла да му довери всичко, което знаеше. Доловил нотка на извинение в гласа ѝ, Ехиру кимна окуражително, макар да бе учуден, като познаваше омразата ѝ към всички от неговия Път. В хода на последните няколко дни обаче нейното отношение към Бирниците — не, по-скоро към *самия Ехиру* — се бе променило видимо. Сега долови елемент на уважение, каквото никога не бе очаквал да получи.

Погледна към Ниджири и забеляза в погледа му съчувствие към Сунанди, изплувало най-вече противно на собствената му воля. Значи промяна в позициите и на двете страни. Това бе добре.

— А Кинджа научил, макар да го знаем от Дже Калаве — каза старата жена, отправила одобрителен поглед към Сунанди, — че през последните пет години, значи откак свитъците са попаднали у Принца, Гуджааре тихомълком изгражда флот в мащаби, пригодни единствено за военни цели. Това е потвърдено и от други шпионски източници. Разположените край града по бреговата ивица на Морето на славата

корабостроителници бълват морски съдове в огромни количества. Ние не следим отблизо акваторията на това море — то няма излаз към Източния океан, така че не крие заплаха за Кисуа. Или поне така си мислехме ние. Докато сега научаваме, че корпусите на тези кораби са подсилени повече, отколкото е необходимо само за морско плаване. Използвани са технологии, заети от северните народи. И така, днес сме на мнение, че Принцът разполага с военен флот, който е в състояние да заобиколи целия северен континент, като преплава мразовитите и опасни води около върха на света, за да стигне до източните морета. — Тя млъкна за миг. — Подозираме, че Принцът е *изпратил* вече тази армада. По-голямата ѝ част още преди година. Всеки кораб напуска доковете веднага след завършването си, но като се вземат предвид количествата внесени материали, както и изчисленията на нашите специалисти, смятаме, че най-малко петстотин нови кораба вече са поели по северния морски път. — Тя изпусна дълга въздишка, преди да добави: — Вашият Принц е търпелив като старец.

„Онази кисуатка. Тя не бива да стигне до Кисуа, Ехиру, защото в противен случай ще избухне война.“ Думите на Еникет отекваха в главата на жреца и той потръпна, осъзнал гигантските мащаби на неговото коварство. Войната е била вече в ход. Оставало е само да се реши кога точно да избухне.

— Да — промълви Ехиру. Пак бе обзет от гняв, силен гняв, и това бе белег за неговата поквара. Подчини гнева с усилие на волята. — Търпението е само един от даровете, с които го е ощастливила Богинята. До днес не си давах сметка за това до каква степен е злоупотребил с всички тях.

За момент в погледа на старата жена проблесна нещо като съчувствие.

— Тогава може би ще имаш добрината да споделиш с нас собствените си сведения — каза тя. — Както ти казах, подозираме, че Принцът е сключил тайни споразумения с няколко племена от Далечния север, с които е създал военен съюз и така си е предоставил право на свободно преминаване през техните териториални води. Повечето от тези споразумения се договарят с посредничеството на търговски клан от Бромарте. Един от маловажните негови членове, Чарлерон от клана Венкин, бе осведомител на Кинджа Сех Калабша.

Той умря наскоро. Дже Калаве чула слухове, според които е бил Взет — или Пожънат. Знаеш ли нещо по този въпрос?

„Богино, прости ми. Тази лудост прониква по-надълбоко, отколкото бих могъл да допусна.“ Ехиру затвори очи и много бавно пое дъх.

— Аз бях онзи, който събра неговата Дан.

Протекторите отново се разшумяха, но старата жена ги усмири на бърза ръка.

— Кой разпореди тази смърт? Принцът? Собствените му роднини? Каза ли той нещо, преди да умре — за някакъв конфликт между Принца и твоя Супериор?

— Нищо такова не ми е известно — отвърна Ехиру. — Поръчката пристигна по обичайния ред. Казано ми бе, че страда от неизлечима болест. Нямах никаква причина да заподозра нещо нередно...

Но още докато произнасяше тези слова, в съзнанието му гръмнаха думите на бромартеца: „Използват те“. Спомни си силуета, който дебнеше от близкия покрив.

„Ако не го бях убил аз, Жътваря щеше да го стори.“

Целият потръпна, осъзнал най-накрая истината — твърде късно и с привкус на горчива ирония.

Старицата оглеждаше своите колеги Протектори.

— Бромартските кланове не участват особено охотно в посочения съюз, понеже от много отдавна поддържат здрави връзки и с Гуджааре, и с Кисуа. Стремят се да остават изцяло неутрални, като само посредничат на други, повече склонни към военни действия кланове, каквито са сорените. А други от тях, като например Чарлерон, не се поколебаха да ни предупредят за надвисналата опасност.

— Нито един войник не е излизал от пределите на Гуджааре — процеди замислено друг мъж, като не преставаше да чопли някакво петънце върху масата. — Армиите им са в пълна бойна готовност и разположени малко по-близо до границата от обикновено, но не са помръдвали от тези позиции. Поне за това можем да бъдем сигурни.

Обади се друг:

— Фини и сорени разполагат с пристанища по бреговете на Източния океан и поддържат връзки с племена, които пък имат пристанища дори край замръзналите северни морета и Непристъпните

територии. Гуджааре разчита на огромното си богатство — могат да плащат на други да водят техните войни. Така че, ако корабите на Принца са празни, та да се придвижват с по-голяма скорост, и ако могат да ги напълнят с воини от Севера, след като са прекосили океанската акватория...

В залата настана тишина. Възползвала се от нея, Сунанди се прокашля.

— С най-голямо уважение, Почитаеми... Нашите войски подготвени ли са за нападение?

Някаква друга старица отпрати тежък поглед към Сунанди откъм далечния край на масата.

— С нищо друго не сме се занимавали, откак научихме за изграждането на новия гуджаарейски флот, Говорителко.

— При все това, Принцът действа по-умело, отколкото се очакваше — заяви жената от центъра. Говореше авторитетно, без да обръща внимание на предупредителните знаци, които правеха нейните колеги Съветници. След продължителна пауза добави: — Благодаря за докладването, Дже Калаве и Бирници от Гуджааре.

Сунанди направи отново своя поклон. Но докато се изправяше, нещо не ѝ даваше мира.

— Почитаеми и мъдри, Кисуа не е водила война от много векове, а с дъщерната си държава Гуджааре — никога. Никаква надежда за мир ли не е останала?

— Това зависи от Принца — отвърна жената в центъра.

— Ще направим опит да преговаряме с него, разбира се — обади се още някой от Старейшините. — Макар че надали ще прояви интерес към какъвто и да било мир, след като е вложил толкова средства за подготовката на своята атака.

Жената от центъра поклати глава и попита:

— А ти какво ще правиш, Бирник Ехиру?

— Ще се върна в Гуджааре — отвърна той. — Въпросът за Жътваря си остава открит, въпреки че вие, изглежда, не установявате никаква връзка между него и произтичащите събития. А що се отнася до останалото... моите братя трябва да научат за плановете на Принца. В Хетава все още има неколцина, на които вярвам и които ще помогнат в опитите ми да предотвратят това, ако е възможно то да бъде

предотвратено. Няма по-голямо престъпление срещу Хананджа от войната.

Старата жена обмисли за момент чутото.

— Можеш да разчиташ на коне и провизии за пътуването до дома. Но много внимавай — възможно е с идването си тук да си се превърнал във враг на своя господар.

Ехиру склони глава над една ръка.

— Ние служим на Хананджа, Старейшина. Нашият Принц е само Неин Аватар и като такъв може да управлява единствено в съгласие с Нейната воля.

Докато се изправяше, той си спомни лицето на Еникет при последната им среща — усмихнато, уверено. Лице на изпечен лъжец. Отново го обзе гняв. Не онзи необуздан и жесток, който се мъчеше да потиска от пустинята насетне, а нещо по-чисто и удовлетворяващо — хладнокръвният и праведен гняв на Слуга на Хананджа.

„Може би не съм още напълно покварен — каза си той. — Мога да остана себе си колкото е нужно, за да въздам справедливост още един последен път. А за тебе, родни ми братко, тази справедливост е много от отдавна закъсняла.“

Прочела част от мислите върху лицето на Ехиру, старицата от центъра разшири очи. Но страховете ѝ се изпариха бързо и тя кимна мрачно.

— В такъв случай, желая ти късмет, Бирник — каза тя, — и за доброто на всички ни... сполука в лова.

31.

Хетава осигурява лечение на всички, без разлика гуджаарейци или чужденци, вярващи или неверници.

Всички, които сънуват, са добре дошли в царството на Богинята.

(Закон)

Ниджири долови бученето на тълпата още преди да излязат от Залата за съвещания. Отначало реши, че е реката, макар да бе забелязал, докато минаваха през града, че тя лъкатуши на запад и се губи в зелените, покрити с мараня планини в далечината. Сетне слухът му започна да отделя цели думи и фрази — викове — и той осъзна, че това са *гласове*. Толкова огромно множество гласове се надигаха и говореха едновременно, че се сливаха в монотонен тътен. Момчето не можеше да измисли причина, поради която подобно множество би се събрало в такъв разюздан хаос. Никакво обществено събитие в Гуджааре не можеше да протече толкова шумно. Да нямаше бунт? Чувал бе, че стават такива неща из чуждите страни. Но ето че излезе навън и всичко му стана ясно.

Хора — стотици, може би хиляди — бяха изпълнили стълбищата пред Съвещателната зала, улиците наоколо и пресечките по-нататък. Мъже и жени, деца и старци, толкова много, че краят им не се виждаше. Но когато двамата с Ехиру се показаха в горната част на стълбите заедно със Сунанди, врявата намаля, за да заглъхне най-накрая съвсем. Сунанди и Ехиру спряха, същото направи и Ниджири. И тримата застанаха във фокуса на хиляди чифта очи.

Всички затаиха дъх. Ниджири се вгледа в най-близките лица от тълпата, за да съзре най-различни чувства, изписани по тях — от страх и любопитство до гняв и обожание. Но едно нещо го смая най-силно и го озадачи най-много, защото, макар да го бе наблюдавал безброй пъти в Гуджааре, не бе допускал, че ще се натъкне на него в един град, който вижда проклятие в лицето на Бирниците. *Надежда*. Само че

какво очакваха от Ехиру — само от него, защото никой не обръщаше внимание на Ниджири, — той не можеше да предположи.

И сега Ехиру излезе напред, вдигнал и двете си ръце с обърнати напред длани. Уплашен, Ниджири тръгна след него, забелязал с крайчеца на околото как Сунанди прави същото, след като промърморва нещо неразбрано. Когато погледна Ехиру, бе поразен за пореден път, защото напрежението и мъката от последния месец бяха напълно заличени от лицето на неговия брат. Той дори се усмихваше, докато крачеше напред в тълпата, а изражението му бе същото, което Ниджири помнеше от тяхната първа среща преди много, много години — нежност, строгост, топлота, възвишеност. *Покой*. Забелязали всичко това, хората му отваряха път, като шушукаха помежду си.

Сега Ниджири дочу тропот от тежки подметки и дрънчене на брони, които смутиха покоя. Ниджири извърна глава и забеляза неколцина гвардейци на Протектората, изсипали се в горния край на стълбите. Те разговаряха възбудено, видели се пред лицето на тази огромна тълпа. Ниджири реши да не им обръща внимание и отново устреми поглед към Ехиру, напълно убеден, че това, което вижда в момента, не бе нищо друго освен пряка намеса на Богинята. Кисуа се бе отказала от наркомансията преди векове, но страхопочитанието към нея, както и вярата в могъществото на Хананджа явно се бяха запазили в някаква скрита частица от древната душа на този народ. Като чирак на Ехиру, негов дълг бе да засвидетелства такова грандиозно събитие.

„Ще го сторя с радост в сърцето. Благодаря ти, Хананджа, че направи моя брат какъвто бе преди, макар и само за този момент.“

Някаква фигура си пробиваше път през тълпата и мъкнеше друга подире си. Ехиру спря. Ниджири настръхна, но това бе само един мъж, който водеше за ръка дете. Едно дете, установи със закъснял ужас Ниджири, което в някакъв момент от своя кратък жизнен път бе станало жертва на жестока намеса. Главата на момчето бе килната назад така, сякаш нямаше сили да я удържа права. Краката уж пристъпваха, но толкова неуверено се кривяха и гънеха, че без подкрепата на мъжа детето би паднало. За капак на всичко, и двете ръце бяха изсъхнали, изтънели и безполезни от лакътя надолу.

— Б-бирник, извинявай — започна мъжът. Облечен бе като ковач и говореше такъв тежък диалект на суа, че Ниджири едва го разбираше. — Моят син, това е моят син, ще го излекуваш ли? Вземи

моя живот, ако това ще помогне, Бирник, аз съм верен последовател на Хананджа, тукашните лечители не могат с нищо да му помогнат, *моля те...*

Тези слова бяха сякаш уговорен сигнал — от всички страни се надигнаха други гласове:

— Майка ми, Бирник, тя умира — викаше някаква жена. И съпругът на друга, и войник, който сочеше празната орбита на окоето си, и сгърбен старец, който молеше да бъде изпратен при жена си в Ина-Карек. Толкова много хора. Всички се бутаха неудържимо напред, протягаха умолително ръце. Започнаха дори да проявяват интерес към Ниджири — множество пръсти се вкопчваха в раменете и робата му. Някой го погали по тила и той извърна глава, за да улови пълния с отчаян копнеж поглед на някаква жена, преди тълпата да се юрне отново напред и да я погълне.

Изведнъж ръцете станаха *прекалено много*. Прекалено много умоляващи гласове ги заобикаляха отвред, искащи, настояващи, отчаяно пожелали онова, което никои двама, никои *десетима* Бирници не бяха в състояние да предложат. Ниджири ахна, когато някой го дръпна за робата и я съдра. Той отблъсна инстинктивно ръката и застана в отбранителна позиция. Някой хвана и Сунанди. Ниджири забеляза как очите ѝ се разшириха уплашено, преди да се отдръпне...

— Дай да видя сина ти — обърна се Ехиру към първия мъж, който го бе заговорил.

Гласът му се извиси над цялата дандания, макар да не го бе напругал. Тълпата се укроти и млъкна. В настъпилата тишина Ехиру пристъпи напред и хвана брадичката на детето, за да изправи увисналата глава, и прегледа блуждаещите очи.

— Той си е с ума — обади се мъжът. — Изсъхането започна преди години. Порази тялото му, но умът си е на място. Единствено дете ми е.

— Ясно — отвърна Ехиру с въздишка. — Може да се излекува, но не от мене. Подобно лечение изисква сънно семе, за да се регенерират мускули и нерви, както и сънна жлъч, с която ще се прекъснат всички вредни процеси. Хирургията ще отстрани ония части от тялото, които са непоправимо засегнати, но трябва сънна кръв за туширане на болката, както и сънна слюз за възстановяване на силите. Всичко това ще продължи много осмодневия и съществува възможност

да не завърши с пълен успех, но аз самият не притежавам необходимите умения, за да се справя с което и да било от изброеното.

— Но нали си Бирник...

Ехиру вдигна поглед и думите на мъжа застинаха върху устните му.

— Бирник, но не Лечител. Аз мога да му помогна само по един начин. — Казаното увисна в мъртва тишина.

Мъжът затаи дъх, но вместо да си тръгне, както очакваше Ниджири, хвана здраво Ехиру за ръката и промълви:

— Помогни му тогава по твоя начин. Синът ми плаче всяка нощ, като знае, че никога не ще може да наследи нашата ковачница, никога не ще се ожени, никога не ще има възможност да се грижи за нас, родителите — цял живот ще си остане такъв, какъвто е сега. След две години става пълнолетен, а майка му още сменя пелени като на бебе! Всяко движение му причинява болка! Много пъти ме е молил да го убия, само че аз... аз така и не събрах... кураж... — Мъжът потръпна. Сведената му глава се разтресе неудържимо. — Щом не може да бъде излекуван...

Ехиру го наблюдава известно време, а сетне погледна момчето. Отвратителен паралитичен гърч премина по цялото му тяло, в очите бликнаха сълзи и потекоха по бузите, устата зяпна и се затвори, за да зяпне отново. Няколко дълги мъчителни мига бяха нужни на Ниджири, за да проумее, че това отчаяно френетично движение бе неистовото усилие на момчето да изрази съгласие.

„О, Богиньо, как си могла да позволиш подобно страдание? Как би допуснал който и да е продължаването му?“

Той не очакваше отговор на тази своя молитва, но го получи все пак, когато Сунанди пристъпи напред и хвана Ехиру за китката.

— Не мога да допусна това — каза тя. Гласът бе тих, а изразът на лицето — напълно сломен, но ръката ѝ продължи да задържа неговата.

Ехиру само я погледна. Ниджири чу възгласите на тълпата и се обърна, за да види какво я е разтревожило. Двама от стражите се спускаха по стълбите с насочени копия.

— Направи го и ще убият както тебе, така и бащата, Бирник — каза Сунанди достатъчно високо, за да я чуе тълпата. Сетне се обърна с въздишка към мъжа. — Виждам, че синът ти страда, но желанието ти противоречи на всички закони, които почитаме.

Мъжът я погледна втренчено, а след това се хвърли към нея, повлякъл болното дете подире си. Опита да я удари със свободната си ръка, а лицето му бе изкривено от ярост. Тълпата нададе вик на споделена тревога. Ехиру мигом хвана мъжа и го дръпна назад заедно с детето. Ниджири застана пред Сунанди, за да я предпази.

— Почитаме? — кресна мъжът. — Какво да почитам? *Виждаш ли моя син?* Какво е направил законът за него, а, кучко кастова?

Ехиру допря длан до гърдите на мъжа и го отблъсна решително назад.

— Спокойно — каза му той. Дори и да не бе усетил струйката сънна кръв помежду им, Ниджири щеше да разбере за нея от онова, което последва. Мъжът затаи дъх и се препъна назад, като инстинктивно сграбчи своя син. Започна да премигва насреща им без следа от предишния си гняв. Вторачи се смаян в Ехиру.

— Заведи сина си в Хетава. В Гуджааре — каза му жрецът. След това се извърна към Сунанди и стражите, а в погледа му студенееше съдържан гняв. — Това поне разрешено ли е, или не е? Дори един съвет от Бирник ли е незаконен тук?

Жената го изгледа продължително и Ниджири разбра — тя знаеше какво е направил жрецът със сърдития мъж. Нямаше представа как бе разбрала, може би просто бе твърде умел наблюдател. Но така или иначе, стражите можеха да убият Ехиру заради използването на наркомансия само след една нейна дума. Така тя би могла да се освободи от заплахата на отсрочената присъда, поне докато нещата в Гуджааре се оправеха и друг Бирник не бъдеше изпратен, за да събере нейната Дан. Ниджири усети в устата си напирателна жлъч. Сви юмруци.

„Проклето долнопробно женице! — запрати мислите си в нея с желание да усети тя неудържимата му ярост. — И да умре той, начаса ще пристигне друг Бирник, за да вземе безполезния ти живот!“

Но Сунанди вдигна ръка, за да успокои войниците.

— Само съвет може — каза тя, — но трябва да добавя, че всеки, който отиде в Гуджааре, за да бъде лекуван с магия, не ще получи никога разрешение да се завърне в Кисуа. Такъв е от край време нашият закон.

— Пет пари не давам за вашия закон — сопна се Ехиру. След това се извърна и продължи напред през тълпата. Тя се раздели, за да му стори път.

Сунанди въздъхна, несъмнено разгадала гнева на Ниджири, събран в напрегнатите до скъсване мускули на широките му рамене. Момчето ѝ хвърли огнен поглед и последва Ехиру. След като даде знак на стражите, и тя тръгна напред.

— Каквото и да си мислиш — каза му тихо, — спрях го, за да му спася живота.

Ниджири изсумтя:

— Той ти позволи да го спреш, за да спаси *твоя*.

— Какво?

Момчето посочи към тълпата, която бе започнала да роптае и да се вълнува. Болка и гняв се четяха по множество лица.

— Погледни тези хора, Говорителко. Те са верни на Хананджа и са дошли да съзрат Нейния най-висш Слуга. Ако онези стражи го бяха нападнали, мислиш ли, че щеше да се намери сила, освен божествена, която да се изпречи пред техния гняв?

Сунанди спря като ударена от гръм. Ниджири продължи напред прекалено ядосан, за да го е грижа дали тълпата няма да се склочи зад гърба му и да ги отдели един от друг. Но чу шляпането на сандалите ѝ — тя тичаше, за да го догони, а момчето неохотно извика в съзнанието мисли за собствената си майка, както го бе учил Ехиру. Това смири яда му и той забави крачка, за да я дочака.

— Май ще излезе, че съм посветила твърде много години за изучаване на чужденците и съвсем недостатъчно — за изучаване на собствените ми сънародници — каза тя с огорчение. Ниджири прие казаното като неин начин за извинение. — Ти ги разбираш по-добре от мене.

— Хората са едни и същи навсякъде.

— Всички освен него. — С крайчеца на окото си той забеляза насочения ѝ към гърба на Ехиру жест.

Ниджири се усмихна и вирна гордо глава.

— Така си е. Всички освен него.

Все така по неговите дири те излязоха от тълпата и се прибраха в къщата на Сунанди.

32.

Писъци събуждат малкия Ехиру.

Известно време остава в леглото, заслушан в дружното дишане на братята си, като си мисли дали това не е остатък от някакъв сън. Бързо прогонва тази мисъл, защото никога не забравя сънищата си, а само преди миг се е носил ниско над тучните поля недалеч от Ките-ян. Там няма ни помен от писъци — само глухо стенание на вятър и пърхане на собствената му препаска. Спомня си гъделичкане от мустаците на ечемични класове по кожата, ферментирала миризма на престоляла кал откъм напоителните канали, слънчев топлик по гърба, повехнало синьо небе. По-преди се е гмурвал в тинята, за да провери какво е усещането. Един път тя се опитва да го удави, само че момчето е истинско чадо на Гуджааре. То извиква името на своята душа — АЗ СЪМ НЕША — и мигом става господар на съня си, така че калта се превръща в нещо като майчина утроба, която си спомня единствено докато спи, безопасна и всеобемна, истински уютна.

Но сега сънят си е отишъл и той лежи в реалността, където е само едно малко момче с препълнено от внезапен страх сърце.

Сяда в леглото. Неколцина от братята му следват неговия пример. В тази стая спят най-малките синове на Принца. Техемау е видял седем прииждания на реката и е най-голям, но Ехиру е онзи, към когото обръщат поглед всички останали. Той е само на пет и не си дава сметка за това, че усещат у него някаква особена мъдрост, просто приема нещата каквито са. „Осенен от Богинята“ — казват техните възпитатели. „Одарен свише“ — каза жреецът, пристигнал преди няколко дни в Ките-ян, за да го проучи. Той му даде огърлица с любопитна висулка — полиран яйцевиден обсидиан с гравирано лунно цвете.

— Преди да изминат четирийсет дни, ти ще дойдеш при нас — му каза след това жреецът. — Вече си дете на Хетава.

Ехиру знае, че това са глупости. Той е дете на майка си и на баща си, когото вижда рядко, но въпреки това обича, а също и на

онази Хананджа, за която е чувал толкова много. Но сега пръстите му опипват висулката, докато тръпка на лошо предчувствие пронизва цялото тяло.

Слиза от леглото и шепне на своите братя, че трябва да се скрият някъде. Той ще отиде да види какво става. Техемау държи да тръгне с него — главно за да запази достойнството си. Ехиру кимва, макар че Техемау още се подмокря в леглото, а понякога след кошмарен сън плаче като малко дете. На Ехиру му се ще някой от по-големите им братя да е с тях сега — Еникет например, който е добър и знае най-хубавите приказки, или пък воинът Тисет. Но и присъствието на Техемау ще бъде от някаква полза.

Двамата излизат в коридора и започват да се прокрадват от една завеса и пълна с цветя ваза към следваща. Пред тях се намира солариумът, където обикновено биха попаднали на няколко техни майки. Разположени по кушетки и възглавници, те щяха да бърбят или да са увлечени в игра на зарове, рисуват букви или преглеждат някакви свитъци. Гнездо на деен покой. Но вместо всичко това сега децата заварват пълен хаос — преобърнати маси и кушетки, разхвърляни по земята възглавници, пръснати зарове. Техемау започва да вика майка си, а Ехиру инстинктивно го кара да замълчи. Отново се чува писък. Наблизо е. Следва нещо по-особено — остри мъжки гласове, по-плътни и груби от тези на евнусите, които обикновено прислужват в пролетния дворец на Принца. Дворцовата охрана не се допуска никога вътре, освен ако баща им не е дошъл да ги посети. Това ли е станало? Но ако е така, защо са толкова ядосани гласовете на тези мъже?

Надничат иззад ъгъла.

Две от майките лежат неподвижни на пода, а дрехите им са потъмнели от рукнала кръв. Трета се е свила върху близка кушетка и повтаря почти нечленоразделно: „Защо-защо-защо?“. Войниците не ѝ обръщат внимание. Те се разправят помежду си. Един настоява да не я убиват, „колкото да ѝ се порадват“, но останалите възразяват, че изпълняват заповед. Спорът приключва внезапно, когато един от мъжете плюе на пода и забива меча си в гърлото на майката. Тя престава да пелтечи и вперва в него смаян поглед. От устните ѝ бълбука кръв. След това се свлича възглас.

Техемау изпищява. Войниците ги забелязват.

Техемау стига по-далеч от Ехиру, понеже краката му са по-дълги. Един войник хваща Ехиру за кърдиците и дръпва така силно, че в очите му блясват мълнии. Той изпищява и пада. Страхът забавя развитието на всичко, което следва по-нататък. През мъглата на бликнали от болка сълзи той вижда друг войник да приковава Техемау към пода, ругаейки люто, докато момчето се съпротивлява с все сили. Когато войникът измъква своя нож, плоските му страни улавят светлината от цветните фенери. Така става и с кръвта на Техемау, бликнала като извита струя на фонтан по мрамора, след като войникът прерязва гърлото му.

Ехиру не пици — дори когато войникът, който го влачи, измъква собствения си нож. Той описва красива дъга нагоре, за да блесне в приглушени цветове също като Сънната Луна.

— Стой — виква един от другите и хваща ръката с ножа.

— Пък аз си мислех, че ти се иска жена — изсмива се онзи, който държи Ехиру.

— Не, бе. Я погледни. — Войникът сочи, а друг възкликва от изненада и Ехиру разбира, че са забелязали висулката от Хетава, която се полюлява на шията му.

— Заведи го при капитана — казва първият.

Онзи, който го държи, прибира ножа в канията и вдига детето за косите.

— Опитай ли да избягаш, ще ти резна главата, пък каквото ще да става — предупреждава той. Ехиру чува, но не реагира. Погледът му е прикован към Техемау, който вече не мърда. Но забелязва, че пак се е подмокрил. Съчувствие прониква през пелената от страх, защото където и да се намира сега душата на Техемау, той сигурно се срамува.

Войниците влачат Ехиру по коридори, в които преди са отеквали звуците от говора и песните на неговата майка, за да се смеси с шума от игрите и бърборенето на братя и сестри. А сега те са изпълнени от миризми и звуци на смърт. Сцените преминават бавно една по една, също като в пиесите на толкова много пътуващи артисти. По коридорите съзира труповете на неколцина от най-големите си братя. Посред тях Тисет лежи ничком с пречупен прът от фенер в ръце — воин до самия край. Докато минават през залесения атриум, Ехиру дочува странни приглушени звуци — през

листата вижда една от майките да се гърчи под някакъв войник, който ѝ причинява болка, но не я убива. Забелязали това, войниците подновяват разправията помежду си, като не спират да го мъкнат напред. Минават покрай една от момичешките спални и там също има много трупове. Точно техните писъци са събудили Ехиру и братята му.

Най-накрая стигат до голямата зала. Тук войниците застават пред един мъж, който носи повече златно и червено от тях. Той се надвесва над Ехиру, за да разгледа висулката.

— Той не е ваш! — изкрещява някакъв глас, който изтръгва момчето от вцепенението. Собствената му майка. Ехиру извива шия, без да обръща внимание на болката, която кара главата му да изтръпне. Вижда майка си да се показва от един коридор. Носи ярко наметало от брокат и огърлицата от злато и кехлибар, която ѝ е дал неговият баща. Величествена е в своето безстрашие. Войниците мигом я хващат за ръцете и я дърпат напред. Тя сякаш не забелязва присъствието им.

— Дала съм сина си на Хетава — заявява тя пред капитана. — Нараните ли го, Богинята ще излее Своя гняв върху главите ви.

Капитанът се въси и нарежда на войниците да я убият.

Светът отново забавя ход. Две остриета я пронизват в гръдта и стомаха, а след това още веднъж — в шията и отстрани. Мъжете отстъпват. Ехиру се хвърля напред, без да го е грижа дали няма да загуби скалпа си, но за щастие войникът е разхлабил хватката си и момчето се освобождава с цената на само няколко косъма. Посяга към нея, докато тя се свлича надолу. Препъва се в напразно усилие да я задържи. Тялото ѝ се удря толкова силно в пода, че подскача, но после остава да лежи неподвижно, с отпуснати отстрани ръце и поглед, вперен в очите на момчето. Усмивва се. Той се плъзва на колене до нея — подът е като пързалка от кръвта ѝ, — а наметалото залепва за ръцете му, когато се опитва да я изправи.

— Недей да плачеш — прошепва тя. Кръв има и по устните ѝ. Той крещи нещо, но няма представа какво. — Недей да плачеш — заповядва тя отново. Вдига ръка към лицето му и прокарва влажна линия по едната му буза. — Така трябваше да стане. Сега си в безопасност. Самата Хананджа ще те закриля. Вече си Неин син.

И млъква. Ръката се отпуска на пода. Очите ѝ са все така приковани в неговите, но изглеждат някак по-други. Той не престава да пици, докато войниците го дърпат назад. Те не му обръщат внимание. Нещо ги тревожи, плаши ги.

— Не знаех, че била първа съпруга — обажда се капитанът. Гласът му е силно разстроен. — При цял куп жени как да разбере? Това и ще му кажем.

— Ами тоя пикльо?

— В Хетава, къде другаде? Или искаш ти да обясниш на Бирниците как точно е умрял?

Няма отговор.

— Ще го оставим на връщане към Яна-ян. Що се отнася до случилото се тази нощ — нямало го е тук.

Те го извеждат навън, връзват го и го мятат върху един кон като дисаги. След като са приключили веднъж с убийствата, поемат заедно с него в пустинната нощ. И го зарязват на стълбицето пред Хетава, за да бъде прибран от Пазителите на Храма. Той си спомня словата на стария жрец и си дава сметка за това, че те не са били грешка, а пророчество. И сега, макар никога да не би го избрал по своя воля, той е дете на Хетава. Сега и завинаги.

Ехиру отвори очи и вдигна чело от коляното си. Градината на Сунанди го заобикаляше — по-дива и буйна от градините в Гуджааре, но не по-малко красива. Изправил се след неудобната поза, той изпъна крак с въздишка на облекчение, докато вдигаше поглед към Сънната Луна през грациозните клони на шиманантови дървета. Дошъл бе да медитира, само че влажната топлина на кисуатската нощ го приспа, а сънят му донесе спомени. Да се спи на открито и без предпазна мрежа не бе най-разумното нещо на света. Той се почеса по крака и направи гримаса, усетил под пръстите си четворка ухапвания от насекоми. Настръхна, доловил нечий стъпки.

— Леглото ли не ти харесва, Бирник?

Отпусна се и обърна лице към Сунанди. Тя стоеше на няколко крачки от него на верандата, която служеше за вход към градината. Облечена бе само в лека долна риза. Това го върна мигом към

съдбовната нощ на тяхната първа среща в Яна-ян, изглеждаща толкова далечна сега.

— Нищо му няма на леглото — отвърна той. — Бирниците не спят нощем.

— Да, но имаш вид на човек, току-що събуден от сладка дрямка.

„Вече не съм Бирник в истинския смисъл на думата“ — помисли си той. Но тя навярно знаеше това.

— Къде е малкият ти убиец?

Ехиру поклати глава.

— В Ина-Карек, макар тялото му да лежи в твоята гостна с моята джунгиса на челото, за да не престава да сънува. Ако я нямаше, и той щеше да е сега буден, тормозен от мисли за всичките ни неприятности.

— Хм, да. — Тя въздъхна. — Радвам се да узная, че Бирниците също прекарват безсънни нощи. В това има нещо човешко.

— Бих могъл да кажа същото за посланиците — отбеляза Ехиру и пак обърна поглед към лика на Сънната. Будната Луна надничаше иззад извивката на своята по-голяма сестра като предвестник на приближаващата зора. — Човек с твоята професия сигурно непрекъснато се сблъсква със злото. Изненадва ме, че все още си способна да се разтревожиш от нещо до такава степен, че да загубиш съня си.

— Въпрос на степенуване, Бирник. — Тя слезе по стълбите, приближи го и застана в тревата до него. — Всекидневното зло въобще не ме тревожи, това е така, само че тази война е нещо много по-различно. — Поколеба се и добави примирително: — Навярно трябва да съм щастлива, че не ще доживея да видя ужасите ѝ.

Той въздъхна към луната.

— Ти се опита да предотвратиш една война. В това няма никаква поквара.

В настъпилото мълчание жрецът долови нейната изненада и внезапно изострено внимание.

— Дори в методите ми...?

— Покварата е заболяване на душата, не на действията, Дже Калаве. И макар вторите да са понякога симптоматични за първата, дълг на Бирника е да надникне под воала на повърхностното. Когато се прибера в Гуджааре, ще информирам Съвета относно своята преценка. — Отново погледна към нея. — Гледай никога да не затънеш в поквара

до там, че да приемеш злото, без да загубиш съня си, защото в противен случай за теб ще бъде опасно да стъпиш отново в Гуджааре.

Сунанди въздъхна дълбоко. Напрежението от цяло четиридневие се изпари с този единствен звук и тя затвори за миг очи — може би изпращаше благодарствена молитва на своите богове, които и да бяха те, а може би просто отново опитваше вкуса на живота. Но когато пак ги отвори, предишната непочтителност се бе завърнала.

— Не забравяй да съобщиш това и на чирака си, Бирник. Той хич не ме харесва.

Ехиру се усмихна, независимо от настроението си.

— Ниджири няма голям опит в общуването с чужденци или жени. Ти го объркваш.

— А което обърква, трябва да се унищожава?

— Или да се проумява. Само че ти, Сунанди Дже Калаве, си трудна за проумяване жена, дори при най-благоприятни обстоятелства. Не бива да виниш Ниджири заради решението му да вдигне ръце от тебе и да те убие като най-просто решение на проблема.

Тя се разсмя с нисък и плътен глас. Ехиру я гледаше, несъзнателно очарован от този звук, както и от издължените грациозни линии на шията ѝ.

— Не е първият, стигнал до подобно решение — отбеляза Сунанди, вдигнала поглед към луните. — Принцът май направи същия извод. А и Кинджа често се шегуваше по този повод. — Тя млъкна внезапно и жрецът си спомни, че е все още в траур.

— Този Кинджа... — започна Ехиру. Взираше се към Сънната, докато го казваше, но успя да улови изражението на лицето ѝ с крайчеца на окото си. Тя бе напрегната. Заговори тихо, за да я успокои: — Ще ми разкажеш ли за него? Понеже излиза, че е загинал при опит да спаси двете ни страни.

Тя дълго не отговаряше. Типично по гуджаарейски, макар Ехиру да подозираше, че подобна оценка надали ще ѝ се понрави.

— Той беше... — заговори тя бавно — ами... мой баща. Официално, чрез осиновяване. Но всъщност по-скоро бе нещо, каквото си ти за Ниджири — по-голям брат, наставник, приятел. Обичах го точно така, както това момче обича тебе. — Млъкна за малко и го погледна. — Може би не по съвсем същия начин — никога не съм пожелавала Кинджа като любим.

— Дори да го бе сторила, любовта му към тебе щеше да се окаже прекалено силна, за да задоволи подобно желание — отвърна Ехиру с безизразен глас. — Един баща влияе върху своята дъщеря по начин, оставащ недостъпен за който да било любовник. И обратното в крайна сметка. — Сви рамене. — Този Кинджа изглежда достоен мъж, а достойните мъже никога не са себични.

— Може би е редно да кажеш това на своя чирак, жрецо.

Ехиру поклати бавно глава и отпъди с ръка някакво досадно насекомо.

— Познавам Ниджири от дете. След като си е навил нещо на пръста, няма начин да бъде разубеден или спрял. Това ще го направи добър Бирник. — И сега, понеже мигът сякаш изискваше някаква степен на откровеност, добави: — Аз съм достатъчно себичен, за да искам тази любов за времето, което ми е останало. Няма да злоупотребя с нея, но... Не съм и достатъчно силен, за да я отблъсна. Сигурно това ще развали мнението ти за мене.

Тя въздъхна и приклекна до него, обгърнала колене с ръце.

— Няма. Няма да го развали. Прегърни любовта, докато я имаш, жрецо, от каквата и посока да те споходи, благопристойна или не, за колкото и време да е дошла. Защото тя винаги, ама винаги свършва.

Нейната мъка и нейната болезнена самота почти препълниха мярата, която Ехиру можеше да понесе. Толкова силно му се щеше да я докосне, да прогони с милувка нейната тъга и да я замени с покой, но не посмя. Влечението към нея бе вече бездруго прекалено силно. А и осъзна опечален, не би могъл да сподели съзнателно кръв. Съзнанието му изразходваше събраното от войника прекалено бързо.

Е, съществуваха и други начини за споделяне на покой.

— Аз не съм жена — каза Ехиру. — Няма да имам достатъчно сили, за да странствам сам, след като веднъж се заселя за постоянно в Ина-Карек. Преди това обаче, ако ми се удаде случай, ще издиря този Кинджа, за да му кажа какъв късметлия е.

По тялото ѝ премина лека тръпка, а лицето се изопна.

— Благо... — Само че не успя да продължи. Очите ѝ се насълзиха. Ехиру погледна встрани и замълча, за да ѝ даде възможност да остане насаме със себе си.

След малко тя пое дълбоко дъх и каза значително по-спокойно:

— Момчето разправя, че си искал да... въз... се преселиш за постоянно в Ина-Карек съвсем скоро.

— Да. Трябва да го направя. — Той сведе поглед. — Не мога вече да контролирам в пълна мяра съзнанието си, Дже Калаве. Дори този промеждутък сега е нещо като безоблачен остров в потопа от лудост, който ме обкръжава. Всъщност не бива да оставаш насаме с мене. Не е безопасно.

— Момчето не се плаши от теб.

— Но ти би трябвало. Дори той би трябвало. — Ехиру въздъхна, загледан в разлюлените от вятъра градински сенки.

— Не. — Ехиру усети с изненада ръката на Сунанди върху своята. — Ти изживя дни на лудост в пустинята, където би могъл много лесно да ме Вземеш. Това не е поведение на звяр убиец, каквото и да си сторил на онзи войник. И както сам казваш, Бирник, понякога *се налага* да съдим човека по неговите намерения, а не по деянията му, колкото и страховит да е техният резултат.

И сега, за още по-пълно негово смайване, тя наклони тяло и го целуна.

Това трая само миг, но и той стигаше, за да вкуси от неуловимото ухание на нейните ягодово тъмни и меки като листенца от розов цвят устни. Никога не бе целувал жена. По-късно щеше да си спомня аромата на благовонното масло — каквото и да бе то, — което бе използвала след баня, звука на дишането ѝ, вкуса на канела върху езика си. Мекотата на ръката ѝ върху неговата, както и на гърдата ѝ върху лакътя му. По-късно щеше да си представя как я привлича до себе си, щеше да съжали, че никога не ще познае осъществяването на подобни помисли и най-накрая щеше да му остане радостта от мисълта, че е имал възможност да изпита поне това през последните си дни в света на будните.

И сега тя се отдръпна с лека печална усмивка, а той продължи да я гледа все така поразен.

— Нека вътрешният взор на Хананджа бди вечно над тебе — произнесе тихо тя думите на благослова, които прозвучаха красиво на родния ѝ език. След това го погали по бузата. — Не мога да ти пожелаая покой, понеже ще трябва да се бориш, след като се прибереш в своята родина. Но късмет!

Тя се изправи на крака и напусна градината. Ехиру дълго гледа след нея. Не знаеше какво да мисли. Не знаеше дали изобщо трябва да мисли. Най-накрая установи, че се чувства по-добре. Повече уверен в правотата на избора, който бе направил и на пътя, който го очакваше. Тя му бе дала покой, макар и по свой собствен начин.

— Покой и късмет и на теб, Сунанди от Кисуа — промълви тихо Ехиру. — И сбогом.

33.

*Има наводнение веднъж годишно и то е знак на опита.
Има пълнолика Спяща Луна веднъж на десетилетие и
тя е знак на знанието.*

*Има Будна Луна всяка сутрин и тя е знак на
съзерцанието.*

*Има река по всяко време и тя е знак на историята.
(Мъдрост)*

Покрайнините на гуджаарейските територии бяха на девет дни път по течението на Кръвта на Богинята. По-голямата част от това време Ниджири прекара в изпълнение на отредените му задачи върху палубата на търговската баржа, която ги отнасяше на север към дома. Когато не въртеше дългото кормилно весло или не ловеше риба за вечеря, той убиваше времето, загледан в зелените поля от двете страни на реката, докато водите ѝ се влачеха бавно към океана. Понякога се развличаше с тетет — игра на числа, в която трябваше да блъфира и лъже членовете на кисуатския екипаж. Без да иска, той спечели симпатии, като губеше всяка партия.

Тези занимания отвличаха мислите му от бъдещето, макар и само докато бе зает с тях. Понякога вдигаше поглед, за да съзре Ехиру, който прекарваше по-голямата част от свободното си време на носа на баржата, застинал като величествена статуя и потънал в света, който напоследък го бе обсебил. Друг път корабчето минаваше покрай скупчени къщици и пред погледа се появяваха селяни, подготвящи нивя за втора сеитба, както и дечица, довели добитък на водопой.

Тогава Ниджири изпитваше мъчителна болка, предизвикана от вида на тази прекалена *нормалност*. Необхватни по мащаб и страховитост заговори клокочеха нечути отвъд пределите на тези плодородни поля — придвижваха се армии, чудовища се пускаха на воля, безпределна смърт се готвеше да погълне всички земи. Но за

простолюдието в Кисуа и Гуджааре животът си течеше такъв, какъвто го знаеха от векове — недосегаем за време и тревоги.

„Ето за това се борим“ — казваше си Ниджири в подобен момент, докато махаше с ръка и се усмихваше на някое детенце или на хубаво момиче. Този прост и подреден живот бе израз на божествения покой в най-изчистен вид. На неговата защита посвещаваха своите дни и нощи жреците от Хетава поколения наред. Това именно означаваше да бъдеш Слуга на Хананджа.

После поглеждаше Ехиру и си спомняше какво ги очаква в Гуджааре. Тогава малкото спечелен покой се изпаряваше за миг.

Така минаваха дните му, докато вместо селца не започнаха да се появяват търговски пунктове, заменени по-нататък от малки и големи градове. На десетия ден в далечината изникнаха гигантските очертания и кули на столицата. Капитанът на баржата — някогашен офицер от армията на Кисуа — бе оптимистично настроен към рисковете, докато екипажът се подготвяше за края на плаването.

— Прекарал съм през портите на Гуджааре повече контрабанда, отколкото се полага за един живот — каза той на Ниджири, докато подреждаха стоката за обмитяване. — Вие не сте по-различни от останалите, така че не се бой.

Само че Ниджири се боеше. Видът на познатите градски стени събуди у него едновременно носталгия и страх, а колкото повече приближаваха, толкова по-силен ставаше страхът. И това не бе боязън пред неизбежното задължение, което предстоеше да срещне лице в лице, удари ли часът за събиране на Последната Дан на Ехиру. Тази особена мъка бе вездесъща, по-остра, по-притеснителна.

Обзет от силна тревога, той отиде при Ехиру, който работеше с второто кормилно весло. Двамата по-лесно щяха да направляват корабчето сред все по-често изникващите други съдове. Речният трафик се оживи видимо, докато приближаваха главното пристанище на Гуджааре. Момчетата от екипажа се шегуваха, че скоро ще могат да минават от единия до другия бряг на реката, като скачат от палуба на палуба.

— Сърцето ми пърха като криле на нощна пеперуда, Братко — каза той едва чуто, докато хващаше веслото, за да помага на Ехиру. — Никога не съм бил ясновидец, но завръщането в този град плаши всяка частица у мене.

— Няма причина да се страхуваме — отвърна Ехиру също толкова тихо. — Никой не ни издирва или най-малкото — не тук. Гуджааре е станала богата заради доброто отношение към търговците. Остава ни само да запазим спокойствие, за да преминем безпрепятствено през градските порти.

— А след като ги преминем?

— Бих желал да намерим нашите Спътници, но не знам как да стигнем при тях в Хетава, без да разберат останалите, на които нямам вяра. Като Супериора например. — За момент изражението му стана кисело, но след това въздъхна. — Засега елементът на изненадата е на наша страна. Все е нещо.

Ниджири се намръщи.

— Значи искаш да отидем право в Яна-ян. И какво? Да Вземем на бърза ръка Принца? Без...

— Да, Ниджири — отвърна Ехиру, като му хвърли тежък поглед. — Точно това искам.

„Бирникът громи покварата — и властта, ако е необходимо“ — каза му някога Рабанех. И бе прав да припомни на момчето, че е време да забрави мисленето на низшите касти. Покоят изискваше постоянно присъствие на справедливост, а не само липса на конфликти.

И така, Ниджири прехапа устни, подчини онази част от себе си, която потръпваше при мисълта за извършване на нещо толкова дръзко, и съсредоточи цялото си внимание върху предстоящата задача.

— Трябва да открием Сестра Мелиатуа — каза той. — Тя и другите Сестри имат безброй приятели из целия град. Биха могли да ни помогнат.

— Хм. — Ехиру обмисли предложението. — Ако може да занесе съобщение в Хетава... или да скрие човек... — Погледна Ниджири и момчето мигом отгатна за какво си мисли.

Намръщи се.

— Няма да стъпваш в Яна-ян без мене.

Ехиру понечи да възрази, но явно размисли. Поклати глава, а в очите му се четеше задоволство.

— Ти си станал един груб и невъзпитан чирак, Ниджири.

— Винаги съм бил такъв, Братко. — Независимо от черните мисли, той не можа да сдържи усмивката си. Но мигът отлетя и Ехиру

отрезвя. Погледна в далечината. Не бе трудно да се отгатне посоката на мислите му.

— Ехиру-братко. — Ниджири се подвоуми, но най-накрая изтърси: — Мислех си... дали да не се явиш пред Съвета на Пътищата. Ако се подложиш още един път на пранаж, но този път в сигурния покой на Хетава...

Ехиру отдръпна едната си ръка от веслото и му я подаде. Треперенето ѝ бе осезаемо дори при слабото люлеене на баржата. Ниджири затаи дъх, а Ехиру отново хвана веслото, като го стисна с все сила, за да прикрие треперенето.

— Нали виждаш — промълви той и обърна безизразно лице към реката. — В рамките на едно четиридневие ще стана също толкова безполезен за тебе, колкото бях в пустинята. Така че трябва да действам бързо.

Изминали бяха дванайсет денонощия, откак уби войника, но запасите на Ехиру бяха отново изчерпани — вероятно вече от няколко дни, след като ръцете му бяха толкова зле. Покрусен, Ниджири пак хвана веслото.

С приближаването на брега речното движение стана още по-оживено. Накара ги да намалят ход и дори да спират, докато лодките се струпваха на едно място и се подреждаха в колони, устремени към високата арка, известна като Портала на Кръвта. Екипажът мрънкаше недоволено. Като се изтръгна с усилие на волята от своята мъка — поне дотолкова, че да обърне внимание, — Ниджири чу капитана да подвиква към съседна лодка. Интересуваше се защо задръстването е толкова по-голямо от обичайното.

— Чух, че претърсват наред — сви рамене другият мъж. — Дирят някого. Или пък укрити стоки. Кой ги знае?

— Да ги стигне езикът на Мнеза дано! — изруга един от тяхната баржа. — Защо, в името на сенчестите селения, им трябва да задръстят половината река с това претърсване? Да не са се побъркали? Луната ще залезе, преди сами да се приберат по домовете.

Капитанът обърна глава към Ехиру и Ниджири, макар да говореше на целия екипаж.

— Ние няма от какво да се притесняваме — заяви той. — Товарът ни е напълно законен — поне тоя път. — Думите му

предизвикаха принуден смях. Ниджири не намери сили да се присъедини към него.

Лодката им доближаваше мрежата от кейове и пристани, които образуваха Портала. Войници в сивите препаски на Градската стража пъплеха като мравки по двата бряга на реката. Уплахата на момчето нарасна, когато забеляза един скован от ярост рибар да наблюдава как някакъв войник забива тъпата страна на копието си в дневния му улов. Когато най-накрая се добраха до един кей, към лодката приближи мъж с виолетова лента на митничар през тюрбана. Придружаваха го двама войници.

— Привържи лодката за проверка — безцеремонно разпореди той и екипажът побърза да се подчини. По нареждане на капитана Ехиру и Ниджири хвърлиха каменната котва през борда и застанаха в очакване сред останалите мъже от баржата.

Митничарят се прехвърли на борда с придобита от дълъг опит лекота и започна да рови из купчините чували и сандъци. Войниците се качиха по-непохватно и се насочиха решително към скупчения екипаж.

— Име и занятие — проговори първият. Докато вторият записваше в дълъг свитък, мъжете започнаха да се обаждат един по един. Дойде ред на Ехиру и той съобщи измисленото име, което бе казал на Гехану преди пустинното пътешествие. Същото направи и Ниджири.

— Не ми приличаш на кисуатец, момче — каза войникът с присвити очи.

— Роден е в Гуджааре — намеси се небрежно капитанът. — Сестра ми преспала с някакъв северняк и се пресели тук, след като близките я натириха. Наел съм го временно, понеже не е безполезен мързеливец като баща си.

Войникът изсумтя при тези думи и подкара нататък. Ниджири въздъхна скрито от облекчение, а капитанът му смигна.

Най-накрая войниците приключиха проверката.

— Дотук добре — обади се онзи, който пишеше в свитъка. — Вдигнете сега ръце и сме готови.

— Това пък защо? — попита капитанът. Плавам между Кисуа и Гуджааре вече десет години, но никога...

— Нови разпореждания от Яна-ян — отвърна вторият войник. Говореше с досада, явно вече бе повтарял същото не един път. — Напоследък имаме проблеми с разни шпиони и контрабандисти. Може да криете нещо по себе си.

Капитанът разшири очи, пълни с неподправена обида.

— Да не си се побъркал? Аз...

Войникът изтегли меча си с отривисто движение и го допря до гърлото на кисуатеца. Мъжът моментално замлъкна.

— Разпореждане от Яна-ян — повтори войникът, този път бавно и студено. — Градът на Принца изпълнява Закона на Принца.

С крайчеца на окоето Ниджири видя как Ехиру настръхва при това извращение на Божествената доктрина, но нямаше как да потърсят отговорност от виновния. Екипажът също бе разгневен заради отношението към капитана, но не можеше да направи нищо, без да постави живота му в опасност.

— Всичко може да стане лесно и бързо — каза войникът с меча, този път с нотка на раздразнение в гласа. — Ако не сте сторили нищо лошо, няма от какво да ви е страх.

Мъжете от екипажа се подчиниха един по един. Ниджири последва техния пример, зачервен от това унижение, но Ехиру се бавеше. Погледът му срещна очите на момчето и то забеляза с уплаха, че лицевите мускули на неговия наставник са изпъкнали от напрежение.

„От какво се страхува? Не носим нищо забранено, а парите ни са толкова малко, че надали си струва да ги вземат. Освен...“

И сега му стана ясно. Черните препаски, скрити под кисуатските дрехи. Служебните им принадлежности на Бирници.

Сърцето му заби бясно, докато войниците приближаваха по редицата мъже, опипваха всекиго поотделно, измъкваха оръжие, кесии за пари и други подобни. Придвижваха се бързо, отчете част от неговото съзнание, която все още функционираше въпреки надигащата се вълна страх. Служебните принадлежности бяха скрити в торбичка, привързана към пояса на кисуатската му препаска.

„Дано не я забележат в бързината — помоли се той наум. — Може пък да ги напипат и да помислят, че са зарове или плочки за тетет. Или пък просто момчешка колекция от камъчета...“

Войнишките ръце опипаха грубо тялото му и застинаха, открили торбичката. Обзет от паника, Ниджири усети как войникът я измъква изпод поличката. Чу подрънкването на камъчетата, когато я отвори. Войникът изруга и момчето разбра, че са загубени.

Хвърли поглед към Ехиру. Оставаше им още една възможност. Устните му се раздвижиха безмълвно: „Да се бием?“.

Лицето на жреца го озадачи. Напрежението от преди малко бе заменено от ледено спокойствие. Той поклати предпазливо глава и се обърна към войниците. Ниджири преглътна и направи същото. Видът на допряното до собственото му гърло острие не го изненада.

— Бирник Ехиру — проговори войникът, — Чирак-Бирник Ниджири. Наредено ни е да ви търсим, но ни казаха, че най-вероятно сте напуснали града.

— Е, очевидно сме се завърнали — отвърна Ехиру.

— Идвате с нас! — обади се другият войник, почти разтреперан от вълнение.

— Очевидно ще го сторим — отвърна Ехиру. След това отпусна ръце и погледна без следа от уплаха насочения към него меч. — В Яна-ян, предполагам?

И сега Ниджири проумя всичко: пътят към двореца бе открит.

34.

Бирникът служи, докато преминава успешно Нейните изпитания. В края на Служението той принася кръвта на своята душа за Нейна полза.

Бирникът принадлежи изцяло на Хананджа — в живота и в смъртта.

(Закон)

Дълбоко под Яна-ян лежаха Яни-иджа-инак, Земните Троне на Безсмъртните Крале. Множество разположени една над друга лавици се точеха по протежение на смълчани лъкатушни коридори. Всяка от тях приютяваше погребални урни на покойни гуджаарейски Принцове. На различни места между лавиците изпъкваха фрески от релефен лак, изобразяващи прекараното от всеки владетел време на Трона на Сънищата. Около тях бяха изрисувани пикторали, които съобщаваха неговото или нейното име и описваха неговите или нейните постижения в Хона-Карек. За грандиозния държавнически замисъл на гуджаарейските основоположници свидетелстваше обстоятелството, че за всичките хиляди години съществуване на страната бяха запълнени едва по-малко от половината лавици и стени. И то независимо от факта, че върху много от тях бяха разположени и урни на любими съпруги, прославени воини и други забележителни простосмъртни, ощастливени с честта да почиват за вечни времена редом със своите управници. Щяха да са необходими още много хилядолетия, за да се напълнят катакомбите докрай.

Но както Ехиру забеляза, за оползотворяване на пустеещите пространства бе намерено временно решение. Срещу една от празните стени бяха подредени три малки струпани на бърза ръка клетки. Тяхната грозна решетеста структура от желязо оскверняваше грациозната архитектурна изчистеност на катакомбите. Гледката оскърбяваше естетическото усещане на Ехиру, особено след като го тикнаха в една от тези клетки и затръшнаха вратата.

Ниджири изскимтя, когато един войник го запрати с грубо ръгване в ребрата подир Ехиру. Ръцете и на двамата бяха свободни, но войниците очевидно бяха наясно с опасностите, които криеше физическият контакт с Бирници, защото ги подкараха предпазливо с дългите дръжки на своите копия. Ниджири хвърли разярен поглед към тях и разтри последната синина върху бедрото си, преди да приклекне до Ехиру.

— Ами сега, Братко? — Гласът му прозвуча напрегнат, но спокоен и Ехиру заподозря, че напрежението бе израз колкото на страх, толкова и на нетърпение.

— Сега ще чакаме — отвърна той, след което се зае с изучаване на обстановката, докато стражите застанаха на пост пред клетката. Самите клетки представляваха плоски решетки от ковано желязо, свързани в ъглите с помощта на намаслени въжета, за да се получат кубове. Ролята на врата изпълняваше груб бронзов лист, който запушваше пролука между железните пръти. Войниците търкулнаха нещо като воденичен камък, за да затиснат с него импровизираната врата. Цялата конструкция бе вързана към забити в стената на катакомбите клинове с въжени клупове накрая, защото бе очевидно, че в противен случай щеше да се килне нанякъде, а имаше риск и да се разпадне изцяло. Крехко наглед, съоръжението трудно можеше да се напусне.

Съседната клетка пустееше, но крайната си имаше обитател. Мъждивият светлик от факла не позволяваше на Ехиру да разгледа обстойно сгъшената фигура, която би могла да мине за купчина парцали, стига да не помръдваше.

— Просто да чакаме? — Ниджири погледна стражите пред клетката и повдигна вежди. Не можеха да си говорят нечути, но пък и нямаше нещо за казване, което да не е вече известно на техните врагове.

— Принцът ще се появи всеки миг — отбеляза Ехиру.

Не след дълго пророчеството му се сбъдна. След по-малко от час войниците застанаха мирно, когато по коридорите внезапно закънтяха вериги и масивни метални лостове. Това бе механизмът, с който се отваряше тежката каменна врата, предпазваща катакомбите от годишните наводнения. Приток на чист въздух и шляпане на сандали известиха пристигането на Принца в компанията на четирима от

Стражата на Залеза и момченцето с Ореола. Други две деца от прислугата завършваха колоната, понесли по един наръч тежки железни вериги.

Принцът спря пред клетката, сияещ с бронзовите плочки на бронята си и ленената си препаска в кървавочервено.

— Ехиру — проговори той с топла усмивка, — много ми е приятно да те видя пак.

— А на мене никак не ми е приятно да видя точно тебе, Еникет — отвърна жрецът.

Еникет вдигна вежди, а усмивката му посърна.

— Както виждам, кисуатците са наблъскали в главата ти куп лъжи, преди да те върнат обратно при нас. — Въздъхна. — Да беше убил оная жена, щях да ти спестя много мъки.

— Стига лъжи, Еникет — сопна се Ехиру. — Ти си замислил война. Непредизвикана война, за да заситиш собствената си алчност в противоречие с всеки наш закон. Обвинявам те официално в поквара...

— В нищо не можеш ме обвини — официално или не. — Усмивката изчезна светкавично от лицето на Принца, за да бъде също така светкавично заменена от израз на неописуема жестокост. — Изобщо не трябваше да те пускам в Хетава, след като разбрах, че са те изискали. По-добре да беше загинал с останалите ни братя и сестри, вместо да се превърнеш в поредната им марионетка. — Пристъпи поблизо до клетката, но извън обсега на ръцете им. Ехиру отпусна с усилие напрегнатите си мускули.

— Знаеш ли какво правеха те с нашия баща, Ехиру? Веднъж го видях да се валя окаян като слуга от най-презряна каста в краката на някакъв жрец от Хетава. Умоляваше, плачеше, вричаше се да направи каквото поискат от него, само и само да му дадат сънна кръв. И те му дадоха, умирайки от смях при неговото унижение.

До Ехиру Ниджири издаде приглушен звук. Жрецът свъси вежди, обзет от недоверие и внезапен гняв.

— Не може да бъде — каза той. — Сънна кръв се използва само за лечение.

Еникет отметна глава, за да избухне в горчив смях, който прокънтя между стените на катакомбите.

— *За лечение?* — Той се завъртя разгневен и започна да крачи напред-назад, стиснал юмруци край тялото си. — Сънната кръв крие

най-великата тайна на властта в тази страна, Ехиру! Ти и твоите Спътници събирате стотици приношения всяка година. Сериозно ли мислиш, че всичката отива за утешаване на опечалени вдовици и облекчаване болките на оперирани селяндури?

Ехиру го гледаше втренчено, инстинктивно усетил как някъде в подсъзнанието му започва да се надига невъобразим ужас. Съвсем не това бе очаквал. „Не искам да чувам нищо“ — каза си той.

Само че никой не можеше да въстава против волята на Хананджа.

— Сънната кръв е по-сладостна от всяко вино или афродизиак, по-силна от най-чистия тимбалин — каза Еникет. Вече бе спрял да кръжи наоколо. Гласът му бе остър като връх на меч. И тих като на Бирник. — Едно-единствено вливане може да извиси ума, да утеша сърцето и да направи тялото неуязвимо за болка, изтощение и дори стареене — поне за кратко. Само че приемана често и в големи количества, тя превръща дори най-силни мъже в свои роби — започват да жадуват за нея, да *се нуждаят* от нея. Готови са на всичко, за да получат още. Това го знаеш по-добре от всеки друг.

Той вирна брадичка към Ехиру и жрецьт неволно потръпна. Еникет се усмихна.

— Наистина ли допускаш, че Хетава няма да се възползва от всичко това, Ехиру? Откъде според тебе намират средства да поддържат Детската къща? Да ваят статуи от редкия лунен камък? Да ти купуват храна и дрехи? Каймакът на този град дава всяка година половината си състояние за благоразположението на Хетава... и за сънна кръв. — Устните му се сгърчиха. — Приношение за приношение.

— Лъжеш! — Ехиру скочи на крака и се хвърли срещу решетката. Цялото му тяло трепереше. Ако бе свободен в този момент, би го убил с голи ръце, за да спре ужасните думи. А Еникет само въздъхна при тази картина. Очите му бяха пълни със студено съжаление. И то повече от всичко друго прекърши гнева на Ехиру. Значи Еникет казваше истината.

„Не. Не е истина. Не е.“

— Четирийсет и четирите години управление на нашия баща бяха чиста измама, любезни ми братко — продължи Еникет. Сега говореше унило, без следа от раздражение. Ехиру бе вцепенен до

пълна безчувственост. — Нито едно негово решение не е взето без одобрение на Хетава. И всичко това от страх да не му спрат дажбата и да го оставят да умре в умопомрачение. Принцовете са кукли на конци — Гуджааре се управлява от Хетава. Когато разбрах това и видях какво са сторили с нашия баща, аз се заклях да разкъсам омагьосания кръг. Приех отравения им мед заедно с Ореола. Можех да избирам между това и перспективата да се видя някоя нощ насаме с Бирник в спалнята. Живях като техен роб дълги години. Но тайно търсех начини да се освободя.

Кимна към двамата слуги с вериги в ръцете. Те се поклониха раболепно и минаха покрай него към последната клетка. Стражите им я отключиха. Ехиру дочу шепот и дрънчене на метал, а малко след това двамата се показаха. Водеха обитателя на клетката. Това бе мъж, който би имал двойно по-голям от техния ръст, ако не бе така сгърбен. Той се тътреше помежду им с оковани глезени и китки. Отворено качулато наметало покриваше главата и тялото му, а отдолу носеше само лекьосана препаска. Този мъж трябва да е бил някога здрав и силен, но продължителен глад или някаква болест бяха изцедили жизнеността от неговата плът, за да го изтощят до краен предел. Кожата на краката му бе пепелява и осеяна с язви.

Ниджири затаи дъх и отскочи назад, а очите му се разшириха от ужас. Ехиру погледна към него, а после към сгърбената фигура, докато в съзнанието му се оформяше грозна догадка.

— Сега ме мразиш — каза Еникет. Лицето му бе застинало. Измъкна с една ръка нещо изпод пояса на кожената препаска. — Виждам го в очите ти, макар че би трябвало да ненавиждаш *тях*. А пък аз не съм те мразил никога, Ехиру, каквото и да си мислиш. Възнамерявам да те използвам, тъй като те те превърнаха в оръжие и сами го тикнаха в ръцете ми. Но знай, че го правя по необходимост, а не от злоба.

Отново даде знак. Едно от децата протегна ръка, за да отметне парцаливата роба на окования мъж. И сега бе ред на Ехиру да се олюлее. Той бе до такава степен поразен от изненада и погнуса, че ако имаше нещо в стомаха, щеше да го повърне начаса.

— Уна-уне — прошепна той.

Уна-уне не отговори. Той някога бе наставник на Ехиру, най-стар и мъдър сред всички Бирници, служили на Гуджааре през последното

десетилетие. А сега бе призрак с увиснала челюст, отправил блуждаещ поглед към нещо, което със сигурност бе най-извратената сцена от света на кошмарите. Нищо познато на Ехиру нямаше в очите на това същество. Нищо *човешко* нямаше в тях — вече не.

— Точно сега не е в най-добра форма — обясни Еникет все с онзи тих като на Бирник глас. — Умът му, доколкото му е останал, ту идва, ту си отива. Първоначално възнамерявах да използвам Лечител — по-лесно се ръководи, а и деградацията не би стигнала толкова далеч. Само че в свитъците изрично пише, че единствено Бирник би могъл да добие мощта, която ми е необходима. И така, платих на един от Пазителите, за да отмъкне Уна-уне, докато медитира в нощта преди своята Последна Дан.

Ехиру чу момчето в мрака:

— Супериорът каза, че Уна-уне е принесъл своята Последна Дан направо на Лечителите. — Ехиру никога не бе чувал гласа му толкова разстроен, треперлив като на някой старец. Нападението на Жътваря бе оставило своя отпечатък. — Аз гледах погребалната му клада заедно с другите послушници. *Видях как изгаря!*

— Видял си как изгаря някакво тяло — срязва го Еникет. — Най-вероятно на някой просяк, починал в Хетава. Не знам точно. Супериорът ми помогна да прикрия отвличането, понеже го заплаших, че ще разкажа на Бирниците за порочната употреба на сънна кръв. Може би е възнамерявал да ми спре достъпа за отмъщение. Или пък просто въобще не му е хрумвало да се запита за какво ми е на мене един свършен Бирник — кой го знае? Но както и да е, докато успее да разгадае намеренията ми, стана вече късно — Уна-уне бе мой.

Ехиру изхлипа. Не можа да се сдържи при жалкия вид на мъжа, когото бе обичал повече от роден баща, повече от всичките си братя и сестри, повече дори от Самата Хананджа. Прилепи гръб до студената и твърда стена в задния край на клетката, защото само така можа да остане на крака. „Спътник мой, наставник мой, аз те предадох, ние всички те предадохме, толкова ми е...“

— И защо? — Каза го с дрезгав шепот, повече от това не можеше. От другата страна на решетката Уна-уне потръпна, доловил този глас, а може би откликна на някакъв неуловим зов, отправен от болното му съзнание.

— За Уна-уне вече няма никакви предели — каза Еникет. — Той Взема и Взема — далеч повече, отколкото когато и да било като Бирник. Голяма част от магията става жертва на неговата ненаситност, но и каквото остане, стига за моите нужди. — Извърна се към Уна-уне и вдигна ръка, като почука с нокът върху предмета в нея. Ехиру подскочи инстинктивно, доловил немощното жужене на джунгиса. Уна-уне... или не... *Жътваря* вдигна бавно глава и примигна срещу Еникет, сякаш се мъчеше да го съзре от голямо разстояние.

— Хайде, Братко — обърна се Еникет към това същество. След като прикрепил камъка към нагръдника си, той протегна ръце в болезнено позната поза. Също като статуята на Богинята в Хетава, даде си сметка ужасеният Ехиру. Или пък като Лечител в очакване да приеме доставените от Бирник приношения. Миг по-късно *Жътваря* се домъкна до Еникет, падна на колене пред него и хвана двете му ръце.

— Недей — прошепна Ехиру. Само че нямаше как да не разпознае позата на *Жътваря* — паралитична пародия на церемония по предаване на приношение. Ехиру не можеше да не признае майсторското изпълнение на Еникет. Той затаи внезапно дъх, тялото му се вдърви и до болка познат екстаз озари лицето.

И макар Ехиру да ридаше, пристъп на чиста завистлива страст го заля цял. Това бе достатъчно, за да падне на колене, разтърсен от напразни напъни да повърне върху прашните камъни на пода. Усети ръката на Ниджири върху себе си — момчето се опитваше да го изправи на крака или поне да го утеши, но от това нямаше полза. Когато най-накрая вдигна глава, борещ се за въздух и с примигващи от сълзи очи, извратената церемония бе вече завършена. Над него падна сянката на Еникет. Той стоеше пред самата решетка и най-последно в обсега на ръцете му, само че Ехиру бе така отпаднал, че не можеше да събере сили за действие.

— Казвам ти всичко това, понеже заслужаваш да чуеш истината след толкова много лъжи, Ехиру — промълви Еникет. Речта му бе леко завалена, очите — все още замъглени от спомена за отминала наслада. — Сънната кръв крие много повече сили, отколкото можеш да си представиш. Ти знаеш на какво е способен един-едничък живот. Но онова, което не знаеш и което Хетава крие от хилядолетия, е, че колкото повече живота бъдат взети и колкото повече сънна кръв бъде приета, толкова по-велики стават възможните преобразувания в душа и

тяло. — Хвана желязната решетка и се наведе към нея, преди да заговори тихо и натъртено: — Вземи на един път достатъчно на брой живота и резултатът е безсмъртие.

Ехиру го гледаше смръщено с неразбиращи очи. Ръцете на Ниджири се напрягаха върху гърба му.

— Това не е възможно — чу той неговия глас.

Еникет пусна ленива усмивка. Очите му жълтееха над нея като пламъчета от фенер.

— Така стана с нашия основоположник Инунру — каза той. — Великият Инунру, богоподобният Инунру, благословеният от Хананджа! Никога ли не сте се питали как е могъл този смъртен да постигне толкова много в рамките на един живот? Сто години след първоначалните му опити той нито остарява, нито умира. Все повече и повече вярващи се събират под знамето на Хананджа, когато го гледат такъв и усещат силата на Нейната магия. Най-накрая Протекторите на Кисуа поставят извън закона неговите следовници и забраняват наркомансията, но не защото се боят от магията, а защото ги е страх от *него*. Инунру е направил от себе си почти бог и те трябва да сторят нещо, за да ликвидират неговото влияние.

— Куп лъжи! — кресна Ниджири. — В Хетава щяха да знаят това. Трябва да са останали записки, преданието щеше да е издълбано върху всяка стена...

— Хетава си има собствени тайни — отвърна Еникет със студена усмивка. Ехиру впи поглед в Уна-уне, който се бе отпуснал като в летаргия пред краката на владетеля. — Защото още сто години след забраната на неговото учение и дейност в Кисуа, в самото сърце на Хетава, в Залата на Благослова, Инунру най-сетне умира, убит от собствените си жреци. Те също започват да се страхуват от него. С времето силата му неизменно расте, а заедно с нея — и собствената му ненаситност. И те го убиват. И пренаписват ритуала на Хетава, пренаписват самата история, та да забрави светът за съществуващата някога магия. — Еникет се надвеси, така че нямаше как Ехиру да не го погледне. — Само че аз открих свитъците на Инунру, братко, и сега вече знам. Разковничето се крие в Жътваря.

Той протегна ръка и погали преклонената глава на Уна-уне с нежност, която нямаше нищо общо с обичта.

— Когато нашите армии се сразят с армиите на Кисуа на бойното поле — продължи Еникет, — тяхната кръвожадност и тяхната болка ще привлекат глада на Жътваря като пламък нощна пеперуда. Само че тази пеперуда ще погълне целия пламък, а заедно с нея — и аз. Унауне най-накрая ще умре, изпепелен от това могъщество... а аз ще стана вечен като бог. — Той замълча и отпрати на Ехиру дълъг тържествуващ поглед. — Тогава обаче ще имам нужда от нов Жътвар.

Кръвта на Ехиру замръзна в жилите.

Еникет се извърна с тиха въздишка.

— Почини си добре, братко — добави той. — Ще се върна от Ките-ян, след като войната свърши. Стражата ще ме осведоми, когато у теб настъпят необходимите изменения. — Понечи да си тръгне, но спря и обърна лице към Ниджири. — Може да ти се стори недобронамерено... обаче момчето ще стане *доброволна* първа жертва.

С тези думи Принцът на Гуджааре си тръгна, като даде знак на стражите — дори на ония, които ги бяха затворили в клетката — да го следват. Те нахлузиха качулката връз главата на Жътваря и го подмавиха да стане прав. Съществуото се затътри между двете — покорно засега.

— Еникет — прошепна Ехиру, без да знае проклетие ли е това или молба. Дори да бе чул, Принцът с нищо не го показва.

Огромните каменни двери изгромоляха още един път, за да ги запечатат в утробата на гробницата.

ЧЕТВЪРТО СКАЗАНИЕ

Вникваш ли вече в тайната? Съзираш ли оная нишка на безумие, която оплита в крайна сметка нашата орис?

Има причина ние, Слугите на Хананджа, да се вричаме в безбрачие. Има причина Принцовете да бъдат държани изкъсо. Това са капки в морето, песъчинки, запратени срещу буря, но ние не се отказвахме. Истинските сънуващи са едновременно гениални и умопобъркани. Повечето държави могат да понесат само малцина като тях, а и те умират млади. Ние поощрявахме нашите, бдяхме над тях, гледахме да са здрави и щастливи. Населихме с тях цял град и възхваляхме собственото си величие. Даваш ли си сметка колко красиво и колко опасно бе всичко това?

Да, аз знаех. Казах ти, че съм пазител на сказанията — отговорите на тези въпроси са ми били известни винаги. Учим нашите деца да държат езика си зад зъбите. Когато станях Бирник, започнах да наблюдавам. И бих проговорил, ако се наложи. Налага ли се?

Налага ли се?

Е, Супериор, никакъв те няма като лъжец, дори когато мълчиш.

Ще кажеш ли на моите братя поне, че съм умрял? Ехиру. Би трябвало с него да споделя тези сказания... не с тебе, но той винаги е бил крехък, независимо от силата си. Крепи го само едната вяра — а е толкова лесно да се прекърши тя.

Така че кажи му, че съм умрял. То ще е истина, когато приключиш с мене. И кажи му още, че го обичам. Той ще има нужда от това занапред. И тези слова ще са истинни, докато трае сънят.

35.

Произнасяйте всички молитви на суа, езика на страната майка, за да помним винаги кои сме.

За всички сънища говорете на собствения си език, за да приемем онова, което сме станали.

(Закон)

Сред троновете на мъртвите започва пранаж.

Ден първи.

— Не ме е страх, Братко. Мога да ти помогна...

— С-с-той надалеч от мене.

Нощ първа: метал се търка в намаслени въжета.

— Какво правиш?

— Прощавай, че те събудих. Опитвам да срежа един от възлите, които съединяват решетките. Ако успеем да се измъкнем от тази клетка...

Кратко мълчание.

— С бедрената верижка. Която имаш от майка си.

— Детски работи. — Ново стържене.

— Жаден ли си, Братко? Вода имаме, ако не и храна.

— Не съм.

— Не си пил от...

— *Не съм жаден.*

Къса въздишка и стърженето продължава.

Ден втори: сутрин или каквото минава за такава сред троновете на мъртвите. Бавно, равномерно дишане, заглушено от молитвен

шепот.

— Прости ми, прости ми, Хананджа, моля Ти се, трябваше да Ти принеса моята Дан още след бромартеца, давам си сметка сега, прости моята гордост и себичност, моля, моля, моля, не ми давай да го убия.

Ден втори: следобед. Мимолетен полъх на чист въздух и глъхнещи стъпки от тежки войнишки обувки.

— Поне няма да умрем от глад. Ето, Братко.

— Нищо не искам.

Мълчание.

— Пий тогава. Съзнанието ти ще се бори по-упорито, ако тялото е здраво.

— Забравил ли си какво обеща, Ниджири?

— ... Не съм, Братко.

— Защо се бавиш тогава? Нали знаеш какво трябва да се направи.

— Знам, че трябва да се храниш и да пиеш вода, а когато приключим с това — да се помолиш заедно с мене. После, докато медитираш, аз ще продължа да се занимавам с въжените клупове. Може да отнеме няколко дни, но си мисля...

Чудовищна ярост разцепва въздуха.

— Глупав, проклет *хлапак*! Забавни ли са ти моите страдания? Защо ме караш отново да правя тия... извратени...

— Най-малко от всичко на света бих искал да те гледам как страдаш, Братко. Но ако ме Вземеш, ще си бъде истинско Вземане, понеже се предлагам доброволно.

— Мислите ми вече... виденията... нямам сили... — Дълбока въздишка, борба за покой. — Дума си дал, Ниджири.

— Нали разбираш какво ще стане, ако те Взема, Братко?

— Какво?

— Може да издържа по-дълго. А може да стане и по-бързо — аз нямам твоята сила. Но в крайна сметка на Принца му е все едно кой ще стане новият Жътвар.

Продължителна, страшна тишина.

— Пий, Братко. След като се измъкнем на свобода и след като няма вече възможност който и да било от двамата ни да се превърне в

играчка на Принцът, аз ще те пратя при Нея. Заклевам се във всичко, което ми е скъпо.

Нощ втора: тишина в помещенията на мъртвите, ако не се брои стърженето.

Ден трети: сутрин. Остро и треперливо дишане.

— Братко?

— Решетките. Приближават една към друга. Ще ни... ще ни размажат.

— Няма, Братко. Имаш видение...

— *Видях ги.*

— Ела тогава и седни до мене. Няма какво да й се плашим на смъртта, нали така? Ела тук — така решетките ще ни стигнат по-лесно. Ела.

По камъка шляпат сандали, бавно и неохотно.

— Така. Пипни ми ръката. Вече имам мазоли, виждаш ли? Камилски юзди, теглене на баржи, търкане на въжета... кой би допуснал, че животът на Бирник може да е толкова суров? О, богове, трябваше да си остана в кастата на слугите.

— Ти... — Гласът е сипкав, неуверен. — ... си прекалено дебелоглав за това. Щеше да... да си търсиш нов стопанин през ден.

Буен смях.

— Точно така, Братко. Трябва да съм благодарен най-малко за това, че в Хетава не пердашат децата.

Острото дишане секва, а после постепенно се успокоява.

След доста време:

— Благодаря ти.

Няма отговор, макар един глас да напява нежни звуци от утешителна песен.

— Много бързо става този път, Ниджири.

— Шшт. — Ново раздвижване. Сега плът докосва друга плът. — Тук. Ти си тук. В този свят, в това тяло. Остани при мене, Братко. Имам нужда от тебе.

— Да... добре. — Шумно преглъщане. — Забравил бях какво е истински страх. Нищо не го възпира вече.

— Няма от какво да се боиш. Всичко ще се оправи. Почивай. Ще бъда тук, когато се събудиш.

Ден трети: следобед. Полъх чист въздух. Безмълвието на мъртвите е нарушено от три нови гласа — неспокойни, високи и непочтителни.

— Дали е пукнал вече? Печеля баса, момче.

— Погледни тия очи, Амтал! Ако омразата можеше да убива, вече ти да си пукнал.

— Нямам късмет. Едрият още диша. Само е заспал.

— Седнал ли, бе?

— Може пък така да го правят. Може би се опитва да те убие от разстояние.

— А може и да върти магия на семейните ви диаманти! — Дрезгав смях.

— Дайте им да ядат, идиоти такива, и да се махаме. Това място не ми се нрави.

Камък и вериги. Възцарява се тишина. След малко стърженето се чува отново.

Нощ трета: привечер.

— Трепериш.

— Н-н-е... студено...

— Знам.

— Наранявал ли съм те някога, Ниджири?

— Мене? Не, защо питаш?

— В-в-видение. Пранаж. Удряя те. Бия те. У-убивам.

— Не ставай глупав, Братко. Ето ме тук, нали? Никога не съм влизал в пранаж с тебе, макар да съм искал и да съм обучаван за това. Чувал съм слухове за теб, говорил съм с други, които са влизали. Не се притеснявай — никога не си вършил подобно нещо.

Глас, който трепери:

— Във видението... *исках* да го сторя.

Глас, който утешава:

— Никога не ще допусна това да се случи.

Нощ трета късно или четвърта ранна сутрин: малките часове. Почти недоловими звуци — смъртта се прокрадва на пръсти.

Бавното равномерно дишане секва за миг, после продължава.

— Добре дошъл, Братко.

Мълчание.

— Искаш ли ме?

Мълчание.

— Вземи каквото ти трябва. Използвай го, за да се освободиш. Ще те чакам в Ина-Карек.

Мълчание. Вече нищо не се прикрива — чува се само дишане, накъсано от напрежение.

— Н-н-н...

Очакване.

— Н-н-н... — Гласът се променя, станал е почти нечовешки. — Н-няма. Няма. *Няма.*

— Братко... недей, Братко, недей... Ето. Да. Да, Братко.

В риданията, които нарушават тишината, няма следа от надежда, но утешителните звуци надделяват, уверени и пълни с любов.

— Искях да... Щях да... *Индете а етун...*

— Шшт. Тя не отделя нито за миг поглед от тебе, Братко. Ти си Нейният най-обичан Слуга, а й служиш от много отдавна. Тя ще те посрещне, когато удари часът. Ще останеш в Нейните селения на покой завинаги. Аз ще се погрижа за това.

— Сега, Ниджири. Трябва да стане сега. Следващия път...

— Следващия път ще направиш каквото трябва. Но се опитай да издържиш, Братко. Преди няколко часа прерязах връзките. Сега на стената й трябва само едно бутване и ще падне. А когато стражата дойде отново, ще се измъкнем.

— Не... мога да... издържа...

— Можеш. Аз ще ти помогна. Шшт. Затвори очи. Да, точно така. Шшт. Сега ще сътворя за нас двамата един сън. Искаш ли? Няма да е Вземане, но навярно ще пропъди лудостта за още известно време. Лежи спокойно.

— Ниджири.

— Винаги съм те обичал, Братко. Вече пет пари не давам кое е право и кое — криво. *Ти* си моят едничък Закон. Почивай сега — нищо не те заплашва в моя сън.

Мълчание.

Ден четвърти.

— Принцът бе прав, Братко.

Гърмят тежки вериги, ехо отеква по коридорите пред тях, докато каменните двери се раздвижват. Чист въздух нахлува в катакомбите. Посред троновете на мъртвите животът се готви за битка.

— Наистина си се превърнал в оръжие, но не негово. Всяко нещо служи на Хананджа — дори това. Не го забравяй, каквото и да сториш.

Грохотът заглъхва. Шум от стъпки осквернява смълчаната святост на Яни-иджа-инак — стражата приближава.

— Каквото и да се случи, никога няма да те изоставя.

Стражата застава пред вратата на клетката.

— Е, момче. Тоя умря ли вече? — Избухва смях.

И Ехиру вдига поглед с усмивка, която вселява мраз в душите им.

— Да — отвръща Жътваря.

36.

Жътваря е мерзост пред лицето на всичко, което е скъпо на Хананджа.

Не позволявай на подобно същество да живее.

(Закон)

Първият страж падна, когато Ехиру събори с ритник освободената от връзките решетеста стена. Тя бе тежка — прикова единия войник към пода, а останалите двама стояха като вкаменени от изненада. Докато реагират, Ехиру бе вече отгоре им.

Ниджири се хвърли след него, готов да свали когото от двамата Ехиру пропусне, но нямаше нужда от неговата намеса. Ехиру нанесе саблен удар по гърлото на единия и със същото неуловимо движение извъртя тяло, за да хване лицето на другия. Ниджири видя как стражът, заслепен от впитите в очите му пръсти, креци и търси опипом меча си. Ниджири побърза на помощ, но мъжът издаде къс задавен вопъл и се свлече на колене. Ехиру го пусна. Жертвата се катурна мъртва настрани.

„Всичко е по волята на Хананджа.“ — Ниджири се вкопчи в тази мисъл. В Нейно име щяха да извършат онова, което трябва да се направи.

Първият страж гъргореше немощно и най-накрая умря, стиснал гърло с две ръце.

Третият почти успя да се измъкне от металната плетеница, но коженият му нагръдник се закачи за един от прътите. Ехиру, замаян от резултата на своята Жътва, се обърна бавно — агонията на войника бе привлякла вниманието му.

Ниджири прекоси помещението с три широки крачки, отпусна се на коляно край гърчещия се безсилно мъж и пречупи шията му с едно рязко движение.

Блясъкът в очите на Ехиру угасна. Той примигна срещу Ниджири. Съзнанието му щеше да остане избистрено, докато

стигнаше сънната кръв от убитите стражи. Видя сътвореното от Ниджири и лицето му помръкна.

— Само което бе нужно, Братко — промълви момчето и се изправи на крака. Обърса ръце в препаската си. — Да вървим. Все още не сме се измъкнали от Яна-ян.

— Еникет. — Гласът на Ехиру бе по-дълбок от обикновено, дрезгав и ленив, сякаш току-що се бе нагълтал с тимбалинова паста. Дори сега, обилно напоено със сънна кръв, излекуваното му за момента съзнание едва скриваше под своята повърхност опасната лудост. Ниджири я усещаше.

„Сънната кръв не помага вече. Тя го държи жив — нищо повече.“
Волята на Хананджа. Момчето вирна брадичка и проговори:

— Той каза, че отива в Ките-ян.

Ехиру кимна, завъртя се и тръгна към изхода.

Сепнат, Ниджири забърза подире му. Коридорът от другата страна на портата към катакомбите бе пуст, за което момчето благодари наум. Най-вероятно Принцът бе оставил само трима пазачи, за да ограничи до минимум възможността да се разчуе новината за арестуването на двамата.

— Все пак три носи нещастие — промърмори Ниджири под нос.

Изкачиха стълбите през две стъпала, за да излязат в по-светлите коридори на приземния етаж на Яна-ян. Слуги и придворни се препъваха, зяпнали в тях, докато се разминаваха.

„Без съмнение рядко им се случва да видят мърляви мъже с хлътнали очи, издокарани в кисуатски одежди, да се носят като вихър по коридорите на двореца“ — помисли си злорадо Ниджири. Дори да вдигаха тревога, правеха го със закъснение, така че двамата изминаха необезпокоявани целия път до двора. Докато прекосяваха пясъчното пространство, което ги делеше от бронзовите двери на Яна-ян, Ниджири си спомни в един кратък миг за нощта на Хамиан, която сега му изглеждаше отдалечена с векове и хиляди сънища.

Стражите при портала бяха обърнати с лице към улицата, нащрек за нежелани натрапници, без да си дават сметка за грозящата ги опасност отвътре. Биха могли да се отърват невредими, ако някой не бе изсвирил тревога откъм горните етажи на двореца. Един от стражите извърна глава и мигом забеляза Ехиру и Ниджири. Сепнат, той сръчка другия и двамата се обърнаха едновременно назад. Ниджири хукна, за

да скъси разстоянието. Чу забързаните стъпки на Ехиру зад гърба си. Единият страж се ухили, видял пред себе си само някакво невъоръжено момче. Без никакъв опит да извади меч, той се приведе, готов за схватка. Ниджири избягна удара му с приклякване, опря едната си ръка в пясъка и заби юмрука на другата от страни в коляното на противника. Звукът от скъсване на хрущял отекна в пустия двор.

Мъжът изпищя и се свлече на земята, стиснал коляно с ръце. Ниджири чу още един писък отзад и се обърна, за да съзре Ехиру, който пусна трупа на земята, а в очите му заблещукаха пламъчета на нечестива жестокост. Ниджири забеляза израза на неописуем ужас, застинал върху лицето на убития, преди да тупне долу.

На по-малко от две стъпки в пясъка се забиха с тъп звук стрели. Ниджири хукна към вратата, където, задъхан от усилието, издърпа тежката бронзова греда. Притеснително спокоен, Ехиру се обърна с лице към стрелците. Ниджири успя да избута гредата и отвори вратата на портала. С крайчеца на окоото забеляза някакво движение. Огледа се и видя Ехиру, уловил с ръка стрела. Тя все още потреперваше на две стъпки от кръста на Ниджири.

„Невъзможно! Даже за най-добре обучен Бирник...“

— Бягай — изръмжа Ехиру, като захвърли стрелата встрани. Прекалено напрегнат, за да разсъждава, Ниджири мина през портала.

Двамата излязоха на широката улица, която обикаляше двореца. Откъм неговите високи етажи са разнесоха още свирки. В суматохата на уличното движение Ниджири забеляза мъже в сивия цвят на Градската стража, които се обръщат и проточват шии, за да видят какво предизвиква тревогата.

— Оттук — обади се Ехиру. Той тръгна бързо към тълпата и се сля с нейния поток, стараейки се да държи в средата, където скоростта бе най-голяма. Ниджири заби поглед в земята — отново играеше ролята на слуга, — но успя да зърне за миг току-що стигналите до портала на Яна-ян стражи. Един от дворцовата охрана излетя на улицата с подивял поглед и изваден меч в ръка. Видяха го да ръкомаха към мъжете в сиво. Ниджири мигом наведе отново глава, забелязал, че същото прави и Ехиру. Още на първата пресечка двамата свърнаха в южна посока след някакъв трополящ фургон. Натам бе пазарът, където лесно щяха да потънат в морето от народ.

Ехиру се промъкна сред шумящата тълпа толкова бързо, че Ниджири го догони с усилие. Надмогнал болката в далака — *твърде много дни на бездействие, трябваше да продължи поне с молитвените танци*, — той протегна ръка към лакътя на Ехиру.

— Братко, Хетава е нататък.

— Не. — Ехиру не забави ход.

— Братко, не можем просто ей така да нахлуем в Ките-ян. Трябват ни коне, маскировка, припаси, нови служебни принадлежности! А и трябва да разкажем на нашите Спътници всичко, което се случи.

— До час целият град ще е под тревога.

Сърцето на Ниджири се сви при мисълта, че Ехиру има право. Дори по-лошо — Пазителите на Хетава щяха да бъдат уведомени, което бе обичайно при възникване на извънредни обстоятелства в града. А те — или поне част от тях — бяха верни слуги на Супериора. Едно връщане в Хетава бе равносилно на нов арест.

— Тогава трябва да поемем към южната порта, Братко — каза момчето. Ехиру забави крачка и го погледна. Ниджири се усмихна унило. — Знам, че това не е най-прекият път към Лунната пътека, но един от тамошните стражи е приятел на Сестра Мелиатуа и Сунанди. Спомняш ли си? Може дори да ни даде кон.

Ехиру спря, за да обмисли намръщен чутото. Някакъв търговец го блъсна, докато минаваше покрай него, и той потръпна. Погледът му помътня едва забележимо, докато проследяваше нахалника в тълпата. Тялото му се вдърви, а пръстите на едната му ръка се разпериха към него...

Ниджири сграбчи тази ръка и я стисна с все сила. Ехиру подскочи, сякаш изтръгнат от сън, а сетне притвори очи в пристъп на силно страдание.

— Южната порта — проговори той. — Бързо. Изведи ме от този град, Ниджири.

Момчето кимна. Като го хвана за ръка, то започна да си проправя път през тълпата в новата посока и мълком се помоли да стигнат в Ките-ян навреме.

37.

*Светът се ражда.
Ек, танцуващи огънове, смях.
Ние се носим из селенията на сънищата, а наоколо
богове. Светът свършва.
(Мъдрост)*

Принцът на Гуджааре се изтягаше буден сред възглавниците на своето обградено от прозирни завеси легло, потънал в мисли за света, който ще притежава един ден.

Не че кой знае колко му се щеше да го завладява. Но той като всеки верен син на Гуджааре искаше покой, а много отдавна се бе убедил, че покоят е просто естествен продукт на реда. Това се доказваше непрекъснато в хода на великия сън, наречен Гуджааре. Необузданата престъпност и безпросветното насилие, които мърсяха другите страни, бяха непознати тук. Никой не гладуваше, освен из най-затъntenите краища. Дори представителите на най-низшата каста се радваха на достатъчно добро образование и упоритост, за да станат господари на собствената си съдба. Всяко дете в този град знаеше своето място в живота от рождение. Всеки старец тук приемаше заслуженото в смъртта. А с енергията на всички останали народът на Хананджа процъфтяваше, тръгнал от жалка купчина палатки, накацали несигурно край устието на реката, за да стигне до цяла мрежа градове и рудници, плодородни поля и търговски пътища, увенчана от своята столица — ореола на цивилизования свят. Неговият прекрасен Град на Сънищата.

Но останалата част от света все така продължаваше да се бъхти в безредие. На какъв покой можеше да разчита Гуджааре в дългосрочен план при толкова слаби и безотговорни съседи? Той бе посещавал чужди земи на младини и бе оставал ужасен от хаоса и жестокостта в тях, които правеха селенията на сенките да изглеждат привлекателни. Други управници бяха опитвали да овладеят този хаос чрез сила или

пари. Понякога бяха успявали, но не за дълго. И как биха могли, след като човешкият живот бе ограничен? И най-великият пълководец в края на краищата остаряваше и умираше, за да предаде властта на други, които в повечето случаи се оказваха неподготвени да я упражняват.

И така, решението се налагаше само: завладей света, но в името на покоя, не на властта. А за да го задържиш след това — стани бог.

Принцът седна в леглото. Първата му съпруга Хендет се размърда до него. Той протегна ръка, погали я по бузата и отвърна на заспалата ѝ усмивка. След цели трийсет години и повече от двеста други съпруги, той не престана да се ласкае от нейното благоволение. Както ставаше при южнячките, тя бе все още красива въпреки отдавна отлетялата младост. Времето беляза нейната гладка и тъмна кожа само с няколко бръчки. Но бе стара — минаваше петдесетте — кажи-речи колкото него самия. Копнял бе за още деца от нея и сигурно щеше да ги има, ако ѝ бе разрешил да приеме сънна кръв в Хетава. Но колкото и мамеца да изглеждаше тази възможност, той не можеше да понесе мисълта Хетава да вкопчи нокти в още един член на неговото семейство.

Целуна я по челото.

— Бих предпочел да не излизаш. Може да стане опасно.

Тя вдигна ръка, за да прокара пръст по устните му.

— Не ставай глупав.

Принцът кимна с усмивка, доволен от нейното решение, въпреки болезнената тръпка в тялото. Щеше я загуби, когато властта го направеше безсмъртен. Още десетилетие-две и тя щеше да премине в Ина-Карек, където никога не ще можеше да я види.

„Още мъка за полагане в нозете на Хананджа“ — каза си той. След това се надигна гол, за да започне своята война.

Слугите го наметнаха с перест халат, за да отиде в банята. Тук обляха кожата му с разтворени в лимонена вода пречистващи соли, а сетне я подсушиха с розов цвят. След като го стегнаха в бронята на неговите предци и вплетоха злато в косите му, той напусна покоите, за да се присъедини към Хендет и техния син Ванахомен, които го очакваха. Както бе коленичил, Вана му поднесе меч в красива кожена ножница. Когато Принцът го пое, синът вдигна поглед, за да види как

го опасва, и владетелят за кой ли път се удиви на непоколебимото обожание в тези очи.

„Така да бъде — помисли си той. — Нека Хананджа и децата на Луната си задържат страната на сънищата. Будният свят принадлежи на синовете на Слънцето.“

— Ела — промълви той и Ванахомен се надигна, за да тръгне мигом подире му, както се полага — отдясно и на една крачка след Принца. Винаги прецизна в протокола, Хендет го следваше отляво с гордо вдигната глава. Когато поеха по общите коридори, слугата с Ореола веднага скочи, за да тръгне отзад. Принцът понечи да го отпрати, но реши, че ще бъде по-удачно да се освободи от Ореола по-късно, когато е станал бог не само на думи. Карис зае място в строя и в този ред всички се отправиха към стълбите на най-високата кула в Ките-ян.

Из мраморните коридори нямаше други хора. В името на собствената им безопасност Принцът бе отпратил всички останали деца и съпруги, а на партера бе разположил Стражата на Залеа като гаранция срещу евентуално нападение. Само тези четирима — щастливо и приятно число — щяха да станат свидетели на възшествието.

Изкачиха стълбите мълчешком. Отминаха площадката, върху която Нийес бе изживял своите сетни мигове, но не спряха чак докато стигнаха най-горния етаж на кулата. Когато Карис отвори вратата, един лъч светлина разцепи далечния хоризонт и се пръсна навред, а златният овал на слънцето започна да се катери по небосвода.

Принцът се усмихна. Далеч на юг, където пустинята срещаше границите на Кисуа, пукването на зората бе дало сигнал за атака на неговите армии.

Той излезе на балкона и пое с наслада въздуха, а някъде от ниско и далеч свеж порив на вятъра вдигна косите му като криле на птица. Една фигура се размърда в края на балкона. Дрънчене на вериги наруши утринната тишина. Принцът погледна своя Жътвар, свит до стената, където го бяха приковали слугите. Трупове им лежах в краката му. Принцът бе развеселен от мисълта, че някаква частица от предишната битност на съществото явно се бе пробудила през изтеклата нощ — телата на слугите бяха подредени в благопристойни пози.

Джунгисата, която Принцът сега вдигна във въздуха, бе груба и грозна. Тя бе била отчупена от по-голямо парче Слънчево семе, този особен камък, който падал понякога от небето. За разлика от изящно гравираните скъпоценни принадлежности на Хетава, тази бе просто парче камък. И все пак, когато Принцът я чукна в близкия парапет, Жътваря потръпна и надигна глава.

— Б-братко...?

Принцът повдигна вежди от изненада. Жътваря почти не бе говорил напоследък. Остатъците от неговата личност бяха до такава степен лишени от собствена воля, че Принцът почти не се нуждаеше и от джунгиса — волята му бе достатъчна за овладяването на мисълта на съществото. Той я прибра и отиде до него, за да надникне в тези объркани очи.

— Е, почина ли си добре, Уна-уне?

Жътваря примигна срещу слънчевата светлина, въздъхна и поклати глава.

— Не. Видения... Имаше... болка. Ехиру. Той страдаше.

Принцът кимна към Карис, който отключи от стената закрепената към железния нашийник верига.

— Да, спътнико — отвърна Принцът, като пое края на веригата от Карис и протегна ръка, за да погали увисналата буза на съществото. — За съжаление, той страда. Но пък вече удари часът за края на твоите мъки. Още една задача, едно величаво Вземане — и ще можеш да си почиваш.

Неистов копнеж изпълни погледа на съществото, очите му се насълзиха.

— Да, да. О, моля те, Братко. Толкова дълго служих.

— Знам. Само още мъничко. Нейният покой те очаква. Имаш думата ми. Хайде.

Той се изправи и дръпна веригата на Жътваря. Съществото стана и се помъкна подире му, по хищнически грациозно, макар и почти лишено от разсъдък. Принцът опря тяло на парапета и даде знак на другите да останат по местата си.

Но сега най-неочаквано Жътваря напрегна мускули. Направи опит да се извърне към балконската врата, като едва не изтръгна края на веригата от ръцете на Принца. Той пое дъх и се вкопчи в нея, готов да опълчи волята си срещу безумния глад на съществото. И в този миг

си даде сметка, че неговото внимание не е привлечено от Хеңдет или Ванахомен. Проследи погледа му и стисна зъби.

— Достатъчно, Еникет — изръмжа Ехиру.

38.

Нищо страшно няма в кошмарите, стига да ги държиш под контрол.
(Мъдрост)

Сънуващата Луна бягаше като привидение през нощното небе, докато конете им препускаха като мъгляви сенки по Лунната пътека към Ките-ян. Само две неща владееха съзнанието на Ехиру в силния вятър — собственият му гняв и гласът на Ниджири, който пронизваше от време на време мъглата, за да му напомня кой е. Влязоха в приемната на двореца — пълна бе с войници. Гласът на майка му отекна в неговото съзнание и той усети, че ги ненавижда. Толкова свирепа бе тази ненавист, че частица от нея се откъсна и се устреми напред. Когато я дръпна обратно, техните души тръгнаха заедно с нея, заоблени като риби, които се мятат безпомощно в мрежите на неговата воля. Налапа ги лакомо, вкусил с наслада пикантните подправки на тяхната болка и страх, а чувството за вина вгорчаваше съвсем малко това удоволствие.

И сега се изправи пред лицето на Принца, неговия брат, неговия предател. И омразата се завърна. Но този път успя да я овладее. Той щеше да изчисти тази поквара от душата на Гуджааре, само че по правилния начин — решил го бе по пътя, — както се полага на един Бирник, а не на презрян звяр. Щеше да се върне към онова, което бе за още един последен път — в името на Хананджа, в името на справедливостта.

— Достатъчно — повтори той, като излезе на балкона, изправен в цял ръст. Ниджири го следваше като сянка, готов да нападне всеки миг. Откъм едната страна видя жена, двама мъже и дете слуга, застинали в шок, а душите им — ярки мамещи пламъци — го зовяха неудържимо. Той не им обърна внимание. Нито на глада, който така силно ги желаше.

— Подчини се. Все още съм в състояние да ти даря покой. Ако се противиш, нищо не мога да обещавам.

Еникет отговори със студена усмивка, но Ехиру долови спотаеността зад нея гняв:

— Не ставай глупав, Ехиру. Смърт или божественост — ти кое би избрал? — Отпусна ръка на рамото на Жътваря и съществуването издаде див съскащ звук насреща им.

— Дръж си звяра, Еникет. — Ехиру повиши тон. Това не бе много миролюбиво, но в душата му бе останал много малко мир, а и пет пари не даваше вече. — Мъжът, който бе навремето, можеше да ме надвие, но не и това жалко нещо тук. Ако го пуснеш, може да нападне всеки.

Хвърли поглед към неканената компания. Мъжът, облечен като военен с висок ранг, измъкна меч. Юношата направи същото. Чертите на лицето му носеха отпечатък на Еникет, както Ехиру вече бе забелязал, а също и на застаналата редом жена шуна. Забеляза и страха, който бе попарил лицето на Принца.

Все така с ръка на рамото на Жътваря, Еникет проговори тихо, но твърдо:

— Ванахомен, тръгвай с майка си. Карис, отговаряш за тях с живота си.

Мъжът понечи да възрази, но хвърли притеснен поглед към Жътваря — който пък бе вперил своя, пълен с нагло нетърпение, в Ниджири — и се подчини. Младежът не се терзаеше от подобни колебания.

— Няма да го направя, татко!

— *Ще правиш каквото ти казвам.* — Еникет отклони поглед от очите на Ехиру, за да подчини със силата на своята воля непокорния син. — Тръгвай. Веднага!

След още миг момчето отпусна рамене и жената го дръпна за ръка към вратата на балкона. Военният хвана детето над лакътя и го измъкна навън заедно с Ореола. След като чу стъпките им надолу по стълбите, Ехиру излезе напред, без да изпуска от очи Жътваря.

— Ти загуби — каза той на Еникет. — Изправи се с достойнство пред лицето на смъртта.

— Упорстваш? Дори сега, след като съм ти казал всичко? — Еникет издаде нещо като тих, горчив смях. — Роб на Хетава докрай.

Бъркаш, Ехиру. Не аз съм губещата страна. — Въздъхна. — Добре, нека бъде така.

Еникет наведе глава, за да погледне Жътваря, а особенният израз на лицето му показваше, че се съсредоточава. Жътваря застина, чертите му се отпуснаха повече от обикновено, макар да вдигна глава, сякаш заслушан в нещо. И сега Еникет махна ръка от рамото му.

Въпреки това предупреждение бързината на създанието изненада Ехиру. Той разполагаше само с един миг, за да реагира. Но Жътваря профуча покрай него и стана ясно, че не той бе неговата цел.

— Ниджири!

Момчето успя да хване ръката на Жътваря, преди тя да докопа лицето му. Изви я, за да отклони встрани набраната сила. Съществува залитна, загуби равновесие и Ниджири заби юмрук по средата на хлътналите му гърди. То се просна на пода и Ниджири го приближи. Ехиру никога не бе виждал такава злоба в неговите очи. Понечи да му помогне, но някакъв слаб звук зад гърба го сепна. Обърна се рязко, за да съзре замислената от Еникет подлост... и се вдърви при вида на жужащата в ръката на брат му джунгиса. Принцът изглеждаше напрегнат, но се отпусна и присви очи към своя брат.

— Ела насам, Ехиру — промълви той. Ехиру пристъпи към Еникет, преди да се сети, че не знае защо го прави. Спря намръщен.

— Значи действа и при теб. — Еникет го гледаше с нещо като учудване. — Супериорът каза, че си се изродил... а пък момчето е все още живо. Кого си убил тогава, за да запазиш своя живот, мили ми братко? — Ехиру стисна зъби засрамен, а Еникет се усмихна безгрижно с победоносен блясък в очите. — И ти си покварен като другите, независимо от всичките ти благочестиви приказки.

Песента на джунгисата завладя съзнанието на Ехиру, за да съживи в него спомени за хиляди отминали нощи, за хиляди Вземания, и го изпълни с див копнеж по времето, когато всичко в живота му бе толкова просто. Когато бе чист, а в душата си нямаше друго освен покой и...

Какво бе това? Объркан, той разтърси глава, но писукането от камъка се вряза в мислите му като кинжал.

— Още една тайна от свитъците — обади се Еникет и пристъпи напред. — Съзнанието на Жътваря се развива неимоверно по отношение на възможности, но и по отношение на неговата

чувствителност, което те прави податлив на най-елементарна наркомансия.

Ехиру положи усилия да отклони поглед от джунгисата, но не успя — образът ѝ ставаше все по-ярък. Нейните звуци удавяха всички останали, включително шума от борбата на Ниджири с Жътваря зад гърба му. Направи нов опит да се съсредоточи върху Еникет, който бе беззащитен в момента и можеше да бъде Взет, обаче...

— Любимец на Хананджа — нали така те наричат? Най-умелият Бирник, който се помни. Умиращите мечтаят да бъдат Взети от тебе. Виж обаче каква цена си платил за това усърдно служене на Хетава, Ехиру. Ставаш мой дори по-бързо от Уна-уне. — Принцът въздъхна. — Може би така е било писано поначало, любезни ми братко. А сега *идвай*.

Думата се заби в Ехиру, подкрепена от една воля, която раздели неговата собствена също като завеси на прозорец, за да стигне до най-съкровената гънка на съзнанието му и да се приюти в нея. Част от него усети, че е издал звук, може би задавен стон. Но не бе сигурен. Една ръка докосна рамото му. Той потръпна под нея, опита се да даде отново воля на омразата, само че разсъдъкът, който се бе вплел изцяло в неговия, внимателно отпъди тази мисъл.

— Хайде, Братко — повтори Еникет.

Ехиру се обърна и тръгна натам, накъдето го напътстваше гласът — към парапета.

Чу някакъв глас да го вика по име някъде отдалеч, отзад. Ниджири. Страхът за момчето му даде сили да се извърне, но волята на Принца надделя.

— Шшт, Братко.

И ето че пак бе в клетката под Яна-ян, разридан от глад, заради който без малко не уби Ниджири. Гласът бе друг, но утешителните думи бяха същите, ръцете на раменете му — почти толкова внимателни.

— Всичко е наред — каза гласът в ухото му и още повече изкриви спомените. Ниджири? Не. В този глас нямаше любов. — Разбирам. Толкова много поквара навсякъде, толкова много мъка, а ти си безпомощен да ги спреш. Но аз мога да ти помогна, Братко.

С върховно усилие на волята Ехиру затвори очи. Но сбърка — стенанието на джунгисата го следваше в мрака, а гласът впи още по-

дълбоко корени в неговото съзнание.

— Сега. Насочи вниманието си нататък, Братко. Разстоянието не може да те спре. Погледни натам, над пустинята. Усещаш ли ги?

Затворил очи, Ехиру чуваше само гласа. Противеше му се, но въпреки това съзнанието му започна да се разтяга, да се отделя от него, плъзна се сякаш по наклонената стена на бездънна яма. Нападнаха го видения — пустиня, той се носи с криле на скайрер. Ето го селцето Кетуяе, ето го оазиса Теса. Ето ги предпланините и ето че някаква сила го отклонява встрани. Той се мръщи, забавя се, въздухът се изпълва с мирис на кръв и болка, на кошмарен страх.

На смърт.

Където има смърт, има и сънна кръв.

— Поквара, Братко. Усещаш ли я? Мръсотия, каквато земята не познава от векове.

Ехиру я усети. Той заскимтя. Страх, жестокост, ярост парализираха сетивата му, за да проникнат още по-навътре в неговото съзнание. Сега вече ги виждаше: стотици, хиляди мъже с мечове и жажда за кръв, решени да се накълцат едни други на парчета. Антитеза на покоя. Видението се промени и той съзря само светлина на негово място — искри, които блясваха и умираха, други горяха устойчиво, а всички заедно бяха слети в едно блещукащо цяло. И едно слънце, чиято топлина обещавахе да запълни студената и болезнена празнота у него.

Толкова много души. Толкова страхотно много.

Ехиру облиза устни в един друг свят.

— Те ще нахлуят при нас, Ехиру. Ще ни заразят с тяхната диващина и хаос, ще нарушат нашия покой, Нейния покой, завинаги. — Гласът приближаваше ухото му, шепнеше своите предупреждения през далечните викове на болка и ярост, през собствената му опустошителна ненаситност. — Спри ги, малки ми братко. И ги Вземи. Вземи ги всички; сподели ги с мене.

Не му бе останала капка воля за борба. Магията и гладът я бяха изцедили докрай.

Прострял напред ръце и съзнание, Ехиру обхвана над двацет хиляди живота и започна Жътва.

39.

Навършило осем наводнения, гуджаарейското дете умее да чете Закона и да рецитира наизуст първите четири догми от Мъдростта, да умножава и дели на четворки и десетици. То знае името на своята душа, за да се пази в сънищата.

(Мъдрост)

Образът на Будната Луна беше утеха за Сунанди през цялото ѝ детство. Часовете на Сънната принадлежаха на ония, които владееха улиците на Кисуа — това бе времето на роботърговци и сутеньори, на крадци и бандити. На силните, които поглъщат слабите. Но ето че залезът на Сънната бележеше края на тяхното време, защото дотогава най-долните хищници бяха уловили своята плячка и нахранени се бяха прибрали по леговищата си, за да сънуват студени кървави сънища. Оттук нататък единствено Будната Луна висеше от небосклона — свенливата неугледна сестрица на небесната владетелка, която разполагаше с цялото небе само за себе си в течение на около час, преди да се завърне Слънцето. През дъждовния сезон — по-малко. Но докато бледият светлик на Будната Луна огряваше градските улици, времето принадлежеше на слабите. Детенцето на име Нефе и нейните другарчета от дъното на обществената стълбица можеха сега да изпълзят от своите скривалища, за да си гризнат по малко остатъци от трапезата на по-щастливите от тях. Пък ако нямаше нищо за ядене и нищо, което си струваше да се открадне, оставаше поне безопасността, а заедно с нея и малкото мигове на щастие, които си спомняше от онзи ранен живот. Игри. Смях. Усещане за един час като дете. Никога нямаше да съжали за осиновяването си от Кинджа. Но и онези времена нямаше да забрави никога — толкова скъпи на сърцето ѝ, колкото избледнелият спомен за майката.

А сега бледата светлина от Будната Луна не ѝ носеше утеха, защото в нея съзираше армиите на Гуджааре, полепнали по платото

Соджаро като язви на прокажен.

„Твърде късно е, жрецо. Провалихме се — аз с покварените си методи и ти с твоята побъркана безкомпромисна справедливост. И сега земите и на двама ни ще се удавят в кръв.“

Конят на Сунанди помръдна неспокойно под нея — вероятно усещаше мириxa на страх във въздуха. Тя успокои животното с леко дръпване на юздите и едва тогава си даде сметка, че Анци Сех Ануну се бе появил до нея, придружен от Меке Дже Чи, Главен мъдрец сред Протекторите. Анци, командващ въоръжените сили на Кисуа, бе висок и корав мъжага, брутално прям в думи и дела. Меке бе негова противоположност — закръглена и хладнокръвна старица, излъчваща спокойна сила. Столичните клюкари разправяха, че е мистик, чиито сънища често се сбъдвали. Говореше се още, че не е чиста кисуатка, което би било огромен скандал, ако беше истина, само че никой досега не се бе пробвал да го докаже. Сунанди се питаше дали не е отчасти гуджаарейка.

— И последният опит за преговори се провали — каза Меке и дръпна юздите, за да се изравни със Сунанди. Говореше тихо, макар целият лагер да вреше и кипеше в очакване на битката.

— Пратеникът ни получи стрела в гърлото като награда за усилията си.

Сунанди придърпа дрехите около себе си — нещо повече от нощния студ я накара да потръпне.

— Знаехме, че примирието е малко вероятно, Почитаема.

— Но ти се надяваше. — Старата жена се усмихна, видяла изражението на своята спътница. — Очакваше, че твоят приятел жрецът ще успее по някакъв начин.

Сунанди отвори уста, за да обясни, че Бирник Ехиру по никой начин не може да ѝ бъде приятел, но я затвори. Вече нямаше значение. Ако се бе провалил, значи беше мъртъв.

— Трябва да вървя — обади се Анци. Гласът му бе плътен и изненадващо вежлив за военен. По някакъв извратен начин ѝ напомняше за Ехиру. — Противникът чака само зората.

Меке кимна в знак, че го освобождава, но генералът не бързаше да пришпори коня си.

— Има нещо сбъркано — каза той неочаквано, устремил взор към платото. Сунанди виждаше смръщеното му чело — цялото в

дълбоки бръчки. — Плановете на врага са погрешни. Ще изгинат до крак.

Сега бе ред на Сунанди да се намръщи в усилие да проумее как стига той до подобно заключение само след един поглед към войнишките маси отсреща. В далечината забеляза подредени в една линия покрай брега мачти — това бяха тайнствените кораби, заради чието разкриване Кинджа, а може би и Нийес бяха заплатили с живота си. Смъртта им не бе напразна, понеже след тяхното предупреждение и в резултат от подозренията на самите Протектори Кисуа съумя да се подготви за гуджаарейското нашествие. В последния момент Анци съумя да призове под знамената дванайсет хиляди войници, които обградиха платото и запълниха долината край него — едничкия логичен маршрут, по който нашествениците биха могли да стигнат до столицата на Кисуа.

Но макар да не бе специалист по военна стратегия, Сунанди не виждаше основания за изразената от генерала увереност. Дванайсет хиляди войници, много от които бяха изтощени след усилен преход през половината страна, за да стигнат навреме при платото, определено не гарантираха сигурна победа над десет хиляди воители, напълно отпочинали и изгарящи от нетърпение да влязат в бой.

— Стигат ни, за да ги удържим — обади се Анци, сякаш прочел мислите на Сунанди. — А и това си е наша земя. Поставили сме засади на много места из долината, също и в околните хълмове. Снабдителните ни линии са сигурни. Можем да ги задържим на тези позиции дни наред, дори седмици, ако се наложи — достатъчно дълго, за да пристигнат подкрепленията от южните провинции. Това ще бъде война на изтощение, която те ще загубят. Главнокомандващият им трябва да е глупак, ако не го разбира.

Меке го наблюдава известно време.

— Може и те да очакват подкрепления.

— Може. Дори е много вероятно. Но пак си е *сбъркано* — отвърна Анци. Сунанди примигна при тази проява на неуважение, но Меке само въздъхна. Явно Протекторите му бяха свикнали. — Глупаво си е поначало. Ако са искали да спечелят, трябваше да дойдат с два пъти по-многобройна войска. Че и с повече.

— Какво искаш да кажеш, генерале? — допита Сунанди. — Че нямат желание за победа? — Тя почти помириса омразата, която

лъхаше на талази откъм позициите на гуджаарейците. Съгледвачите бяха докладвали, че голяма част от тях са северняци. Варвари, презрели всички цивилизовани народи, в чието лице виждаха мекушави и упадъчни страхливци. Нямаха търпение да оберат богатствата на Кисуа.

— Не знам — отвърна Анци. — Ти познаваш тези чужденци по-добре от мене. Но щом са дошли да мрат по нашите брегове, с удоволствие ще се поставя на техните услуги. — Кимна отривисто към Меке и Сунанди, а сетне подкара коня. Видяха го да поема по пътеката, която водеше от лагера им на хълма към долината. Оттам щеше да ръководи битката.

А Сунанди забеляза, че тя щеше да се разрази съвсем скоро. Източният небосклон бе видимо избледнял.

— Трябва да вдигаме лагера, Почитаема. Преговорите са вече невъзможни. Да се връщаме в столицата, където ще бъдеш на сигурно място при другите Протектори.

Меке кимна в съгласие, но не помръдна.

— Анци е прав — каза тя. — Има нещо гнило тук. Принцът на Гуджааре не е идиот. Умът му е неразгадаем лабиринт.

Сунанди не бе чувала досега по-подходяща метафора, но в момента ги занимаваха по-различни проблеми.

— Не ни остава друго, освен да се заемем с опасността, която чука на портите ни, Почитаема.

— Не е съвсем така. Можем да съставим собствени планове, за да осуетим неговите и да приключим с цялата работа. Подкрепленията от южните провинции няма да пристигнат тук. Останалите Протектори и аз решихме да ги изпратим на север.

Сунанди бе напълно объркана.

— Нищо не разбирам, Почитаема. На север няма нищо друго освен Пустинните хиляда и... — Просветлението дойде изведнъж и тя замълча. Меке прочете мислите ѝ по лицето и кимна в невъзмутим израз на потвърждение.

— Не може да има друга причина, поради която Принцът да разположи гарнизон в пустинята — започна старицата, — освен с цел да подкрепи нахлуване по северното направление. *Второ* нашествие. Протекторите разглеждат това — тя посочи към гуджаарейската армия,

заела позиции в Соджаро — като отвличане на вниманието. Ето защо ние ще се справим с истинската заплаха още в зародиш.

Сунанди преглътна с усилие.

— Може би генералът ще има нужда от тези подкрепления, Почитаема. Или поне да му се каже да не разчита на тях.

— Несигурна работа е да искаш от войник саможертва за недостойна кауза — отвърна Меке. — Той не се сражава така упорито, защото я смята за маловажна, твърде лесно приема смъртта, понеже си мисли за славата на саможертвата. Трябва ни пълна всеотдайност от страна на генерала, понеже той е *нашата* отвличаща маневра. Кисуа разполага с достатъчно сили, за да се справи с онази паплач, дори да загубим битката. Войната обаче ще спечелим. След като нашето подкрепление ликвидира пустинния гарнизон, то ще изпълни понататъшните разпореждания — поход още по на север, към столицата на Гуджааре.

Онемяла от изненада, Сунанди я гледаше с неприкрит ужас.

— Така и трябва — обясни Меке. Гласът ѝ бе тих, почти глъхнещ в шумоленето на утринния вятър, но непреклонен. — Гуджааре е като вятърничава и разглезена дъщеря, която трябва да вкараме в пътя. Процесът ще бъде мъчителен и за двете страни, но в крайна сметка ще е за добро. — Погледна я замислено. — Ти се справи много добре с всичко, Дже Калаве. По-добре от очакваното, като се има предвид младостта ти. Вземи си поука от тези събития. Това може да те направи великолепен Протектор един ден.

След тези думи Меке обърна коня си и потегли назад към мястото, където група войници и роби подготвяха лагера за тръгване.

Сунанди гледаше след нея, но вцепенението не ѝ позволяваше да я последва. Внезапно в нейното съзнание изплува неканена гледка — жестока битка пред портите на Гуджааре. От вида на оплисканите в червено белезникави стени на града започна да ѝ се гади. Винаги бе ненавиждала Гуджааре. И все пак...

Зад гърба ѝ пукваше зората.

Долу на платото гръмна грохотът на битката.

Сунанди затвори очи при бойния вик, нададен едновременно от двайсет и две хиляди мъже. За първи път в живота си започна да се моли наум на Хананджа.

„Спри това. Само Ти можеш в този момент. Накарай Принцът да се вразуми. Спести на Твоя град — и на двете наши страни — повече безсмислена и излишна смърт.“

Както и можеше да се очаква, молитвата остана безответна. Но изведнъж кожата на врата ѝ настръхна в резултат от нечие присъствие. Стресната, тя се извърна върху седлото.

Зад коня ѝ бе застанал Ехиру. Раменете му бяха отпуснати, погледът — забит в земята. Сунанди затаи дъх. Радостта да го види жив бе много по-голяма, отколкото би могла да допусне. Но...

Той изправи глава и Сунанди се дръпна, потресена от онова, което я гледаше през неговите очи. Безумие, неприкрито и всеобхватно, така чуждо за това лице, че тя не можа да го познае. Умопомрачение и още нещо: глад.

Някак извън нея, при внезапно започналия бумтеж на сърцето ѝ, Сунанди отчете, че звуците от битката долу не се чуват вече. „Всички го виждат“ — осъзна тя, макар да не знаеше как е разбрала. Всеки войник, големец или роб от платото Соджаро имаше същото видение.

Сега Ехиру протегна към нея невъзможно издължени ръце, устните му се гърчеха в крива усмивка, за да покажат остри като розови шипове зъби.

— Нося ти покой — прошепна той, а пръстите му се забиха в нейната кожа като корени.

В света от плът и кръв Сунанди се вдърви на седлото и започна да пици. Двайсет и две хиляди гърла крещяха заедно с нея, но този свят бе без значение. Светът на сънищата беше царството на Жътваря — единственият свят, който имаше смисъл — и в него Ехиру свлече Сунанди на земята и я притисна към нея без следа от усилие. Прекрачи я все така усмихнат и приседна, за да се нахрани.

40.

Бирник, който откаже Последна Дан, ще се смята за покварен.
(Закон)

„Мри най-сетне — помисли си Ниджири с ожесточение — и пет пари не давам, ако пропаднеш в света на сенките.“

Той преобърна с ритник Уна-уне по гръб, а след това го възседна и хвана главата му с две ръце — за брадичката и зад тила.

Само че бе забравил бързината на Жътваря. Юмрукът на Уна-уне го уцели в ченето с такава сила, че едва не му пречупи врата. Зашеметен, Ниджири бе отхвърлен назад. Задъхан под него, Уна-уне го събори на пода на балкона. Миг по-късно Ниджири установи, че позите им са разменени и главата на Уна-уне закрива утринното небе над тях. Кехлибарените лъчи на изгряващото Слънце осветяваха изпитото лице на Уна-уне, както и единственото му око, в което блещукаше ликуваща злоба.

— Помня те аз тебе — прошепна Жътваря, а мършавото му тяло потръпна от нетърпение. Пръстите му дращеха ръцете на Ниджири, опитваше се да го притисне към пода. — Душата ти бе много сладка.

Ниджири изръмжа в отговор, надигна се и заби чело в устата на Уна-уне. Жътваря издаде приглушено стенание на изненада, когато Ниджири намери опора върху двата си крака и го изблъска с все сила встрани. Освободен от хватката му, той отскочи назад, за да си събере мислите.

Уна-уне също стана. Чевръст като пясъчна усойница, той се хвърли напред с усмивка на мъртвешкото лице. Ниджири едва успя да избегне юмука му и въздушната струя погъделичка кожата на главата му. Той изръмжа и се приготви за ритник, но преди да го нанесе, Уна-уне се наведе и заби рамо в стомаха на момчето.

И двамата имаха късмет. Някога Уна-уне бе як мъж — по-нисък от Ехиру, но по-набит. Сега беше кожа, кости и изтънели жили. С

тежестта на тялото си притисна Ниджири към металния парапет достатъчно силно, за да изкара въздуха му в неволен вик, но не достатъчно, за да литнат и двамата към неизбежна смърт. Ниджири дращеше отчаяно по раменете на Уна-уне, почти изпаднал в паника, когато вятър лъхна гърба му и го предупреди за опасността. Отчаян, той склочи ръце и удари с все сила Уна-уне по врата.

Такъв удар би следвало да повали Жътваря на колене, но коженият нашийник намали ефекта. В същия миг Уна-уне извъртя тяло и се дръпна назад. Започна да се олюлява, ръцете му увиснаха като възгата край тялото, а на лицето му се изписа нагла усмивка.

„Играе си с мен“ — проумя Ниджири и потръпна.

Отблъсна се от парапета, за да застане в отбранителна позиция, пренебрегнал пулсиращата болка във врата и ребрата. Вече нямаше и помен от предишния му гняв, той не беше представлявал нищо повече от прикритие за страха. Споменът за студения допир на Жътваря до плътта и душата му изникна неканен и той потрепери въпреки засилващия се дневен зной.

Но ето че нещо у Жътваря се промени.

— Страх те е — прошепна той. Едва забележимо свъси вежди и вдигна глава, сякаш се опитваше да подреди някак обърканите си мисли. — Помощниците... не бива да се страхуват.

Ниджири разбра какъв път хваща сега мисълта на безумеца. Не нощта в онзи проход. А пранажа.

Надмогнал лудото бумтене на сърцето си, Ниджири вирна брадичка.

— Ти уби момчето, което ти служеше.

— Можеше да си ти. — Нова безумна усмивка. Ниджири помисли, че това трябва да е комплимент. — Красиво момче. Заради теб бих се борил по-упорито с лудостта. Обичаш Ехиру, нали? А той обичаше мен...

Замълча. За миг на лицето му се изписа объркване, но веднага след това той вдигна поглед. Ниджири остана смаян от тези внезапно съвършено избистрени очи.

— Любимецът на Хананджа — промълви Уна-уне. Обърна лице настрани, сякаш засрамен, а Ниджири го гледаше и не знаеше какво да мисли. — Всичко му идеше отръки. Умел във Вземането и в отдаването на покоя на Хананджа, и с толкова много почитатели.

Обичах го като син... и го мразех едновременно с това. Разбираш ли? Тогава усетих. Няма покой в душата ми. Нищо — единствено самота и гняв. Време е да вървя.

С крайчеца на окото си Ниджири забеляза някакво раздвижване. Хвърли бърз поглед нататък и видя Ехиру, скован като някой старец. Принцът го водеше към парапета. Какво правеха те? И защо Ехиру пристъпваше като сомнамбул в кошмарен сън?

Представи си как Принцът хвърля Ехиру през парапета.

— Ехиру-братко!

За миг му се стори, че го е чул. Спря и започна да се извъръща назад, но Принцът промърмори нещо и вдигна свободната си ръка. Джунгиса? Каквото и да бе, Ехиру явно нямаше сили да се съпротивлява. Отново обърна лице на юг и продължи към парапета.

— Дори сега — обади се Уна-уне. Момчето осъзна с ужас, че е забравил своя противник. Но Уна-уне само го наблюдаваше с хлътнало око и толкова бездънно отчаяние в него, че омразата на Ниджири се изпари. И тогава се сети за едничкото останало му оръжие.

Той преглътна, отпусна ръце край тялото си, изправи рамене и пристъпи напред.

— Все още има покой у тебе, Уна-уне-братко — каза Ниджири. — Един Бирник принадлежи на Хананджа винаги — дори сега.

При тия думи Жътваря смръщи чело и отправи взор към хоризонта, но момчето разбра, че ги е чул. Лицето му бе покрусено.

— Бях се приготвил — промълви той. — Казах им, че искам Ехиру да дойде и да събере моята Последна Дан. Но те ме отведоха и оттогава няма покой. — Въздъхна и погледна Ниджири. — Мислиш ли, че бих могъл да Я зърна? Само веднъж — в Ина-Карек?

Ниджири направи още една крачка към него.

— Да, Братко. Ти си й служил вярно. — Пое дълбоко въздух, за да укроти ударите на сърцето си. Стараеше се да открие истина в собствените си думи, да не мисли за Ехиру, нито за онова, което прави Принцът с него.

„Едничък дълг на Бирника е да дарява покой; за целта той трябва да го има у себе си.“ Опита се да извика състрадание към Уна-уне. За негова изненада това въобще не се оказва трудно.

— Искаш ли да те пратя при Нея сега, Уна-уне-братко? — попита тихичко Ниджири. — Знам пътя.

Уна-уне примигна срещу него. В един зашеметяващ и сладостно-горчив миг очите му се изпълниха с копнеж и Ниджири очакваше да чуе „да“.

Но после изражението на това лице посърна. Объркването се върна. А когато и то започна да избледнява, Ниджири видя как под него напират лудостта на Жътваря. В този момент момчето осъзна, че няма да има повече игри на котка и мишка. Жътваря — защото образът на Уна-уне се изпари като утринна мъгла — щеше да се вреже в съзнанието му и да го пресуши напълно.

Ниджири затвори очи.

— Прости ми, велика Хананджа, не мога да сторя това хем по правилния начин, хем сигурно.

И той стъпи здраво на двата си крака, стегна ръката си в острие и я заби с все сила в гърлото на Жътваря.

Онзи се люшна назад. Вдигна ръце, опипа конвулсивно хлабавия нашийник и вдлъбнатината, където бе бил ларинксът му. Под погледа на Ниджири мястото потъмня. Сега момчето се устреми напред и плесна длан в гърдите на Жътваря, за да влее у него сънна жлъч, точно както бе сторил с Пазителя Харака в деня на своето чирашко изпитание. Не бе Лечител — представа нямаше какво бе успял да парализира, само се помоли да е нещо важно. И в следващия миг от устните на Жътваря рукна кръв. Устата му се отваряше и затваряше като на риба в безуспешни опити да поеме въздух. Тялото му се отпусна на колене с достолепие на Бирник. За един кратък миг очите му спряха погледа си върху Ниджири. И в тях цареше покой.

Уна-уне се строполи и не помръдна повече.

Поел дълбоко въздух и стиснал юмруци, Ниджири се завъртя, за да погледне Ехиру и Принца. *О, Богиньо!*

Ехиру бе обърнал лице на юг. Ръцете му бяха вдигнати нагоре с разперени пръсти. Потръпваха неудържимо. Тялото му също трепереше — по-силно от на онова дете в Кисуа — всеки мускул изпъкваше под кожата като въже. Ниджири видя профила на своя наставник озъбен в отвратителна гримаса на сладострастен екстаз и неосъзната ужасена вътрешна съпротива. Стиснал бе очи. През воя на вятъра Ниджири дочу гласа на Ехиру, който се опитваше да произнесе някакви звуци. Те наподобяваха предсмъртен писък на животно или пукот от извита до краен предел дъска. Нищо човешко нямаше в тях.

— Ъъъх...

А през това време Принцът стоеше залепен за него като кърлеж. Ръцете му стискаха раменете на жреца. Неговите очи бяха също затворени, но в израз на върховно блаженство. Цялото му същество сякаш пламтеше от поглъщаното могъщество.

— Н-н-н-н-н...

— Махни се от него! — Ниджири преодоля с един скок пространството помежду им и сграбчи Принцът.

Все едно хвана мълния. Все едно чук се стовари върху мускулите на ръцете му, а мозъкът му бе като обгорен с нажежено желязо. Нямаше време да се дръпне или да реагира по някакъв друг начин. За един неуловим миг му се стори, че се разпада, твърде немощен, за да понесе този прилив на воля и магия, на сънна кръв и живот, на...

— Н-н-н... Не! НЕ, БОГИНЬО, ПРОКЛЕТА ДА БЪДЕШ, НЕ!

Пороят енергия секна. В последвалата кълтяща и мудна тишина Ниджири видя Принцът, откъснат от Ехиру в резултат от собственото му усилие. Той направи несигурна стъпка назад, чертите му изразяваха неопишуемо разочарование. И сега Ниджири съзря другото лице. Чертите на Ехиру бяха изкривени в израз на нечовешка ярост. Обърна се светкавично назад и заби пръсти в очите на Принца.

Удара в пода накара Ниджири да дойде на себе си. Той изпъшка, загубил за миг ориентация. До него тупна и Принцът. Той пищеше, а очите му бяха кървави дупки. Още един миг и върху му се стовари Ехиру. Надал рев, той раздра лицето му с голи ръце.

Небосклонът се завъртя над главата на Ниджири. Затворил очи, той усещаше мириса на плът, кости и кръв и осъзна по-ясно от когато и да било, че тялото е само временно убежище на истинското му Аз.

Но то бе удобно и здраво убежище, създадено от самите богове, макар никой от тях да не признаваше допуснатата грешка, и той не можеше да опише с думи безкрайната си благодарност, че го има.

След малко Ниджири отново можеше да разсъждава. Обърна глава настрани и ахна при вида на Принца. Лицето му бе неузнаваемо, крайниците — изкълчени в невъобразима поза. Ниджири прогони тази гледка от съзнанието си. Подпря се на лакът и съзря Ехиру, който бе коленичил с вперен към хоризонта поглед.

— Братко.

Ехиру не се обърна.

— Ние победихме, Ниджири. — Той се засмя тихо, без горчивина. — И загубихме. Откъм Кисуа настъпва цяла армия.

Ниджири седна, изкривил лице — забравените рани напомнях за себе си. Май имаше и счупено ребро.

— Сигурен ли си?

— Усещам вкуса им. — Вятърът промени посоката си за пореден път, за да донесе калния аромат на напоителни канали. Ехиру пое дълбоко дъх, сякаш му се наслаждаваше.

Ниджири стана прав и изтупа праха от себе си. Вятърът бърчеше плата на мърлявата кисуатска риза, която не бе свалил още от катакомбите. Той я смъкна и захвърли, за да почувства с кожата си сладостната ласка на слънчева светлина и въздух.

— Сигурно и това е според волята на Хананджа — каза той, а Ехиру кимна.

Двамата останаха известно време така, докато денят светлееше над зелените поля. Някъде там селяни обработваха ниви, рибари стъкмяваха мрежи, а майки събуждаха с целувка своите деца. Война настъпваше в Гуджааре, но това бе без значение, защото който и да властваше в палати и крепости, все щеше да има нужда от зърно и риба, както и от поданици, които да управлява. В края на краищата волята на Хананджа винаги вземаше връх.

Ниджири се обърна към Ехиру:

— Легни, Неша.

Ехиру вдигна поглед към него и се усмихна. Легна по гръб с изпънати край тялото ръце и зачака.

Ниджири коленичи и обхвана лицето му с длани, почисти го от прах и нечистотии и от петънцата кръв на Принца. След като свърши, продължи да гали това лице, като се мъчеше да запамети неговите черти, сякаш не го бе правил поне сто пъти вече.

— В сънищата съм Зехур — прошепна той.

Ехиру кимна.

— Пак ще се видим, Зехур. — Пое дълбоко въздух и го изпусна с продължителна измъчена въздишка.

Ритуалните слова бяха готови в съзнанието на Ниджири, но той не ги произнесе. Нямаше нужда от тях, а и никакви думи не биха

помогнали. Прокара пръсти по клепачите на своя наставник, за да ги склопи, а след това постави ръка в нужното положение. Не разполагаше с джунгиса. Оскверненият камък на Принца бе паднал, най-вероятно през парапета, но приспиването на Ехиру бе лесна работа. Още по-лесно се оказа преминаването през тънките пластове, които разделяха селенията, тъй като душата на Ехиру беше вече наполовина в света на сънищата.

Образите, които ги наобиколиха в последвалите моменти, не му костваха усилия. Ехиру обладаваше повече от необходимите умения, за да създаде сам собствения рай. Ниджири се навърташе наоколо само за да се увери, че нужните връзки са налице — майката на Ехиру и Китеян, стотиците братя и сестри, Уна-уне. Добави някои дребни, но съществени подробности като уханието на реката и яснотата на небето, така че Сънната Луна да свети по онзи особен начин, който Ехиру толкова много обичаше. Когато светът му бе завършен, Ниджири продължи да се помайва, не му се щеше да прекъсне последната нишка, но Ехиру го побутна лекичко. Ина-Карек не бе място за живи освен в безопасните ограничени дози на сънищата.

И така, Ниджири най-накрая се изтръгна от съня и хвана излинялата тънка нишка на живота. Прекъсна я прецизно, събра приношението и освободи душата в нейния нов дом. Едва когато и последната следа от умблике на Ехиру потъна в нищото, той тръгна назад по своята нишка, за да се завърне отново в плътта.

— Сбогом, Братко — въздъхна Бирник Ниджири. — Наистина ще се видим отново. — Целуна усмивката на устните на Ехиру, а след това докосна с нова целувка гърдите му. С това замести своя лотосов печат.

Макар никой да не узна, че го е положил.

ЕПИЛОГ

Под Сънната Луна гореше Градът на Хананджа.

Придружавана от осмина кисуатски войници, Сунанди крачеше по затрупаните с отломки улици. Лицето ѝ бе безизразно като маска, а сърцето ѝ преливаше от мъка. Ето го Пазара на занаятчиите — няколко сергии бяха изгорели от бушувалия през последните дни пожар в града. Ето я залата, в която бе пяла великата Кифетър — фасадата бе обезобразена от заблуден камък на катапулт. Макар Кварталът на неверниците, както и част от южната стена да бяха в димящи руини, по-голямата част от града бе останала невредима. Армията на Гуджааре не оказа силна съпротива, преди да се предаде, понеже Принцът бе вече мъртъв. Освен това Протекторите забраниха категорично всякакво насилие и грабеж, а Генерал Анци бе безмилостен, когато прилагаше тази заповед сред кисуатските войници, пристигнали за окупация на града. Гуджааре и така им създаваше достатъчно неприятности.

Но стана ясно, че дори след взетите от Протекторите предпазни мерки нещо много съществено в града не бе наред. Сунанди виждаше организирани в противопожарни команди граждани да се сражават с пламъците, но много повече бяха онези, които се мотаеха безцелно, с празен поглед и отчуждени лица. Някои от тях се събираха на групички по главните улици, за да зяпат кисуатските войници, но повечето седяха, стърчаха или се шляеха поединично. Окупаторите попаднаха на няколко шумни забави с музика и танци по улиците в Квартала на удоволствията. Изрисувани като призраци жени и момичета от заведенията за тимбалин мамеха с ръце войниците, а някои вдигаха полите си, за да покажат, че не носят отдолу нищо. Други бяха съвсем голи. Всички бяха усмихнати и дружелюбни. Но Сунанди забеляза замъглените от дрога или сънно семе погледи и долови нотката уплаха в приветливите призови. А между курвите съзря и Сестри на Хананджа в жълти роби, изправени като смълчани стражи в това пиршество на разврата. И тя разбра — доставчиците на

удоволствия в Гуджааре се предлагаха на завоевателите, за да останат необезпокоявани по-слабите и беззащитни жители.

— Те са готови да нападнат всеки, който им заприлича на кисуатец — предупреди я Анци, когато научи за намерението ѝ да обиколи града. — Всеки наш е потенциална мишена за тяхната мъст, да не говорим за красавица като тебе. — Сунанди прецени като разумно от негова страна да използва ласкателство. Съшито с бели конци, но разумно. Какво пък, и той бе достатъчно хубав. Може би след като нещата в Гуджааре се уталожеха, след като всичко бе под сигурен контрол... Но не сега.

„Погледни ги, Анци. Още ли се опасяваш от мъст? Духът на този град е сразен, може би фатално. Гуджааре очаква да съзре настъпващата смърт.“

Излязоха на площада пред Хетава.

Единствено тук се бе запазил отчасти предишният покой на Гуджааре. Площадът бе претърпан с представители на всички касти и професии. Някои мъкнеха чували или бутаха колички с вещи. Улицата пред самия Хетава бе превърната в импровизирана болница — сламениците бяха наредени направо върху каменната настилка. Близки на пострадалите и послушници от Хетава обикаляха между тях, грижеха се за обгорели жертви на пожарищата или за ранени войници. Още народ гъмжеше наоколо — едни драскаха съобщения по стените на околните къщи, други се тълпяха по стълбите на самия Хетава. Но независимо от множеството Сунанди усещаше някакво необяснимо спокойствие в атмосферата, един неуловим дух на сигурност, изписан върху почти всяко лице наоколо. Тя бе озадачена за момент, но изведнъж я осени прозрение — нямаше го страха. Гуджааре бе победена, Гуджааре можеше да загине като самостоятелна държава, но Гуджааре не се страхуваше. Не и тук, в самото си сърце.

Сунанди се усмихна неволно.

Тръгна през площада. Спря в основата на стълбището и нареди на войниците:

— Оставете тук.

Командирът, вероятно инструктиран от Анци, се вторачи в нея:

— Невъзможно е, Говорителко. Не мога да те пусна вътре сама...

— Да не мислиш, че Слугите на Хетава ще я вземат като заложница? Или ще ѝ причинят някакво зло? — обади се тих глас на

суа с тежък акцент. Всички се обърнаха, за да видят на стълбите набит червенокос мъж, който ги наблюдаваше с лека усмивка. Нещо във вида му събуди смътен спомен в съзнанието на Сунанди, макар да не можеше да си спомни да е виждала това лице.

— Такива неща може и да стават в дивашките страни, но не и тук.

Командирът настръхна, но Сунанди го погледна строго и той се укроти.

— Ще ни извините, непознати — обърна се тя към мъжа, — войникът е длъжен да предвижда дори най-малко вероятната възможност. — Тя говореше на гуджаарейски и мъжът повдигна вежди, приятно изненадан.

— Права си. Но те уверявам, че има неща, които *не са* възможни. Не и под погледа на Хананджа. А даже да бяха... — Той погледна командира и макар усмивката да си оставаше, в очите му блесна внезапна твърдост, която Сунанди мигом разпозна. — Вие сте едва осмина. Ако искахме да вземем в плен Говорителката Дже Калаве, можехме да го сторим без усилие.

Военият понечи да изтегли меча си, макар да бе ясно, че внимателно отправеното предупреждение на непознатия беше подействало. Той огледа претъпкания с вярващи в Хананджа площад, повечето от които наблюдаваха случващото се, стисна зъби и заби поглед право пред себе си. Сунанди изпусна задържания въздух и се обърна към мъжа.

— Излиза, че известността ми в Гуджааре е по-широка, отколкото смятах — каза тя. — Макар че сигурно е нищожна в сравнение с твоята, Бирник...?

— Рабанех — каза мъжът. Той сведе глава към нея, а сетне пое нагоре по стълбите, като й даде знак да го последва. — Малко след завръщането си Ниджири ни уведоми за оправдаването ти по обвинението в поквара. Той очакваше да дойдеш отново в Гуджааре, макар и не толкова скоро, та искаше да е сигурен, че няма да получиш... да го наречем нежелан благослов. — Засмя се. — Много ни е прилежен Ниджири.

Тя отвърна с кисела усмивка. Не бе напълно сигурна, че харесва чувството за хумор на този Бирник.

— За което съм му дълбоко благодарна.

— Както и всички ние. — Погледна я изпитателно. — Научих, че ти и другите, които сте били при Соджаро, сте се възстановили почти напълно.

Сунанди потръпна от спомена.

— Неколцина умряха. Онези, които бяха вече ранени или болни, както и шепа по-възрастни. Но останалите — да, възстановихме се, поне физически. Не мога да кажа доколко спокоен е сънят на всекиго от нас. — Тя въздъхна с принудена усмивка. — Ако не друго, то споменът за това чудовищно събитие би трябвало да съхрани безопасността на Кисуа за дълги години. Войниците от Севера едва не си изпотрошиха краката да бягат към корабите, а с тях — назад към дома.

Очите на Рабанех бяха сериозни. За погледа им не остана скрито усилието на Сунанди да изглежда безгрижна, но и той се усмихна.

— Значи всичко свършва мирно и тихо. Това е добре.

Дверите на централния вход бяха отворени. През тях се изнизваше колона от хора, които се пръсваха по стълбището. Вътре в сградата колоната се точеше през просторна зала, чийто таван едва се виждаше. Сунанди бе обзета от благоговение пред толкова тържествен простор, но гигантската статуя от нощен камък бе тази, която я накара да застине на място и да зяпне като слисано дете.

Рабанех спря да я изчака, докато се взираше в статуята, а целият му вид излъчваше едновременно безразличие и собственическа гордост. Не обели и дума. След няколко безкрайни мига Сунанди преглътна и откъсна с усилие очи от Богинята.

— Яна-ян ми се стори величествен, когато го видях за първи път — промълви тя. — Би трябвало да съобразя, че най-голямото чудо в Гуджааре трябва да е Хетава.

— Така е — отвърна Бирникът с усмивка. — Трябвало е да съобразиш.

Той се отправи към сенките на колоните и пое с равна стъпка към противоположния край на залата. Сунанди забърза подире му, като се мъчеше да не зяпа колоните с издълбани върху тях сцени, стенните свещници, край които се виеха стъбла на разцъфналото лунно цвете или пък витражите на огромните прозорци. Между колоните съзря други жреци на Хананджа в червени препаски да въвеждат хора в

ниши на отсрещната стена. Събираха приношения за лечение на ранените, сети се тя. Разбира се.

Бирникът спря пред тежка завеса, очевидно отделяща друга част от Хетава — коридори, пространства и постройки, които не бяха за очите на простосмъртните. Тук Сунанди се поколеба. Но Рабанех се усмихна отново — този път искрено и без следа от присмехулство.

— Ниджири ни разправи доста неща през осемдневието, откакто се прибра, Говорителко. Мисля, че ще се зарадва да те види отново.

Тя не бе напълно убедена в това. Нито пък че сама иска да го види, след като вече бе дошла тук.

— Намерихме тялото на Ехиру в Ките-ян — каза Сунанди. Забеляза, че абсолютно ненужно пригладва с ръка някаква гънка на дрехата си и престана с усилие на волята. — Там намерихме и Принца, а също онова другото... Жътваря.

Рабанех кимна.

— Нашият брат е подложил чирака си на тежко изпитание. И Ниджири го издържа, както всички тук бяхме убедени, че ще стане. — Замълча и после добави с по-тих глас: — Ела. Ще бъде добре и за двамата.

Тя се зачуди какво бе онова нещо при Бирниците, което я караше да се чувства така, сякаш за тях е по-важна от всичко друго на света? Да не би да се променяха под въздействието на сънната кръв? Или пък нарочно ги избираха такива — обладаващи хипнотична и смразяваща кръвта смесица от съчувствено разбиране и неумолимост?

Тя изправи рамене, кимна сковано и мина през вратата.

Отвъд завесата се простираше обширен двор, заел централната част на храмовия комплекс. Бе обграден отвсякъде с покрити алеи. Други алеи го прекосяваха на различни места, за да свържат отделни сгради. Сунанди положи усилие, за да не зяпне, осъзнала с кристална яснота, че е влязла в свят, достъпен за малцина избрани. Но смайването не ѝ попречи да забелязва разни неща. Минаваха покрай сводести складови помещения, чиито лавици бяха отрупани с безценни колекции от свитъци, каменни плочи и дървени табла. Воин със сурово лице и черни одежди крачеше важно пред редица момчета, заели върху пясъка в далечния край на двора пози от тайно бойно изкуство. По-наблизо се издигаше фонтан, заобиколен от треви и цветя, сред които

весело играеха и се гонеха по-малки деца, потънали в изумително мълчание.

Сякаш никаква война не можеше да повлияе върху покоя, съхранен от Богинята сред тези стени.

Бирникът я въведе в нова постройка. Този път стените бяха от черен мрамор, вместо от пясъчник. Помещенията тук биха останали абсолютно тихи и неподвижни, ако ги нямаше двамата с Рабанех.

— Къде отиваме? — попита тя, като инстинктивно снижи глас в това смълчано място.

— В Каменната градина — отвърна Рабанех. — Там медитира, когато е свободен.

Стигнаха вътрешния двор на сградата, за да се озоват изведнъж от сумрачния хлад на коридорите в осветено пясъчно пространство. Два щръкнали като пръсти гигантски скални къса господстваха в тази гледка. Единият бе издялан от лунен камък, а другият — от слюда. Всеки бе заел собствен ъгъл от двора. Няколко по-малки канари бяха пръснати безразборно в останалото пространство. Някои бяха достатъчно малки, за да се използват за сядане. Върху най-средната от тях се бе разположил с прибрани колене Ниджири.

Рабанех спря и проговори, склонил глава към Сунанди:

— Оставям те в негови ръце. — Тя кимна и червенокосият мъж потъна в сянката на коридора.

Настъпи неземна успокояваща тишина. Обзе я блажено спокойствие, което бе странно предвид хаоса и отчаянието отвъд стените на Хетава. Сигурно и това бе дело на Хананджа.

— Изненадана съм да те срещна тук, малък убиецо — проговори най-накрая Сунанди. — Не си ли излизал навън? Покой е последното нещо, с което могат да се опишат улиците на Гуджааре тази вечер.

Трудно бе да се каже със сигурност, заради ъгъла, под който го гледаше, както и заради оскъдната лунна светлина, но Ниджири май се усмихна.

— Скоро ще излезем и тримата — отвърна той. — Разрухата в града е ужасяваща, така е, но нищо не може да се направи. Някои неща ни задържат в Хетава през последните дни.

— Като например?

— Издирваме съзаклятниците на Принца. Моите братя са се справили със Супериора още преди няколко четиридневия, но има и

други, които са му съдействали. — Той въздъхна. — Ти бе права, Говорителко. Хетава наистина се оказа затънал в поквара. Но ние здравата сме се заели да я пречистим.

Като си даде сметка какво означава това, Сунанди се прокашля неловко.

— Протекторатът може да поиска неколцина от престъпниците, за да ги изправи пред съд. Това не е по гуджаарейски, знам... но някои неща ще трябва да се променят.

— Разбирам. Ще поговоря с моите братя. Ще ви оставим неколцина живи.

Тя се подвоуми.

— Протекторите несъмнено ще опитат да променят и *вас самите*. Не разбираш ли това?

Усмивката му се върна.

— Да, знам.

Тонът му не изразяваше кой знае каква загриженост. Силно озадачена, Сунанди поклати глава и приседна на съседния камък. Ниджири наруши позата за медитация и се обърна с лице към нея.

В първия момент Сунанди не можа да го познае. Не че се бе променил физически, едва месец имаше, откак се бяха разделили. Но сега в чертите му изпъкваше непозната по-рано мъжественост. Житейският опит може би казваше своята дума или — по-вероятно — младостта си отиваше. Нямахме и помен от тревожното безпокойство, което владееше цялото му същество, нямахме го и гнева, постоянно бушуващ под спокойната външност. Вече бе Бирник. У него бе останал единствено покой. Но тя съзря и печал.

— Разкажи ми за него.

Той я гледа продължително и накрая започна.

Когато завърши историята за смъртта на Ехиру, Сунанди вече хлипаше. Разказвал бе спокойно, без добавки и разкрасяване, но от тях нямахме и нужда. И най-обикновените думи стигаха, за да изразят агонията от окончателното потъване на Ехиру в бездната на лудостта, както и колосалната загуба, която измъчваше момчето. Но за нейна изненада Ниджири привърши своя разказ с усмивка.

— Мъчно ли ти е за него? — попита той.

За Ехиру. За Ниджири. За Гуджааре, който никога вече не ще бъде същият. За самата нея.

— Да — отвърна Сунанди.

Той се изправи на крака и мина през пясъка, за да дойде при нея.

— Тогава сподели това — каза Ниджири и пое брадичката ѝ в шепа.

В същия момент нейното тяло, съзнанието, цялото ѝ същество бяха залети от радостна вълна, чиято мощ не можеше да се опише с думи. Тя отми завчас белезите, оставени от Жътвата и от смъртта на Лин, изпълни я с надежда така силна, че едва се понасяше, грейна като хиляди слънца в самата ѝ душа. Сълзите не стигаха, смехът — също. И двете бяха станали внезапно ненужни, но тя се смееше и плачеше въпреки това, защото би било престъпление да остави тази абсолютна радост незабелязана, неизразена.

Когато дойде на себе си, лицето ѝ бе притиснато към гърдите на момчето — вкопчила се бе в него, защото и той позна благослова едновременно с нея. Това ги сливаше в едно. Прегръдката му изглеждаше най-естественото нещо на света.

— Това е неговият покой — прошепна Ниджири в ухото на Сунанди. — Сега вече разбираш.

Да, тя разбираше. Най-накрая разбра толкова много.

Той я задържа в прегръдките си, докато треперенето престана. Галеше косите ѝ, през цялото време шепнеше утешителни безсмислици. Когато най-накрая вдигна поглед към лицето му, той се отдръпна, за да избегне умело неизбежната неловкост, последвала мига на интимност. Когато отново протегна ръка, тя бе на свирепия грубиян Ниджири, който я закриляше в пустинята, а не на Бирника Ниджири. С първия се общуваше по-лесно и затова той се превърна в него, макар вторият да бе истинското му ново Аз.

Тя пое ръката му и се изправи.

— Върви в Яна-ян, Говорителко — каза жрецът. — Кажи на ония глупаци, които са изпратени от Кисуа да ни управляват, как се правят нещата тук. Хананджа ненавижда нескопосаните промени. Гуджааре няма да се съпротивлява, ако се отнасяте към нас с уважение.

Тя кимна, все още твърде развълнувана, за да проговори. Ниджири я изведе от градината и двамата стигнаха пак в залата, където статуята на Хананджа бдеше над Своя народ.

Сунанди Я погледна и промълви:

— Благодаря ти.

— Дълг на Бирника е да дарява покой — отговори Ниджири. Когато го погледна отново, до него бе застанал Рабанех, а миг по-късно от сянката изникна и трети мъж с очи на Бирник. Някога би потръпнала от такава компания, но сега само се усмихна.

— Вършете работата си добре — каза тя. — Народът се нуждае от вас.

Ниджири кимна едва-едва, но тя забеляза в очите му топлина. Той се обърна и тръгна след другите двама, които се бяха отдалечили. Видя ги да прекосяват залата към подиума, където Лечителите мигом преустановиха работа и се отдръпнаха. Тримата Бирници коленичиха едновременно в нозете на Хананджа и сведоха глави над вдигнатите си хоризонтално ръце. Миг по-късно бяха вече на крака и напуснаха залата. Тя знаеше, че ще излязат от Хетава през Дверите на Бирниците и няма да ги има дълги часове след това. Подире си ще оставят трупове. Но благодарение на техните усилия душата на Гуджааре отново щеше да намери покой.

Сунанди кимна доволна и излезе от Хетава, за да се заеме със своята част от работата.

С ПРИЗНАТЕЛНОСТ

Тук давам израз на своята благодарност най-вече към източници, а не толкова към личности. Това е така поради простата причина, че списъкът на хората, на които бих желала да благодаря, ще представлява сам по себе си отделна книга.

Списъкът на използваните източници също, но ще открия тук само най-важните, онези, които се оказаха особено полезни.

На първо място идва „Митология: Илюстрирана енциклопедия“ от Ричард Кавендиш, една настолна книга, която прави опит да постигне невъзможното — преглед на всички митологични системи по света. За нея са характерни някои свързани с културните пристрастия проблеми, както и обичайните за всяко мащабно изследване, но тя е твърде полезна в едно отношение — когато я прочетох за първи път, започнах да различавам общата структура на всички човешки космогонии. Точно нея използвах, за да създам боговете на Кисуа и Гуджааре.

След това: „Тълкуване на сънищата“ от Зигмунд Фройд и „Червената книга“ от Карл Густав Юнг. С втората имах възможност да се „запозная лично“, благодарение на една великолепна изложба в музея Рубин, Ню Йорк. Ранните психоаналитици допускат множество грешки в своите проучвания на човешката природа, но техните отчасти умозрителни, отчасти духовни стремления към вникване в човешката същност ми позволиха да добия представа за това как се ражда една религия. В известна степен основателят на Гуджааре Инунру — като изключим неговата мегаломания и склонност към масови убийства — е плод на техните виждания.

На трето място е египетската и нубийска колекция на Бруклинския музей. Тази на Британския музей е много по-голяма и внушителна, само че аз не живея в Лондон, а и тамошните тълпи и болезнено подозрителната охрана не толерират дългите часове на съзерцание и проучвания, които ми бяха нужни. Един бегъл поглед не може да доведе до истинско усещане за всекидневието в древните

градове — как са ресали косите си техните обитатели, как са почиствали зъбите си, как са се придвижвали от дома до местоработата си, как са сплетничели зад гърба на погледнал ги накриво съсед, който на всичко отгоре почита друг бог. В Бруклин никому не прави впечатление, ако човек се задържи с часове на едно място, за да разглежда каквото го интересува, стига да не реши да застреля някого след това.

Накрая ще си позволя и една благодарност към човешки същества: към моята първа литературна група, наречена Група на писателите от района на Бостън, преди да потърсим по-благозвучно наименование. Вие, приятели, разкъсахте тази книга на парченца, за да я сглобите след това отново. Радвахте ѝ се и я аплодирахте преди всички останали. (Не, Дженифър, не е имало секс.) Благодаря ви.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.